

JAARSTUKKEN 2023

Inhoudsopgave

JAARSTUKKEN 2023

Inhoudsopgave	1
Inleiding jaarstukken 2023 en analyse resultaat	2
DEEL 1: Jaarverslag 2023	10
Kerngegevens 2023	11
Voorblad programmaverantwoording	13
Programma 1 Algemene zaken	14
Programma 2 Zorg, Welzijn & Onderwijs	21
Programma 3 Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën	40
Programma 4 Economie Duurzaamheid & Recreatie	51
Programma 5 Wonen & Levendige Dorpscentra	72
Beleidsindicatoren	93
Paragrafen	97
1 Lokale heffingen	98
2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	102
3 Onderhoud kapitaalgoederen	116
4 Financiering	122
5 Bedrijfsvoering	126
6 Verbonden partijen	135
7 Grondbeleid	156
8 Grootschalige projecten, stand van zaken projecten en kredieten	163
9 Wet open overheid	168
DEEL 2: Jaarrekening 2023	170
Overzicht van baten en lasten 2023	171
Toelichting per programma	172
Taakveldenoverzicht	175
Algemene dekkingsmiddelen	176
Overzicht aanwending onvoorzien / incidentele baten en lasten	177
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	178
WNT-verantwoording 2023	179
Rechtmatigheidsverantwoording college van burgemeester en wethouders	180
Voorblad Balans per 31 december 2023	181
Balans actief	182
Balans passief	183
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	184
Toelichting op de balans	192
Sisa-verantwoording	197
FINANCIELE VERANTWOORDING ROUTEGEBONDEN projecten 2023	204

Inleiding Jaarstukken 2023 en analyse resultaat

Opzet Jaarstukken 2023

De Jaarstukken zijn opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In artikel 24 van het BBV wordt aangegeven hoe de Jaarstukken en de toelichting dienen te worden verantwoord. De opzet van de Jaarstukken is als volgt:

1. Inleiding op Jaarverslag en Jaarrekening
2. Het Jaarverslag:
 - A. de programmaverantwoording met de vijf programma's uit de Begroting 2023
 - programma 1: Algemene zaken;
 - programma 2: Zorg, Welzijn & Onderwijs;
 - programma 3: Toekomstbestendig buitengebied & Financiën;
 - programma 4: Economie, Duurzaamheid & Recreatie;
 - programma 5: Wonen & Levendige Dorpscentra.
 - Beleidsindicatoren;
 - B. de paragrafen.
3. De Jaarrekening:
 - A. het overzicht van baten en lasten met een toelichting daarop;
 - B. de balans met een toelichting daarop.

De programma's komen overeen met die uit de Begroting 2023.

Nieuw in 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording. Voortaan legt het college zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. Voorheen was dit opgenomen in de accountantsverklaring. De accountant beoordeelt vanaf 2023 wel of de rechtmatigheidsverklaring van het college juist is.

Het is de wetgever niet gelukt de rechtmatigheidsverantwoording tijdig in de wet (BBV) te verankeren. Daardoor zijn wij in 2023 juridisch niet verplicht een rechtmatigheidsverantwoording in de Jaarstukken op te nemen. Het ministerie heeft gemeenten gevraagd de verantwoording toch op te nemen. Dit verzoek volgt het college met het oog op transparantie.

Algemene financiële beschouwingen

A. Financieel beeld

De Jaarstukken 2023 sluiten met een positief saldo € 6.106.000. Dit is het resultaat exclusief de bouwgrondexploitatie. Verderop in deze inleiding is een nadere analyse gegeven van het positieve saldo. Uw gemeenteraad dient het resultaat nog te bestemmen. Daarvoor is een voorstel toegevoegd.

Van het resultaat van deze Jaarrekening van € 6.106.000 wordt voorgesteld:

- € 5.371.000 te storten in de Risicoreserve Ravijnjaren;
- € 735.000 over te hevelen naar 2024;

Resultaat op bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie is ten opzichte van het laatste raadsbesluit € 0,3 miljoen toegenomen als gevolg van winstnemingen. Dit voordeel maakt zoals gebruikelijk geen onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. De risicoreserve Bouwgrondexploitatie bedraagt nu € 1,7 miljoen en is bedoeld voor het opvangen van risico's en telt daarom mee in het weerstandsvermogen. De risico's op de grondexploitaties zijn in deze Jaarstukken ingeschat op € 1,5 miljoen.

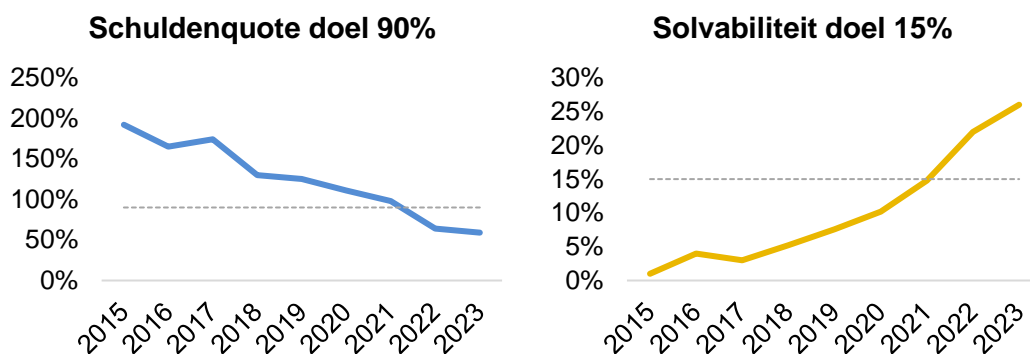
De risicoreserve Bouwgrondexploitatie is in 2023 wel sterk afgenomen als gevolg van de nota Grondbeleid. Daarbij is door de raad besloten € 3,5 miljoen af te zonderen naar een nieuwe reserve Strategische grondaankopen. Daarnaast worden grondexploitaties voortaan gewaardeerd tegen eindwaarde. Dit gaf een eenmalig nadeel van € 0,7 miljoen.

Balans

De balanspositie is verder verbeterd in 2023. Het eigen vermogen van de gemeente is gegroeid. Schulden zijn afgenomen. Daarmee is de lijn van voorgaande jaren doorgezet.

In de financiële kaders zijn doelen opgesteld wat te bereiken. Daarbij wordt gestuurd op het eigen vermogen en de schulden. De solvabiliteit dient te groeien van 7,6% in 2019 naar 15% in 2030. De schuldenquote dient te dalen van 125% in 2019 naar 90% in 2030.

De solvabiliteit bedraagt nu 26%. Ook bij de schuldenquote is het doel bereikt. Deze is gedaald naar 59%. De verwachting is wel dat beiden quotes tijdelijk achteruit zullen gaan vanwege het investeringsprogramma van ruim € 100 miljoen zoals opgenomen in de Begroting 2024.

De materiele vaste activa van de gemeente zijn gegroeid met € 1,9 miljoen. Er is meer geïnvesteerd in 2023 dan dat er is afgeschreven. Dit betreft met name investeringen in wegen en rioleringen. Theoretisch gezien is het voorzieningenniveau en de staat van onderhoud daarmee toegenomen.

We hebben minder geld uitstaan bij derden door aflossingen. Daardoor lopen we minder risico's op onze uitstaande leningenportefeuille. De uitstaande leningen zijn in 2023 afgenomen met € 0,8 miljoen naar € 20,5 miljoen per 31-12-2023.

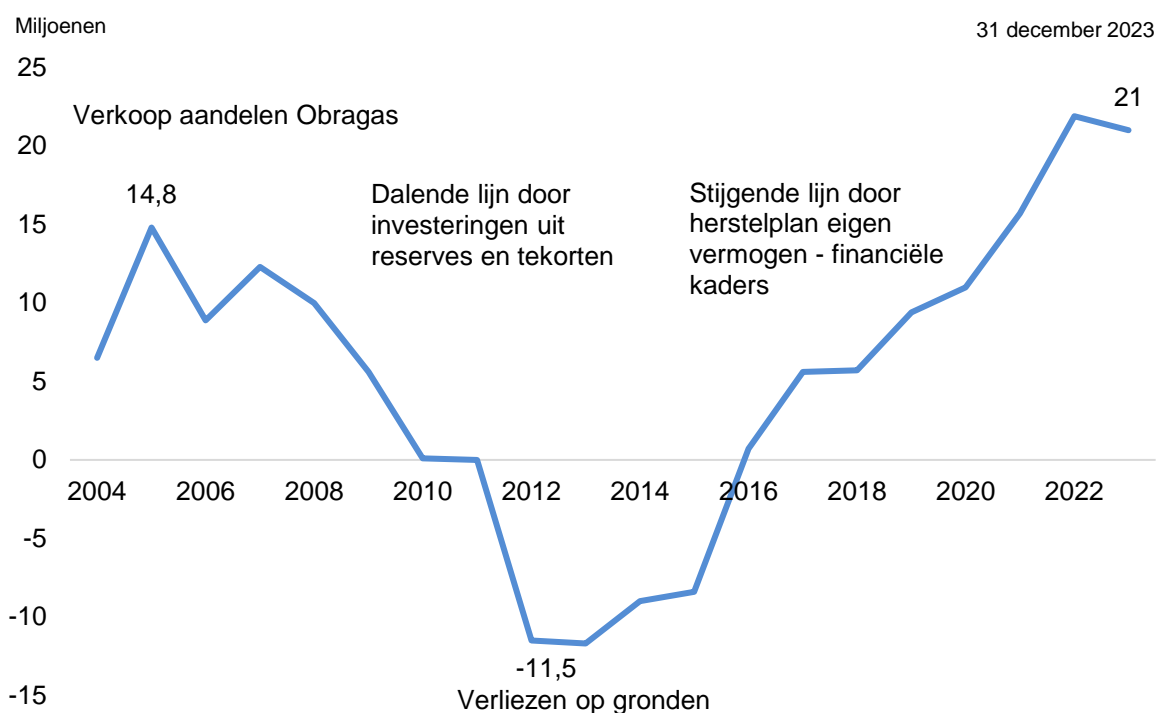
Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gegroeid naar € 31,3 miljoen naar € 39,9 miljoen. Dit is het gevolg van positieve tussentijdse resultaten, overhevelingen naar 2024 en een positieve jaarrekening. Dit eigen vermogen van € 39,9 miljoen is als volgt opgebouwd:

- € 21 miljoen bedoeld voor het afdekken van risico's (weerstandsvermogen).
- € 12,8 miljoen geormerkt voor toekomstige uitgaven via bestemmingsreserves.
- € 6,1 miljoen nog via raadsbesluit te verdelen resultaat over 2023

De gemeente Gemert-Bakel komt uit een financieel diep dal. Sinds 2013 is een stijgende lijn te zien.

Verloop weerstandsvermogen

De risico's zijn in de Jaarstukken 2023 berekend op € 7,9 miljoen. In de financiële kaders is afgesproken dat de risico's dubbel afgedekt moeten zijn. Dat betekent een benodigd weerstandsvermogen van € 15,8 miljoen. Dat niveau is ruimschoots bereikt met de huidige stand van € 21 miljoen. In 2023 is het weerstandsvermogen wel licht afgenomen met € 0,9 miljoen. Belangrijkste oorzaak hiervoor is de vorming van een bestemmingsreserve Strategische grondaankopen in 2023 van € 3,5 miljoen.

De langlopende schulden van de gemeente zijn afgenomen met € 9,1 miljoen. De aflossing van de schulden is mogelijk gebleken door de positieve resultaten, de grondverkoop en het lagere investeringsniveau dan verwacht. In 2023 is het dan ook niet nodig geweest nieuwe leningen af te sluiten. Daarmee wordt de trend van afgelopen jaar doorgezet.

De kortlopende schulden zijn in 2023 ten opzichte van 2022 wel toegenomen met € 5,9 miljoen naar € 14,3 miljoen per 31-12-2023. Dat wordt grotendeels gecompenseerd door de toename met € 4,3 miljoen op kortlopende vorderingen op derden (inclusief banksaldo) naar € 33,2 miljoen.

B. Realisatie 2023

De Begroting 2023 is vastgesteld in de raadsvergadering van november 2022. Het jaarrekeningresultaat is het resultaat ten opzichte van de laatste bijstelling van de Begroting. Alleen de Jaarstukken zelf geven daarom geen goed beeld van de financiële resultaten in 2023. Na de Begroting 2023 zijn er twee algemene bijstelling geweest via de financiële rapportages en zijn nog er vier aparte raadsbesluiten genomen.

Overschot Begroting 2023	€ 1.375.000	Voordeel
Resultaat 1 ^e financiële rapportage 2023	€ 119.000	Voordeel
Resultaat 2 ^e financiële rapportage 2023	€ 1.908.000	Voordeel
Overige raadsbesluiten (4)	€ 60.000	Voordeel
Resultaat Jaarstukken 2023 (zonder overschot Begroting)	€ 4.731.000	Voordeel
Samengevat resultaat geheel 2023	€ 8.193.000	Voordeel

Het positieve saldo van de Jaarstukken 2023 wordt hieronder toegelicht.

C. Begrotingsrechtmatigheid

Door de raad is een Begroting vastgesteld en deze Begroting is tussentijds bijgesteld vanuit het budgetrecht van de raad. Binnen die kaders moet het college werken. Alle afwijkingen van de Begroting zijn voor de wetgever onrechtmatig. Daarbij kunnen er lokaal wel nadere afspraken gemaakt worden, wat de wetgever ook adviseert te doen.

Door de gemeenteraad zijn daarom op 14 maart 2024 uitgangspunten besloten met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid. Begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op programmaniveau. Daarbij is onder meer aangegeven dat overschrijding van lasten en overschrijding van baten niet leiden tot een onrechtmatigheid. Daarnaast is besloten dat indien lasten worden overschreden maar daar baten tegenover staan dit een acceptabele onrechtmatigheid betreft.

Overschrijding lasten

In programma 1 Algemene zaken is er een overschrijding lasten geweest van € 627.000. Deze werden echter gedekt door € 627.000 aan direct gerelateerde baten. Dit betrof de crisisopvang en doorbelasting ict samenwerkingskosten aan Laarbeek. In de overige programma's is er geen sprake geweest van overschrijding lasten.

Op een drietal investering zijn de kosten overschreden voor in totaal € 81.000 en daarmee onrechtmatig. Daarvan wordt wel € 49.000 gedekt uit extra inkomsten.

Onderschrijding baten

In programma 2 Zorg, Welzijn & Onderwijs is een onderschrijding van de baten geweest van € 115.961. Dit is door minder inkomsten uit samenwerking Laarbeek.

In de overige programma's is er geen sprake geweest van onderschrijding baten. Mutaties op reserves en voorzieningen worden wettelijk daarbij overigens niet in de beoordeling meegenomen.

D. Saldo en analyse Jaarstukken 2023

Het resultaat van € 6.106.000 wordt hieronder op hoofdlijnen toegelicht. De rapportagegrens is daarbij 1 % op de begrote lasten voor mutaties reserves. Dat is afgerond € 95 miljoen, waarmee de rapportagegrens komt op € 95.000. De 'V' staat daarbij voor voordeel en de 'N' voor nadeel.

Saldo Jaarrekening 2023	€ 6.106.000	V
Waarvan begrotingsoverschot 2023 na vaststelling Begroting	€ 1.375.000	V
Resultaat Jaarrekening uit bedrijfsvoering	€ 4.731.000	V

Dit resultaat van € 4.731.000 bestaat uit voor- en nadelen. De voordelen zijn:

Sociaal Domein	€ 872.000	V
Extra vergoeding opvang vluchtelingen uit Oekraïne + lagere kosten	€ 746.000	V
Verkoop gebouwen/gebouwen beheer	€ 654.000	V
Hogere uitkering gemeentefonds decembercirculaire	€ 524.000	V
Lagere lasten centrumontwikkeling	€ 368.000	V
Meer leges omgevingsvergunningen	€ 364.000	V
Lagere lasten wegen	€ 322.000	V
Lagere lasten sportparken, sporthallen en overige sportaccommodaties	€ 215.000	V
Lagere lasten verkeersveiligheid	€ 197.000	V
Lagere lasten onderhoud speelterreinen en speeltoestellen	€ 140.000	V
Hogere baten exploitatie gemeentelijke gronden	€ 128.000	V
Lagere lasten sport algemeen (beleid)	€ 114.000	V
Lagere lasten monumentenbeleid	€ 100.000	V
Lagere lasten legionellapreventie	€ 98.000	V
Voordelen < € 95.000	€ 2.983.000	V
Totaal voordelen	€ 7.825.000	V

De nadelen zijn:

Vormen voorziening verlofsparen	€ 950.000	N
Afwaardering project Oudestraat-Dribbelei	€ 421.000	N
Hogere lasten calamiteitendienst	€ 111.000	N
Nadelen < € 95.000	€ 1.612.000	N
Totaal nadelen	€ 3.094.000	N

Hieronder een toelichting per afwijking.

Sociaal Domein (voordeel € 872.000)

Dit voordeel bestaat uit verschillende posten. De grootste worden hier toegelicht.

Er is € 236.000 minder uitgeven aan professionele instellingen en vrijwilligersorganisatie hoofdzakelijk ontstaan doordat er gemaakte kosten ondergebracht konden worden in de Brede SpUK-regeling. Als dat niet was gedaan zou de ontvangen rijksbijdrage Brede SpUK-regeling terugbetaald moeten worden. De Brede SpUK-regeling is pas halfweg 2023 toegekend waardoor geen nieuwe initiatieven hiervoor meer opgestart konden worden en in 2023 incidenteel bedragen zijn vrijgevallen.

Over zorgjaar 2023 is er een nadelig resultaat op programmakosten GR Peelgemeenten Jeugd van € 476.000. Bij de Jaarstukken 2022 zijn nog te betalen posten opgenomen voor de Jeugd op basis van de opgave van de GR. Daarvan is € 328.000 niet besteed en vallen nu vrij als voordeel. Per saldo een nadelig resultaat op Jeugd van € 148.000 in 2023.

Voor Wmo is € 99.000 minder uitgeven. De zorgkosten Wmo waren € 17.000 lager dan begroot en voor maatschappelijke opvang is € 58.000 minder uitgeven aan noodopvang.

Op BMS is € 172.000 minder uitgegeven, dat voordeel bestond grotendeels uit lagere uitgaven aan de energiematwerkregeling met € 145.000.

Op participatie is € 484.000 minder uitgegeven dat betreft een bijdrage die gereserveerd. De belangrijkste oorzaken zijn de "Wet inburgering 2021" waarvoor de uitgaven € 234.000 lager dan geraamd onder andere ontstaan doordat de subsidie aan Lumens uit de bijdrage SpUK is bekostigd. Verder is aan zorgkosten maatschappelijke participatie € 48.000 minder uitgegeven dan geraamd. Een bedrag van € 50.000 is uitgegeven aan lokale re-integratiekosten en een lagere bijdrage dan geraamd aan algemene middelen Senzer van € 62.000.

Op uitvoeringskosten GR Peelgemeenten is een nadeel van € 46.000 ontstaan hoofdzakelijk doordat er extra personeel gedetacheerd is geweest voor uitvoering Wmo.

Extra vergoeding opvang vluchtelingen uit Oekraïne (voordeel € 746.000)

De voormalige ambachtschool aan de Pater van den Elsenstraat in Gemert is in 2023 verbouwd en ingericht voor de opvang/huisvesting van Oekraïners. Bij de 2^e financiële rapportage 2023 is hiervoor een krediet ter beschikking gesteld. Dekking van dit krediet was een transitie subsidie van het Rijk voor deze verbouwing en de reguliere geldstroom (bedrag per nacht, per bed) voor opvang van Oekraïners. In april 2024 is er een addendum verschenen van het ministerie over de transitievergoeding. Op basis van dit addendum kon de gemeente een extra declaratie doen. Dat hebben wij gedaan en de aanvraag is toegekend. Omdat de kosten van de verbouwing gemaakt zijn in 2023 dient ook deze extra subsidie van € 642.000 in boekjaar 2023 verantwoord te worden. Daarnaast is de uiteindelijke vergoeding voor de dagelijkse opvang € 30.000 hoger uitgevallen dan ingeschat bij de 2^e financiële rapportage 2023 en de kosten € 74.000 lager.

Verkoop gebouwen/gebouwenbeheer (voordeel € 654.000)

Eind december 2023 is Dorpstraat 25-27 verkocht voor € 565.000. Verkopen worden pas financieel verwerkt na passage akte en daarom is deze verkoop niet in eerdere financiële rapportage opgenomen. Standaard staat in onze begroting een geraamde opbrengst opgenomen van € 57.000. Daarnaast is een stelpost investeringen kapitaallasten van € 50.000 niet benut en is € 30.000 SpUK ontvangen. Samen met een aantal kleinere voordelen geeft dit netto een voordeel van € 654.000.

Hogere uitkering gemeentefonds decembercirculaire (voordeel € 524.000)

De decembercirculaire 2023 is € 524.000 positief uitgevallen. Voor de toelichting op dit voordeel heeft u een RIN ontvangen. Gezien de verschijningsdatum van de decembercirculaire kan de circulaire niet meer via een financiële rapportage verwerkt worden en valt het resultaat daarvan zoals gebruikelijk in de Jaarrekening.

Lagere lasten centrumontwikkeling (voordeel € 368.000)

In de Begroting 2023 was voor centrumontwikkeling een aantal bedragen opgenomen voor centrum Gemert en centrum Bakel. Voornamelijk incidenteel geld. In 2023 zijn plannen ingang gezet maar nog niet allemaal uitgegeven. Dit staat op de planning voor 2024. Daarom is bij de resultaatbestemming voorgesteld € 259.000 over te hevelen naar 2024 voor onder andere het gangenproject (Elisabethgang en Commandeur), mobiel groen, pilot autoluw enzovoort.

Meer leges omgevingsvergunningen (voordeel € 364.000)

De legesinkomsten omgevingsvergunningen in 2024 zijn uitgekomen op een totaalbedrag van € 2.621.000. Tussentijds was al € 1.270.000 bijgeraamd via de financiële rapportages, met daarbij ook deels verhoging van de kosten. Ondanks deze tussentijdse bijraming zijn de legesinkomsten nog hoger uitgevallen wat nu een voordeel van € 364.000 geeft in de Jaarrekening. De stroom vergunningsaanvragen is onverminderd groot gebleven in de laatste maanden.

Lagere lasten wegen (voordeel € 322.000)

Dit betreft met name de kapitaallasten uit investeringen. Hiervoor stond een stelpost opgenomen van € 277.000 die niet nodig is gebleken. De overige afwijkingen zijn lagere lasten voor belastingen en lagere dagelijkse onderhoudskosten.

Lagere lasten sportparken, sporthallen en overige sportaccommodaties (voordeel € 215.000)

Dit betreft diverse voordelen, met name sporthallen. Het beheer en exploitatie van Sporthal Molenbroek is € 82.000 lager uitgevallen. Dit betreft met name minder beheerkosten sporthal, lagere energiekosten, meer huurinkomsten en meer SpUK. Op Sporthal De Beek is een voordeel van € 12.000 bestaande uit diverse kleine verschillen. Bij buitensportaccommodaties algemeen is een voordeel van € 60.000 met name kapitaallasten investeringen. Tenslotte nog diverse kleinere afwijkingen.

Lagere lasten verkeersveiligheid (voordeel van € 197.000)

In 2023 is € 100.000 ter beschikking gesteld voor op het opstellen van de mobiliteitsvisie. De aanbesteding hiervoor is gang gezet en besteding van de middelen volgt in 2024. Daarom wordt bij resultaatbestemming voorgesteld € 100.000 over te hevelen naar 2024.

Daarnaast bleek dat er minder behoefte was een verkeersonderzoeken dan geraamd en zijn er minder kleine verkeersmaatregelen opgenomen in de planning. Dit gaf een voordeel van € 38.000. Tenslotte is er een stelpost investeringen van € 50.000 vrijgevallen. Deze stelpost betreft eerder afgeschreven investeringen waarvan de kapitaallasten zijn afgelopen. Die kapitaallasten laten we vanuit een behoedzaam financieel beleid wel in de begroting staan voor eventuele vervangingsinvesteringen later. Dit is zo vastgelegd in de financiële kaders.

Lagere lasten onderhoud speelterreinen en speeltoestellen (voordeel € 140.000)

Voor groot- en klein onderhoud spelen is in de Begroting 2023 € 170.000 opgenomen waarop maar beperkt is uitgegeven. Dat geeft nu een voordeel. In juli 2023 is er een nieuw beleids- en beheerplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld door de gemeenteraad. Dat is de basis voor de uitgaven de komende jaren.

Hogere baten exploitatie gemeentelijke gronden (voordeel € 128.000)

Eind december 2023 is grond verkocht aan de Jodenpeeldreef De Rips. Na aftrek van de boekwaarde gaf dit een voordeel. Verkopen worden pas financieel verwerkt na passage akte en daarom is deze verkoop niet in eerdere financiële rapportages opgenomen. Samen met wat kleinere verkopen van reststroken en hogere pacht is er een voordeel van € 128.000.

Lagere lasten sport algemeen (beleid) (voordeel € 114.000)

Voor vastgoedbeleid Sport was € 69.000 overgeheveld van 2022 naar 2023. Dat geld is niet besteed in 2023 omdat dit 'on hold' is gezet in afwachting op locatieonderzoek Commanderiej College. Nu dit is afgerond wordt ook het vastgoedbeleid weer opgepakt. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit geld naar 2024 over te hevelen. Daarnaast hebben we in 2023 overschotten gehad op SpUK sport en de pilot sportondersteuning 18+.

Lagere lasten monumentenbeleid (voordeel € 100.000)

Voor het actualiseren van de monumentenlijst was € 66.000 overgeheveld van 2022 naar 2023. Deze is niet besteed in 2023, de aanbesteding heeft inmiddels wel plaatsgevonden. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit geld daarom naar 2024 over te hevelen. Daarnaast een aantal kleinere afwijkingen op dit budget.

Lagere lasten legionellapreventie (voordeel € 98.000)

Clubs zijn in de gelegenheid inspecties naar legionella uit te voeren op kosten van de gemeente. Hiervoor is nauwelijks gebruik gemaakt in 2023. Daarnaast heeft de gemeente voor aanpassingen € 70.000 beschikbaar incidenteel. Dat is niet besteed.

Vormen voorziening verlofsparen (nadeel € 950.000)

Het college heeft besloten alle openstaande verlofuren van de ambtelijke organisatie aan te merken als verlofsparen. Tot op heden was dat onderscheid in registratie niet gemaakt.

Omdat bij verlofsparen volgens het landelijke Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) er per definitie sprake is van een ongelijkmatig patroon van de lasten dient dan een voorziening gevorm te worden. Dat is nu gedaan bij de Jaarrekening. Deze voorziening zal jaarlijks af- of toenemen afhankelijk van het openstaande verlofsparen en de cao-ontwikkeling.

Afwaardering project Oudestraat-Dribbelei (nadeel € 421.000)

De eigenaar van het zuidelijk deel in het plangebied van het project Oudestraat-Dribbelei, heeft in juni 2023 aangegeven tijdelijk te willen stoppen met de woningbouwontwikkeling. In de periode daarna is er een verkenning gedaan naar de mogelijkheden/scenario's voor een eventuele doorstart van het project Oudestraat-Dribbelei. Gekeken is met de twee eigenaren van de meest noordelijk gelegen percelen of dit haalbaar was. Dat was niet het geval. In totaal heeft de gemeente € 421.000 aan kosten gemaakt. Deze kunnen nu niet meer verhaald worden op de ontwikkelende partij. Daarom is dit afgewaardeerd in deze Jaarrekening wat dit nadeel geeft. Over dit onderwerp heeft u eerder een RIN ontvangen.

Hogere lasten calamiteitendienst (nadeel € 111.000)

Dit betreft directe actie naar aanleiding van een calamiteit op wegen. Bijvoorbeeld het schoonmaken van een wegdek van een oliespoor of het opruimen en vegen na een ongeval met een motorvoertuig. In 2023 zijn er meer calamiteiten tegen hogere kosten geweest dan voorgaande jaren. Waarschijnlijk kan een deel van deze kosten verhaald worden op de veroorzaker via aansprakelijkheid. Daarvoor ontvangen we te zijner tijd dan een schadevergoeding. Dergelijke trajecten zijn in de regel ingewikkeld en tijdrovend.

DEEL 1: Jaarverslag 2023

Kerngegevens jaarrekening 2023

Standen per 31 december van het jaar

Sociale structuur	2022	2023
Aantal inwoners:	31.382	31.438
waarvan:		
van 0 t/m 19 jaar:	6.821	7.109
van 20 t/m 49 jaar:	10.943	11.004
van 50 t/m 59 jaar:	4.620	4.630
van 60 t/m 64 jaar:	2.335	2.339
van 65 jaar en ouder:	6.663	6.356
Aantal periodiek bijstandsgerechtigden	353	332
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	136	128
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente:	12.192 ha	12.192 ha
Waarvan:		
binnenwater	146 ha	146 ha
historische dorpskernen	8	8
oppervlakte groen buitengebied (exclusief bosgrond)	308 ha	308 ha
oppervlakte groen in woonomgeving	114 ha	114 ha
oppervlakte sportvelden	36 ha	36 ha
oppervlakte bossen	329 ha	329 ha
Lengtes van wegen:		
- asfaltwegen:	228 km	228 km
- klinkerwegen	102 km	102 km
- betonwegen	14 km	14 km
- overige (o.a. zandwegen of halfverharding)	90 km	90 km
woonruimten:	13.502	13.605
Financiële structuur (x 1000)		
Exploitatie-uitgaven (excl. Bouwgrond)	98.354	110.719
Exploitatie-uitgaven per inwoner:	3.134	3.522
Heffing OZB:	9.005	9.559
Heffing OZB per inwoner:	0,29	0,30
Algemene uitkering Gemeentefonds:	50.930	52.843
Algemene uitkering Gemeentefonds per inwoner:	1,62	1,68

Vaste geldleningen (exclusief woningbouw)	86.391	77.292
Vaste geldleningen per inwoner	2,75	2,46
Algemene reserves: exclusief rekeningsaldo	21.946	21.023
Bestemmingsreserves:	5.966	12.749
Voorzieningen (inclusief voorzieningen bouwgrondexploitatie):	27.043	24.637
Totaal reserves en voorzieningen:	54.956	58.409
Totaal reserves en voorzieningen per inwoner:	1,75	1,86

Programmaverantwoording

Tijd, geld en risico

De programmaverantwoording geeft via een gekleurde tabel aan of een doelstelling wel of niet is gehaald en wat daarvoor is gedaan, zo nodig aangevuld met opmerkingen en een beschrijving van de stand van zaken. Ook wordt aangegeven of er afwijkingen zijn in tijd, geld en risico.

Analyse cijfers begroting na wijziging en realisatie

In de toelichting op de programmarekening wordt een analyse gegeven tussen de werkelijke uitkomsten en de cijfers van de begroting na wijziging per programma. Eerst wordt het totale saldo van het programma vermeldt, daarna wordt de meest relevante afwijking per product toegelicht. Alleen de grote afwijkingen worden toegelicht en daarbij mag een ondergrens van € 60.000,- worden gehanteerd. Dit is gedaan in overleg met uw raad en sluit aan bij de tolerantiegrenzen van de accountant.

1

Algemene zaken

§2.1 Portefeuille Algemene Zaken

Taken Algemene Zaken

- Coördinatie van het beleid;
- Algemene en bestuurlijke zaken;
- Openbare orde en veiligheid;
- Integraal veiligheidsbeleid;
- Coördinatie van handhaving;
- Informatiebeleid (inclusief Wet open overheid);
- Evenementen, kermissen en markten;
- Gemeentearchief;
- Vliegbasis De Peel;
- Aanjager en bewaker van samenwerking college en raad;
- Aanjager en bewaker majeure projecten (samen met verantwoordelijk portefeuillehouder);
- Dienstverlening.

Verbonden partijen Algemene Zaken

- Brabant Water NV;
- Dimpact;
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO).

Middelen Algemene Zaken

	Jaarrekening	Begroting	Begroting na wijz.		Vershil jaarrekening/ begroting
Algemene Zaken	2022	2023	2023		2023
Lasten	€ 9.608.088	€ 7.391,396	€ 7.546.631		€ 585.609
Baten	€ 3.626.056	€ 568.315	€ 562.315		€ 648.967
Saldo	€ 5.982.032	€ 6.823.081	€ 6.984.316		€ 63.358

Doelen portefeuille Algemene Zaken

De portefeuille kent vijf doelen.

Voor ieder doel is benoemd welke prestaties we nastreefden en welke kengetallen er zijn. Tenslotte is per doel aangegeven wat we in 2023 wilden bereiken en wat we daadwerkelijk hebben bereid.

Algemene Zaken	1: We hebben de belangrijkste veiligheidsthema's in onze gemeentelijke organisatie geborgd én verankerd in de afspraken met externe partners, en we voeren hierover de regie
	2: Het inzicht in de handavingsinspanningen is transparant en eenduidig
	3: Behouden en vergroten gebruik gemeentearchief
	4: Vliegbasis de Peel is geen belemmering voor een leefbaar en toekomstbestendig buitengebied
	5: Promotie en citymarketing van de gemeente Gemert Bakel

Doel 1

We hebben de belangrijkste veiligheidsthema's in onze gemeentelijke organisatie geborgd én verankerd in de afspraken met externe partners, en we voeren hierover de regie

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2022 Gemert-Bakel • Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Gemert-Bakel • Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Peelland • Uitvoeringsplan Veiligheid 2021-2022 Peelland
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2023-2024 Gemert-Bakel • Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Peelland • Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Gemert-Bakel • Uitvoeringsplan 2023-2026 Peelland
Wat gingen we doen	
We sturen actief op de belangrijkste veiligheidsthema's, zoals deze staan beschreven in het Integraal Veiligheidsplan.	
Toelichting: De doelen zoals in het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Gemert-Bakel worden momenteel uitgevoerd of ingepland. Dit loopt conform planning.	
We staan in directe verbinding met de partners uit de diverse invalshoeken, zoals politie, Openbaar Ministerie en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.	
Toelichting: Er is zowel ambtelijk als bestuurlijk regelmatig overleg over verschillende veiligheidsthema's.	
We faciliteren het Peelland Interventie Team.	
Toelichting: We hebben In 2023 hebben er in totaal 8 PIT-acties plaatsgevonden in Gemert-Bakel. We hebben Boa's en een gemeentelijk toezichthouder beschikbaar gesteld.	
Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2024 is gereed.	
Toelichting: Afgelopen jaar is het Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2023-2024 vastgesteld door het college en ter informatie met de raad gedeeld.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Handavingsbeleidsplan 2019-2022
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Handavingsuitvoeringsplan 2023
Wat gingen we doen	
We hebben nog meer verbinding tussen politie en Boa's georganiseerd zodat problemen in de wijk rondom veiligheid sneller opgepakt kunnen worden.	
Toelichting: De boa's en politie werken intensief samen wanneer het gaat om wijkgericht werken. De boa's en wijkagenten worden meer gestimuleerd om met elkaar in overleg te gaan. Er is een 2 wekelijks overleg in het leven geroepen waarin ambtenaren veiligheid en handhaving met politie om tafel zitten om casussen te bespreken.	
We zorgen voor meer 'blauw' op straat.	
Toelichting: In 2023 is het totaal aantal blauwe boa's verhoogd van 3 naar 4. Hierdoor kan er meer in koppels gewerkt worden. Dat biedt de mogelijkheid om in avonden en weekenden aanwezig te zijn vergroot.	
We organiseren meer samenwerking tussen handhaving en het ruimtelijke traject.	
Toelichting: Er wordt meer overleg gepleegd tussen de handhaving en het ruimtelijke traject. Zo worden casussen eerder besproken dan voorheen en wordt er geen handhaving gestart zonder andere opties te bekijken.	
We hebben het uitvoeringsprogramma 2023 uitgevoerd waarin de zaken die de hoogste risico's hebben en de meeste overlast geven, prioriteit krijgen.	
Toelichting: Het uitvoeringsprogramma 2023 is uitgevoerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in het handavingsjaarverslag 2023.	
We hebben het handavingsbeleid geëvalueerd en geactualiseerd.	
Toelichting: Het handavingsbeleidsplan is geëvalueerd en geactualiseerd. Het college heeft het nieuwe handavingsbeleidsplan 2024-2027 vastgesteld.	
We hebben het evenementenbeleid geëvalueerd en geactualiseerd.	
Toelichting: Het evenementenbeleid is in 2021 geactualiseerd en in 2023 officieel vastgesteld door het college. Het is nog niet geëvalueerd.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Missie, visie en doelstellingen van het gemeentearchief is onderdeel van het Informatiebeleid.
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
We maken het benutten van archieven eenvoudiger door het verbeteren van de digitale toegankelijkheid.	
Toelichting: Er is een plan van aanpak opgesteld om de naar het gemeentearchief overgebrachte overheidsinformatie op orde te brengen volgens de geldende (inter)nationale standaarden voor digitale toegankelijkheid. De uitvoering van dit plan van aanpak is gestart in 2023 en loopt door in 2024.	
We zetten extra capaciteit in voor het verder digitaliseren van bouwvergunningen onder andere ten behoeve van de waardering in het kader van de WOZ door de BSOB.	
Toelichting: De index op de bouwvergunningen is online raadpleegbaar. Gebruikers kunnen online bouwvergunningen aanvragen of verzoeken om digitalisering. Er zijn 3.812 vergunningen gedigitaliseerd.	
We gaan in gesprek met de gemeenteraad over de mogelijke bijdrage die het gemeentearchief kan bieden als ondersteuning op het gebied van recreatie en toerisme.	
Toelichting: De gemeenteraad is uitgenodigd voor een bezoek aan het gemeentearchief. Dit bezoek heeft januari 2024 plaatsgevonden.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In 2023 is eenmalig € 50.000 opgenomen om papieren archieven beter digitaal toegankelijk te maken.	50.000	0	50.000	32.000	17.000
Toelichting afwijking > 15.000: Er is later gestart met de feitelijke werkzaamheden waardoor het budget niet volledig is benut. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 17.000 met de resultaatbestemming in 2024 beschikbaar te stellen om het project verder af te ronden.					

Doel 4

Vliegbasis de Peel is geen belemmering voor een leefbaar en toekomstbestendig buitengebied

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
De gemeente Gemert-Bakel is één van de twee regiegemeenten en vertegenwoordigd zowel de lokale als regionale belangen van de omliggende gemeenten.	
Toelichting: In 2023 hebben we deelgenomen aan de regionale bestuurlijke overlegtafels. Defensie heeft nog geen duidelijkheid gegeven of de Peel nu wel of niet gereactiveerd wordt. In de concept- visie van defensie is dit wel opgenomen, maar nog niet besloten.	
De deelname in de regionale overlegstructuur is geborgd, zodat effectief wordt samengewerkt binnen de regio en de lasten zoveel mogelijk worden verdeeld.	
Toelichting: De programmaleider toekomstbestendig buitengebied neemt deel aan deze overleggen.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
Er is eenmalig een bedrag van € 50.000 opgenomen voor de mogelijkheid tot het verrichten van eigen onderzoek.	50.000	50.000	0	0	0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Om de aantrekkingskracht van onze gemeente te versterken, promoten we de gemeente en onze gemeenschap met behulp van een promotiebudget.	
Toelichting: Wij kiezen met het te organiseren evenement in 2025 voor een integrale aanpak waarbij zowel de aandacht gevestigd wordt op het sportieve karakter en het versterken van de positieve beeldvorming en promotie van onze gemeente.	
We behouden, versterken en vergroten het gemeentelijk netwerk. Daarnaast zetten we met citymarketing onze gemeente en onze gemeenschap zo goed mogelijk op de kaart.	
Toelichting: De interne aanpak voor het organiseren van dit evenement is geborgd en wordt opgepakt bij de realisatie van dit evenement in 2025.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
Er is in 2023 eenmalig een bedrag opgenomen van € 25.000 voor versterken gemeentelijk netwerk en promotie	25.000	25.000	0	0	0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

2

Zorg, Welzijn & Onderwijs

§2.2 Portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs

Taken Zorg, Welzijn & Onderwijs

- Jeugdzorg en Wmo;
- Participatiewet;
- Welzijn;
- Schulddienstverlening en armoedebeleid;
- Inburgering;
- Subsidiebeleid en gebouwenbeheer;
- Onderwijs en onderwijshuisvesting;
- Volksgezondheid;
- Cultuur;
- Communicatie;
- Personeel en organisatie.

Verbonden partijen Zorg, Welzijn & Onderwijs

- Samenwerking met Laarbeek;
- Senzer;
- GR Peelgemeenten;
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD);
- VvE MFA De Sprank.

Middelen Zorg, Welzijn & Onderwijs

	Jaarrekening	Begroting	Begroting na wijz.		Vershil jaarrekening/ begroting
Zorg, Welzijn & Onderwijs	2022	2023	2023		2023
Lasten	€ 42.197.188	€41.739.239	€ 44.381.305		- € 815.774
Baten	€ 16.038.755	€ 8.645.273	€ 13.884.520		€ 115.961
Saldo	€ 26.158.433	€ 33.093.966	€ 30.496.785		€ 699.813

Doelen portefeuille Zorg, Welzijn & Onderwijs

De portefeuille kent tien doelen.

Voor ieder doel is benoemd welke prestaties we nastreefden en welke kengetallen er zijn. Tenslotte is per doel aangegeven wat we in 2023 wilden bereiken en wat we daadwerkelijk hebben bereid.

Zorg, Welzijn & Onderwijs	1: Toekomstbestendiger onderwijs (huisvesting): Behouden en continueren doorgaande lijn
	2: Inwoners met een ondersteuningsvraag worden beter geholpen, door hun samenredzaamheid te bevorderen
	3: De inwoners gezonder maken door een gezondere levensstijl, en de gezondheidsverschillen te verkleinen
	4: We geven extra aandacht aan mensen die laaggeletterd zijn en daarmee ook moeite hebben met digitale vaardigheden
	5: We zetten steviger in op schuldenproblematiek en ontwikkelen een langere termijnvisie
	6: Opstellen en vaststellen cultuurbeleid inclusief uitvoeringagenda
	7: Veiliger gebruiken van de gebouwen van KunstLokaal en De Eendracht

 8: Beter harmoniseren verantwoordelijkheden MFA's

 9: Vrijwilligers meer stimuleren, beter faciliteren en meer waarderen

 10: Subsidiebeleid vrijwilligers herijken

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Integraal Huisvesting Plan (IHP) 2020-2023
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Per 1 januari 2023 is er een overlegstructuur met Stichting GOO over de Berglarenschool.	
Toelichting: Ja, er is een overlegstructuur met Stichting GOO over de Berglarenschool. In 2023 was dit overleg onderdeel van de bijeenkomsten voor het nieuwe IHP 2024-2040, aansluitend zijn projectafspraken gepland voor de voorbereiding van de nieuwbouw.	
Per 1 januari 2023 is er een haalbaarheidsstudie gestart naar de locatie Macropedius.	
Toelichting: In een verdiepende haalbaarheidsstudie zijn in 2023 de locatie Sportpark Molenbroek en de bestaande locatie Sleutelbosch verder onderzocht als mogelijkheden voor de nieuwbouw van het Macropedius. De resultaten zijn in november aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De uiteindelijke beslissing is doorgeschoven naar januari 2024.	
Per 31 december 2023 is er een extra lokaal gerealiseerd bij basisschool De Kleine Kapitein, zodat peuterwerk en onderwijs onder 1 dak blijven bestaan.	
Toelichting: Voor deze uitbreiding heeft de raad in oktober 2022 een bedrag van € 160.000,- beschikbaar gesteld. Uit het voorbereidende onderzoek bleek dit bedrag niet voldoende. De aanvullende aanvraag is meegenomen in het nieuwe IHP 2024 –2040, waarover de raad in april 2024 een beslissing zal nemen.	
Per 1 januari 2023 zijn er overleggen met kinderdagverblijf Petrus Donders om te bespreken hoe deze duurzaam ingericht kan worden.	
Toelichting: Overleg hierover is gevoerd. Daarnaast wordt er structureel overleg gevoerd met Petrus Donders. Duurzaamheid is een onderwerp dat regelmatig aan bod komt. Ook bij andere onderwijsinstellingen.	
In 2023 wordt er bij uitbreidingsplannen voor woningbouw rekening gehouden met onderwijshuisvesting. In Gemert-Noord wordt er een extra basisschool opgenomen in de uitbreidingsplannen.	
Toelichting: In het nieuwe IHP 2024 – 2040 is in de huisvestingsagenda een nieuwe duoschool (2 x 200 leerlingen) in Doonheide opgenomen. Na akkoord van de raad voor het IHP in april 2024 worden de benodigde financiële middelen opgenomen in de kadernota 2025.	
In 2023 is er aan de schoolbesturen gevraagd om een proces voor te stellen op basis waarvan bepaald kan worden wie de nieuwe basisschool in Gemert-Noord mag realiseren. De gemeente wenst hierbij diversiteit van onderwijsaanbod te bevorderen.	

Toelichting: Het proces voor de keuze van het schoolbestuur dat de nieuwe basisschool in Gemert-Noord mag gaan realiseren is onderdeel geweest van het proces om gezamenlijk tot een nieuw IHP te komen.	
De gemeenteraad besluit in oktober 2022 tot het instellen van een haalbaarheidsonderzoek naar de aangegeven scenario's voor de nieuwbouw van het Macropedius. Deze scenario's zijn in het voorjaar van 2023 uitgewerkt en worden aan de gemeenteraad voorgelegd.	
Toelichting: Er is een verdiepende haalbaarheidsstudie uitgevoerd. De resultaten zijn in november aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De uiteindelijke beslissing is doorgeschoven naar januari 2024.	
De gemeenteraad wordt in 2022 verzocht om te besluiten tot het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet, waarna in 2023 de verdere uitwerking van het plan zal plaatsvinden.	
Toelichting: In 2022 is door de gemeenteraad besloten tot het verstrekken van het voorbereidingskrediet. Daarna is het schoolbestuur in 2023 aan de slag gegaan met de voorbereidingen voor nieuwbouw. Deze zijn vanaf juli vooruitgeschoven in verband met het traject voor een nieuw IHP. Nu nieuwbouw van de school en de gymzaal zijn opgenomen als onderdeel van het nieuwe IHP is er een doorstart van de stuurgroep en projectgroep.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Investering opgenomen van € 32.095.000 voor het commanderie college. Geeft jaarlijkse kapitaallast van € 1.605.000 vanaf 2026.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Vanwege prijsstijgingen een extra investering opgenomen van € 600.000 voor Kindcentrum Berglaren. Bovenop de aanwezige investering van € 3.300.000. Jaarlijkse kapitaallast van € 25.000 vanaf 2024.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Investering van € 160.000 voor een extra lokaal bij OBS De Kleine Kapitein. Jaarlijkse kapitaallast van € 8.000 vanaf 2024.	€ 160.000	€ 0	€ 160.000	€ 160.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Structureel € 25.000 extra opgenomen voor Kinderdagverblijf Petrus Donders vanwege cao verhogingen.	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 25.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Doel 2

Inwoners met een ondersteuningsvraag worden beter geholpen, door hun samenredzaamheid te bevorderen

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
<p>Verkleinen wachtlijst Jeugdzorg door Jeugdzorg lokaal te organiseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Per 1 januari 2023 is de verbinding tussen Jeugd en het voorliggend veld geïntensiveerd (dorpsondersteuner Jeugd). Per 1 januari 2023 is het Centrum voor Jeugd en Gezin uitgebreid met 2 fte voor de uitvoering van het preventieplan en is er een budget beschikbaar voor de uitvoering. 	
<p>Toelichting: In juli 2023 is de dorpsondersteuner jeugd aangesteld en toegevoegd aan het team dorpsondersteuners. Gedurende 2023 zijn de vacante uren in team jeugd aangevuld en is een start gemaakt met de uitvoering van het preventieplan.</p>	
<p>Per 1 januari 2023 is de autisme-expert in dienst genomen omdat de pilot van de afgelopen jaren succesvol is gebleken.</p>	
<p>Toelichting: Met ingang van 1 april 2023 is de autisme-expert in dienst getreden.</p>	
<p>Uitvoering project 'Denormalisering alcohol en drugs' (SKIP)</p>	
<p>Toelichting: Project loopt, onderzoek voor doorstart wordt gepresenteerd voorjaar 2024.</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Jaarlijks een bedrag opgenomen van € 170.000 in de Begroting 2023 voor preventie Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Uitbreiding van 2fte.	€ 170.000	€ 0	€ 170.000	€ 170.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Voortzetten autisme-expert -> 1fte is structureel € 85.000 opgenomen in de Begroting 2023.	€ 85.000	€ 0	€ 85.000	€ 57.000	€ 28.000
Toelichting afwijking > 15.000: Medewerker is gestart per 1 april 2024 loonkosten en inhuur totaal € 57.000.					
Voor extra dataverzameling is € 5.000 en voor jaarlijkse preventieve activiteiten is structureel € 5.000 opgenomen.	€ 5.000	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 5.000
	€ 5.000	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 5.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Beweegakkoord Goed Bezig
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	GALA
Wat gingen we doen	
Uitvoering geven aan het preventie- en beweegakkoord.	
Toelichting: In september is het lokale gezond en actief leven akkoord als plan van aanpak ingediend.	
Per 1 januari 2023 zet het jongerenwerk in op het voorkomen van eenzaamheid van jongeren.	
Toelichting: Er zijn activiteiten georganiseerd waaronder extra bijeenkomsten voor jongeren. In samenwerking met de GGD en dorpsondersteuners is in Bakel een cursus eenzaamheid gegeven aan vrijwilligers en betrokkenen.	
Jonge mantelzorgers zijn in beeld bij het steunpunt mantelzorg bij de Zorgcoöperatie Gemert (is nu al zo).	
Toelichting: Jonge mantelzorgers zijn al in beeld en ook in 2023 hebben zij wederom een waardering kunnen aanvragen. Daarbij is het aantal weer geactualiseerd.	
Jaarlijks vindt voor hen rondom de dag van de mantelzorg een activiteit plaats voor ontmoeting en ontspanning, georganiseerd door de jongerenwerkers.	
Toelichting: In november 2023 hebben de jongerenwerkers in samenwerking met het steunpunt mantelzorg en de STAP een middag georganiseerd bij de STAP in de Mortel.	
Voortzetten Alzheimer Café, dit wordt uitgebreid met Parkinson informatiemiddagen.	
Toelichting: Maandelijks bijeenkomsten in samenwerking met Alzheimer Nederland hebben plaatsgevonden daarnaast is een extra zomercafé geweest en is in oktober gestart met het maandelijks eetcafé van de Kook. Het Parkinson netwerk heeft een lotgenoten contact middag georganiseerd.	
In het preventie- en beweegakkoord wordt bewegen voor ouderen gestimuleerd.	
Toelichting: Er is een beweegmakelaar die activiteiten organiseert en KBO en dorpsondersteuners ondersteunt bij fittesten en opstarten bij bewegen in de beweegtuinten.	
Meer aanbod van dementievriendelijke hulpmiddelen (bij Wmo).	
Toelichting: Er is een aanbod van hulpmiddelen gepresenteerd bij het Alzheimercafé. Het zijn toch veelal producten die mensen zelf aanschaffen óf die door de	

zorgorganisaties ingezet worden. Zoals GPS systemen, trackers, horloges maar ook beeldzorg, medido, levensstijlmonitoring en dagritme klokken.	
Onderzoek doen naar implementatie van E-health innovaties bij mensen met dementie of kwetsbare ouderen.	
Toelichting: Met de bibliotheek en stg. Ceigoed is een samenwerking gestart met de Zorgboog en ORO om te komen tot een digilokaal.	
Onderzoek doen naar de meerwaarde van aansluiten bij OZO verbindzorg (bij kwetsbare ouderen).	
Toelichting: Onderzoek heeft plaatsgevonden, aansluiting loopt vertraging op door afhaken van de gemeente Helmond.	
Per 1 januari 2023 zijn de tarieven JGZ geharmoniseerd in de GGD-regio.	
Toelichting: Heeft plaatsgevonden.	
Per 1 januari 2023 inspecteert de GGD 50% van de gastouders in onze gemeente.	
Toelichting: Per 1 januari 2023 is het wettelijk verplicht dat de gemeente 50% van de gastouders laat inspecteren door de GGD. De GGD heeft in 2023 dan ook de helft van de gastoudervoorzieningen geïnspecteerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Om 50% van de gastouders jaarlijks te kunnen inspecteren is structureel € 7.000 extra opgenomen in de Begroting 2023	€ 7.000	€ 0	€ 7.000	€ 5.769	€ 1.231
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor implementatie en onderzoek naar E-health is structureel € 5.000 opgenomen.	€ 5.000	€ 0	€ 5.000	€ 0,00	€ 5.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Doel 4

We geven extra aandacht aan mensen die laaggeletterd zijn en daarmee ook moeite hebben met digitale vaardigheden

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Meerjarenplan laaggeletterdheid 2021-2025
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
<p>Het verhogen van de basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) van de inwoners van de gemeente Gemert-Bakel tot het vereiste niveau van zelfredzaamheid (niveau 2F). Met de volgende aanvullende doelen gesteld:</p> <ul style="list-style-type: none">• Het bereiken van 50 NT1 laaggeletterden;• Het bereiken van 5 werkgevers met hun werknemers (waaronder agrariërs) met een maatwerk aanbod;• Indien nodig en gewenst vanuit de doelgroep extra aanbod realiseren op een andere locatie dan in Gemert (wijk- of doelgroepgericht).	
<p>Toelichting: Bovenstaande doelen komen overeen met de doelen in het Meerjarenplan laaggeletterdheid 2021-2025.</p> <p>Van 2021 tot en met 2023 zijn er naar schatting meer dan 50 NT1 laaggeletterden bereikt met digitale cursussen, het programma de Voorleesexpress, het programma Hoor je mij en als cursist bij het ROC ter AA.</p> <p>Vanaf 2021 zijn er per jaar ongeveer 10 werkgevers op de hoogte gebracht van het Taalhuis aanbod. Ook is hen aangeboden om een maatwerk cursus te geven op het bedrijf. Er zijn echter geen werkgevers die van dit aanbod gebruik hebben willen maken.</p> <p>Er is geen extra aanbod gerealiseerd op een andere locatie dan in Gemert omdat daar tot nu toe geen behoefte voor was.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Beleidsplan integrale schuldhulpverlening 2019-2022
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing (zie toelichting)
Wat gingen we doen	
Per 1 januari 2023 is er een Regionaal Beleidskader Schuldhulpverlening voor meerdere jaren.	
Toelichting: In 2023 is nog gewerkt volgens het beleidsplan 2019-2022 en zijn de voorbereidingen gestart voor het nieuwe beleidsplan. Het beleidsplan integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027 is inmiddels klaar en wordt samen met het beleidskader Sociaal Domein 2024-2027 ter vaststelling aan de raad voorgelegd op 19 september 2024.	
We voeren sinds 2021 vroegsignalering uit bij betalingsachterstanden conform het plan van aanpak vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening 2021. Gezien de energiearmoede en de inflatie schalen we dit op in 2023.	
Toelichting: Met behulp van extra middelen uit de decembercirculaire 2022 om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie en energieprijzen te voorkomen is in 2023 de inzet op preventie van schulden (vroegsignalering en budgetcoaching) verhoogd.	
In 2023 zetten we verder in op verbetering van de financiële zelfredzaamheid van inwoners en de zichtbaarheid van beschikbare financiële hulp.	
Toelichting: We communiceren voortdurend over de ingangen naar hulp en ondersteuning (bijvoorbeeld het financieel spreekuur, schuldhulpverlening, dorpsondersteuners of het sociaal loket) Deze ingangen zijn laagdrempelig ingericht. Sinds 2021 werken we met een financieel loket. Inwoners met financiële vragen die ondersteuning nodig hebben worden daar geholpen. Via het Gemerts Nieuwsblad en social media worden inwoners daar structureel op gewezen. Ook zijn we aangesloten bij Geldfit. Via vroegsignalering van betalingsachterstanden komen we inwoners op het spoor met hoge of meerdere betalingsachterstanden. We nemen actief contact met hen op en helpen hen weer opnieuw financieel zelfredzaam te worden.	
In 2023 participeren we in het traject Master Klantreis onder leiding van de VNG. Dit doen we samen met Senzer en de GR peelgemeenten. Doel is te leren waar verbeteringen wenselijk zijn zodat onze inwoners nog beter en sneller kunnen worden geholpen bij financiële vraagstukken.	
Toelichting: Dit is een project dat is opgenomen in het programma 'bevlogen samenwerking' binnen de koersagenda van de GR Peelgemeenten. De verwachting was dat dit vorm zou krijgen in 2023. Er is regionaal geen prioriteit gegeven aan dit onderwerp.	
In 2023 onderzoeken we of en hoe we de minimaregelingen in de GR Peelgemeenten op inhoud harmoniseren. Hiermee zorgen we voor één uitvoeringsbeleid voor alle inwoners van de 5 Peelgemeenten.	

<p>Toelichting: In 2023 heeft het onderzoek plaats gevonden en zijn diverse voorstellen gedaan voor harmonisatie. Twee regelingen zijn in 2023 geharmoniseerd, wat betreft inkomensnorm (Regeling Maatschappelijke Participatie en Individuele Inkomstenstoelag) en wat betreft referteperiode (individuele inkomstenstoelag).</p>	
<p>In 2023 onderzoeken we of we de inkomensnorm voor minimaregelingen in de GR Peelgemeenten harmoniseren op 120% (IPV 110%). Een grotere groep inwoners uit Gemert-Bakel komt dan in aanmerking voor de minimaregelingen.</p>	
<p>Toelichting: Dit is gerealiseerd voor de regeling Maatschappelijke Participatie en de Individuele Inkomstenstoelag.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	In 2023 is er van start gegaan met het ontwikkelen van nieuw beleid.
Wat gingen we doen	
Er is een overkoepelend samenhangend cultuurbeleid dat er voor zorgt dat: <ul style="list-style-type: none"> • iedereen kan meedoen; • er is kans voor ontplooiing en talentontwikkeling voor iedereen; • cultuur verbindt; • cultuur is toegankelijk voor iedereen. 	
Toelichting: Het beleid is nog in ontwikkeling.	
Per 1 juli 2023 is er cultuurbeleid (inclusief uitvoeringsagenda) opgesteld.	
Toelichting: In 2023 is er van start gegaan met het ontwikkelen van cultuurbeleid. Dit wordt in Q4 van 2024 opgeleverd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/ begroting
Voor het opstellen van een cultuurbeleid zijn in 2022 al middelen beschikbaar gesteld door de raad. Deze middelen worden in 2023 aangewend om cultuurbeleid (inclusief uitvoeringsagenda) op te stellen	€ 30.000	€ 20.000	€ 10.000	€ 0,00	€ 10.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Een plan opstellen voor de meest noodzakelijke investeringen voor het veilig kunnen blijven gebruiken van de gebouwen van KunstLokaal en De Eendracht.	
Toelichting: Klankkleur heeft een opstelling gemaakt voor de vervanging daarop zijn de onderdelen m.b.t. veiligheid vervangen. In de Eendracht zijn de rekkenwand en gordijnen vervangen hiervoor is een eenmalige subsidie verstrekt.	
Op stellen van een financieel- en uitvoeringsplan. Het plan bestrijkt de periode totdat uitvoering wordt gegeven aan "Een richtinggevende keuze om te komen tot één Cultuurhuis.	
Toelichting: In 2023 heeft Klankkleur een overzicht opgesteld waarin zij hebben aangegeven welke vervangingen noodzakelijk waren voor zowel Eendracht als Kunstlokaal. Met een RIN is de raad hierover geïnformeerd. In februari 2024 is er een raadsbesluit genomen over de vervanging van de tribune.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Doel 8

Beter harmoniseren verantwoordelijkheden MFA's

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Gelijke positie van de MFA's in de verschillende dorpskernen.	
Toelichting: Voor de gelijke positie van de MFA's in de verschillende dorpskernen zijn we begonnen met het project herijking gemeenschapshuizenbeleid. Dit beleid is nog in ontwikkeling en zal in 2024 verder worden uitgewerkt.	
Per 1 januari 2023 zijn er afspraken gemaakt met MFA D'n Eik zodat het onderhoud toekomstbestendig is.	
Toelichting: In overleg met de afdeling gebouwbeheer zijn in 2023 de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden voor MFA D'n Eik in beeld gebracht en opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan. Om werkzaamheden daadwerkelijk uit te kunnen voeren dient in 2024 nog een aangepaste huurovereenkomst te worden opgesteld tussen gemeente en de MFA. Na vaststelling van de overeenkomst zal naast het vervangingsonderhoud ook de verduurzaming van het gebouw worden uitgevoerd conform de Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed.	
Per 1 januari 2023 is het beheer en onderhoud van MFA De Samenstroom overgedragen aan Stichting GOO.	
Toelichting: In 2023 is het proces in gang gezet om het juridisch eigendom van kindcentrum De Samenstroom over te dragen naar Stichting GOO. De daadwerkelijke ondertekening bij de notaris is inmiddels afgerond.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
In de Begroting 2023 is voor is dak en W-installaties MFA D'n Eik een investering van € 499.000 opgenomen welke een structurele kapitaallast van € 54.000 geeft vanaf 2024.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor MFA D'n Eik is tevens structureel met ingang van 2023 € 25.000 opgenomen voor onderhoud.	€ 13.500	€ 0	€ 13.500	€ 2.568	€ 10.932
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor overdracht van het beheer en onderhoud MFA De Samenstroom is een structureel bedrag van € 21.000 opgenomen.	€ 21.000	€ 0	21.000	21.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Inwoners en (maatschappelijke) organisaties worden gestimuleerd en ondersteund bij het vinden en aanbieden van geschikte vrijwilligersactiviteiten en in hun onderlinge samenwerking.	
<p>Toelichting: Op verschillende momenten en met verschillende instrumenten zoeken we verbinding en samenwerking met inwoners en (maatschappelijke) organisaties. Zoals bijvoorbeeld door inzet van de nieuwe website Onsgemertbakel.nl. Binnen die website zitten mogelijkheden om via de sociale kaart (de wegwijzer) en met berichten en de (activiteiten) agenda inwoners kennis te laten met organisaties en activiteiten die lokaal plaatsvinden. En er is een "Praat Mee" tabblad waar inwoners uitgenodigd worden om mee te praten over projecten.</p> <p>Daarnaast hebben we structureel overleg met de dorpsondersteuners, die een essentiële rol spelen in de verbinding en samenwerking met inwoners en (maatschappelijke) organisaties.</p>	
Per 1 december 2023 is er een informatie- en steunpunt voor alle vrijwilligers van Gemert-Bakel.	
<p>Toelichting: In 2024 wordt er vrijwilligersbeleid opgesteld waarbij de mogelijkheden voor een informatie- en steunpunt worden onderzocht.</p>	
Per 1 december 2023 is er een beleidsdocument over waardering van vrijwilligers afgestemd op de motivatie, wensen en behoeften.	
<p>Toelichting: Deze is momenteel in ontwikkeling.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Algemene Subsidieverordening Gemert-Bakel 2014 en daarbij behorende uitvoeringsvoorschriften
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	In 2023 is er van start gegaan met een planning voor het herijken van het subsidiebeleid en is een begin gemaakt aan de actualisering van de huidige verordening en daarbij behorende uitvoeringsvoorschriften.
Wat gingen we doen	
We belonen verenigingen die komen met goede initiatieven om inzet door vrijwilligers te stimuleren en we zetten in op het belonen van initiatieven in het kader van wederkerigheid.	
Toelichting: We belonen verenigingen die komen met goede initiatieven om inzet door vrijwilligers te stimuleren en we zetten in op het belonen van initiatieven in het kader van wederkerigheid.	
We onderzoeken en doen een voorstel om het subsidiebeleid voor vrijwilligersorganisaties te herijken. Bij de aanpassing van het subsidiebeleid houden we rekening met de exploitatiebijdrage die de basis buitensportverenigingen voor de velden/veldinrichtingen moeten betalen en leggen we een relatie met het vastgoedbeleid sport.	
Toelichting: Het subsidiebeleid wordt gefaseerd herijkt, waarbij allereerst de huidige Algemene Subsidieverordening wordt geactualiseerd. De geactualiseerde verordening wordt in het tweede kwartaal van 2024 aan de gemeenteraad aangeboden ter vaststelling. Daarna wordt het proces van herijking voortgezet. Het subsidiebeleid is daarbij afhankelijk van het cultuurbeleid, sportbeleid, gemeenschapshuizenbeleid en vrijwilligersbeleid dat wordt opgesteld.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Er is eenmalig € 35.000 in 2023 opgenomen voor inhuren externe capaciteit voor het herijken van het subsidiebeleid.	€ 35.000	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

3

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

§2.3 Portefeuille Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

Taken Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

- Ontwikkeling buitengebied;
- Landschapsbeheer en natuurontwikkeling;
- Water;
- Omgevingsvisie;
- Financiën;
- Vastgoed;
- Bouwgrondexploitatie en grondzaken;
- Bakelse Plassen;

Verbonden partijen Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

- Belasting Samenwerking Oost-Brabant (BSOB);
- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB);
- BNG Bank;
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB);

Middelen Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

	Jaarrekening	Begroting	Begroting na wijz.		Verschil jaarrekening/begroting
Toekomstbestendig buitengebied en Financiën	2022	2023	2023		2023
Lasten	€ 31.539.317	€ 22.338.942	€ 45.235.522		-€ 2.365.231
Baten	€ 78.294.993	€ 77.330.268	€ 96.805.497		-€695.285
Saldo	-€ 46.755.675	-€ 54.991.326	-€ 51.569.975		€ 1.669.946

Doelen portefeuille Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

De portefeuille kent zes doelen.

Voor ieder doel is benoemd welke prestaties we nastreefden en welke kengetallen er zijn. Tenslotte is per doel aangegeven wat we in 2023 wilden bereiken en wat we daadwerkelijk hebben bereid.

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën	1: Een levendig, leefbaar en toekomstbestendig buitengebied
	2: De proeftuin Elsendorp levert met de nieuwe manier van samenwerken een bijdrage aan het leefbaar houden van Elsendorp
	3: Ondersteunen stoppen agrarische ondernemingen
	4: Klimaatrobuustere gemeente en voorkomen waterlast in kernen
	5: Verbeteren biodiversiteit
	6: Een financiële gezonde balans van de gemeente waarbij de solvabiliteit 15% bedraagt en de schuldenquote 90% bedraagt in 2030

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Bestemmingsplan buitengebied Gemert-Bakel
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Vastgestelde omgevingsvisie met bijbehorende gebiedsvisies voor het buitengebied, hierin wordt de waterproblematiek en natuurontwikkeling meegenomen.	
<p>Toelichting: Het proces om te komen tot een omgevingsvisie met bijbehorende gebiedsvisies loopt nog. In 2023 is een geactualiseerd koersdocument door de Raad vastgesteld en zijn er 3 cocreatie-sessies uitgevoerd, waarmee het laatste deel van het participatietraject is afgerond en toegewerkt kan worden naar de omgevingsvisie.</p>	
Het ondersteuningsteam begeleidt ondernemers in buitengebied naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering die past bij de vastgestelde omgevingsvisie, waarbij de sociale en gezondheidscomponent wordt meegenomen.	
<p>Toelichting: Het ondersteuningsteam heeft beleid en ontwikkeling en casussen op adres niveau besproken en is tweeëntwintig keer bij elkaar gekomen in 2023.</p>	
Het geurbeleid is geëvalueerd.	
<p>Toelichting: De evaluatie van het geurbeleid is afgerond in 2023 en aangeboden aan de gemeenteraad. De resultaten van deze evaluatie zijn in de commissievergadering van 11 oktober 2023 toegelicht.</p>	
We monitoren de milieueffecten op basis van de omgevingsvisie.	
<p>Toelichting: De milieueffecten vanuit de veehouderij worden door de Odzob op basis van de gegevens uit de Kernregistratie Dierverblijven Brabant op het gebied van ammoniak, geur (achtergrondbelasting) en fijn stof/PM10 gemonitord. Kaarten agrarisch Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (odzob.nl)</p>	
We trekken lege vergunningen actief in.	
<p>Toelichting: In 2023 zijn er bij 7 locaties besluiten genomen tot intrekking van de milieuvergunning. Samen goed voor een afname van 5.505,9 kg ammoniak, 206.165 gram fijn stof en 79.728 odeur units per jaar.</p>	
Met een programmatische aanpak realiseren we de doelen uit de omgevingsvisie.	
<p>Toelichting: Er is nog geen vastgestelde omgevingsvisie. Het proces om tot een omgevingsvisie te komen en programmatisch aan te pakken loopt.</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Voor de omgevingsvisie is structureel € 15.000 opgenomen	€ 15.000	€ 0	€ 100.000	€ 175.000	€ 75.000
Toelichting afwijking > 15.000: door extra inzet op participatie, actualisering van koersdocument en gebiedsgerichte uitwerking is meer budget nodig geweest dan voorzien.					
Voor cofinanciering transitie buitengebied is eenmalig € 500.000 opgenomen in 2023.	€ 500.000	€ 500.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor het beleid transitie buitengebied is eenmalig € 100.000 opgenomen in 2023. Daarbij wordt de uitwerking van de 'motie startnotitie stikstof' uit juli 2022 betrokken.	€ 100.000	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Bestemmingsplan Proeftuin Elsendorp is op 13 april 2023 vastgesteld. Er is wel beroep tegen ingediend wat gaat leiden tot een herstelbesluit dat in mei 2024 voorgelegd wordt aan de Raad.
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing.
Wat gingen we doen	
We monitoren jaarlijks de milieueffecten van de proeftuin Elsendorp op basis van de visie proeftuin Elsendorp.	
Toelichting: In 2023 waren de ondernemers nog niet zo ver in het vergunningenproces waardoor de milieueffecten nog niet meetbaar zijn.	
Het ondersteuningsteam begeleidt ondernemers in Elsendorp naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering die past bij de vastgestelde visie Proeftuin Elsendorp, waarbij de sociale en gezondheidscomponent wordt meegenomen.	
Toelichting: Er wordt specifiek voor de Proeftuin Elsendorp bijgehouden welke ontwikkelingen er lopen, de stand van zaken wordt periodiek voorgelegd aan de Proeftuin.	
De Stichting Boerenapostel realiseert de maatschappelijke projecten om de visie Proeftuin te realiseren waarover jaarlijks wordt gerapporteerd aan de gemeente.	
Toelichting: Proces is nog niet opgestart aangezien er nog een herstelbesluit genomen moet worden door de gemeenteraad en een uitspraak gedaan moet worden door de Raad van State.	
We gebruiken de ervaringen die worden opgedaan in het kader van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor de implementatie van de Omgevingswet en de vastgestelde omgevingsvisie Gemert-Bakel met bijbehorende omgevingsplannen.	
Toelichting: De ervaringen worden meegenomen in het proces om te komen tot een omgevingsvisie.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/ begroting
In de Begroting 2023 is structureel € 10.000 opgenomen voor monitoring resultaten proeftuin Elsendorp.	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Er is sociaal-maatschappelijk perspectief voor individuele agrarische ondernemers die stoppen of omschakelen.	
Toelichting: Sinds medio 2021 biedt Senzer aan zelfstandige ondernemers schuldhelpverlening en heroriëntatie aan. Hiermee biedt de gemeente toekomstperspectief om weer zelfstandig in het eigen levensonderhoud te voorzien. Er wordt in de dienstverlening niet enkel gekeken naar de financieel-economische positie, maar ook naar de sociaal-maatschappelijke aspecten. In 2023 is er 1 agrariër die zich heeft gemeld voor deze dienstverlening.	
Er is voldoende budget voor snelle interventie door sociaal werker bij sociale en/of psychische problemen, gerelateerd aan stress rondom de (financiële) afwikkeling bij beëindiging. Het gaat vooral om cases te normaliseren en om gespecialiseerde professionele begeleiding te organiseren.	
Toelichting: Middelen waren in 2023 beschikbaar echter er hebben zich in 2023 geen agrarische ondernemers gemeld om ondersteuning te vragen.	
Er wordt een behoeftepeiling uitgevoerd over de vraag naar (om)scholing voor agrarisch (verwante) ondernemers in Gemert-Bakel.	
Toelichting: De behoefte wordt gemonitord op regionaal niveau zowel bij de belangenorganisatie ZLTO als bij Senzer (heroriëntatie werk) aan de hand van aanmeldingen op het aanbod voor (om)scholing en ondersteuning naar (ander) werk.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023.
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023, verlengd tot en met 2025.
Wat gingen we doen	
We starten met het aankopen van de gronden zoals aangegeven in het hemelwaterstructuurplan.	
Toelichting: In 2023 zijn er nog geen gronden aangekocht. We blijven kijken naar kansen. Indien nodig zal daarvoor dan een kredietaanvraag voor worden gedaan.	
We verwerven minimaal één plek in samenwerking met onze partners.	
Toelichting: De samenwerking met onze partners heeft in 2023 nog niet tot verwerving geleid.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	<p>Beleidsplan 7 kernen in het groen (binnen de bebouwde kom) en het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) de Peel (buitengebied). Bomenbeleidsplan. Diverse beheerplannen: kleine landschapselementen, beheer bermen en waterlopen, beheerplan poelen enz.</p>
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	<p>In februari 2024 vastgestelde groenstructuur en beleidsplan (GSBP). De beheerplannen passen 1 op 1 in de visie op de biodiversiteit die in het GSBP is geformuleerd en worden voortgezet.</p>
Wat gingen we doen	
<p>Conform beleid wordt er ingezet op het verbeteren van de biodiversiteit. Koppelkansen in relatie tot waterberging rondom de dorpen worden benut, zoals de aanleg van de groene waterberging Fabrieksloop.</p>	
<p>Toelichting: Voor de verbetering van de biodiversiteit hebben we de volgende projecten gerealiseerd: Project bladgoud, biodivers gazon/graslandbeheer, aanplant bomen langs waterlopen op 4 locaties, aanleg bijenvriendelijk plantsoen en voorjaarsbollen, op 15 locaties bosranden omgevormd, 135 nestkasten opgehangen in Bakel, ruim 8000m2 natuur (Wilde Bertram) behouden door aankoop en 1 poel aangelegd. De groene waterberging Fabrieksloop is nog niet gerealiseerd omdat de beheerder van de ondergrondse leidingen die langs/door dit plan lopen nog bezwaren heeft.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Doel 6

Een financiële gezonde balans van de gemeente waarbij solvabiliteit 15% bedraagt en de schuldenquote 90% bedraagt in 2030

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	<ul style="list-style-type: none"> ⇒Nota Risicomanagement 2014; ⇒Nota Activering, waardering en afschrijving 2017; ⇒Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie 2021; ⇒Nota Reserves en voorzieningen 2021; ⇒Financiële verordening 2022; ⇒Nota Treasury 2022.
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	<ul style="list-style-type: none"> ⇒Nota Grondbeleid 2023. ⇒Controleverordening 2023.
Wat gingen we doen	
Een structureel sluitende Begroting 2023 waarbij de financiële kaders zijn toegepast.	
Toelichting: De Begroting 2023 was structureel sluitend voor alle jaren en opgesteld conform de financiële kaders.	
Een nieuwe Nota Grondbeleid in 2023 met daarbij nieuwe spelregels over het beschikbare budget voor aankoop gronden.	
Toelichting: De gemeenteraad heeft in september 2023 een nieuwe Nota Grondbeleid vastgesteld met daarin opgenomen spelregels voor strategische grondaankopen.	
Voorstel voor de grondprijzen in 2023.	
Toelichting: De gemeenteraad heeft in december 2022 de grondprijzen voor 2023 vastgesteld.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Voor een reële begroting is een structureel extra bedrag voor inflatie opgenomen van € 602.000.	€ 602.000	€ 0	€ 602.000	€ 602.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Daarnaast is een structureel bedrag oplopend tot van € 66.000 in 2023 tot € 356.000 in 2026 verwerkt voor stijging van de rente van 2,5% naar 3%.	€ 66.000	€ 66.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

4

Economie, Duurzaamheid & Recreatie

§2.4 Portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Taken Economie, Duurzaamheid & Recreatie

- Economische zaken (inclusief MRE);
- Bedrijventerreinen;
- Arbeidsmigranten;
- Afval en milieustraat;
- Energie, duurzaamheid en klimaat;
- Toerisme en recreatie;
- Golfbaan;
- Sport en sportaccommodaties;
- Dorpsraden en burgerparticipatie;
- Retail (inclusief horeca- en terrassenbeleid);
- Verkeersveiligheid en onderhoud wegen;

Verbonden partijen Economie, Duurzaamheid & Recreatie

- Blink;
- Metropoolregio Eindhoven (MRE) inclusief Brainport Eindhoven;
- Beheerstichting Golfbaan Stippelberg;
- VvE garage Ruijschenberg en VvE parkeren Kruseind;

Middelen Economie, Duurzaamheid & Recreatie

	Jaarrekening	Begroting	Begroting na wijz.		Vershil jaarrekening/ begroting
Zorg, Welzijn & Onderwijs	2022	2023	2023		2023
Lasten	€ 7.980.469	€ 13.359.146	€ 12.883.994		-€ 863.610
Baten	€ 4.666.881	€ 4.626.632	€ 5.537.350		€ 619.864
Saldo	€ 3.313.588	€ 8.732.514	€ 7.346.644		€ 1.483.474

Doelen portefeuille Economie, Duurzaamheid & Recreatie

De portefeuille kent tien doelen.

Voor ieder doel is benoemd welke prestaties we nastreefden en welke kengetallen er zijn. Tenslotte is per doel aangegeven wat we in 2023 wilden bereiken en wat we daadwerkelijk hebben bereid.

Economie, Duurzaamheid & Recreatie	1: We gaan inwoners, bedrijven en instanties stimuleren tot duurzamer gedrag en handelen
	2: We zijn beter uitgerust om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen
	3: Inwoners, bedrijven en instellingen zijn beter in staat om duurzame energie op te wekken en passen dit meer toe
	4: Een effectiever afvalbeleid
	5: We stimuleren en versterken toerisme en recreatie vanuit de eigen identiteit en door regionaal te denken
	6: Iedere kern eigen voorzieningen sport & bewegen
	7: Inwoners zijn beter gefaciliteerd en gestimuleerd om te bewegen en te sporten

 8: Verbeteren van de kwaliteit van de recreatieve fietspaden

 9: Betere luchtkwaliteit verbeteren door tien concrete verbeterpunten uit het Schone Lucht akkoord te realiseren

 10: Betere invulling burgerparticipatie

Doel 1

We gaan inwoners, bedrijven en instanties stimuleren tot duurzamer gedrag en handelen

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Duurzaam Gemert-Bakel, Koersdocument van strategie naar uitvoering(2017)
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	CO2 bespaarprogramma (2023)
Wat gingen we doen	
In 2023 heeft de gemeenteraad een visie vastgesteld waarin we laten zien wat de route is naar een duurzamer Gemert-Bakel. De ambities met betrekking tot energie en klimaat voor de periode 2023-2026 liggen vast en volgen landelijk en provinciaal beleid. De samenleving van Gemert-Bakel is betrokken bij de totstandkoming van het beleid.	
Toelichting: Er is een CO2 bespaarprogramma (voor energietransitie) vastgesteld door het college, waarin de doelen vastliggen tot 2026. Daarmee is de doelstelling inhoudelijk gerealiseerd, echter via een collegebesluit met RIN in plaats van een raadsbesluit.	
In 2023 gaan we door met jaarlijkse acties georganiseerd met onze partners Goed Wonen, Commanderijcollege, Ondernemersverenigingen en Duurzaam Gemert-Bakel waaronder een dag van de duurzaamheid en themabijeenkomsten voor inwoners.	
Toelichting: Een aantal scholen hebben activiteiten/acties georganiseerd m.b.t. duurzaamheid. De klimaatburgemeester heeft gedurende het hele jaar een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor college- en raadsleden en andere betrokkenen om de bewustwording te vergroten. Wij hebben verder een maand van de duurzaamheid gegarandeerd.	
In 2023 is besloten of we deelnemen aan een gezamenlijke regionale actie met betrekking tot isolatie (De groene zone 2.0).	
Toelichting: Het college heeft besloten om een eigen lokaal isolatieprogramma op te zetten in samenwerking met lokale partijen.	
In 2023 is de samenwerking met Stichting Energiehuis Slim Wonen voortgezet.	
Toelichting: Het energiehuis heeft inwoners voorzien van informatie over verduurzamingsmaatregelen. Naast inloopsprekuren zijn er ook aan aantal themabijeenkomsten georganiseerd.	
In 2023 is jaarschijf 2023 van het bespaarplan uitgevoerd.	
Toelichting: alle onderdelen energietransitie zijn afgerond dan wel opgestart: pilot energiearmoede, tochttoer, energieloket en aanpak lokaal isolatieprogramma.	
In 2023 wordt er gedurende vier jaar door onderwijsinstellingen, in samenwerking met de gemeente en woningcorporatie Goed Wonen Gemert, een onderzoek gestart naar energietransitie in kwetsbare wijken.	

Toelichting: Just Prepare, de samenwerking tussen Goed Wonen, gemeente, Universiteit van Amsterdam, Radbouduniversiteit, TU/e, HAN en TU Delft is opgestart.	
Eind 2023 zijn alle rijksmiddelen ingezet ten behoeve van bestrijding van de lokale energiearmoede.	
Toelichting: Na een pilot heeft Goed Wonen subsidie ontvangen voor een tochttoer. Voor het restantbedrag volgt nog een voorstel.	
Eind 2023 is Gemert-Bakel een innovatieve gebruiker van een nieuwe producten op gebied van duurzaamheid (launching customer).	
Toelichting: Als eerste gemeente in de Peel de elektrische deelauto gelanceerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Er is in de Begroting 2023 een investering van € 3.767.000 opgenomen voor leningen voor isolatieprogramma Groene Zone 2.0 aan inwoners.	€3.767.000	€3.767.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Voor Energiehuis Slim Wonen is een structureel bedrag opgenomen oplopende van € 45.000 in 2023 tot € 59.000 in 2026.	€ 45.000	€ 0	€ 45.000	€ 44.000	€ 1.000
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Er is eenmalig € 100.000 in 2023 opgenomen voor pilots innovatieve inkoop (launching customer);	€ 100.000	€ 0	€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Toelichting afwijking > € 15.000: Deze middelen zijn niet besteed. Dat geeft per saldo geen voordeel in de Jaarrekening omdat ze gedekt werden uit de klimaatmiddelen Rijk (CDOKE). Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd.					
Voor visievorming en de uitvoeringagenda	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 7.500	€ 42.500

is eenmalig € 50.000 opgenomen in 2023.					
Toelichting afwijking > € 15.000: Deze middelen zijn niet besteed. Dat geeft per saldo geen voordeel in de Jaarrekening omdat ze gedekt werden uit de klimaatmiddelen Rijk (CDOKE). Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd.					
Structureel € 15.000 voor het ondersteunen van lokale initiatieven transitievisie warmte.	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Er is eenmalig € 536.000 SPUK voor energiearmoede opgenomen. Dat is een Rijkssubsidie en verloopt daarmee neutraal voor de Begroting 2023	€ 536.000	€ 180.000	€ 716.000	€ 235.000	€ 481.000
Toelichting afwijking > € 15.000: In 2023 is een aanvullende beschikking ontvangen van afgerond € 180.000. Daarmee is € 716.000 beschikbaar. Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd. Besteding van de middelen kan plaatsvinden tot en met december 2025. Het nog te besteden deel van € 481.000 maakt daarom geen onderdeel uit van het saldo van deze Jaarstukken.					

Doel 2

Wij zijn beter uitgerust om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Klimaatstresstest Gemert-Bakel. ⇒ Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie de Brabantse Peel.
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
In 2023 heeft de gemeenteraad een visie vastgesteld waarin we laten zien wat de route is naar een duurzamer Gemert-Bakel. De ambities met betrekking tot energie en klimaat voor de periode 2023-2026 liggen vast en volgen landelijk en provinciaal beleid. De samenleving van Gemert-Bakel is betrokken bij de totstandkoming van het beleid.	
Toelichting: Er is nog geen visie met betrekking tot het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).	
In 2023 gaan we door met jaarlijkse acties georganiseerd met onze partners waaronder klimaatacties voor inwoners.	
Toelichting: In 2023 zijn er stimuleringsbijdragen verstrekt voor het afkoppelen van verhard oppervlak en de aanleg van groene daken. Dit betrof in totaal een bedrag van € 9.300 en vijftien adressen. Er is een start gemaakt met een regeling voor het aanleggen van geveltuintjes. Ook is er samenwerking gezocht met Stichting Steenbreek.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Voor klimaatadaptatie is in 2023 bedrag van € 25.000 opgenomen in de begroting.	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 5.000	€ 20.000
Toelichting afwijking > 15.000: Er is geen duurzaamheid visie opgesteld wegens. Daarnaast konden kosten die gemaakt werden voor regionale projecten betaald worden uit het watertakenplan.					

Doel 3

Inwoners, bedrijven en instellingen zijn beter in staat om duurzame energie op te wekken en passen dit meer toe

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Duurzaam Gemert-Bakel: Koersdocument van strategie naar uitvoering (2017)
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	CO2 bespaarprogramma (2023)
Wat gingen we doen	
Begin 2023 is er inzicht in de energiebehoefte van Gemert-Bakel en de mogelijkheden om deze toekomstige energievraag duurzaam in te vullen.	
Toelichting: Energie coöperatie Zeus is gefaciliteerd in inzichtelijk maken van de behoefte.	
Uiterlijk begin 2023 heeft de gemeenteraad een actueel afwegingskader en toetsingskader zonnevelden vastgesteld, waarbij rekening is gehouden met de netcongestie.	
Toelichting: Het proces is opgestart, de raad is geïnformeerd met een beeldvormende avond.	
Begin 2023 zijn eventuele lokale innovaties en pilots van gebied van energie in beeld gebracht.	
Toelichting: De contactfunctionaris agrarische bedrijven heeft in beeld welke ondernemers innovatief met energieoplossingen bezig zijn.	
In 2023 is de procedure om te komen tot 5 pilots zonnevelden opgestart.	
Toelichting: Kan pas worden opgestart na vaststelling afwegingskader en toetsingskader.	
In 2023 heeft de gemeenteraad besloten welke initiatieven zonnevelden uitgewerkt kunnen worden.	
Toelichting: Kan pas worden opgestart na vaststelling afwegingskader en toetsingskader.	
Begin 2023 is besloten of we deelnemen aan een nieuwe aanbesteding van De Groene Zone (lening voor zonnepanelen).	
Toelichting: Deze afweging is gemaakt. Omdat er een nationaal warmtefonds is ingesteld, is het niet nodig een nieuwe aanbesteding voor De Groene Zone te doen.	
De voortgangsrapportage RES 2.0 is uiterlijk juli 2023 vastgesteld.	
Toelichting: In mei 2023 is de eerste voortgangsrapportage RES gedeeld met de raad.	

In 2023 is duidelijk of Gemert-Bakel op grotere schaal het opwekken van groen gas wil toestaan.	
Toelichting: Het potentieonderzoek is afgerond. Resultaten van onderzoek Deurne zijn bekend. Na afronding position paper wordt raad geïnformeerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In de Begroting 2023 is een investering van € 1.310.000 opgenomen voor leningen aan inwoners voor het project Groene Zonnepanelen.	€1.310.000	€ 1.310.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Er is eenmalig € 15.000 in 2023 opgenomen voor uitvoering RES.	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 15.000
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Er is eenmalig € 50.000 in 2023 opgenomen voor onderzoeken groen gas.	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000
Toelichting afwijking > € 15.000: Deze middelen zijn niet besteed. Dat geeft per saldo geen voordeel in de Jaarrekening omdat ze gedekt werden uit de klimaatmiddelen Rijk (CDOKE). Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd.					
Er is eenmalig € 50.000 in 2023 opgenomen voor onderzoek naar verduurzaming vastgoed verenigingen.	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000
Toelichting afwijking > € 15.000: Deze middelen zijn niet besteed. Dat geeft per saldo geen voordeel in de Jaarrekening omdat ze gedekt werden uit de klimaatmiddelen Rijk (CDOKE). Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd.					

Er is voor 2023 € 20.000 opgenomen voor de energiemix.	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
--	----------	-----	----------	-----	----------

Toelichting afwijking > € 15.000: Deze middelen zijn niet besteed. Dat geeft per saldo geen voordeel in de Jaarrekening omdat ze gedekt werden uit de klimaatmiddelen Rijk (CDOKE). Op het moment kosten niet gemaakt worden kunnen ze niet worden gedeclareerd.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Grondstoffenbeleid 2024-2030 met bijbehorend Uitvoeringsprogramma Grondstoffen 2024-2026.
Wat gingen we doen	
We gaan afvalbeleid opstellen.	
Toelichting: Op 26 oktober 2023 is het Grondstoffenbeleid 2024-2030 met bijbehorend Uitvoeringsprogramma Grondstoffen 2024-2026 door de raad vastgesteld.	
Per 1-1-2023 is contactloos betalen aan de poort bij de milieustraat geïmplementeerd.	
Toelichting: Het contactloos betalen aan de poort bij de milieustraat is per 1-1-2023 geïmplementeerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/ begroting
In 2022 zijn middelen toegekend voor het opstellen van het afvalbeleid. Via de 3e financiële rapportage 2022 zijn de middelen overgeheveld naar 2023	€ 30.000	€ 0	€ 30.000	€ 24.000	€ 6.000
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Doel 5

Wij stimuleren en versterken toerisme en recreatie vanuit de eigen identiteit en door regionaal te denken

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsvisie Deel I - Koersdocument • Omgevingsvisie Deel II – Bouwstenen • Uitvoeringsprogramma 2020/2021 en Beleidsplan 2021 Geopark Peelhorst en Maasvallei i.o. • Perspectief Vrijtijdseconomie De Peel 2030
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant
Wat gingen we doen	
Een Regionale agenda vrijetijdseconomie De Peel (2030) is opgesteld, inclusief ambities en uitvoeringsagenda.	
<p>Toelichting: Regionaal wordt de NOVEX ontwikkelperspectief 2050 voor de Peel en een dorpenstrategie opgesteld, waar het thema toerisme en recreatie (vrijtijdseconomie) aan de orde komt. Mede op basis van deze ontwikkelrichtingen wordt de regionale agenda vrijetijdseconomie De Peel opgesteld. Novex vanuit het Rijk. Dorpenstrategie vanuit het MRE.</p>	
De input op de omgevingsvisie is geleverd, waarin de visie op recreatie en toerisme een integraal onderdeel is. De 'Visie, Toerisme en recreatie Gemert-Bakel 2022-2025' van de VVV Heerlijk Vrij Gemert-Bakel is input voor de omgevingsvisie.	
<p>Toelichting: In de in opstelling zijnde omgevingsvisie is recreatie en toerisme als integraal onderdeel opgenomen, waarbij de visie van de VVV als input is benut.</p>	
Een aanspreekpunt voor ondernemers Recreatie & Toerisme is georganiseerd.	
<p>Toelichting: Afhankelijk van het bespreekpunt kunnen ondernemers Recreatie & Toerisme terecht bij onder meer de gemeente, ondernemersverenigingen, Land van de Peel, VVV Gemert-Bakel en de stichting BIZ.</p>	
Gemert-Bakel blijft aangesloten bij de regiomarketing Land van de Peel.	
<p>Toelichting: Gemert-Bakel is aangesloten bij de regiomarketing Land van de Peel.</p>	
Een vernieuwend VVV inspiratiepunt Gemert-Bakel is gerealiseerd. Strategische doelen hierbij zijn het verhogen van de bestedingen en de waardering van gasten en inwoners én het versterken van de merkbeleving van Gemert-Bakel.	
<p>Toelichting: Het inspiratiepunt Gemert-Bakel is gerealiseerd.</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In 2021 zijn twee regiomarketeers aangesteld voor de marketing van het toeristische en recreatieve aanbod voor Land van de Peel. Om dit voort te zetten is voor het jaar 2023 € 6.000 extra budget opgenomen	€ 6.000	€ 0	€ 6.000	€ 6.000	€ 0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Voor uitvoering van de motie VVV inspiratiepunt is een eenmalige bijdrage van € 70.000 opgenomen in 2023. Daarnaast zijn er kosten voor de ruwbouw van € 30.000. Deze wordt gedekt uit al bestaande budgetten.	€ 100.000	€ 0	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Kadernota Sport 2015 en Herziening Kaders 2016
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	-
Wat gingen we doen	
Wij gaan de afspraken rondom sport-vastgoed uniformiseren en zetten het lopende traject van het sport-vastgoedbeleid voort. Het resultaat is een vastgesteld plan Vastgoedbeleid sport 2023-2032. De overeenkomsten met de verenigingen worden geüniformeerd tijdens de looptijd van het vastgoedbeleidsplan.	
Toelichting: Het vastgoedbeleid is bestuurlijk 'on hold' gezet vanwege het locatie onderzoek Macropedius College. Locatie is nu vastgesteld, dus het proces rondom het formuleren van het vastgoedbeleid wordt nu weer opgestart.	
In het vastgoedbeleidsplan sport nemen we op dat basis buitensportverenigingen ondersteund worden bij het legionellabeheer. Dit doen we door de kosten van noodzakelijke inspecties, RI&E (Risico Inspectie en Evaluatie) en monsternamen voor legionella voor de basis buitensportverenigingen te vergoeden en ze inhoudelijk te begeleiden rondom de uitvoering van deze inspecties.	
Toelichting: Clubs waren in de mogelijkheid de inspecties op kosten van de gemeente uit voeren.	
We steken in op het overeind houden van alle sportverenigingen. Dit doen we door in te zetten op het behoud van de verenigingsondersteuner (buurtsportcoach) om samenwerking tussen verenigingen onderling te bevorderen en de verenigingen te adviseren bij allerhande vraagstukken. Daarnaast zetten we in op de uitbreiding van 0,5 fte verenigingsondersteuner door overkoepelende taken uit te voeren in opdracht van en in samenwerking met de verenigingsbesturen. In samenwerking met de verenigingsbesturen wordt gekozen op welke projecten de verenigingsondersteuner wordt ingezet. Voorbeelden van projecten zijn het voeren van een campagne om vrijwilligers aan te trekken, het opzetten van activiteiten om leden te werven, het opzetten van nieuwe sportactiviteiten (bijv. voor ouderen) en actief ondersteuning bieden bij het actualiseren van de statuten.	
Toelichting: De buurtsportcoach heeft de verenigingen ondersteund, bijvoorbeeld door het organiseren van sportcafés, ondersteuning bij sociaal veilig sportklimaat, organisatie van activiteiten, vrijwilligers aantrekken, contact leggen tussen scholen en verenigingen.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Voor behoud van de huidige verenigings-ondersteuner (buurtsportcoach) is structureel een extra bedrag opgenomen van € 3.000. Dit bedrag is nodig gezien de schaarste op de markt en de stijging van de lonen.	3.000	0	3.000	3.000	0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Voor de uitbreiding van 0,5 fte buurtsportcoach (hbo+ verenigings-ondersteuning) is structureel € 40.000 opgenomen in de Begroting 2023	40.000	0	40.000	40.000	0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Doel 7

Inwoners zijn beter gefaciliteerd en gestimuleerd om te bewegen en te sporten

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid		
Huidige beleid	Lokaal beweeg- en preventie akkoord	
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Spuk GALA Plan van aanpak 2024-2026: Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	
Wat gingen we doen		
We zetten in op structureel behoud van de verenigingsondersteuner. De verenigingsondersteuner jaagt, samen met de GGD, initiatieven aan vanuit het Lokaal Beweeg- en preventieakkoord en voert de administratie voor de Stuurgroep. (OB)		
Toelichting: De verenigingsondersteuner heeft het lokaal beweeg- en preventieakkoord geleid en aangejaagd.		
We blijven actief participeren in de Stuurgroep van het Beweeg- en preventieakkoord en anticiperen op cofinanciering vanuit het Rijk zoals bijvoorbeeld de beweegtuinen. (OB)		
Toelichting: Middels Rijkssubsidie en gemeentelijke bijdrage is uitvoering gegeven aan het lokaal beweegakkoord.		
We behouden de buurtsportcoaches en maken daarin combinaties met sociale doelen zoals ouderenzorg en zorg voor mensen met beperkingen. We blijven aangehaakt bij Uniek Sporten. (OB)		
Toelichting: Met het samenwerkingsverband Uniek Sporten De Peel hebben we uitvoering gegeven om sporten en bewegen te stimuleren bij doelgroepen waar het niet vanzelfsprekend is.		
We zorgen voor een efficiënt en doelmatig sporthalbeheer in sporthal Molenbroek zodat de scholen en verenigingen in een schone, hele en veilige sporthal kunnen sporten. Een aantal verenigingen hebben aangegeven het zelftoezicht niet uit te kunnen voeren. Er ontbreekt bij hen op dit moment voldoende draagvlak om dit verder in te kunnen voeren. Dit houdt in dat, naast het beheer, tevens het toezicht noodgedwongen verder deel uitmaakt van de professionalisering.		
Toelichting: De marktconsultatie is uitgevoerd eind 2023. In februari 2024 zijn scenario's voorgelegd aan het college en een besluit genomen hoe vervolgproces in te zetten. In maart zijn beide horeca ondernemer Molenbroek en de beheerders Sporthal de Beek gesproken. Nu wordt werkelijke aanbesteding voorbereid.		
We laten onze basisschoolleerlingen kennismaken met het (complete) sport- en cultuuraanbod bij hen in de buurt. Dat is belangrijk, want zo worden ze gestimuleerd om zich te ontwikkelen. Maar ook voor de organisaties/verenigingen is dit een kans. De ervaring leert namelijk dat 15% van de kinderen na de kennismakingslessen lid wordt (landelijke cijfers). Dit doen we door in september kleurrijke Sjors Sportief boekjes te verspreiden op alle basisscholen in Gemert-Bakel.		
Toelichting: De boekjes van Sjors Sportief zijn verspreid op alle basisscholen. Alle verenigingen hebben de mogelijkheid gehad hieraan mee te doen.		

We enthousiasmeren nieuwkomers om te sporten en/of vrijwilliger te worden bij sportverenigingen. Dit doen we samen met de verenigingen.	
Toelichting: De nieuwkomers zijn gestimuleerd te gaan sporten en bewegen met ondersteuning van diverse partijen, zoals o.a. de buurtsportcoaches.	
We geven nieuwkomers en volwassenen met onvoldoende financiële middelen de kans om te sporten. Dit doen we door de pilot sportondersteuning 18+ te continueren. Via Stichting Leergeld kunnen kinderen en jongeren meedoen aan vrijetijdsactiviteiten zoals sport of zwemles.	
Toelichting: De sportondersteuning 18+ is voortgezet. Aanvragen zijn via dorpsondersteuners aangevraagd en behandeld.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
Voor behoud van de buurtsportcoaches scholen en doelgroepen is structureel een extra bedrag opgenomen van € 22.000. Dit bedrag is nodig gezien de schaarste op de markt en de stijging van de lonen;	22.000	0	22.000	22.000	0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Voor het voortzetten van de pilot Sportondersteuning 18+ is structureel € 10.000 opgenomen.	10.000	0	10.000	10.000	0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					
Voor het voortzetten van Sjors Sportief is structureel € 8.000 opgenomen.	8.000	0	8.000	8.000	0
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

2028	
Huidige beleid	Wegenbeheerplan 2018-2027
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Een inventarisatie naar de kwaliteit van de recreatieve fietspaden wordt uitgevoerd.	
Toelichting: Een onderzoek is uitgevoerd voor het structureel opwaarderen van fietspaden in de gemeente Gemert-Bakel. Dit rapport geeft een weergave van de huidige kwaliteit van de bestaande vrij liggende fietspaden en doet een voorstel om deze te verbeteren.	
Er wordt een uitvoeringsplan opgeleverd gebaseerd op de inventarisatie. Eerste acties uit het uitvoeringsplan worden gerealiseerd	
Toelichting: Uitvoering is gegeven aan het herstel van de geïnventariseerde huidige fietspaden. Bij verschillende fietspaden is klein onderhoud uitgevoerd of zijn opdrachten weggezet. Ook zijn andere klein onderhoudsmaatregelen uitgevoerd, waardoor het kwaliteitsniveau op de fietspaden nu verbeterd is.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In 2023 is eenmalig een bedrag van € 50.000 opgenomen voor een onderzoek naar de fietspaden.	50.000	19.000	31.000	19.000	12.000
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Doel 9

Betere luchtkwaliteit door tien concrete verbeterpunten uit het Schone Lucht akkoord te realiseren

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
In het eerste kwartaal van 2023 wordt er een plan van aanpak opgeleverd met 10 concrete verbeterpunten voor de luchtkwaliteit.	
Toelichting: De inventarisatie is opgeleverd in februari 2024. Plan van aanpak wordt opgeleverd voor zomer 2024.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Voor het uitvoeren adviezen en onderzoeken is eenmalig € 10.000 opgenomen in 2023.	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Handelingskader Participatieve gemeente Gemert-Bakel
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Er is een duidelijk handelingsperspectief dat leidend is voor de gemeentelijke organisatie.	
Toelichting: Gerealiseerd in 2024.	
Ondersteuning voor gemeentelijke medewerkers om invulling te geven aan uitgangspunten bij handelingsperspectief.	
Toelichting: Gerealiseerd in 2023. In 2024 vervolgd en verbreed.	
Er zijn (beleids)vragen geformuleerd als indicatoren aan de hand waarvan de effectiviteit van burgerbetrokkenheid gepeild kan worden.	
Toelichting: Deze (beleids)vragen zijn wel geformuleerd (volgens VNG model) maar nog niet eenduidig geborgd. Dit staat gepland in 2024.	
Er is een burgerpeiling over burgerbetrokkenheid verricht.	
Toelichting: De burgerpeiling wordt in 2024 uitgevoerd.	
Structurele monitoring van gestelde doelen is geborgd.	
Toelichting: De structurele monitoring van de gestelde doelen wordt in 2024 geborgd.	
(Georganiseerde) Inwoners, bedrijven en gemeente weten van elkaar wat er leeft en werken op lokaal niveau samen aan maatschappelijke opgaven.	
Toelichting: In 2023 is –in overleg met (georganiseerde) inwoners en bedrijven- een Handelingskader participatieve gemeente Gemert-Bakel geformuleerd waarin afspraken staan over hoe participatie en communicatie geborgd worden in de gemeentelijke organisatie. In 2024 gaan we werken volgens die handreiking en maken we een tussenevaluatie om eventueel bij te sturen.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In 2023 is eenmalig € 40.000 opgenomen voor externe	€ 40.000	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 0

ondersteuning van de organisatie bij het groeien naar een meer participatieve organisatie (handelingsperspectief en een burgerpeiling).					
Toelichting afwijking > € 15.000: -					

5

Wonen & Levendige Dorpscentra

§2.5 Portefeuille Wonen & Levendige Dorpscentra

Taken Wonen & Levendige Dorpscentra

- Wonen;
- Volkshuisvesting;
- Monumenten;
- Kasteel;
- Wijkshow (coördinerend, inhoudelijk per portefeuille oplossen);
- Openbaar beheer;
- Mobiliteit regionaal;
- Speelgelegenheden;
- Centrumontwikkelingen Bakel, Gemert, Milheeze en Handel;

Verbonden partijen Wonen & Levendige Dorpscentra

- Geen partijen;

Middelen Wonen & Levendige Dorpscentra

	Jaarrekening	Begroting	Begroting na wijz.		Verschil jaarrekening/begroting
Zorg, Welzijn & Onderwijs	2022	2023	2023		2023
Lasten	€ 13.528.663	€ 6.774.048	€ 7.578.536		-€ 538.641
Baten	€ 5.656.568	€ 432.283	€ 836.306		€ 86.306
Saldo	€ 7.872.095	€ 6.341.765	€ 6.742.230		€ 624.947

Doelen portefeuille Wonen & Levendige Dorpscentra De portefeuille kent elf doelen.

Voor ieder doel is benoemd welke prestaties we nastreefden en welke kengetallen er zijn. Tenslotte is per doel aangegeven wat we in 2023 wilden bereiken en wat we daadwerkelijk hebben bereid.

Wonen & Levendige Dorpscentra	 1: Behoud kasteel door ontwikkeling
	 2: Implicaties van ruimtelijke ontwikkelingen op de infrastructuur op de locaties Ridderplein, Gelind en Komweg zijn onderzocht
	 3: Het centrum van Gemert wordt levendiger
	 4: Een vitalere kernen Bakel
	 5: Sterkere N wegenstructuur
	 6: Betere mobiliteitsstructuur
	 7: Verbeteren Openbaar Vervoer
	 8: Sneller oplossen knelpunten leefbaarheid, veiligheid en openbare ruimte

 9: Leefomgeving aantrekkelijker maken en biodiversiteit verbeteren

 10: Speelgelegenheden meer inclusief maken

 11: 2.400 nieuwe woningen in 2032

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Bestemmingsplanprocedures voeren en vergunningen verlenen voor de planonderdelen Ommuurde tuin, De Haag, het poortgebouw, de carré, parkeergarage en wellness binnen de vastgestelde kaders van de gemeenteraad.	
<p>Toelichting: Het bestemmingsplan De Haag en het bestemmingsplan en omgevingsvergunning van de Ommuurde tuin zijn in procedure. De omgevingsvergunning van het poortgebouw is onherroepelijk. De omgevingsvergunning van de parkeergarage en wellness zijn in behandeling. De ontwikkeling in de carré wordt niet aangevraagd, hiervoor is een alternatieve oplossing afgesproken.</p>	
Borgen van de openstelling van de kasteeltuin.	
<p>Toelichting: De openstelling van de kasteeltuin is geborgd in de omgevingsvergunningen en het bestemmingsplan Ommuurde tuin.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Centrumvisie Gemert 2022-2032
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Op basis van onderzoek hebben we de opdracht vastgesteld voor de pilot autoluw centrum.	
Toelichting: In 2023 is de voorbereiding gestart om te komen tot besluitvorming van het college over het starten van de pilot autoluw. Hiervoor is contact gelegd en zijn de nodige gesprekken gevoerd met een gespecialiseerd bureau waar uiteindelijk de opdracht aan verstrekt is om de pilot te begeleiden. Daadwerkelijke uitvoering staat gepland voor 2024.	
Samen met Stichting BIZ is gestart met de uitvoering pilot autoluw.	
Toelichting: Met de stichting BIZ is periodiek overleg geweest over het voornemen en de lopende voorbereidingen aangaande de op te starten pilot. In 2023 is er nog geen uitvoering aan gegeven. Deze staat gepland voor 2024.	
Samen met Stichting BIZ zijn de conclusies, aanbevelingen en de invoering van de structurele verkeersmaatregel vastgesteld.	
Toelichting: Zover is de pilot nog niet.	
Er is nog niet gestart met het onderzoek naar de implicaties van ruimtelijke ontwikkelingen in het centrum op de infrastructuur van Ridderplein, Gelind en Komweg.	
Toelichting: In 2023 waren de implicaties van ruimtelijke ontwikkelingen in het centrum, nog niet zodanig concreet dat een onderzoek kon worden uitgevoerd. Pas als er meer bekend is, kunnen toe- en afname van verkeersstromen worden berekend en geanalyseerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In de Begroting 2023 is voor centrum-ontwikkeling Gemert een bedrag van € 300.000 in 2023 opgenomen.	€ 300.000	€ 0	€ 300.000	€ 41.000	€ 259.000
<p>Toelichting afwijking > 15.000: De bedragen die in de begroting zijn opgenomen zijn nog niet allemaal uitgegeven in 2023 maar zijn wel reeds voor een aantal lopende projecten gereserveerd in 2024. Daarom is bij de resultaatbestemming voorgesteld het restant over te hevelen naar 2024 voor onder andere het gangenproject (Elisabethgang en Commandeur), mobiel groen, pilot autoluw, groene brug enzovoort.</p>					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid		
Huidige beleid	Centrumvisie Gemert 2022- 2032	
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing	
Wat gingen we doen		
Samen met Stichting BIZ zijn twee kennissessies georganiseerd voor ondernemers met informatie die betrekking heeft op vragen rondom vastgoed en toegankelijkheid van het centrum.		
Toelichting: Staat voor 2024 op planning.		
Stichting BIZ heeft voor de feestdagen voor meer sfeerverlichting in het winkelgebied gezorgd.		
Toelichting: Gerealiseerd.		
Samen met de ondernemers is een tijdelijke verkeersremmende maatregel georganiseerd.		
Toelichting: Moet nog voortvloeien uit de pilot-autoluw.		
Samen met de VVV is met de inrichting van het VVV-inspiratiepunt gestart.		
Toelichting: het VVV-inspiratiepunt is gerealiseerd.		
Samen met Stichting BIZ en de VVV worden meer vrijwilligers geworven en ingezet in het evenementenprogramma.		
Toelichting: Er zijn meer vrijwilligers geworven en ingezet in het evenementenprogramma.		
Samen met Stichting BIZ hebben we gezorgd voor de voltooiing van de Stenen brug tegenover de Gimmerse Verleiding en daarmee zetten we weer een stap in het verstevigen van het centrum van Gemert als verblijfsgebied.		
Toelichting: De voorbereidingen en het definitieve ontwerp zijn afgerond. De realisatie vindt plaats in 2024.		
Samen met Stichting BIZ is gezorgd voor de voltooiing van de herinrichting van de eerste en de tweede Historische Gang.		
Toelichting: Met Stichting BIZ is gewerkt aan een kader voor de historische gangen. De eerste uitvoering vindt plaats in 2024. In 2023 is in samenspraak met centrummanagement en de adviseur die eerder was betrokken bij een opgesteld rapport een nadere concretisering gegeven van de mogelijkheden en de daarvoor benodigde budgetten. Een ontwikkelkader is verder opgesteld om in 2024 ook aan een eerste aanpak te beginnen.		

<p>Daarnaast is er intensief overleg geweest met beheerder en eigenaren van de Commandeur. Ook 1 van de gangen om in 2024 tot een upgrading te komen. Als gemeente zijn we eigenaar van de gang en participeren wij hierin. Met de heemkundekring is ook een overleggroep geformeerd om de kring te betrekken bij o.a. de te vernieuwen wissellijsten die de historie van de gang zullen weergeven.</p>	
<p>Samen met Stichting BIZ is gestart met BIZ Vastgoed voor de verkenning van de behoefte van investeerders en eigenaren in het centrum van Gemert.</p>	
<p>Toelichting: Er is gestart met de opstart van een BIZ Vastgoed in het centrum van Gemert.</p>	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Stedenbouwkundig plan en inrichtingsplan (her)ontwikkeling centrum Bakel
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Plan van aanpak Fase 1b (Sint Wilbertsplein) en Fase 2 (parkeren) van het centrumplan Bakel.	
Toelichting: Staat voor 2024 op de planning. Plan van aanpak is inmiddels gemaakt door projectleider. Projectteam is gevormd.	
Het projectplan voor de MFA als huiskamer van Bakel is uitgewerkt, vastgesteld en wordt in uitvoering gebracht.	
Toelichting: De gesprekken over de voorwaarden waaronder de voor de MFA benodigde locatie kan worden verworven hebben langer geduurd dan voorzien. In 2023 is mondeling overeenstemming bereikt met de eigenaar van 't Viltje. Daarnaast heeft het onderzoek naar sportmigratie uitgewezen dat het niet mogelijk is om de locatie van de Beek vrij te spelen. Hierdoor zijn er wijzigingen in het projectplan waardoor er in 2024 een heroriëntatie plaatsvindt.	
Voor de Fuse is een passende locatie gevonden.	
Toelichting: Dit had betrekking op het jongerenwerk van de Fuse. Deze is verplaatst.	
Omgevingsvisie Bakel, voorbereiding pijler twee: "Van doorgaande weg naar bestemming", <ul style="list-style-type: none"> Een QuickScan voor een rondweg voor Bakel is uitgevoerd; Op basis van deze QuickScan is de aanpak van de verkeersproblematiek in de Dorpsstraat, Schoolstraat en Van der Poelstraat bepaald; Implementatie omgevingstafel stedenbouwkundige planning: werken aan structuurvisie en dorpsraadplegingen (structureel); Uitkomsten in samenhang brengen met een nieuwe toeristische visie 2023. 	
Toelichting: <ul style="list-style-type: none"> Een QuickScan voor een rondweg voor Bakel wordt in 2024 uitgevoerd. De data voor de QuickScan zijn in 2024 verzameld. Dat kon niet in 2023 i.v.m. werkzaamheden rond andere verkeer gerelateerde werkzaamheden. De tellingen en kentekenregistraties hebben inmiddels plaatsgevonden in het voorjaar van 2024. De resultaten hiervan worden geanalyseerd. Een rapport wordt in Q2 van 2024 verwacht. De omgevingsvisie wordt in 2024 vastgesteld. Daarna kan gekeken worden hoe verder gegaan wordt met uitvoeringsmaatregelen. Op basis van deze QuickScan wordt overwogen welke opties bestaan voor een aanpak van de verkeersproblematiek in de Dorpsstraat, Schoolstraat en Van der Poelstraat; 	

<ul style="list-style-type: none"> In 2023 is een dorpsvisie voor Bakel opgesteld die meegenomen wordt bij de omgevingsvisie; Uitkomsten in samenhang brengen heeft nog niet plaatsgevonden. 	
Een ontwikkeling voor woon/zorg op het Zorgboogterrein met behoud van natuur en Bospark.	
Toelichting: Er is nog geen houdbare visie van de RvB van de Zorgboog ontvangen passend binnen de planologische kaders.	
Ondersteunen/ begeleiden branding/ marketing, actieve (mede)promotie vanuit de gemeente: "Oudste dorp van Brabant aan de Peelrandbreuk".	
Toelichting: Is lopende met werkgroep in bakel. De Stem van Bakel heeft vanuit haar midden een aparte werkgroep gevormd die zich actief bezighoudt met de branding als 1 van de 6 pijlers uit het centrumplan. Deze werkgroep maakt ook een begroting en legt hierover rekening en verantwoording af.	
Analyse en voorbereiding extra parkeervoorzieningen in de openbare ruimte, centrum en centrumschil.	
Toelichting: Analyse en voorbereiding hebben plaatsgevonden in 2023. Daadwerkelijk uitrol staat in 2024 op planning gekoppeld aan fase 1b Wilbertsplein . In 2023 zijn de conclusies vanuit het eerder gehouden parkeeronderzoek gedeeld en besproken. Deze zijn gelegd naast de in het centrumplan Bakel genoemde parkeermogelijkheden. Kortom voorbereiding en analyse gericht op PvA en verdere uitvoering vanaf 2024.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/ begroting
Voor parkeren extra in centrum van Bakel is een structurele stelpost van € 50.000 opgenomen in de Begroting 2023.	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000
Toelichting afwijking > 15.000: Betreft structureel budget daarom was tussentijdse overheveling niet noodzakelijk. Wordt meegenomen bij fase 1b/2 Wilbertsplein.					
Er is structureel € 10.000 opgenomen voor branding/ marketing: afstemming & evenementen in Bakel.	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Voor externe stedenbouwkundige - en procesbegeleiding Sint Wilbertsplein ontwikkeling fase 1b en fase 2 is € 20.000 in 2023 opgenomen.	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	€ 11.000	€ 9.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Geen
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Geen, regionale mobiliteitsvisie MRE wordt in 2024 vastgesteld
Wat gingen we doen	
We zijn actief deelnemer aan de provinciale aanpak van de N279 waarbij we ingezet hebben op een 2x2-baansweg, een verbetering van de verkeersveiligheid en het bestaande tracé bij Dierdonk.	
Toelichting: We zitten ambtelijk in de regiegroep N279, werkspoor 1 (NRD) en werkspoor 3 (multimodaal). Het plan van aanpak N279 is uitgewerkt in een programma N279 met daarin drie werksporen waar in we als Gemert-Bakel vertegenwoordigd zijn. De participatieaanpak voor de N279 is uitgewerkt.	
We zijn in 2023 actief deelnemer aan de provinciale aanpak van de N272 waarbij het vastgestelde voorkeurstracé is uitgewerkt in een ontwerp.	
Toelichting: Het VKA N272 wordt uitgewerkt naar een VKA+ N272 waarbij de nieuwste verkeerscijfers gebruikt worden om tot een toekomstbestendig ontwerp te komen. Er is maandelijkse afstemming met gemeente Gemert-Bakel, Laarbeek en provincie. Aanvullend is wekelijks contact met de provincie over de voortgang, het participatietraject en het bespreken van de onderzoeken.	
We hebben invloed uitgeoefend op het nemen van een besluit over het knelpunt Beekse brug.	
Toelichting: Er is een verkenning opgestart waarin ook RWS gevraagd is om samen met provincie en gemeenten een verkenning Beekse Brug uit te voeren. Hierbij zit ook gemeente Gemert-Bakel aan tafel. Daarnaast wordt vanuit de snelfietsroute Gemert-Eindhoven is een onderzoek uitgevoerd naar een integrale oplossing kruising Beekse Brug. Dit onderzoek zal input worden voor de verkenning Beekse Brug.	

Wat heeft het gekost?

Bij dit doel waren geen extra middelen toegekend.

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
We zijn gestart met het opstellen van een mobiliteitsvisie.	
Toelichting: In 2024 is de opdracht extern uitgezet.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Er is eenmalig voor 2023 een bedrag van € 100.000 opgenomen voor het opstellen van een mobiliteitsvisie.	€ 100.000	€ 0	€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Toelichting afwijking > 15.000: Dit is gestart in het 1 ^e kwartaal van 2024. Daarom is voorgesteld bij de resultaatbestemming van deze Jaarstukken 2023 de volledige € 100.000 naar 2024 over te hevelen.					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Niet van toepassing
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
Opstellen van een businesscase in 2023 over extra buurtbus vanuit De Rips via Bakel naar Gemert.	
<p>Toelichting: In verband met Corona en tekort aan vrijwilligers bij OV-vervoerder verviel het nut van businesscase. Hoewel Corona achter ons ligt, kampt de vervoerder nog steeds met een aanzienlijk personeelstekort. Onder deze omstandigheden is het niet mogelijk/ongewenst om het schaarse personeel aan andere lijnen te onttrekken om een businesscase op te zetten voor een tijdelijke lijn waarvan, gelet de omvang van De Rips, een relatief beperkt aantal reizigers gebruik zal maken.</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
In de Begroting 2023 is voor 2023 eenmalig € 15.000 opgenomen voor het opstellen van de businesscase extra buurtbus via extern inhuur.	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 15.000
<p>Toelichting afwijking > 15.000: -</p>					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Voor wijkschouw is geen beleid
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Niet van toepassing
Wat gingen we doen	
In 2023 wordt in alle kernen van Gemert-Bakel weer een wijkschouw uitgevoerd. De wijkschouwen vinden plaats in de zomer en zijn afgerond in het derde kwartaal.	
Toelichting: Het college heeft besloten de wijkschouwen uit te spreiden over twee jaar. In 2023 vonden vier wijkschouwen plaats in Gemert en Bakel, in 2024 staan de wijkschouwen in de vijf kerkdorpen gepland. Die planning is in 2023 gehaald.	
Er vindt in het vierde kwartaal van 2023 een evaluatie plaats om de toekomstige aanpak te bepalen.	
Toelichting: De evaluatie is verplaatst naar het vierde kwartaal van 2024 vanwege de beslissing om de wijkschouwen uit te spreiden over twee jaar.	
We bieden meer inzicht in de veiligheid van verkeerssituaties door het inrichten van een budget voor verkeersonderzoek.	
Toelichting: Het onderzoeksbudget is ingericht. Er heeft inmiddels ook onderzoek plaatsgevonden rond verkeers- en parkeertellingen.	
We bieden een beter inzicht in het verkeer op de wegen in kernen door de aankoop van vier extra verkeerstellers.	
Toelichting: Er zijn vier extra verkeerstellers gekocht.	
We scheppen de mogelijkheid voor het aanleggen van kleine verkeersmaatregelen die voortkomen uit de wijkschouw. (OB)	
Toelichting: We horen de bewoners aan tijdens de wijkschouw en bekijken wat we kunnen doen. Er worden bijvoorbeeld wel eens snelheidsmetingen uitgevoerd.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
Er is eenmalig € 200.000 opgenomen in 2023 voor het begeleiden en vormgeven van de wijkschouw.	€200.000	€185.000?	€15.000?	8.124	6.876
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor verkeersonderzoeken is structureel € 25.000 opgenomen.	€ 25.000		€ 25.000	€ 6.000	€ 19.000
Toelichting afwijking > 15.000: De behoefte aan verkeersonderzoeken was lager dan geraamd.					
In 2023 is eenmalig € 25.000 opgenomen voor kleine verkeersmaatregelen.	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 6.000	€ 19.000
Toelichting afwijking > 15.000: In onze planning zaten minder kleine verkeersmaatregelen dan geraamd in 2023.					
Voor aanschaf van vier verkeertellers is eenmalig € 20.000 in 2023 opgenomen.	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	€ 19.000	€ 1.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Groenstructuur en beleidsplan
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Januari 2024 vastgesteld
Wat gingen we doen	
Het groenbeleidsplan wordt opgeleverd met een uitvoeringsprogramma.	
Toelichting: Het groenbeleid is in februari 2024 opgeleverd inclusief uitvoeringsprogramma.	
Conform beleid wordt ingezet op het verbeteren van biodiversiteit. De koppelkansen in relatie tot waterberging worden benut.	
Toelichting: De groenambitie in het beleid realiseren we door te werken via vier richtinggevende principes, waarin biodiversiteit en waterberging een belangrijke plaats innemen.	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/begroting
Er is structureel € 209.000 extra opgenomen voor onderhoud groen.	€ 806.000	€ 0	€ 806.000	€ 819.000	€ 13.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Er is in 2023 € 80.000 extra opgenomen in de Begroting 2023 voor onderhoud bomen. Het budget bleef daarmee op het niveau van 2022.	€ 342.000	€ 0	€ 342.000	€ 304.000	€ 38.000
Toelichting afwijking > 15.000: Het werk is uitgezet, en heeft wegens omstandigheden bij de aannemer vertraging opgelopen waardoor dit in 2024 pas is uitgevoerd.					
Voor de renovatie groenvakken is structureel € 50.000 extra opgenomen.	€ 77.000	€ 0	€ 77.000	€ 83.000	€ 6.000

Toelichting afwijking > 15.000:-					
Er is eenmalig € 28.000 in 2023 opgenomen voor actualisatie groene kaart.	€ 28.000	€ 28.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor bestrijding invasieve soorten zoals de Japanse duizendknoop is structureel € 15.000 opgenomen.	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 12.000	€ 3.000
Toelichting afwijking > 15.000: -					
Voor de uitwerking groenstructuur en groenbeleidsplan is eenmalig € 30.000 opgenomen in 2023.	€ 30.000	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	Herijking beleid- beheernotitie spelen 2016-2022
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	Beleidsplan 'Speel- en beweegvriendelijke ruimte' 2024-2033
Wat gingen we doen	
We hebben een vastgesteld Speelruimtebeleid met een uitvoeringsprogramma.	
<p>Toelichting: in juli 2023 vastgesteld door de gemeenteraad (zowel beleid- als beheerplan).</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Vershil jaarrekening/ begroting
In de Begroting 2023 is structureel € 72.000 extra opgenomen om het huidige areaal van speeltoestellen in stand te houden inclusief het beheer van de speeltoestellen bij de multifunctionele accommodaties (op basis van het huidige beleid).	72.000	0	72.000	5.122	66.878
<p>Toelichting afwijking > 15.000: Het beleid is in juli vastgesteld. Participatie trajecten konden vanaf dat moment opgestart. Vanwege tekort aan interne capaciteit zijn alleen noodzakelijke objecten vervangen.</p>					

Hoe hebben we dat bereikt?

Bestaand beleid	
Huidige beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid permanente bewoning • Omgevingsvisie Deel I - koersdocument • Omgevingsvisie Deel II - bouwstenen • Tijdelijke huisvesting Tiny Houses uitgangspunten • Verordening doelgroepen sociale woningbouw Gemert-Bakel • Verordening middenhuur Gemert-Bakel • Woonvisie 2020-2024
Nieuw of geactualiseerd beleid in 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Wijziging Verordening doelgroepen sociale woningbouw gemeente Gemert-Bakel. • Nota grondbeleid Gemert-Bakel 2023 • Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant • Regionale begrippenlijst wonen 2024 • Regionale woondeal Zuidoost-Brabant
Wat gingen we doen	
Bij de regionale woondeal acteren we proactief, samen met de peelgemeenten.	
Toelichting: Bij de regionale woondeal hebben we vanuit de Peelgemeenten proactief gereageerd.	
De omgevingsvisie is opgesteld, waarin een integraal afwegingskader is gemaakt voor wonen. Boerderijsplitsing is meegenomen in de transitie van het buitengebied.	
Toelichting: Bij de in opstelling zijnde omgevingsvisie zijn kaders opgesteld en wordt richting gegeven voor wonen.	
Het huidige beleid voor Tiny-houses wordt gemonitord.	
Toelichting: Het huidige beleid is gemonitord. Bij de beeldvormende avond over de in opstelling zijnde nieuwe woonvisie is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.	
Een voorrangsregeling is opgesteld voor eigen inwoners en werknemers, waarbij we samen optrekken met de Peelgemeenten. Het wetsvoorstel is nog niet van kracht.	
Toelichting: Het wetsvoorstel is van kracht. De gemeente Gemert-Bakel gaat verkennen of zij deze regeling wil invoeren. Hoe de regeling er wellicht bij invoering uit komt te zien is nog niet bekend. In 2023 is een aanvang gemaakt met deze verkenning. Er is geen motie gevonden over dit onderwerp. Wel is dit opgenomen in het Coalitieakkoord 2022-2026. In 2023 is verkend wat de consequenties van deze regeling zijn bij invoering en of andere Peelgemeenten de voorrangsregeling invoeren. Enkele Peelgemeenten hebben dit (vooralnog) niet ingevoerd omdat het merendeel van de woningen al naar eigen inwoners en werknemers gaat.	
Een zelfbewoningsplicht en een antispeculatiebeding is ingesteld.	

<p>Toelichting: De gemeente Gemert-Bakel gaat verkennen of zij deze regeling wil invoeren. Hoe de regeling er wellicht bij invoering uit komt te zien is nog niet bekend. In 2023 is een aanvang gemaakt met deze verkenning. Er is geen motie gevonden over dit onderwerp. Wel is dit opgenomen in het Coalitieakkoord 2022-2026. Verkend is wat de consequenties van deze regeling zijn bij invoering en op welke wijze andere gemeenten deze regeling hebben ingevoerd.</p>	
Aanvragen voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) zijn gefaciliteerd.	
<p>Toelichting: Bij diverse woningbouwprojecten worden CPO's gefaciliteerd.</p>	

Wat heeft het gekost?

Besteding extra middelen in de begroting bovenop huidig budget	Begroting	Overheveling of wijziging	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil jaarrekening/begroting
In de Begroting 2023 is eenmalig € 50.000 opgenomen voor externe inhuur voor het opstellen van de groennorm.	€ 50.000	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
Toelichting afwijking > 15.000: -					

Beleidsindicatoren

Het BBV schrijft voor dat de gemeente een aantal voorgeschreven beleidsindicatoren opneemt in de jaarrekening. Daarnaast zijn er extra financiële kengetallen opgenomen.

Beleidsindicatoren kunnen vergeleken worden met andere gemeenten

Door het opnemen van de indicatoren in de jaarrekening kunnen deze vergeleken worden met buurgemeenten, gemeenten met dezelfde sociale structuur, provincie enzovoort. Dit kan via www.waarstaatjegemeente.nl.

In deze jaarrekening zijn de indicatoren van Gemert-Bakel vergeleken met Nederland (NL), Noord-Brabant, Helmond en de overige vier Peelgemeenten Asten, Deurne, Laarbeek en Someren. Opnamedatum van de cijfers is februari 2024 en betreffende de laatst bekende en gepubliceerde cijfers.

Beleidsindicatoren Gemert-Bakel vergeleken met anderen

Niet van alle jaren of gemeenten is het cijfer gepubliceerd. Als dit het geval is staat er een (-) teken.

Indicator eenheid jaar	Gemert Bakel	Hel mond	Peel (4)	Noord Brabant	NL
Formatie - fte per 1.000 inwoners-2022	7,10	7,98	6,99	-	-
Bezetting – fte per 1.000 inwoners-2022	6,11	7,13	5,87	-	-
Apparaatskosten –kosten € per inwoner-2022	653	844	862	-	-
Externe inhuur – kosten als % totale loonsom - 2022	24,2%	24,9%	8,9%	-	-
Overhead - % van de totale lasten-2022	7,2%	9,7%	14,15%	-	-
Aantal verwijzingen Halt-2022 *	17	-	-	-	-
Winkeldiefstallen-per 1.000 inwoners-2022	0,8	2,2	0,9	2	2,3
Geweldsmisdrijven-per 1.000 inwoners-2022	3,2	6,5	2,8	4,6	4,5
Diefstallen uit woning-per 1.000 inwoners-2022	1,4	1,6	1,2	1,4	1,4
Vernielingen-per 1.000 inwoners-2022	4,5	8,2	3,8	5,9	6
Functiemenging-%-2022	49,5	53,9	51,2	54,6	53,8
Bedrijfsvestigingen-per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar-2022	182,7	149,3	194,2	171	174,1
Absoluut verzuim-per 1.000 leerlingen-2022	3,8	4,8	5,7	8,3	4,2
Relatief verzuim-per 1.000 leerlingen-2022	9	15	12	17	24
Vroegtijdig schoolverlaters (vsv-ers)-%-2022	1,7%	3,1%	1,7%	2,3%	2,4%
Niet-sporters-%-2022	49,1%	53,1%	44,3%	46,2%	46,4%
Banen-aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar-2022	538,4	685,6	596,2	711,6	704,0

Indicator eenheid jaar	Gemert Bakel	Hel mond	Peel (4)	Noord Brabant	NL
Jongeren met een delict voor de rechter-%-2022	1%	1%	1%	1%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin-%-2022	4%	6%	3%	5%	6%
Netto arbeidsparticipatie-%-2022	74,1%	72,1%	73,6%	72,8%	72,2%
Werkloze jongeren-%-2022	1%	2%	1%	1%	1%
Bijstandsuitkeringen-per 10.000 inwoners-2023	189,8	407,8	158,3	268,3	344,8
Lopende re-integratievoorzieningen-per 10.000 inwoners van 15-64 jaar-2023	76,4	137,9	73,4	151	191,5
Jongeren met jeugdhulp-%-2020	8,0%	9,4%	8,7%	11,2%	11,9%
Jongeren met jeugdbescherming-%-2020	1,2%	1,1%	0,9%	1,1%	1,2%
Jongeren met jeugdreclassering-%-2020	NB	0,4%	0,2%	0,3%	0,4%
Cliënten maatwerk Wmo-per 10.000 inwoners-2022	660	870	683	744	700
Omvang huishoudelijk restafval-kg per inwoner-2022	43	126	53	104	148
Hernieuwbare elektriciteit-%-2021	25,2%	7,2%	22,9%	20,9%	33,1%
Gemiddelde WOZ waarde-x €1.000-2023	386	312	394	370	368
Nieuw gebouwde woningen-per 1.000 woningen-2022	6,1	10,1	10,7	10,6	9,3
Demografische druk-%-2023	75,3%	65,5%	77,4%	70,7%	70,3%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonhuish -€-2023	991	917	864	796	860
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonhuish-€-2023	1022	966	951	871	942

Beleidsindicatoren Gemert-Bakel door de jaren heen

De beleidsindicatoren zijn sinds 2017 verplicht. Daarom kan nu een overzicht worden gegeven in het verloop over meerdere jaren. Daarmee krijgt de gemeenteraad een beter inzicht. Niet van alle jaren is het cijfer gepubliceerd. Indien dit het geval is staat er een (-) teken.

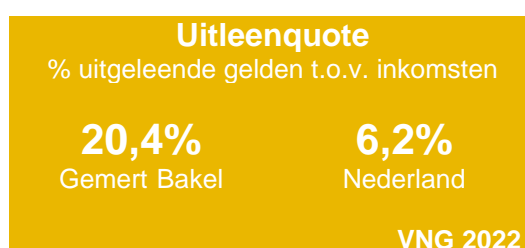
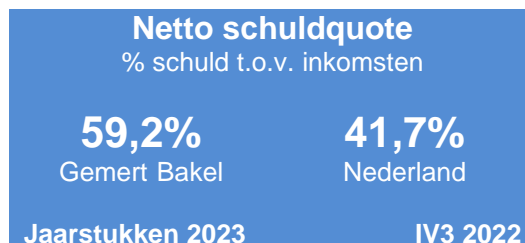
Indicator eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Formatie-fte per 1.000 inwoners -	-	5,11	5,10	5,72	5,79	5,77	6,07	7,10
Bezetting-fte per 1.000 inwoners -	-	5,19	5,47	5,58	5,78	5,56	5,44	6,11
Apparaatskosten–kosten per inwoner - €	-	444	436	377	408	496	587	653
Externe inhuur – kosten als % totale loonsom	-	6,9 %	10,2 %	7,8%	7,2%	10,5 %	20,7 %	24,2 %
Overhead - % van de totale lasten	-	6,5 %	6,4%	8,4%	7,3%	8,3%	7,4%	7,2%
Aantal verwijzingen Halt *	26	24	26	17	50	23	17	-
Winkeldiefstallen-per 1.000 inwoners	0,7	0,8	0,7	0,8	0,3	0,5	0,8	-

Geweldsmisdrijven-per 1.000 inwoners	3,2	3,3	3,1	3,1	2,4	3,1	3,2	-
Diefstallen uit woning-per 1.000 inwoners	2,4	2	1,6	1,5	1,8	1,1	1,4	-
Vernielingen-per 1.000 inwoners	5,1	5	3,3	4,1	3,9	3,6	4,5	-
Functiemenging-%	47,2	48,1	48,8	49,2	48,9	49,5	49,5	-
Bedrijfsvestigingen-per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	148,2	151,1	154,9	163,3	168,9	175,2	182,7	-
Absoluut verzuim-per 1.000 leerlingen	0,2	0,5	-	2,2	1,8	1,1	3,8	-
Relatief verzuim-per 1.000 leerlingen	3	6	7	13	10	4	9	-
Vroegtijdig schoolverlaters (vsv-ers)-%	1,2%	1,1%	1,1%	1,5%	1,0%	1,4%	1,7%	-
Niet-sporters-%-2020	42,7 %	-	-	-	43,1 %	-	49,1 %	-
Banen-aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	493,7	512,7	524,3	532,8	517,6	531	538,4	-
Jongeren met een delict voor de rechter-%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	-
Kinderen in uitkeringsgezin-%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	-
Netto arbeidsparticipatie-%	70,4 %	71%	71,2 %	72,3 %	71,8 %	72,8 %	74,1 %	-
Werkloze jongeren-%	2%	2%	1%	1%	2%	1%	1%	-
Bijstandsuitkeringen-per 10.000 inwoners	207,6	225,4	210,2	208,8	271,3	221,7	-	189,8
Lopende re-integratievoorzieningen-per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	-	-	-	40,7	50,7	66,4	56,2	76,4
Jongeren met jeugdhulp-%	8,7%	9%	8,6%	8,6%	8%	-	-	-
Jongeren met jeugdbescherming-%	0,7%	0,7%	0,7%	1,1%	1,2%	-	-	-
Jongeren met jeugdreclassering-%	-	0,3%	0,3%	-	-	-	-	-
Clënten maatwerk Wmo-per 10.000 inwoners	680	360	710	730	660	670	660	-
Omvang huishoudelijk restafval-kg per inwoner	50	46	45	45	50	-	43	-
Hernieuwbare elektriciteit-%	3%	4,2%	5,9%	10,1 %	17,6 %	25,2 %	-	-
Gemiddelde WOZ waarde-x €1.000	-	-	-	274	301	309	340	386
Nieuwbouwwoningen-per 1.000 woningen	12,4	7,1	6,2	14,8	7,9	14,8	6,1	-
Demografische druk-%	68%	68,3 %	69,3 %	70,4 %	71,5 %	72,3 %	73,7 %	75,3 %
Gemeentelijke woonlasten een-persoonhuishoudens -€	737	730	713	745	826	865	973	991
Gemeentelijke woonlasten meer-persoonhuishoudens-€	828	820	736	768	849	891	1004	1022

***Aantal verwijzingen Halt:** de aantallen verwijzingen Halt komen uit de database van Halt. Deze gegevens komen niet overeen met de gegevens van de site "waar staat je gemeente". Bij de overige gemeenten zijn de aantallen verwijzingen Halt dus niet ingevuld omdat ze niet te vergelijken zijn.

Financiële kengetallen

Op dwaarsstaatjegemeente.nl staan nog een aantal extra financiële kengetallen. Deze zijn niet verplicht maar worden voor het inzicht hier vermeld. In de paragraaf weerstandsvermogen van deze begroting staan daarnaast de zes verplichte kengetallen opgenomen.

Paragrafen

De Paragrafen dienen aan te sluiten bij de inrichting van de begroting. De paragrafen bevatten de verantwoording van wat in de toekomstige paragrafen in de begroting is opgenomen. De eerste zeven paragrafen zijn verplicht. Gemeenten zijn vrij om meer paragrafen op te nemen. Gemert-Bakel heeft ervoor gekozen om voor Grootchalige projecten (waaronder reconstructie) een aparte paragraaf in te richten. De Sisa-verantwoording is opgenomen in de jaarrekening.

- 1 Lokale heffingen
- 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 3 Onderhoud kapitaalgoederen
- 4 Financiering (Treasury)
- 5 Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)
- 6 Verbonden partijen
- 7 Grondbeleid
- 8 Grootchalige projecten: voortgangsrapportage lopende kredieten en projecten
- 9 Wet open overheid

1. Lokale heffingen

Beleid ten aanzien van onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor 2023 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd in de tarieven OZB:

- Een stijging van de OZB-opbrengsten met 2,3% inflatie ten opzichte van 2022.
- Areaaluitbreiding van € 75.000.

Onroerendezaakbelasting percentage	2020	2021	2022	2023
OZB woningen	0,155897%	0,153640%	0,137958%	0,125362%
OZB niet-woningen (eigenaren)	0,276170%	0,295990%	0,303255%	0,307802%
OZB niet woningen (gebruikers)	0,185573%	0,203620%	0,207300%	0,219417%

De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Onroerendezaakbelasting	2020	2021	2022	2023
Totaal opbrengst	€ 8.482.954	€ 8.822.992	€ 9.004.646	€ 9.559.246

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene en vrij te besteden belasting. Een maatschappelijke rechtvaardiging in het heffen van hondenbelasting is gelegen in het feit dat de gemeente kosten maakt voor het ruimen van hondenuitwerpselen en het aanleggen van uitlaatstroken. Wettelijk gezien bestaat deze koppeling echter niet.

Het tarief in 2023 was € 61,65 (2022: € 60,25).

De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Hondenbelasting	2020	2021	2022	2023
Totaal opbrengst	€ 184.130	€ 187.431	€ 199.774	€ 216.058

Leges voor verleende diensten

Het beleid is een volledige kostendekking op begrotingsbasis op het niveau van de gehele legesverordening.

Kwijtschelding

De gemeente heeft mogelijkheden tot kwijtschelding van een aantal heffingen. Uitvoering hiervan vindt plaats door de BSOB. In Gemert-Bakel bestaan er mogelijkheden op kwijtschelding voor:

- OZB
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing vastrecht

De kwijtschelding bedraagt € 135.858 en bestaat vrijwel geheel uit kwijtschelding op rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De kosten van kwijtschelding op afvalstoffen- en rioolheffing worden verhaald in de tarieven van deze heffingen.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrechten) zijn bedoeld om de kosten van het inzamelen en verwerken van afvalstoffen te dekken.

De afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Aan

bedrijven (winkels, kantoren etc.) met een gemeentelijke afvalcontainer wordt op basis van retributie (het zogenaamde reinigingsrecht), een tarief in rekening gebracht.

De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast en een variabel tarief (diftar). De opbrengst van de vaste heffingen worden geheven bij ongeveer 12.300 woningen en 200 bedrijven. De diftar is afhankelijk van het aantal ledigingen van restafval-containers in een jaar. Het doel van diftar is de hoeveelheid restafval te verminderen door stimulering van afvalscheiding. Voor het ledigen van de GFT (groente- fruit en tuinafval) containers wordt geen tarief in rekening gebracht, deze kosten zijn verrekend in de vaste heffing.

<i>Tarief vastrecht:</i>				
Basistarief woningen	€ 161,50	€ 183,00	€ 190,50	€ 183,00
Basistarief niet-woningen	€ 200,00	€ 222,00	€ 231,00	€ 231,00
Basistarief ondergrondse inzameling	€ 103,00	€ 119,00	€ 124,00	€ 119,00
<i>Tarief ledigingen:</i>				
40 liter container	€ 3,10	€ 3,70	€ 4,20	€ 4,20
80 liter container	€ 5,60	€ 6,60	€ 7,70	€ 7,70
140 liter container	€ 8,70	€ 9,70	€ 11,50	€ 11,50
240 liter container	€ 14,60	€ 15,60	€ 18,00	€ 18,00
60 liter zak (ondergrondse inzameling)	€ 3,30	€ 4,00	€ 4,50	€ 4,50

Het beleid is om de volledige lasten van afvalinzameling te verhalen via de tarieven.

De gerealiseerde opbrengsten zijn als volgt:

Aanslagen	€ 2.743.735	€ 2.976.847	€ 3.308.000	€ 3.311.653
Kosten kwijtschelding	€ -/- 54.100	€ -/- 58.576	€ -/- 60.164	€ -/- 64.106
Netto opbrengst	€ 2.689.635	€ 2.976.847	€ 3.247.836	€ 3.247.547

Kostenopstelling afvalstoffenheffing	2023
Kosten, excl. personeels- en kapitaallasten:	2.610.686
Personeelskosten	116.279
Kapitaallasten	12.564
Kwijtschelding heffingen	64.106
Inkomsten, excl. heffingen:	-532.977
Afrekening Attero claim 2015-2017	592.634
Onttrekking uit Voorziening Attero	- 589.556
Netto kosten taakveld:	2.273.736
Kosten van heffen en innen van de heffing	66.146
Overhead	68.605
Rente extracomptabel	4.507
BTW	467.427
Toegerekende kosten	606.685
Storting in Voorziening afvalstoffenheffing	431.231
Totale lasten	3.311.653
Baten heffingen	3.311.653

Kostendekking afvalstoffenheffing	
Totaal lasten	3.311.653
Totaal baten heffing	3.311.653
Dekkingspercentage (na mutatie voorziening):	100%

Rioolheffing

De rioolheffing is een vergoeding voor rioleringskosten en het beheer van regenwater en grondwater, de zogenaamde zorgplichten.

Het tarief van de rioolheffing 2023 was:

- Tot 250 m3: € 199,58
- 251 tot 1000 m3: € 241,57
- 1001 tot 5000 m3: € 241,57 vermeerderd per 500 m3 of gedeelte hiervan met € 27,03
- Meer dan 5.000 m3: € 466,54 vermeerderd per 500 m3 of gedeelte hiervan met €20,29

De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Rioolheffing	2020	2021	2022	2023
Aanslagen	€ 2.522.459	€ 2.614.879	€ 2.802.169	€ 2.875.461
Kosten kwijtschelding	€ -/- 65.900	€ -/- 71.025	€ -/- 66.427	€ -/- 71.752
Netto opbrengst	€ 2 456.559	€ 2.543.854	€ 2.740.706	€ 2.803.709

Kostenopstelling rioolheffing	2023
Kosten, excl. personeels- en kapitaallasten:	951.534
Personeelskosten	265.674
Kapitaallasten	442.834
Kwijtschelding heffingen	71.752
Inkomsten, excl. heffingen:	-2.403
Netto lasten taakveld	1.729.391
Storting in Voorziening vervanging riolering	483.847
Kosten BSOB heffen en innen (taakveld 0.4)	29.861
Overhead over loonkosten riolering (taakveld 0.4)	156.748
Rente over kosten riolering (taakveld 0.5)	239.010
BTW toerekening aan riolering	236.604
Toegerekende lasten:	662.223
Totale lasten	2.875.461
Baten heffingen	2.875.461
Kostendekking rioolheffing	
Totaal lasten	2.875.461
Totaal baten heffing	2.875.461
Dekkingspercentage (na mutatie voorziening):	100%

Toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting bedraagt in 2023 € 1,50 (2022 € 1,45) per persoon/per overnachting. Vanaf 2013 worden arbeidsmigranten in de heffing betrokken.

De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Toeristenbelasting	2020	2021	2022	2023
Totaal opbrengst	€ 153.318	€ 215.500	€ 161.900	€ 199.900

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) bijdrage

Dit betreft de Verordening Bedrijveninvesteringszone Centrum Gemert 2021. De verordening BIZ heeft in 2021 de reclamebelasting vervangen.

BIZ	2020	2021	2022	2023
Tarieven BIZ				
Branche Horeca en branche Winkels		€ 380	€ 380	€ 380
Overige ondernemers		€ 280	€ 280	€ 280
Opbrengst BIZ		€ 0	€ 49.853	€ 51.560

In de verordening is ook bepaald dat het geinde bedrag, minus de geldende perceptiekosten als subsidie zal worden uitgekeerd aan de Stichting Bedrijven Investeringszone Ondernemers Centrum Gemert.

De ontwikkeling van de lokale lastendruk

Het COELO publiceert jaarlijks een atlas van de lokale lasten. Dit is een overzicht van de gemeentelijke heffingen die een gemiddeld (een- en meerpersoons) huishouden betaald aan OZB, rioolheffing en reinigingsheffing, minus eventuele heffingskorting. De gemiddelde woonlasten in 2023 voor een meerpersoonshuishouden in Gemert-Bakel waren € 1.022. Het landelijk gemiddelde was € 942 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl).

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aan beleid uitvoeren en investeringen doen voor maatschappelijke doelen zijn risico's verbonden. Deze paragraaf geeft inzicht in de risico's die de gemeente loopt en hoeveel financiële buffer daarvoor aanwezig is.

Risicomatrix

In totaal zijn er tien risico's opgenomen in het risicoprofiel van de gemeente. In deze paragraaf worden ze toegelicht. De matrix geeft aan hoe de risico's zich tot elkaar verhouden.

Hoge impact		2 en 4	1 en 3
Gemiddelde impact	7	5 en 6	
Lage impact	9	8 en 10	
	25%	50%	75%
	Kans		

Belangrijkste financiële risico's gemeente Gemert-Bakel

Risico	Kans	Incidenteel	Structureel
1 Projectrisico's bouwgrondexploitatie	diverse	1.539	
2 Decentralisatie taken Rijksoverheid	50%	675	38
3 Stijgende bouwkosten	75%		548
4 Gemeentefonds regulier	50%		292
5 Rentestijging	50%		250
6 (Voormalige) wethouders pensioenen	50%		116
7 Golfbaan	25%		75
8 Informatiebeveiliging en datalekken	50%	188	
9 Verstrekte geldleningen en hypotheek	50%	90	
10 Verbonden partijen	25%	64	
Overige en vervallen risico's			
	Totaal incidenteel	2.556	-
	Totaal structureel (impact x vier jaren)	-	5.276
Benodigd weerstandsvermogen		7.832	

Percentages en bedragen zijn indicatief. Waar 'n.v.t.' staat ingevuld is een andere berekening gevolgd.

De risico's zijn stabiel de afgelopen jaren

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Risico	13.301	9.865	7.958	8.115	5.774	6.527	8.028	6.973	7.820	6.719	7.832

Het aantal wijzigingen in risico's zijn beperkt ten opzichte van vorig jaar. De risico's Attero, Afval en Corona zijn komen te vervallen. Bij de gemeenschappelijke regelingen zien we dat daarvan een aantal onvoldoende eigen weerstandsvermogen heeft, echter door goede jaarresultaten van deze gemeenschappelijke regelingen verbeterd het wel. De risico's in de grondexploitatie zijn ten opzichte van 2022 toegenomen als gevolg van bestemmingsplanrisico's voor de bedrijventerreinen in Bakel en Milheeze.

Het aanwezige weerstandsvermogen wordt conservatief berekend

Het weerstandsvermogen bestaat uit het geld en de mogelijkheden om risico's te kunnen afdekken.

In de ⇒ financiële kaders zoals vastgesteld op 18 maart 2021 is aangegeven hoe het aanwezige weerstandsvermogen wordt berekend. Deze berekening is conservatief en bestaat enkel uit de algemene reserves (inclusief risicoreserves) en een eventueel begrotingsoverschot van het komende jaar. Dit betekent dat post Onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit, bestemmingsreserves en stille reserves niet betrokken worden bij de berekening van het aanwezige weerstandsvermogen.

Er is meer weerstandsvermogen aanwezig dan benodigd

In de financiële kaders is bepaald dat we onze risico's dubbel afgedekt moeten hebben.

Benodigd weerstandsvermogen	7.832	aan risico's	maal factor twee	15.664
Aanwezig weerstandsvermogen per 31 december 2023				
Stand Algemene reserve (exclusief bestemming resultaat jaarstukken 2023)				16.786
Risicoreserve Bouwgrond				1.737
Risicoreserve Drie decentralisaties				2.500
Totaal aanwezig weerstandsvermogen				21.023

Het weerstandsvermogen is op (meer dan) het gewenste peil zoals vastgesteld in de financiële kaders. De risico's bedragen zes en half miljoen euro, waar dan dertien miljoen euro voor aanwezig dient te zijn. Aanwezig is eenentwintig miljoen euro. De risico's zijn nu bijna driedubbel afgedekt. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de bestemming van het resultaat 2023 van 6,1 miljoen euro en het begrotingsoverschot in 2024 van 2,9 miljoen euro.

Financiële kengetallen

De basis voor goede gemeentefinanciën is een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. De volgende (verplichte) kengetallen geven een breder beeld van de financiële positie van de gemeente. In de financiële kaders is vastgelegd dat de gemeente stuurt op twee kengetallen: een stijging van de solvabiliteit naar 15% en een daling van de netto schuldquote naar 90%.

Kengetal	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote (maximaal 90%)	111%	98%	64%	59%
Netto schuldquote zonder doorleningen	77%	70%	43%	39%
Solvabiliteitsratio (minimaal 15%)	10%	15%	22%	26%
Structurele exploitatieruimte	3%	8%	1%	2%
Grondexploitatie	23%	22%	15%	7%
Belastingcapaciteit	114%	114%	110%	126%

Risico 1. Risico's bouwgrondexploitatie

Toelichting **De bouwgrondexploitatie kent vier projecten met een hoger risico**

- Smartpark Gemert, gezien de omvang van het verhaal op derden;
- Keizersberg Elsendorp, gezien het hoge geïnvesteerde vermogen;
- Bedrijventerrein Bolle Akker fase II vanwege de lopende bestemmingsplanprocedure;
- Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze vanwege de toekomstige bestemmingsplanprocedure.

Voor de risico's op strategische gronden zijn door de gemeenteraad beheersmaatregelen opgenomen in de nota Grondbeleid 2023. Mogelijk verliezen worden direct na aankoop van dergelijke gronden afgedekt via een voorziening Strategische gronden. Hiervoor is maximaal € 3.500.000 ter beschikking gesteld. Daarmee is het risico volledig afgedekt en hoeft deze niet meer in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen te worden.

Bij Smartpark Gemert zijn we afhankelijk van derden of de kavels ontwikkeld worden

Dit plan kent vooral een marktrisico. Dat marktrisico zit hem in het ontvangen van de 'exploitatiebijdrage door derden' van afgerond € 4,7 miljoen. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd op het moment een omgevingsvergunning afgegeven wordt voor de gronden in het exploitatieplan. Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Als we verwachten dat een omgevingsvergunning niet binnen tien jaar volgt moeten we de vorderingen op derden afboeken. Zo'n afwaardering is waarschijnlijk wel tijdelijk. De kavels hebben namelijk een economische waarde voor de ontwikkelaar. Ooit zal de omgevingsvergunning daarom wel worden aangevraagd. De kans wordt daarom op 10% ingeschat.

Bij Keizersberg Elsendorp is het risico of je alle kavels verkocht krijgt

Het plan bevat zestien woon-werkkavels. Definitieve zekerheid is er echter pas op het moment de kavels daadwerkelijk worden afgenomen. In 2023 is gestart met de verkoop van de kavels, in maart 2024 waren er drie kavels in

optie. Het risico bestaat met name uit renteverlies wanneer kavels later verkocht worden.

Voor Bedrijventerrein Bolle Akker fase II heeft de provincie een zienswijze ingediend bij de bestemmingsplanprocedure

Voor de gronden van Bolle Akker fase II is een bestemmingsplanprocedure gestart. Daarbij heeft de provincie een zienswijze ingediend omdat de gronden buiten het zoekgebied vallen. Hierdoor bestaat het risico dat er geen bestemmingsplanwijziging zal komen. In dat geval dienen de gronden afgewaardeerd te worden naar de huidige bestemming, landbouw. De kans hierop wordt 75% geschat.

Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze is een risico vanwege de toekomstige bestemmingsplanprocedure

Voor Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze dient de procedure nog te worden gestart. De provincie heeft een zienswijze ingediend tegen de bestemmingsplanprocedure Bedrijventerrein Bolle Akker fase II omdat deze buiten het zoekgebied valt. Het risico bestaat dat ook voor Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze een zienswijze wordt ingediend. In dat geval dienen de gronden afgewaardeerd te worden naar de huidige bestemming, landbouw. De kans hierop wordt 50% geschat.

Kans	Risicobedrag wordt zoals bepaald in de nota Grondbeleid 2023 op basis van projectspecifieke risico's. Het kanspercentage wordt bepaald per risico.
Impact	€ 1.539.000 (incidenteel)

Risico 2. Decentralisatie taken Rijksoverheid

Toelichting In 2015 zijn drie decentralisaties ingevoerd. Het ging om de begeleiding/dagbesteding uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), de decentralisatie van de Jeugdzorg en invoering van de participatiewet.

Decentralisaties

Voor alle drie de decentralisaties betrof dat nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. Voor de regelingen geldt dat zij zijn doorgevoerd met een efficiencykorting en dat een structurele verandering binnen het uitvoeringsstelsel vereist is. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar moet. Soberheid en sociale innovatie staan voorop, niettemin zijn er wettelijke grenzen aan de mate van soberheid waarmee een gemeente deze regelingen kan inrichten.

De zorgkosten wordt realistisch geraamd op basis van actuele prognoses waarbij rekening is gehouden met ontwikkelingen zoals prijsstijgingen, aanwas en is gebruik gemaakt van het landelijk voorspelmodel Wmo.

Er blijven financiële risico's aanwezig omdat het veelal opneideregelingen betreft van grote omvang.

Leerlingenvervoer

De kosten van leerlingenvervoer blijven altijd afhankelijk van het aantal leerlingen en is daarmee een openeinderegeling.

Eigen bijdrage Collectief Vraagafhankelijk Vervoer

Op 1 maart 2023 heeft de gemeente een contract gesloten met Taxibedrijf van Helvoort voor de uitvoering van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV). Daarbij wordt een eigen bijdrage gevraagd aan klanten. Van Helvoort is van mening dat deze bijdrage hun toekomt. Wij zijn van mening, na het inwinnen van juridisch advies hierover, dat de eigen bijdrage aan de gemeente toekomt. In 2024 zal een juridische procedure worden gestart om het geschil op te lossen. Het betreft hier een jaarlijkse inkomst van afgerond € 100.000.

Risicoreserve Drie decentralisaties

Om te voorkomen dat de genoemde risico's de reguliere bedrijfsvoering niet onnodig te belasten is een risicoreserve Drie decentralisaties ingericht. De reserve bedraagt € 2.500.000. De reserve heeft daarmee zoals vastgelegd in de financiële kaders het maximale bedrag bereikt. Het betreft een reserve om incidentele tekorten op te vangen.

Kans	50%
Gevolg	€ 1.350.000 inschatting 10% begroting (decentralisaties zorgkosten, incidenteel); € 76.000 inschatting 10% begroting (leerlingenvervoer, structureel).
Impact	€ 675.000 (decentralisaties zorgkosten, incidenteel); € 38.000 (leerlingenvervoer, structureel).

Risico 3. Stijgende bouwkosten

Toelichting De gemeente heeft investeringen gepland voor de komende jaren die terug te vinden zijn in de investeringsparagraaf. Door de ontwikkeling van prijsstijgingen in materiaal en bouwkosten is het mogelijk dat niet altijd binnen de begrote bedragen gewerkt kan worden. Dit is afhankelijk van diverse factoren. Is voor een project de aanbesteding al voltooid, welke afspraken zijn gemaakt in de aanbesteding, hoe zijn contracten opgesteld et cetera.

Voor de komende vier jaar staat in de investeringsparagraaf dat ervoor afgerond een bedrag van 104 miljoen euro zal worden geïnvesteerd. Om een benadering van mogelijke toename van bouwkosten te maken zijn er twee onzekerheden. Gaan de prijzen daadwerkelijk stijgen en, als dat het geval is, met welk percentage. De impact van het risico is gebaseerd op een geschatte stijging van 10% van de totale investeringskosten van € 122 miljoen, wat resulteert in afgerond € 730.000 extra kapitaallasten per jaar.

Kans	75%
Gevolg	€ 730.000 (inschatting)
Impact	€ 548.000 (structureel)

Toelichting Gemeenten worden voornamelijk betaald uit landelijke belastingen

In Nederland hebben we ervoor gekozen om belastingen grotendeels centraal via de Rijksoverheid te laten lopen. Gemeenten kunnen hun kosten daarom maar beperkt dekken uit lokale belastingen. Het Rijk zorgt in belangrijke mate voor het geld (70% tot 80%) bij gemeenten via het gemeentefonds. Dat maakt dat gemeenten sterk afhankelijk zijn van het gemeentefonds.

Verdeling gemeentefonds gaat via maatstaven

Die verdeling van het gemeentefonds gaat via twee basisprincipes die met elkaar in balans moeten zijn. Het gemeentefonds moet per gemeente grosso modo aansluiten bij de kosten die de gemeente heeft. Aan de andere kant moet de verdeling niet te specifiek zijn. Gemeenten hebben eigen beleidsvrijheid. Te specifieke bedragen in het gemeentefonds zou daarin te veel sturing van het Rijk geven.

Het geld in het gemeentefonds wordt verdeeld via maatstaven over de gemeenten. Bij deze verdeling wordt gekeken naar de kenmerken van die gemeenten. Dat is niet alleen het aantal inwoners maar ook de sociale structuur, of de gemeenten een centrumfunctie voor de regio heeft enzovoort. Ieder maatstaf heeft daarbij een eigen gewicht. De maatstaven zelf staan vast. De aantallen behorende bij de maatstaven fluctueren constant bij een gemeente, bijvoorbeeld het aantal inwoners. Bij iedere circulaire gemeentefonds geeft dat bij iedere gemeente hoeveelhedsverschillen.

Korting gemeentefonds (ravijnjaren)

In de Begroting 2024 hebben wij u gemeld dat gemeenten vanaf 2026 structureel met drie miljard euro per jaar werden gekort. Dit worden ook wel de ravijnjaren genoemd. Dat was ongeveer vierenhalf miljoen euro per jaar voor Gemert-Bakel.

De VNG is hierin tegen verzet gekomen. Gemeenten staan voor belangrijke opgaven zoals wonen, mobiliteit, klimaat en kansengelijkheid. Naar oordeel van de gemeenten valt dat niet te rijmen met een dergelijke forse korting. Vanuit de nieuwe Tweede Kamer zijn diverse moties aangenomen die vroegen om een oplossing. Begin april 2024 heeft het Rijk hun Voorjaarsnota uitgebracht met daarin een aantal maatregelen. Het ravijn van 3 miljard euro is daarbij teruggebracht naar een ravijn van ruim 2,3 miljard euro.

VNG motie ALV juni 2023

In juni heeft de ALV VNG een motie aangenomen. Daarin stelt het VNG dat er drie miljard euro bij moet voor gemeenten. Anders gaan gemeenten geen nieuwe taken aannemen en bestaande taken teruggeven of bevrozen.

Geen nieuwe ontwikkelingen sinds val kabinet en nieuwe verkiezingen

Met de val van het kabinet Rutte-IV is de discussie rond de korting van 3 miljard euro deels stilgevallen. De 3 miljard is in de Voorjaarsnota 2024 teruggebracht naar 2,1 miljard. In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe

kabinet is geen oplossing gekomen voor deze 2,1 miljard. Eind mei 2024 heeft de ALV VNG besloten om onverminderd door te gaan met de inzet voor een solide, stabiele en duurzame financiële positie en voldoende beleidsvrijheid.

Risicobedrag:

Bij de gevolgbevestiging is het risico op 1% van de totaalinkomsten van het gemeentefonds gezet, met een kans van 50% dat het risico zich voordoet. De uitkering decembercirculaire 2023 bedroeg € 59.178.000. De uitkering gemeentefonds is de afgelopen jaren geen constante factor gebleken.

Kans	50%
Gevolg	€ 592.000 > 1% van de totaalinkomsten van € 59.178.000 jaar 2024
Impact	€ 296.000 (structureel, regulier)

Risico 5. ↑ Rentestijging

Toelichting Van extreem lage rentepercentages zoals in de afgelopen jaren, is geen sprake meer. Het huidige rentepercentage voor een 25-jarige lineaire lening ligt per december 2023 op 3,1% (eind december 2022: 3,4%). Bij het daadwerkelijk opvragen van offertes komt het percentage nog een of tweetienden lager uit is de ervaring. Ook bij kortere looptijden is de rente lager.

In de Begroting 2024 is voor de berekening van rentelasten voor nieuwe investeringen, uitgegaan van een rente van 3,5%. De gemeente heeft een flink investeringsprogramma gepland staan voor de komende vier jaar van afgerond 122 miljoen euro. Als de rente boven de 3,50% stijgt, raakt dit onze begroting. De kapitaallasten (rente en afschrijving) van investeringen gaan in dat geval stijgen. Bij riool wordt dat uiteindelijk verdisconteert in de tarieven. Bij de overige investeringen geeft dat structurele hogere kosten in de begroting.

Kans	50%
Gevolg	€ 500.000 (inschatting) bij stijging van 0,5%
Impact	€ 250.000 (structureel)

Risico 6. ↑ (voormalige) wethouders pensioenen

Toelichting Gemeenten dienen zelf te zorgen voor de pensioenuitkeringen van (voormalige) wethouders. Als gemeente moet je daarbij ook rekening houden dat een vertrekkende wethouder kan verzoeken om de waarde van zijn pensioen over te dragen aan een ander pensioenfonds vanwege nieuw werk. Om deze redenen is het vanuit het BBV verplicht een voorziening pensioenen (voormalige) wethouders op de balans te vormen. Daarmee is zichtbaar voor welk bedrag voormalige en zittende wethouders pensioen hebben opgebouwd. De hoogte van de voorziening is gelijk aan de aanspraken.

Ook Gemert-Bakel heeft een dergelijke voorziening. Het risico is dat de voorziening jaarlijks kan fluctueren. Deze is mede afhankelijk van de te

hanteren sterftetabel, bestuurswisselingen, rekenrente en pensioenstijging (inflatie). De rekenrente is vanaf 2022 gestegen en bedraagt voor 2024 nu 3,16%. Daarmee is gerekend.

Andere systematiek

Het Ministerie van BZK is van plan de pensioenen van de wethouders onder te brengen bij het ABP. Deze pensioenen worden nu door de gemeenten zelf geregeld via een voorziening in de begroting. De overgang naar een ABP-pensioen heeft grote financiële nog onbekende gevolgen. Of dit voordelig of nadelig uitpakt is onbekend. Eerder is 2027 als beoogde invoeringsdatum genoemd door het ministerie. Dit hangt ook samen met invoering van de nieuwe pensioenwet.

Kans	50%
Gevolg	€ 232.000 -> het jaarlijkse bedrag van de pensioenverplichtingen
Impact	€ 116.000 (structureel)

Risico 7. ↑ Golfbaan

Toelichting De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting voor het clubhuis.

De gemeente heeft voor afgerond € 7,6 miljoen aan bezittingen (grond + inrichting) in de golfbaan. Samen met de uitstaande hypotheek en overige vorderingen bedraagt het geïnvesteerde vermogen van de gemeente in totaal afgerond € 13 miljoen. Het risico bestaat dat de waarde van de gemeentelijke bezittingen in waarde dalen als de golfbaan structureel verliezen maakt bijvoorbeeld door dalende ledenaantallen of minder greenfee verkopen. In dat geval vermindert ook de inbaarheid van de hypotheek en nog openstaande overige vorderingen. De Jaarstukken 2019 tot en met 2023 van de golfbaan waren positief met een positieve cashflow. Er zijn nieuwe vorderingen ontstaan en in 2023 is naast de bestaande afspraken € 246.000 extra afgelost op de schulden door de beheerstichting.

De gemeenteraad heeft in april 2024 een besluit voorgedragen gekregen voor structurele aanpassing van de financiële afspraken. Hiermee heeft de golfbaan zekerheid over te betalen lasten en kunnen schulden verder worden ingelost. Vanwege deze afspraken is het risicoprofiel aangepast van 50% naar 25%.

Kans	25%
Gevolg	€ 300.000 -> het jaarlijks door de beheerstichting te betalen bedrag (afgerond)
Impact	€ 75.000 (structureel)

Risico 8. ↑ Informatiebeveiliging en datalekken

Toelichting **Datalekken**

Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geldt een meldplicht in geval van een datalek. Bij een datalek gaat het om toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens zonder dat dit de bedoeling is. Of zonder dat dit wettelijk is toegestaan.

De meldplicht houdt in dat uiterlijk binnen 72 uur, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op de hoogte moet worden gesteld van een datalek dat waarschijnlijk een risico oplevert voor de rechten en vrijheden van betrokkenen (de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt). En soms moet het datalek ook gemeld worden aan die betrokkenen. Alle meldenswaardige datalekken die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen dienen gemeld te worden. Dat kunnen dus ook datalekken zijn van gemeenschappelijke regelingen of ICT-bedrijven.

Onder de AVG kan de AP boetes opleggen tot €20 miljoen of 4% van de jaarlijkse wereldwijde omzet per overtreding. Tot op heden zijn dergelijke boetes door de AP slechts in enkele gevallen opgelegd, daarom is het moeilijk een inschatting te maken hoe groot de kans is van een boete. Door de aangestelde Functionaris Gegevensbescherming en Privacy Officer wordt de organisatie actief gewezen op naleving van de privacyregels en de eventuele gevolgen als daaraan niet wordt voldaan. Hierdoor wordt het risicobewustzijn van de organisatie verder vergroot.

Informatiebeveiliging

Ook alle andere informatie die valt onder het beheer van de gemeente moet goed beschermd worden. Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente. Het gevaar van cyberaanvallen is altijd aanwezig. Het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennismaken of manipuleren van bepaalde informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en daardoor leiden tot (hoge) kosten. Ook kan het leiden tot imagoschade.

Kans	25%
Gevolg	€ 750.000
Impact	€ 187.500

Risico 9. ↑ Verbonden partijen

Toelichting De gemeente is financieel gebonden aan de verbonden partijen. Dit brengt risico's met zich mee. Bijvoorbeeld op het moment dat een dergelijke partij verliezen lijdt of fors moet inkrimpen. Gemeenten zijn achtervang voor deze risico's.

Verbonden partijen hebben in principe zelf voldoende weerstandsvermogen. Hiermee worden de risico's afgedekt. Bij een aantal verbonden partijen is dit niet of in mindere mate het geval.

- De GR Peelgemeenten heeft een weerstandsvermogen nodig tussen de € 600.000 en € 1.200.000 waarvan € 1.021.000 aanwezig is

- Blink beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit zo vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers. In hun paragraaf weerstandsvermogen benoemt Blink een aantal risico's waaronder ontvlechting private partner PreZero en rechtmatig inkopen. De gemeentelijke voorziening Afval van € 647.000 is achtervang van deze risico's;
- De BSOB beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit zo vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers;
- Voor het onderdeel Publieke Gezondheid heeft GGD een weerstandsvermogen nodig van € 2.600.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de GGD bedraagt nu € 1.700.000 exclusief bestemming van het jaarresultaat 2023
- De VRBZO heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 5.385.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de VRBZO bedraagt nu € 2.251.000. Daarmee zijn niet alle risico's volledig afgedekt.

Door de goede resultaten in 2023 zien we als algemene trend dat het eigen vermogen van gemeenschappelijke regelingen groeit en ze daardoor beter in staat zijn eigen risico's af te dekken. Ten opzichte van de vorige rapportage zien we dat ODZOB en Senzer inmiddels over afdoende weerstandsvermogen beschikken.

Maar niet iedere gemeenschappelijke regeling heeft dus afdoende weerstandsvermogen. De gemeente staat daar bij 'garant' voor haar aandeel via de verdeelsleutel binnen die gemeenschappelijke regeling. Voor Gemert-Bakel komt dat neer op € 254.000 aan restrisico's. Dit is als risicobedrag opgenomen in het gemeentelijke weerstandsvermogen.

Het risico golfbaan is apart toegelicht in deze paragraaf.

Een algemeen risico bij gemeenschappelijke regelingen is dat je bent gebonden aan de collectieve besluitvorming binnen zo'n regeling. Bijvoorbeeld een besluit tot aanpassing van de verdeelsleutel tussen deelnemers. Dan kan voor Gemert-Bakel dan (structureel) positief of negatief uitvallen.

Gevolg	€ 254.000
Kans	25%
Impact	€ 64.000

Risico 10. ↑ Verstrekte geldleningen en hypotheken

Toelichting	De gemeente heeft in het verleden leningen verstrekt aan een zorginstelling, werknemers, ondernemers, starters op de woningmarkt en verschillende stichtingen en verenigingen. Als financier loopt de gemeente hierover risico's. De gemeente heeft per 31 december 2023 € 17,7 miljoen aan leningen uitstaan. Bij gevolg is het risico op 1% van de uitstaande leningen gesteld, met een kans van 50% dat het risico van niet aflossen zich voordoet.
-------------	--

Naast bovengenoemde leningen heeft de gemeenten leningen verstrekt aan personeelslasten in de vorm van een hypothecaire geldlening (€ 2,6 miljoen).

Vennootschapsbelastingplicht op verstrekte leningen

De belastingdienst is van mening dat de activiteit met betrekking tot personeelsleningen tot een vennootschapsbelastingplicht (Vpb-plicht) leidt.

Tot 2008 konden personeelsleden van gemeenten een hypotheek afsluiten bij de werkgever als secundaire arbeidsvoorwaarde. Sinds 2008 is dit door een wijziging van de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido) niet meer mogelijk, maar veel gemeenten respecteren nog wel de bestaande gevallen. De rechtbank heeft geoordeeld dat er sprake is van een fiscale onderneming

Het feit dat de gemeente is gestopt met verstrekken van leningen en haar portefeuille alleen nog maar beheert en zelfs afbouwt doet hieraan volgens de rechtbank niet af. Immers, een bank die haar portefeuille zou afbouwen wordt hiermee ook niet ineens niet Vpb-plichtig. Ook andere vormen van kredietverstrekking door de gemeenten zijn vanuit deze redenering van de belastingdienst Vpb-plichtig. Te denken valt bijvoorbeeld aan startersleningen of leningen ten behoeve van de energietransitie.

Het is hoger beroep ingesteld-tegen de uitspraak van de rechtbank. Er wordt vooralsnog geen bedrag aan het risico gekoppeld in afwachting van verloop van verdere procedures. Tot die tijd worden deze activiteiten wel geïnventariseerd, berekend en vastgelegd, maar nog niet opgenomen in de aangiften Vpb.

Gevolg	50%
Kans	€ 180.000 -> 1% van de uitstaande leningen
Impact	€ 90.000 (incidenteel)

↑ Overige en vervallen risico's

Risico	↑ Dagvaarding Jos van Deurzen BV
Toelichting	Jos van Deurzen BV (hierna: JvD BV) heeft de gemeente op 4 juni 2018 gedagvaard. Kort samengevat stelt JvD BV € 14 miljoen schade te hebben geleden als gevolg van vertraagde en onrechtmatige besluitvorming door de gemeente Gemert-Bakel bij zijn omgevingsvergunningsaanvraag. De inschatting dat dit tot een werkelijk financieel risico leidt is nul. De procedure is door partijen 'on hold' gezet. De zaak staat niet meer op de rol van de rechtbank
Risico	↑ MACE
belichting	MACE heeft in 2014 aangekondigd bij de gemeente een aansprakelijkheidsstelling van € 6.000.000 te willen indienen. In juli 2014 heeft de gemeente de aansprakelijkheidsstelling van MACE afgewezen. In september 2016 heeft MACE schriftelijk laten weten dat ze de

aansprakelijkheidsstelling onverkort handhaven. In september 2021 is wederom door MACE een dergelijke brief gestuurd waarin de aansprakelijkheidsstelling onverkort is gehandhaafd. Wij wachten hun verdere reactie af.

↑ Omgevingswet

Toelichting De Eerste Kamer heeft op 14 maart 2023 besloten, dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking treedt. Daarmee is een einde gekomen aan een periode van onzekerheid, waarbij de Omgevingswet steeds met een periode van een half jaar werd uitgesteld. Tegelijkertijd zijn er ook risico's en blijven belangrijke zaken onduidelijk.

Risico's en onduidelijkheden

De gemeente verkeert de komende jaren in een transitieperiode waarbij we nog bestemmingsplannen afronden en tegelijkertijd het (tijdelijk) omgevingsplan wijzigen voor nieuwe (gebieds-)ontwikkelingen. Daarnaast maken we de transitie naar één (nieuw) omgevingsplan. Dit is een enorme opgave, die veel capaciteit vraagt. Daar komt bij dat het maken van een omgevingsplan echt nieuw en anders is dan het maken van een bestemmingsplan.

We voorzien dan ook dat we door de komst van de Omgevingswet tijdelijk niet in hetzelfde tempo (veeg)plannen kunnen maken zoals we dat nu gewend zijn.

Daarbij blijven er technische onzekerheden. Zo zijn er landelijk nog geen testen gedaan waarbij tegelijkertijd veel gemeenten besluiten publiceren en is het nog steeds niet mogelijk om dagelijks meerdere besluiten te publiceren.

Indicatie structurele effecten voor de begroting

Op 1 januari 2024 treedt ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Aangezien bepaalde uitgangspunten nog niet zeker zijn is indicatief in beeld gebracht wat de financiële gevolgen kunnen zijn voor de begroting van 2024.

Legesvermindering door Wkb

Als gevolg van de Wkb verschuift bij nieuwbouw de toetsing en het toezicht op het Bouwbesluit van gemeenten naar marktpartijen. Marktpartijen gaan zelf de kwaliteitstoetsing van het bouwen verzorgen, voor zover het bouwwerken betreft die in 'gevolgklasse 1' vallen. De ruimtelijke toets blijft wel voorbehouden aan de gemeenten. De verwachting is dat 25% tot 35% van de vergunningaanvragen in gevolgklasse 1 gaan allen en de gemeente voor deze aanvragen geen leges meer in rekening mogen brengen voor de bouwtechnische beoordeling.

Er is gekeken naar de legesinkomsten over de periode 2012 tot en met 2021. Dat is gemiddeld € 1.057.000. Rekenend met 25% tot 35% betekent dit dat er naar verwachting € 270.000 tot € 375.000 aan derving legesinkomsten zal plaatsvinden. Dit bedrag kan nog veranderen aangezien van een aantal aspecten nog onduidelijk is wat de gevolgen van inwerkingtreding van Omgevingswet en Wkb zijn. Hierbij dient onder meer gedacht te worden aan

Rijkscompensaties, verhoging kostendekking exploitatie-overeenkomsten en meerkosten bij vooroverleggen/omgevingstafels. Gemeenten hebben momenteel tot 2032 de tijd gekregen om het definitieve omgevingsplan vast te laten stellen door de raad.

Heffing van milieuleges

Voor aanvragen van milieubelastende activiteiten mogen na inwerkingtreding van de Omgevingswet milieuleges worden geheven. De ODZOB heeft op basis van historische aanvraaggegevens van de afgelopen jaren per gemeente een berekening gemaakt van de verhaalbare kosten. Voor de gemeente Gemert-Bakel zou dit betekenen dat er ongeveer € 100.000 aan milieuleges geheven kan worden. Per saldo wordt in 2024 een derving van inkomsten verwacht van ongeveer € 270.000.

Verwerking in Begroting 2024

Voor de implementatie van de Omgevingswet staat structureel al € 233.000 in de begroting opgenomen. Op een gegeven moment zal dit bedrag niet meer noodzakelijk zijn. Bij de septembercirculaire 2022 is het Rijk daarnaast nog eens met eenmalig € 362.000 extra gekomen.

De legesinkomsten zijn in de Begroting 2023 voor alle jaren met € 170.000 verlaagd. Dat is doorgezet in de Begroting 2024. Tot en met 2025 geeft dit een nadeel in de begroting. Vanaf 2026 wordt dit nadeel volledig afgedekt omdat bovengenoemde implementatiekosten niet meer in die omvang nodig zijn. Het risico bestaat wel dat het nadeel op de inkomsten groter zal uitvallen en/of de implementatiekosten langer doorlopen.

↑ Vervallen risico's ten opzichte van Jaarstukken 2022

Toelichting

Corona

Na het opheffen van de laatste coronamaatregelen is dit risico vervallen en is de risicoreserve Corona afgeschaft. Deze reserve is bij het raadsbesluit van de Jaarstukken 2022 komen te vervallen.

Attero

In het voorjaar van 2023 is er een definitieve uitspraak gekomen met betrekking tot de claim van Attero. Attero is in het gelijk gesteld, waardoor de deelnemende gemeenten de claim moeten betalen. De definitieve verdeelsleutel voor gemeenten is bepaald door het Algemeen Bestuur van MRE in december 2023 waarna tot uitbetaling van de gemeente aan MRE is overgegaan. De gemeente had in de Jaarstukken 2022 al een voorziening gevormd van € 589.000 welke daarvoor is ingezet.

Afval

In de Jaarstukken 2022 is aangegeven dat er een risico is met betrekking tot afval. Met name door factoren waar de gemeente beperkt tot geen invloed op heeft (hoeveelheid afval, verwerkingstarieven, verbrandingsbelasting en hoeveelheid en vergoeding ingezameld verpakkingsafval voor het Afvalfonds verpakkingen). Dergelijke risico's zijn er nog steeds maar inmiddels is er voldoende voorziening in de Jaarstukken 2023 aanwezig om deze risico's op te vangen. Deze voorziening Afval bedraagt per 31 december 2023 € 647.000. Een eventueel nadeel is altijd incidenteel van aard, het jaar daarop

worden hogere kosten/lagere opbrengsten meegenomen in de nieuwe tariefstelling.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De paragraaf over het onderhoud van kapitaalgoederen bevat de volgende kapitaalgoederen (BBV, artikel 12 lid 1):

- wegen;
- bomen en groen;
- openbare verlichting;
- riolering en waterberging;
- gebouwen;
- sportparken;
- speeltoestellen.

Wegen

De gemeente Gemert-Bakel heeft ongeveer 2,6 miljoen m² (2.669.881) aan verhardingen in stand te houden met een vervangingswaarde van ca. € 200 miljoen. Vanuit de Wegenwet is de zorgplicht voor de wegen neergelegd bij de wegbeheerder. De wegbeheerder is verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht. In artikel 15 en 16 van de Wegenwet is vastgelegd dat de gemeente onderhoudsplichtig is voor haar wegen en dat deze wegen in goede staat moeten verkeren. 'Goede staat' betekent dat de wegen van voldoende kwaliteit moeten zijn, zodat ze veilig zijn en hun noodzakelijke functie kunnen vervullen.

Iedere 2 jaar worden volgens de CROW-methodiek inspecties van het wegenareaal verhardingen uitgevoerd om de kwaliteit te bewaken en de meerjaren-uitvoeringsplanning (tot 10 jaar vooruit) te actualiseren. De laatste weginspectie is uitgevoerd in het 4^e kwartaal 2022. In het 3^e kwartaal van 2024 staat weer een weginspectie gepland. Van het totale areaal bestaat 39% uit asfaltverharding, 43% uit elementenverharding (klinkers, tegels, etc.), 3% uit betonverharding en 15% uit half-verharding.

Onderstaande tabel van deze weginspectie geeft aan dat 84,1% (beeldkwaliteit A+B) van de verhardingen in de gemeente beter is dan of voldoet aan de landelijk geaccepteerde beeldkwaliteit basis. Dit was 89,9% bij de vorige inspectieronde.

Beeldkwaliteit 2022	Omschrijving beeld	Asfalt	Elementen	Beton	Totaal
A+/A	zeer goed/goed	74,7%	75,5%	95,3%	75,9%
B	voldoende (kwaliteit basis)	13,2%	4,3%	0,2%	8,2%
C	matig	2,4%	2,7%	0,3%	2,4%
D	te slecht	9,7%	17,5%	4,2%	13,5%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Beeldkwaliteit 2020	Omschrijving beeld	Asfalt	Elementen	Beton	Totaal
A+/A	zeer goed/goed	78,2%	84,9%	92,9%	84,6%
B	voldoende (kwaliteit basis)	10,7%	4,4%	6,1%	5,3%
C	matig	3,0%	1,4%	0,0%	1,8%
D	te slecht	8,1%	9,3%	1,0%	8,3%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

In vergelijking met de inspectie uit 2020 is voor het totaal dus een kwalitatieve vermindering zichtbaar, specifiek bij elementen. De opgelopen achterstand bij elementen bestaat voor 70% uit de maatregel '30% herstraten' en zijn merendeels inritten en parkeerstroken. Dit betreft echter vooral kleinschalig onderhoud, zoals oneffenheden, schade aan straatwerk, verzakking of vlakheid wat valt onder dagelijkse onderhoudswerkzaamheden. Het percentage achterstand van 17,5% geeft daarmee een vertekend beeld ten opzichte van de benoemde 'grootonderhoud maatregel' die bedoeld is voor rijbanen, fietspaden en voetpaden.

Bij asfaltverhardingen is een beperktere kwalitatieve vermindering. Dit komt door het structureel uitvoeren van groot asfaltonderhoud en de integrale reconstructies van de afgelopen jaren, waarbij asfaltverharding in de kernen vervangen is door elementenverhardingen.

Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, en daarmee tot hogere herstelkosten. Daarnaast zijn er regels vanuit de BBV. Achterstallig onderhoud, die leidt tot kapitaalvernietiging, dient te worden voorkomen. Wanneer er sprake is van achterstallig onderhoud moet dit zo spoedig mogelijk (maar wel binnen een redelijke termijn) hersteld worden. Dit herstel wordt binnen de BBV aangemerkt als een verplichting. Op basis van artikel 44 lid 1a BBV wordt daartoe een voorziening gevormd. Het achterstallig onderhoud wordt vervolgens ten laste van deze voorziening gebracht. In bepaalde gevallen kan achterstallig onderhoud ook worden verholpen door het gehele kapitaalgoed versneld te vervangen. In dat geval is het uiteraard niet nodig om hiervoor nog een voorziening voor achterstallig onderhoud te treffen.

Voorziening groot onderhoud wegen

Met als basis het beheerplan wegen worden de te onderhouden wegen in een meerjaren-uitvoeringsplanning opgenomen. Het beheerplan wegen wordt in 2024 geactualiseerd. De voorziening onderhoud wegen is in dit boekjaar als volgt gemuteerd:

Voorziening Onderhoud wegen	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 2.612.735	€ 110.913	€ 2.723.648

Er is afgelopen jaar een bedrag van € 835.000 gestort. Een bedrag van € 724.087 is uitgegeven, met name voor groot asfaltonderhoud. De uitgaven zijn dit jaar € 315.912 lager dan begroot. De stand per 31-12 is ook hoger dan de geprognostiseerde stand uit het Wegenbeheerplan omdat de uitgaven groot onderhoud wat lager waren dan in het wegenbeheerplan.

Dagelijks onderhoud

Voor het dagelijks onderhoud worden elke 4 jaar Raamovereenkomsten afgesloten met voornamelijk lokale opdrachtnemers. Lopende overeenkomsten zijn er voor klein onderhoud elementen en riolering, afladen bermen, wegbermen en half- en onverharde wegen. Hieronder vallen alle preventieve en correctieve (meldingen/calamiteiten) maatregelen in het kader van het 'veilig' en 'heel' houden van de openbare ruimte door kleine problemen snel te voorkomen of te verhelpen en de veiligheid van de weg te garanderen.

Zo worden gaten gerepareerd, overlast door opdruk van boomwortels aangepakt of openbare ruimte aangepast voor mindervalide weggebruikers. Zand- en halfverharde wegen worden minimaal 2 keer per jaar geïnspecteerd en indien nodig onderhouden. Dit onderhoud aan zandwegen en wegbermen is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Ook heeft onderhoud plaatsgevonden aan wegbermen om afwatering te bevorderen, gaten en sleuven op te vullen of bermverharding aan te brengen.

Bomen en Groen.

Bomen

Het Bomenbeleidsplan is in 2016 en het bomenbeheerplan in 2018 vastgesteld. Hiervoor is in 2023 budget beschikbaar gesteld om geactualiseerd te worden. In het bomenbeheerplan is opgenomen dat de bomen cyclisch op veiligheid geïnspecteerd worden. Er is afgerond € 418.000 in 2023 uitgegeven. De kosten betreffen inspecties en onderzoek, snoeien en overige onderhoud voor de instandhouding van bomen. Daarnaast ook het vervangen van bomen en het watergeven van nieuw aangeplante bomen. Met het uitvoeren van werkzaamheden uit de veiligheidsinspectie voldoet de gemeente aan haar zorgplicht. Ook is er sinds enige jaren een regeling van de gemeente, waarmee bijdragen toegekend worden aan eigenaren in de kosten van maatregelen, die noodzakelijk zijn voor het duurzaam in stand houden van een waardevolle bomen of beschermde houtopstand.

De gemeente heeft in de bomenverordening opgenomen dat voor het kappen van bomen, in sommige situaties, een verplichting tot herplant geldt.

Grootschalige boomvervangingen in relatie tot riool- en wegenrenovaties worden binnen investeringsbudgetten betaald.

Ziekten en plagen/bevordering natuurlijk evenwicht en biodiversiteit

Het budget wordt vanaf 2023 geheel ingezet op curatieve maatregelen ter bestrijding van eikenprocessierupsen (EPR) en het herstel van natuurlijk evenwicht/behoud en verhogen biodiversiteit ter voorkoming van ziekten en plagen in het algemeen. In 2023 was er € 175.000 beschikbaar voor de natuurlijke beheersing en curatieve bestrijding. Er is afgerond € 170.000 besteed. In 2023 is de beheersing van de eiken processierups op ecologisch verantwoorde wijze onder controle gekregen. Er wordt niet meer preventief gespoten. In tegenstelling tot preventief spuiten van bomen draagt het bevorderen van de biodiversiteit het duurzaam onderdrukken van een plagen zoals de EPR. Op lange termijn willen we dan ook vooral in blijven zetten op natuurlijk evenwicht: aanleg en ecologisch beheer van kleine landschapselementen, het creëren van rust-, nest- en voortplantingsplaatsen voor fauna (nestkasten, vleermuisverblijven, takkenrillen, dood hout, e.d.), het versterken van de leefomgeving van de natuurlijke vijanden (zoals sluipvliegen en –wespen), het verbeteren van bodemkwaliteit en –leven, en het creëren van geschikte groeiplaatsen voor bomen en het werken aan een gevarieerd bomenbestand.

Groen.

Dagelijks onderhoud

Het dagelijks beheer en onderhoud van de openbare wordt uitgevoerd door medewerkers van de gemeente, werkbedrijf Senzer en enkele groenaannemers.

In 2024 is het Groenstructuur- en beleidsplan (GSBP) vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente Gemert-Bakel streeft naar het structureel beschermen en blijven ontwikkelen van de openbare groene ruimte. Hiervoor heeft zij dit plan opgesteld waarin de groenstructuur en het groenbeleid centraal staan. Het plan gaat in op het in standhouden van een duurzame (langdurige) en prettige leefomgeving nu en in de toekomst, als gezonde basis voor vitale dorpen en een toekomstbestendig buitengebied.

Groen versterkt het leefklimaat van onze dorpen en ons buitengebied op een positieve manier. Dit is wetenschappelijk vastgesteld. Wij onderscheiden in dit plan de volgende vier waarden: gezondheid, natuur, klimaatadaptatie en identiteit. Elke waarde kent hierin haar eigen opgaven. Zo ligt de focus van de waarde 'gezondheid' onder andere op het ontwikkelen van kwalitatief groen in de vorm van parkachtige, koele openbare ruimte. Daarin kunnen mensen verblijven en elkaar ontmoeten. De waarde 'natuur' richt zich op het versterken van natuurnetwerken. Het ontwikkelen van een watersysteem met wateropvang is

één van de aandachtspunten voor de opgave voor de waarde 'klimaat'. Tot slot zorgt de opgave voor de waarde 'identiteit' voor het behoud van cultuurhistorische waarden en het herstellen/versterken van identiteitsbepalende groenstructuren in het gebied, zoals de houtwallen en singels.

Als gemeente willen we een prettige, gezonde leefomgeving voor alle inwoners nu en voor de volgende generaties. Dat doen we door samen met u het groen in onze gemeente te versterken tot een waardevol, robuust groen netwerk, waarmee de biodiversiteit wordt vergroot. In de dorpen zijn de tuinen, bossen en parken die in particulier eigendom zijn ook van belang voor de gezonde leefomgeving. Dit geldt ook voor de gronden in eigendom van agrariërs, organisaties die terreinen beheren en overheden in het buitengebied.

De groenambitie realiseren we door te werken via vier richtinggevende principes, die elk bestaan uit doelen en maatregelen:

Principe 1: We zorgen dat er voldoende en duurzaam groen is voor iedere inwoner.

Principe 2: Bodem, water en biodiversiteit zijn sturend bij de ontwikkeling en beheer van ons groen.

Principe 3: We zorgen voor gevarieerd groen dat bijdraagt aan verschillende opgaven.

Principe 4: Groen is voor ons allemaal, we werken er samen aan.

Groenfonds

De gemeente hanteert een groennorm. De groennorm behelst bij initiatieven een verplichting voor realisatie van voldoende openbaar toegankelijk groen per woning. In een aantal situaties is het niet verplicht of gewenst deze fysiek te realiseren. Dan kan de gemeente instemmen om ter compensatie in het groenfonds een bedrag te storten. De gemeente neemt daarmee de verplichting voor groenrealisatie over. In de voorziening herplant bomen en groen, het 'groenfonds', worden deze bijdragen van initiatiefnemers gestort.

In dit jaar is de voorziening groenfonds als volgt gemuteerd:

Voorziening groenfonds	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 92.002	€ 74.075	€ 166.077

Er is afgelopen jaar door 2 initiatiefnemers een bijdrage aan het groenfonds voldaan. In totaal voor € 84.733. Er is voor € 10.658 aan uitgaven direct ten laste van de voorziening gebracht.

Openbare verlichting

Onderhoud en beheer

Hierbij wordt het reguliere onderhoud gedaan van het areaal aan masten en lampen binnen de gemeente. Daarnaast worden storingen opgelost. Er zijn al een aantal jaren hogere energiekosten dan verwacht. Er is een onderzoek (quik scan) uitgevoerd naar de reden hiervan. De uitkomst hiervan luidt dat Gemert-Bakel meer aansluitingen heeft aangelegd en het energieverbruik flink was gestegen.

Vervanging

Het vervangingsprogramma wordt in investeringsprojecten uitgevoerd. In overeenstemming met het beleidsplan Openbare Verlichting worden hiermee de conventionele armaturen door LED-armaturen vervangen. Groot deel van de geplande investeringen van afgelopen jaren wordt nu in 2024 aanbesteed en naar verwachting in het najaar uitgevoerd.

Naast het vervangingsprogramma zijn incidenteel armaturen en masten vervangen die kapot waren. Daarbij is gekeken naar eenheid in masten en armaturen, duurzaamheid (conventioneel of LED) en kosten over de gehele levensduur.

Riolering

Met het Gemeentelijk Watertakenplan (GWTP) geeft de gemeente invulling aan de verplichting tot het hebben van een actueel verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Dit plan is een samenvoeging van het oorspronkelijke waterplan en het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, waarin de zorg voor afval-, hemel- en grondwater is opgenomen. Eind 2023 is de looptijd (2019-2023) van het GWTP verstreken. Een nieuw GWTP is niet opgesteld, we wachten hierbij op de Omgevingsvisie. Het GWTP is daarom verlengd tot en met 2025. De projecten in dit plan zijn afgestemd op het wegenbeheer, zodat werkzaamheden gecombineerd kunnen worden uitgevoerd. Het In dit boekjaar is de voorziening vervanging riolering als volgt gemuteerd:

Voorziening vervanging riolering	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 6.753.173	€ 483.847	€ 7.237.020

Vervanging / optimalisatie:

Er zijn verschillende vervangingsprojecten uitgevoerd, zoals in de Vondellaan in Gemert. Daarbij worden maatregelen meegenomen die het gebied ook beter klimaatbestendig maken. Daarom is er bij alle nieuwe ontwikkelingen aandacht voor waterberging.

Dagelijks onderhoud

Er zijn onderhoudscontracten voor het jaarlijkse onderhoud en reiniging van gemalen en bergbezinkbassins, voor het reinigen en inspecteren van vrijvervalriolering en voor reiniging van kolken. Daarnaast worden er kleine reparaties en noodzakelijk onderhoud aan vrijvervalriolering gedaan, meestal naar aanleiding van de jaarlijkse inspecties vanuit inspectieplan van het vrijvervalriolering en vindt er onderhoud plaats van luchtinstallaties bij drukriolering.

Waterberging

Waterbergingen zijn een belangrijk aandachtspunt bij inbreidings- en uitbreidingslocaties. Bij (particuliere) planontwikkeling zijn initiatiefnemers vanuit de verordening waterbergingsfonds verplicht om, in het kader van de watertoets, waterberging aan te leggen. Als niet mogelijk blijkt dit op eigen terrein of in de nabije omgeving te realiseren, dient een bedrag aan de gemeente te worden voldaan waarmee de gemeente deze wateropgave elders kan compenseren. Omdat hier voor de gemeente een bestedingsverplichting aan vastzit, en het derdengelden betreft, is een voorziening aanwezig.

Voorziening Waterberging	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 294.595	€ 0	€ 294.595

In dit jaar is de stand van de voorziening waterberging niet gewijzigd.

Gebouwen

Eind 2021 is het beheerplan gebouwen vastgesteld. Op basis hiervan is de jaarlijkse storting € 275.000. De uitgaven voor groot onderhoud op basis van het uitvoeringsplan 2023 waren geraamd op afgerond € 975.000. De werkelijke onttrekking was afgerond € 390.000. Een belangrijk aandeel is doorgeschoven naar 2024.

In dit boekjaar is de voorziening als volgt gemuteerd:

Storting	€ 281.172
Onttrekking	€ 389.755/-
Mutatie	€ 108.584/-

Voorziening onderhoud gebouwen	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 925.026	-/- € 108.584	€ 816.442

Voor wat betreft te activeren (renovatie)investeringen in gebouwen is ook een deel naar 2024 doorgeschoven. In april 2023 is de 'Routekaart Duurzaam maatschappelijk vastgoed' vastgesteld door de gemeenteraad. Dit wordt naast het reguliere onderhoud de leidraad voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. De daarvoor benodigde bedragen zijn opgenomen vanaf begroting 2024.

Sportparken

In 2020 is het beheerplan sportparken 2020-2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is in 2023 met één jaar verlengd tot de actualisatie in 2024. In het beheerplan is naast groot onderhoud ook rekening gehouden met te activeren vervangingsinvesteringen die leiden tot kapitaallasten.

Er is afgerond € 110.000 gestort in 2023. Er zijn voor € 143.450 aan uitgaven voor groot onderhoud gedaan, met name voor renovatie van natuurgras voetbalvelden.

In dit boekjaar is de voorziening onderhoud sportparken als volgt gemuteerd:

Voorziening onderhoud sportparken	Per 01 01	Mutatie	Per 31 12
Totaal	€ 668.214	-/- € 33.454	€ 634.760

Het saldo van de voorziening per 31-12 is hoger dan het geprognostiseerde saldo uit het verlengde beheerplan sportparken. Dit verschil wordt veroorzaakt door uitgesteld onderhoud. Rekening houdend met uitgestelde uitgaven, loopt het saldo de komende jaren in pas met het beheerplan.

Speeltoestellen

Beheer speeltoestellen

Er is geen sprake van groot onderhoud waarvoor een voorziening van toepassing is. Er is alleen sprake van regulier onderhoud (exploitatie) en te activeren vervangingsinvesteringen.

4. Financiering

Ten aanzien van het Treasury-beleid zijn de volgende kaders van belang:

- Wet Financiering decentrale overheden (Fido);
- Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof);
- Treasury-statuuat.

4.1 Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof).

Deze wet bevat strengere regels om ervoor te zorgen dat het Nederlandse overheidstekort beperkt wordt tot 3%. De maatstaf hiervoor is het EMU saldo. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het aandeel van de gemeenten in de Europese norm voor het maximale begrotingstekort van 3% is 0,27% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Sinds het bestaan van norm zijn gemeenten/VNG niet aangesproken door het Rijk bij overschrijdingen van de norm.

4.2 Rente- en kredietrisico beheer.

Kasgeldlimiet (Wet Fido).

Voor vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De kasgeldlimiet geeft het maximaal bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd. Deze norm is gedefinieerd als 8,5% van de begrotingsomvang van de lasten van afgerond € 88,2 miljoen. De hieruit voortvloeiende kasgeldlimiet bedraagt afgerond € 7,5 miljoen. Het verloop van de kasgeldlimiet over de kwartalen is als volgt:

Toets kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000).				
	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
1. Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	7.498	7.498	7.498	7.498
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in r/c	652	-203	762	444
Gestorte gelden door derden < 1 jr	-	-	-	-
Totale omvang vlottende korte schuld	652	-203	762	444
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening courant	51	58	65	78
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	1.000	4.850	3.862	2.229
Totale omvang vlottende middelen	1.051	4.908	3.927	2.307
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	399	5.111	3.165	1.863
Toets kasgeldlimiet:				
Toegestane kasgeldlimiet (1)	7.498	7.498	7.498	7.498
Ruimte (+) / Overschrijding (-) = (1-4)	7.897	12.609	10.663	9.361

De kasgeldlimiet mag voor een maximale periode van twee achtereenvolgende kwartalen overschreden worden mits de overschrijding in het daaropvolgende kwartaal wordt opgeheven. Van overschrijding van de kasgeldlimiet was in 2023 geen sprake. In 2023 was er geen sprake van financieringsbehoefte.

Renterisiconorm

Er is een wettelijke norm voor de omvang van het renterisico. Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de gemeente loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen op financieringen met een rente typische looptijd van langer dan 1 jaar. De gemeente loopt renterisico over dat deel van de leningenportefeuille dat in een jaar in aanmerking komt voor herfinanciering of renteherzelingen én nieuw aan te trekken leningen.

De maximumnorm is door het Rijk ingesteld om een enigszins stabiele rentelast over de jaren te bewerkstelligen. Dit kan worden gerealiseerd door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van spreiding wordt uitgedrukt in de renterisiconorm.

Het renterisico wordt weergegeven in de onderstaande tabel:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000).		
		Jaar 2023
1	Renteherziening	-
2	Aflossingen	9.100
3	Renterisico (1+2)	9.100
4	Renterisiconorm	17.643
5a	Ruimte onder de risiconorm	8.543
5b	Overschrijding van de risiconorm	-

De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzelingen mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen (renterisiconorm). Uitgaande van het begrotingstotaal van afgerond € 88,2 miljoen, is dit afgerond € 17,6 miljoen. In 2023 was er geen sprake van overschrijding van de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Structureel overtollige liquide middelen van gemeenten dienen ondergebracht te worden in de schatkist bij het Rijk. Er was in 2023 geen structureel saldo aan liquide middelen boven het drempelbedrag dat niet ondergebracht was bij de schatkist(rekening) bij het Rijk.

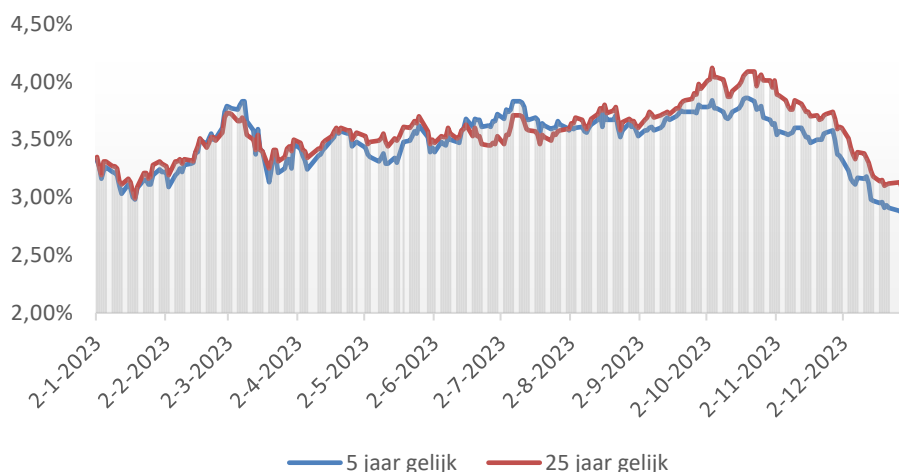
In 2021 is het drempelbedrag voor schatkistbankieren verhoogd naar 2,00% (was 0,75%) van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000 (voor begrotingstotalen tot € 500 miljoen). Het drempelbedrag is in 2021 verhoogd om onnodige administratieve lasten voor gemeenten te verminderen. Het drempelbedrag bedraagt voor 2023 c.a. € 1.764.000.

Het rentepercentage wat de gemeente ontvangt op schatkistbankieren fluctueerde sterk in 2023. Dat lag tussen de 1,1% en 3,8% afhankelijk van de looptijd dat het geld weggezet werd en het moment in het jaar.

Rente

Na een periode van zeer lage niveaus voor korte en lange rentes zijn deze in 2022 flink gestegen. Dit vanwege onder andere een hoge inflatie als gevolg van het economische herstel na de coronacrisis én de oorlog in Oekraïne die heeft gezorgd voor nog hogere prijzen. De rente in 2023 is redelijk constant gebleven. De rentes fluctueerden tussen de 3% en 4%. De gemeente heeft in 2023 geen leningen hoeven aan te trekken.

Rente BNG 2023

Gemeente Gemert-Bakel renteomslag berekening 2023

Renteschema		2023
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.891.058
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-787.139
Totaal door te rekenen externe rente		2.103.919
c1.	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-591.042
c2.	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	-1.185.683
c3.	De rentebaait van doorverstrekte leningen richting het taakveld	404.628
Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		731.822
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		731.822
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-731.978
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)	-156

Gezien het zeer beperkte (voordelige) renteresultaat wordt dat hier niet verder toegelicht.

EMU-saldo jaarrekening 2023	
	2023
Omschrijving	x € 1000,-

		Volgens realisatie 2023
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	7.870
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	1.925
3.	Mutatie voorzieningen	-2.454
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.967
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	819
Berekend EMU-saldo		6.193

5. Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Met ingang van boekjaar 2023 geeft het college een rechtmatigheidsverantwoording af in de jaarrekening. Voor deze verantwoording is het door de commissie BBV aanbevolen schema gebruikt. Per begrotings-, voorwaarden-, en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium zijn de afwijkingen in beeld gebracht met een toelichting hierop.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 627.020
Programma 1: Algemene Zaken	€ 627.020
Programma 2: Zorg, Welzijn & Onderwijs	€ 0
Programma 3: Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën	€ 0
Programma 4: Economie, Duurzaamheid & Recreatie	€ 0
Programma 5: Wonen & Levendige Dorpscentra	€ 0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 80.773
Herplaatsing zonnepanelen sporthal naar gemeentehuis	€ 3.926
Herplaatsing zonnepanelen naar MFA De Bron	€ 13.091
Gemeentehuis renovatie gevel en dak	€ 13.879
Vorbereiding reconstructie Presidentenbuurt	€ 49.877
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3. Onderschrijding van baten	€ 115.961
Programma 1: Algemene Zaken	€ 0
Programma 2: Zorg, Welzijn & Onderwijs	€ 115.961
Programma 3: Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën	€ 0
Programma 4: Economie, Duurzaamheid & Recreatie	€ 0
Programma 5: Wonen & Levendige Dorpscentra	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>€ 823.754</i>
4. Totaal van begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	€ 676.897
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 146.857
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrecht niet Europees aanbesteed	€ 87.690
Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium	
Eventuele bevinding	€ 0
Toelichting	
<p>Begrotingscriterium: In totaal zijn er voor € 823.754 aan begrotingsonrechtmatigheden waarvan € 676.897 acceptabel conform de afspraken die daarover in maart 2024 met de raad zijn gemaakt. Deze afspraken zijn verderop in deze paragraaf weergegeven.</p> <p>Dit maakt een resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden van € 146.857. Hieronder een verdere toelichting daarop.</p>	

De overschrijding op de lasten bij programma 1 Algemene Zaken van € 627.020 betreft de kosten ict samenwerking Laarbeek die volledig zijn vergoed door Laarbeek en de kosten crisisopvang die volledig zijn vergoed door het Rijk.

De overschrijding van de lasten op het voorbereidingskrediet reconstructie Presidentenbuurt worden ook volledig gecompenseerd door meer baten. Het resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden bedraagt daarmee de overschrijding van uitgaven op drie kredieten voor in totaal € 30.896.

De onderschrijding baten op programma 2 bedraagt € 115.961 en wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit samenwerking Laarbeek. Op de overige programma's is geen onderschrijding baten. Onderschrijding van baten is niet aangeduid als acceptabele afwijking en telt daarom mee in het resterend saldo aan begrotingsrechtmatigheden.

Verbeteractie 2024: In de Begroting 2024 zijn de kosten en de baten van de ict samenwerking met Laarbeek geraamd. Kredieten worden tussentijds bijgeraamd. Bij de 2e financiële rapportage 2024 zal onderschrijding van baten nadrukkelijker worden betrokken.

Voorwaardencriterium: In 2020 is een verplichting aangegaan ten aanzien van storingsonderhoud waarvan de totale lasten in 2023 de drempelwaarde overschrijden. De verplichting is niet rechtmatig tot stand gekomen en is daarom als onrechtmatig bestempeld. De totale lasten bedragen € 87.690. De onrechtmatigheid loopt niet door in 2024. De dienst is in 2023 opnieuw aanbesteed middels een Europese procedure.

Verbeteractie 2024: Monitoring op verplichtingen vindt plaats via een meerjarige inkoopanalyse. Daarnaast vindt voorlichting plaats over de aanbestedingsregels, via onboarding (nieuwe medewerkers) en bijeenkomsten voor bestaande medewerkers.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: Op 7 juni 2022 heeft het college de Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. In 2023 zijn geen meldingen geweest inzake misbruik en oneigenlijk gebruik. Uit de interne controle op dit criterium zijn ook geen bevindingen naar voren gekomen. Doordat veel bedrijfsvoering processen zijn geautomatiseerd worden mogelijkheden voor misbruik en oneigenlijk gebruik tot een minimum beperkt. Daarnaast vindt collegiale toetsing plaats bij risicovolle processen en financiële transacties.

Door de gemeenteraad zijn op 14 maart 2024 de volgende uitgangspunten besloten met betrekking tot rechtmatigheid:

1. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd;
2. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd;
3. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
 - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
 - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage;
 - d. Melding van overschrijdingen en onderschrijdingen zijn tijdig als deze tot en met het vaststellen van de jaarrekening aan de raad kenbaar worden gemaakt.
 - e. Onderschrijding van lasten en overschrijding van baten leiden niet tot een onrechtmatigheid.

Algemeen

Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is daarom mede afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf geeft inzicht in ontwikkelingen en activiteiten in 2023. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende thema's:

- Financiën;
- Personeel & organisatie;
- Informatisering & automatisering;
- Informatiebeveiliging en privacy;
- Huisvesting;
- Communicatie;
- Juridische zaken.

Financiën

De Planning en Control-cyclus

Doelstelling van planning & control is het beheersen van de beleidsvorming, de uitvoering van dit beleid en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. De gemeenteraad stelt kaders en doelen vast. Het vaststellen van deze kaders en doelen vindt onder andere plaats via een aantal verordeningen, beleidsnota's en beheerplannen (zie overzicht hieronder).

Verordeningen en beleidsnota's	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe beoogde vaststelling
Nota grondbeleid	21-09-2023	2027
Nota risicomangement	11-12-2014	2024
Nota activering, waardering en afschrijving	13-07-2017	2024
Nota reserves en voorzieningen	16-12-2021	2026
Financiële verordening	14-07-2022	2024
Nota Treasury	03-11-2022	2026
Financiële kaders	18-03-2021	2030
Controleverordening	26-10-2023	2027
Beheerplannen	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe beoogde vaststelling
Beheerplan Riool (watertakenplan)	13-12-2018	2025
Beheerplan Groen	21-11-2013	2024
Beheerplan Wegen	01-02-2018	2024
Beheerplan Sportparken	16-04-2020	2024
Beheerplan Openbare verlichting	12-12-2019	2024
Beheerplan Spelen	06-07-2023	2027
Beheerplan Bomen	02-04-2019	2026
Beheerplan Gebouwen	11-11-2021	2025

Bestuurlijke rapportages

De bestuurlijke rapportages zijn in 2023 geconcentreerd geweest op twee momenten in het jaar. In juli 2023 zijn de Kadernota 2024 en de Jaarrekening 2022 behandeld. In november 2023 is de Begroting 2024-2027 behandeld. Verder zijn in 2023 twee financiële rapportages vastgesteld.

Over de bouwgrondexploitatie is gezien de omvang van de grondportefeuille tweemaal gerapporteerd in 2023. Dit is gebeurd via de 1^e en 2e actualisatie bouwgrond exploitatie (in juli en december). Deze rapportages zijn gekoppeld aan de reguliere P&C momenten.

Management- en debiteurenrapportages

In 2023 is drie keer een managementrapportage opgesteld met nieuwe gegevens van de economische indicatoren, lopende rechtszaken, interne controle, informatiebeveiliging en privacy, ziekteverzuim, opleidings- en inkoopplan, inkoopanalyse en de actielijst met interne en externe bevindingen van huisaccountant Crowe Foederer.

In 2023 zijn drie debiteurenrapportages opgesteld voor het college. Het college wordt geïnformeerd over de langdurige openstaande debiteuren om sturing te kunnen geven.

Vaststellen accountantsprotocol en normenkader Jaarrekening 2023

De gemeenteraad stelt het accountantsprotocol voor de jaarrekening vast. De goedkeurings- en rapporteringstolerantie van de Jaarrekening 2023 worden hieronder toegelicht.

Goedkeuringstolerantie

In 2023 is de wettelijk maximale toegestane goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden gehanteerd.

Rapporteringstolerantie

Om te voorkomen dat kleine afwijkingen gerapporteerd moeten worden, is voor 2023 de rapporteringstolerantie bepaald op 10% van de goedkeuringstolerantie. Dit betekent dat 10% van 1%, ofwel 1%, van de begrote lasten (primitieve begroting) vóór resultaatbestemming, gebruikt wordt als rapportagegrens. De afwijking geldt op productgroep niveau en daarover wordt gerapporteerd. Hierdoor ontstaat meer inzicht in de cijfers die onderdeel uitmaken van een programma.

In het kader van de Single Information en Single Audit (SiSa) zijn door het ministerie de volgende rapporteringstoleranties per specifieke uitkering voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij de specifieke uitkeringen:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

Het herstelplan eigen vermogen uit 2012 is op 18 maart 2021 geactualiseerd naar 'Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel'. Het doel met het nieuwe plan is de financiële positie verder verbeteren en blijvend goed houden op de langere termijn. De financiën van een gemeente moeten daarvoor weerbaar en wendbaar zijn. Bij weerbaar kan de gemeente financieel tegen een stootje. Er zijn voldoende reserves om tegenvallers op te vangen. Wendbaar houdt in dat de begroting voldoende flexibel is om toekomstige ontwikkelingen op te kunnen nemen. Een financieel gezonde gemeente is dus breder dan enkel het weerstandsvermogen. Alle financiële voorstellen in 2023 zijn getoetst aan de financiële kaders.

De doelstellingen uit het plan zijn al in de Jaarrekening 2022 bereikt en deze lijn heeft zich in de Jaarrekening 2023 voorgezet. Het weerstandsvermogen is meer dan voldoende aanwezig. De doelstelling is om de risico's dubbel afgedekt te hebben. Dat is nu in drievoud het geval. Verder ligt de schuldenquote onder de 90% en de solvabiliteit boven de 15%. Opgemerkt dient daarbij te worden dat de schuldenquote en solvabiliteit de komende jaren weer boven de afgesproken grenzen komen als gevolgd van het investeringsprogramma. Dit zal een tijdelijke verslechtering zijn. Doel blijft om in 2030 structureel de schuldenquote onder de 90% te hebben en de solvabiliteit boven de 15%.

Nieuwe controleverordening

In 2023 heeft de gemeenteraad een nieuwe controleverordening vastgesteld. In de controleverordening staan de regels voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Omdat de wetgever beoogde dat vanaf 1 januari 2023 het college van B&W verantwoording af moet leggen over rechtmatigheid (tot nu toe gebeurde dit door de accountant), is de controleverordening aangepast.

Toezicht Provincie

Voor het begrotingsjaar 2023 voldeed de gemeente Gemert-Bakel aan alle criteria voor gebruikelijke repressief toezicht van de provincie. Deze criteria waren:

- Een positieve Algemene reserve;
- De Begroting 2023-2026 was in alle jaren structureel sluitend. De minimale norm is dat uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming deze structureel en reëel in evenwicht;
- De Begroting 2023 was tijdig ingezonden voor 15 november 2022.

Onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid

In artikel 213a van de gemeentewet is vastgelegd dat het college periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Toetsing en onderzoek op doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid is van belang voor de algemene oordeelsvorming over het gevoerde beleid. Met de instelling van de onderzoeken wordt de transparantie van gemeentelijk handelen vergroot. De publieke verantwoording wordt hierbij versterkt.

In 2023 hebben twee onderzoeken plaatsgevonden met als onderwerp “Opslagpercentages bouwgrond” en “Debiteurenbeheer”. Het college heeft over de uitkomst van de onderzoeken in 2024 een RIN ter kennisgeving aan de gemeenteraad aangeboden.

Onderzoeken dienstverlening

Met de dienstverleningsonderzoeken halen we op wat de ervaringen en de verwachtingen van de inwoners zijn ten aanzien van een aantal processen. De aanvragers van een principe-verzoek, evenementenvergunning, drank- en horecaverunning, omgevingsvergunning, Wet maatschappelijke ondersteuning worden naar hun bevindingen over het proces gevraagd. De vastgestelde tevredenheidsnorm voor de diverse diensten bedraagt minimaal een 7. Deze norm heeft de gemeente in 2023 behaald. Met de tips die gegeven worden en de resultaten van de verschillende onderzoeken verbeteren we de processen.

Personeel & Organisatie (P&O)

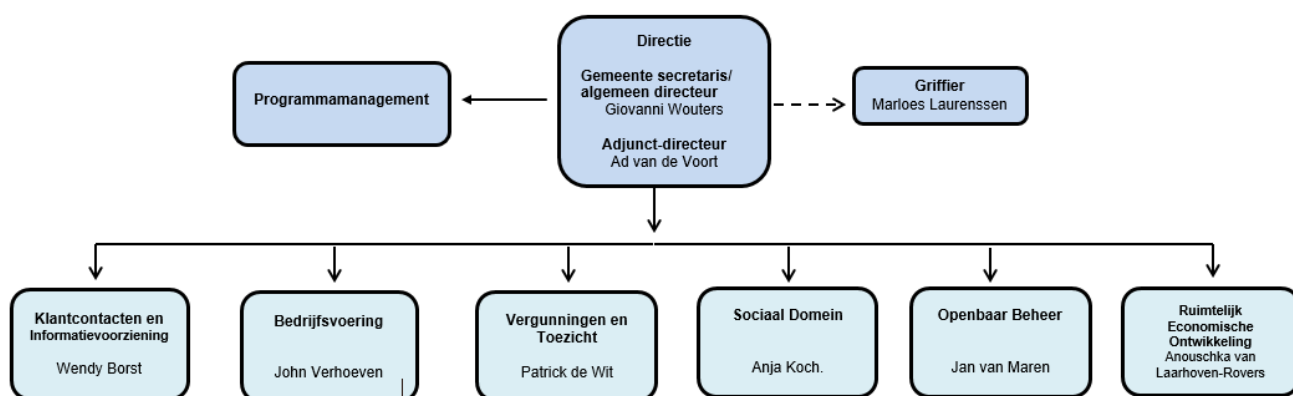
Organisatie

De organisatie werd in 2023 aangestuurd door een algemeen directeur, een adjunct-directeur en zes managers. In 2021 heeft onderzoeksbureau & Van de Laar het rapport ‘Versterken, vernieuwen en verbinden’ gepresenteerd. Op basis van de conclusies en de aanbevelingen hieruit werd in 2022 in samenwerking met Twijnstra en Gudde concreet uitvoering gegeven aan de toekomstbestendigheid van onze organisatie. Dit resulteerde in een uitgewerkt organisatieplan, gericht op het versterken van het integraal werken, als ook van het strategisch en innovatief vermogen. De uitvoering van het organisatieplan dient in 2025 gereed te zijn, in 2023 zijn wij aan de slag gegaan met de concrete uitvoering hiervan. Er is hard gewerkt aan een sturingsconcept, een missie en visie die past bij onze toekomstige koers, de lokale en regionale opzet van een arbeidsmarktstrategie en het bevorderen van eigenaarschap en professionaliteit bij onze medewerkers.

Onder andere via het programmamanagement hebben wij een verdere basis gelegd voor het versterken van het strategisch vermogen binnen onze organisatie. Onze teams binnen het ruimtelijk domein hebben de integrale samenwerking in 2023 versterkt.

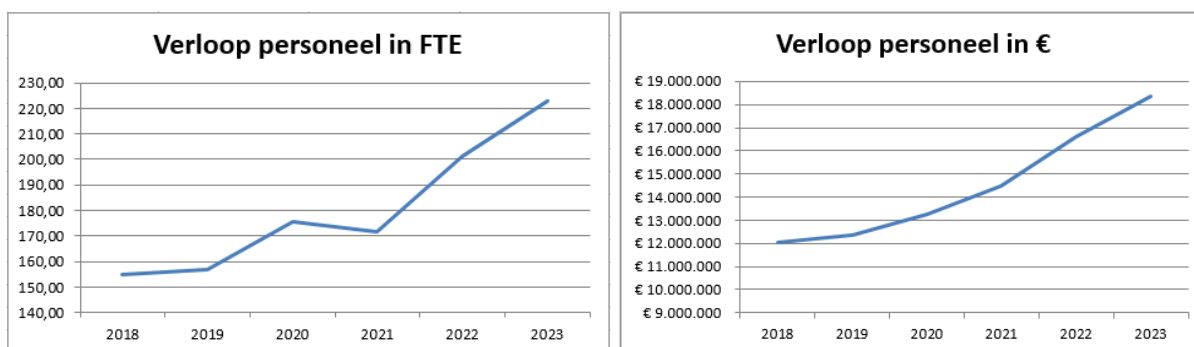
De belangrijkste thema's in het strategisch HRM beleid waren in 2023: Het vervullen van moeilijk vervulbare functies en de uitdagingen in de huidige arbeidsmarktkrapte, onboarding, binden en boeien via aantrekkelijk werkgeverschap en de start van het herijken van onze gesprekscyclus tussen de medewerker en manager. Als organisatie zijn wij er in geslaagd afgelopen jaar ondanks de krapte op onze arbeidsmarkt 57 nieuwe medewerkers aan onze organisatie te verbinden.

Organogram gemeente Gemert-Bakel per 31-12-2023

Personele omvang

Het aantal FTE's (formatie) is gestegen van 201 fte op 31-12-2022 naar 223 fte op 31-12-2023. De hieraan verbonden loonkosten zijn € 18.350.586. Dit zijn de totale loonkosten inclusief inhuur van derden. De kosten aan inhuur van derden wordt gefinancierd uit vrijgevallen vacaturegelden. Eind 2023 is een nieuwe cao tot stand gekomen met 1 januari 2024 als ingangsdatum en een looptijd tot 31-03-2025.

Informatievoorziening en Automatisering

In het informatiebeleidsplan (2021-2023) en bijbehorende projectenportfolio zijn de plannen voor 2023 in beeld gebracht. Dit beleidsplan en de uitvoering ervan is samen met de gemeente Laarbeek opgesteld.

Het informatiebeleid bestaat uit de hieronder beschreven thema's. Per thema gelden wettelijke verplichtingen, maar ook landelijke ontwikkelingen en eigen gemeentelijke ambities. Er wordt in elk thema uitgelegd aan welke zaken uitvoering is gegeven 2023.

Thema Moderne dienstverlening

De omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. In 2023 zijn processen (deels) vormgegeven in de daarvoor beschikbare omgeving en koppeling gerealiseerd met andere systemen. De verdere ontwikkeling zal worden vormgegeven in 2024.

Als overheid zijn Nederlandse overheden wettelijk verplicht te voldoen aan digitale toegankelijkheid. Voor de dienstverlening op de website wordt van veel formulieren gebruik gemaakt. Deze formulieren zijn omgezet naar digitale toegankelijke formulieren.

Thema Architectuur

Voor een toekomstgerichte ICT is het nodig dat de architectuur van ICT-omgeving vereenvoudigd wordt. Deze vereenvoudiging maakt het beter mogelijk om te voldoen aan gestelde eisen en wensen en om de omgeving goed (extern) te kunnen blijven beheren. Hiervoor is een nieuwe architectuur opgesteld. In 2024 en deels 2025 zal hier uitvoering aan worden gegeven.

Thema Datamanagement

In 2023 hebben we wederom stappen gezet in het verder ontwikkelen van datagedreven werken binnen de organisatie. Zo is er steeds meer informatie periodiek inzichtelijk gemaakt met behulp van nieuwe tools, bijvoorbeeld de dashboards voor Meldingen Openbare Ruimte en Bevolkingsprognoses. Ook hebben we verder gewerkt aan het verbeteren van de basis door het proces voor het opvragen van gegevens en informatie beter te organiseren. Het data science project Energiearmoede is succesvol afgerond en gepubliceerd. Dit heeft inzichten opgeleverd voor mogelijkheden voor meer projecten die met data science ondersteund kunnen worden.

Flexibele Organisatie

In 2023 is MSTeams als platform in gebruik genomen voor de opslag van documenten. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt om gezamenlijk en gelijktijdig te kunnen werken aan documenten. In 2024 zal hier nog verder op worden voortgeborduurd waarbij gedacht moet worden aan het in gebruik nemen van telefoniefuncties binnen MSTeams.

Thema Regie op beheer

Informatiebeheer is een belangrijk onderdeel voor een goede informatiehuishouding. Met een grote diversiteit aan producten, informatie en systemen is dit een complex geheel. De grondlegger in de vorm van een informatiebeheerplan is afgerond in 2023. De nog steeds toenemende hoeveelheid van gegevens en (veranderende)systemen vraagt om een toekomstgerichte visie op het gebied van informatiebeheer. In 2023 is een aanzet gegeven voor deze visie die verder uitgewerkt zal worden in 2024. Belangrijke speerpunten hierin zijn dat informatiebeheer nog meer aan de voorkant van de processen in beeld gaat komen en meer sturing op kwaliteit. Dit is essentieel om te kunnen voldoen aan de archiefwet en de Wet open overheid.

Informatiebeveiliging & Privacy

De continue toenemende digitalisering en de komst van a.i. biedt gemeentelijke organisaties mogelijkheden om hun publieke dienstverlening efficiënter in te richten en uit te voeren. Tegelijkertijd kent die ontwikkeling ook een schaduwkant. Gemeenten zijn immers organisaties met een schat aan data en krijgen daarmee al snel te maken met fundamentele gevaren in de vorm van o.a. hackers die cyberaanvallen uitvoeren op ICT-systemen. Dit blijkt onder meer uit incidenten die in de praktijk bij gemeenten zijn voorgevallen en uit de rapportage Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse gemeenten 2023-2024. De gangbare denkwijze is dat de vraag niet meer 'of' is maar 'wanneer'?

Als een gemeente te maken krijgt met een cyberaanval, dan kan dat grote gevolgen hebben voor de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de dienstverlening. Het risico bestaat dat persoonsgegevens in verkeerde handen vallen of gemanipuleerd zijn. Een dergelijke situatie houdt in dat er sprake is van schenden van de integriteit en vertrouwelijkheid van informatie van burgers en bedrijven, met daarbij imagoschade voor de gemeente en mogelijke juridische, financiële en technische gevolgen.

Om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van data te borgen beschikken alle overheden over een belangrijk hulpmiddel: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (hierna: BIO). De BIO omvat een set van organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die in de gemeentelijke organisatie geborgd en beheerd moeten worden. De BIO wordt ook door Gemert-Bakel gebruikt om het niveau van informatiebeveiliging te verhogen. In september 2024 zullen alle overheden (verplicht) gebruikmaken van de vernieuwde BIO 2.0, deze is afgestemd is op de nieuwe ISO2700, ISO27002 en NIS2 normenkaders. De belangrijkste vernieuwen richten zich op de modernisering van maatregelen, extra nadruk op risicomangement en bewustwording. In 2023 heeft de gemeente de focus gelegd op de de grootste prioriteiten gebaseerd op risico's. Daarmee is een plan van aanpak uitgewerkt en ten uitvoering gebracht. Dit plan van aanpak legt de focus met name op de zelfevaluatie ENSIA en de verplichte audits voor DigiD en Wpg. In dat licht is o.a. beleid vastgesteld op strategisch en tactisch niveau, is er gewerkt aan de opbouw van (verplichte) procedures en heeft de gemeente deelgenomen aan de gezamenlijke aanbesteding voor de aanschaf van SIEM/SOC. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet naar het gebruik van Mobile Device Management (MDM). De afgelopen jaren maakte de gemeente vooral gebruik van tijdelijke CISO's en ISO's vanwege de schaarste. In 2023 heeft de gemeente een geheel nieuw team samengesteld en geïnstalleerd om minder afhankelijk te zijn en kennis te behouden.

Informatiebeveiligingsbeleid en informatiebeveiligingsplan

In 2022 is besloten om het Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2020 – 2022 & het Informatiebeveiligingsplan 2022 te verlengen met een jaar. Hierdoor is ruimte gecreëerd om uitvoering te geven aan de benoemde acties uit het uitvoeringsplan. Eind 2023 is het nieuwe Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2024 – 2026 geactualiseerd.

Functionaris Gegevensbescherming

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) houdt intern toezicht op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Wet Politiegegevens (Wpg) en andere wet- en regelgeving over bescherming van persoonsgegevens. De FG heeft de AVG- en Wpg-implementatie getoetst en hierover gerapporteerd in het FG jaarverslag 2023.

Aanbevelingen voor 2024

De FG heeft o.a. aanbevolen om in 2024 een standaard werkwijze te gaan implementeren voor het toetsen, vastleggen en beheersen van risico's van nieuwe en gewijzigde processen met persoonsgegevens. Daarnaast vraagt hij aandacht voor het op orde gaan brengen van de bestaande processen met persoonsgegevens, het actualiseren van het verwerkingsregister en maatregelen te treffen om te gaan voldoen aan de verplichtingen uit de Wet Politiegegevens.

Bewustwording

Er is in 2023 beperkt aandacht geweest voor het verbeteren van bewustwording onder medewerkers.

Datalekken en beveiligingsincidenten 2023

In 2023 zijn 11 meldingen gemaakt van datalekken. Na intern onderzoek zijn er 3 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. In de meeste gevallen ging het om het per abuis

versturen van persoonsgegevens naar een onjuist adres via e-mail. Er zijn corrigerende en preventieve maatregelen getroffen.

ENSIA 2023

De zelfevaluatie Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) helpt gemeenten zichzelf een spiegel voor te houden en jaarlijks verantwoording af te leggen over informatieveiligheid (gebaseerd op het BIO-normenkader). Uit de zelfevaluatie van 2023 blijkt dat nog niet alle normen volledig geïmplementeerd zijn, echter, de gemeente Gemert-Bakel laat wel de stappen in de juiste richting zien. De organisatie gaat de juiste kant op en zal dankzij de groeiende betrokkenheid grotere stappen kunnen maken. Omdat de techniek, bedreigingen en de maatschappij aan verandering onderhevig is, wordt jaarlijks opnieuw gekeken naar potentiële kansen en risico's.

Huisvesting

In 2023 zijn de BOA's intern verhuisd naar de 2e verdieping noordvleugel, de ruimte waar ze eerst zaten op de begane grond is verhuurd aan de VVV. Het resterende deel van de 2e verdieping noordvleugel is voor het grootste deel van 2023 verhuurd geweest aan stichting Goed Wonen in verband met de renovatie van het pand van Goed Wonen.

In 2023 is het monumentale gedeelte van het gemeentehuis aan de buitenzijde grotendeels gerenoveerd. Deze renovatie wordt in 2024 afgerond. In het gemeentehuis is de verlichting (voor zover dat nog niet gedaan was) aangepast naar LED-verlichting. Verder is er in 2023 een begin gemaakt met de plannen voor de verbouwing van de publiekshal en voor aanpassingen aan de raadzaal. Beide trajecten worden in 2024 afgerond. De functies die nu in de hal gehuisvest zijn zullen tijdens de verbouwing tijdelijk gehuisvest worden in de bestuursvleugel. Tot slot staat er voor 2024 een renovatie van een aantal toiletgroepen in de planning.

Communicatie

Team communicatie adviseert aan zowel bestuur als organisatie en fungeert als belangrijke schakel in de samenwerking naar onze inwoners, ondernemers en partners. Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan het op orde krijgen van de bezetting van het team communicatie. Met twee nieuwe strategische communicatieadviseurs en twee medewerkers communicatie is dit gelukt.

Ook is in 2023 gewerkt in relatie tot onze organisatieontwikkeling aan het communicatiever maken van onze organisatie. Onder begeleiding van een extern bureau is er een plan van aanpak opgesteld om deze beweging kracht bij te zetten.

Een van de onderdelen van dit plan van aanpak is om zoveel mogelijk aan de voorzijde van een project of beleidsproces communicatie te integreren. Waar mogelijk betreft de gemeente inwoners bij haar processen (burgerparticipatie). Met implementatie is in 2023 gestart en zal in 2024 verder vormkrijgen.

Communicatiemiddelen en -kanalen die team communicatie inzet, zijn onder meer website, gemeenterubriek in Gemerts Nieuwsblad, social media, persberichten, nieuwsbrieven, publicaties in dag- en weekbladen en berichten via de lokale omroep.

Juridische zaken

Medewerkers hebben ieder meerdere specialismen. In de advisering aan zowel bestuur als organisatie draait het om risicobeheersing en het zoeken naar mogelijkheden om initiatieven binnen de gemeente mogelijk te maken. De juridisch adviseur wordt zoveel mogelijk aan de voorzijde van een project of beleidsproces ingeschakeld om advies te verstrekken. Indien nodig maken we bij de behandeling van zaken en het procederen gebruik van een advocaat.

6. Verbonden partijen

Er gaat veel geld naar de verbonden partijen. Daarnaast loopt de gemeente risico's bij de verbonden partijen. Daarom is er een verplichte aparte paragraaf over dit onderwerp.

Er is sprake van een verbonden partij bij zowel een financieel als bestuurlijk belang

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Bestuurlijk belang houdt in dat wij zeggenschap hebben over de verbonden partij. Dat kan bijvoorbeeld door een zetel in het bestuur van een verbonden partij, het bezitten van aandelen of het hebben van stemrecht in een Raad van Toezicht. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld waarover risico wordt gelopen. Dat betekent dat de gemeente het geïnvesteerde geld kwijt kan zijn bij een faillissement van de verbonden partij.

We zijn gebonden aan collectieve besluitvorming bij gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen voeren namens de gemeente taken uit. Daarvoor stellen zij eigen begrotingen op. De gemeenteraad kan een zienswijze op die begrotingen geven. Uiteindelijk is de gemeenteraad gebonden aan de gezamenlijke besluitvorming van een gemeenschappelijke regeling.

Risico's op verbonden partijen zijn in de meeste gevallen beperkt

De meeste verbonden partijen zijn uitvoeringsorganisaties. De risico's voor die verbonden partijen zijn daarom beperkt tot zaken als personeel en databeveiliging.

Verbonden partijen hebben in principe zelf voldoende weerstandsvermogen. Hiermee worden de risico's afgedekt. Bij een aantal verbonden partijen is dit niet of in mindere mate het geval.

mindere mate het geval.

- Blink beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers;
- De BSOB beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers;
- Voor het onderdeel Publieke Gezondheid heeft GGD een weerstandsvermogen nodig van € 2.600.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de GGD bedraagt nu € 1.700.000 exclusief bestemming van het jaarresultaat 2023
- De VRBZO heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 5.385.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de VRBZO bedraagt nu € 2.251.000. Daarmee zijn niet alle risico's volledig afgedekt.

Door de goede resultaten in 2023 zien we als algemene trend dat het eigen vermogen van gemeenschappelijke regelingen groeit en ze daardoor beter in staat zijn eigen risico's af te dekken. Ten opzichte van de vorige rapportage zien we dat ODZOB en Senzer inmiddels over voldoende weerstandsvermogen beschikken.

Golfbaan Stippelberg heeft een hoger risicoprofiel vanwege de afgerond 13 miljoen euro die de gemeente daarin heeft geïnvesteerd. Sinds 2019 draait de golfbaan positieve cijfers waardoor de rekeningen weer volledig voldaan worden.

Verbonden partijen	2021	2022	2023
--------------------	------	------	------

Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingen

1. Gemeente Laarbeek	-322	-316	-384
2. Senzer	9.418	13.736	9.876
3. Peelgemeenten	1.953	2.216	2.408
4. Blink	2.756	2.536	2.773
5. GGD	1.018	1.083	1.266
6. MRE	302	305	314
7. ODZOB	1.214	1.376	1.461
8. VRBZO	1.618	1.650	1.815
9. BSOB	557	545	700

Stichtingen en verenigingen

10. Golfbaan Stippelberg	0	0	0
11. Dimpact	6	6	6
12. BIZOB	175	134	239

Vennootschappen en coöperaties

13. Brabant Water NV	0	0	0
14. BNG Bank (dividendinkomst)	-82	-104	-114

Verenigingen van eigenaren (VvE)

15. VvE garage Ruijschenberg	35	30	30
16. VvE parkeren Kruseind	1	1	1
17. VvE MFA De Sprank	0	36	37

Meer informatie

Hieronder zijn de verbonden partijen verder toegelicht.

↑1. Gemeente Laarbeek

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Gemeente Laarbeek, gemeente Gemert-Bakel
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking op gebied van ICT, Personeel en Organisatie, Juridische zaken en Financiële administratie
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek intergemeentelijk overleg tussen zowel college als ambtelijk
Portefeuille	Zorg, Welzijn & Onderwijs
Website	Niet van toepassing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Er is geen sprake van weerstandsvermogen bij deze samenwerking. De risico's beperken zich voor de deelnemers tot de normale risico's die horen bij werkgeverschap.

Financiële positie verbonden partij

Eigen Vermogen	Niet van toepassing
Vreemd Vermogen	Niet van toepassing
Resultaat 2023	Niet van toepassing
Bijdrage 2023	Per saldo heeft de gemeente Gemert-Bakel € 384.000 ontvangen

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	-322	-316	-384

↑2. Senzer

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren en Geldrop-Mierlo
Openbaar belang	Senzer voert de Participatiewet uit namens de deelnemers
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft twee zetels in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Zorg, Welzijn & Onderwijs
Website	⇒ https://www.senzer.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Senzer beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

Senzer heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 8.610.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de Senzer per 31 december 2023 bedraagt € 14.244.000. Daarmee zijn de risico's meer dan volledig afgedekt.

Senzer een zestal risico's benoemd. De drie grootste risico's zijn minder ontvangsten Rijk (met name BUIG), wegvallen opdrachten c.q. druk op tariefstelling en de onzekere loon- en prijsbijstellingen.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 21.579.000	€ 24.861.000
Vreemd Vermogen	€ 24.240.000	€ 23.004.000

Resultaat 2023	Voordeel van € 4.674.000
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 9.876.000 bijgedragen
% Gemert-Bakel in GR	De gemeente Gemert-Bakel draagt 9,08% van de algemene bijdragen

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	9.418*	13.736	9.876**

*2021 wijkt af in verband met de terugbetaling middelen 2020 Tozo regeling

**2023 wijkt af in verband met een foutieve opgave door Senzer. Hierdoor daalde de bijdrage gemeentefonds voor Gemert-Bakel met 2,75 miljoen euro en de bijdrage aan Senzer met een evenredig bedrag.

↑3. Peelgemeenten

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren
Openbaar belang	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de Peelgemeenten voor de uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd en Bijstand Minima Schulddienstverlening (BMS)
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. Ieder college wijst twee leden aan, te weten één wethouder sociaal domein en één wethouder financiën. Het Dagelijks bestuur bestaat uit vijf wethouders sociaal domein, de voorzitter inbegrepen, afkomstig uit alle gemeenten. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Zorg, Welzijn & Onderwijs
Website	Niet van toepassing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De GR Peelgemeenten beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

Het minimumbedrag van de Algemene reserve is door de GR Peelgemeenten bepaald op € 600.000 en het maximumbedrag op € 1.200.000. Per 31 december 2023 bestaat het saldo van het eigen vermogen uit de algemene reserve € 304.000 en het onverdeelde resultaat van € 717.000. Daarmee zijn de risico's voor € 179.000 niet volledig afgedekt. Gemert-Bakel maakt voor 19,4% onderdeel uit van de GR Peelgemeenten. In onze paragraaf weerstandsvermogen is daarom een risico opgenomen van € 35.000.

De GR Peelgemeenten is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daarom ook beperkt daartoe. In de begroting zijn een zevental risico's benoemd. De drie grootste daarvan zijn ziekteverzuim, beveiliging van data/privacy en kwetsbaarheid organisatie.

Weerstandsvermogen programmakosten drie decentralisaties

De programmakosten (Jeugd, Wmo, BMS) zijn voor risico van de deelnemers zelf. Als daar meer of minder kosten zijn komt dat respectievelijk ten laste of ten gunste van de gemeente. De gemeente Gemert-Bakel heeft voor het opvangen van de risico's op de programmakosten een Risicoreserve Drie Decentralisaties ingesteld. Deze heeft op dit moment de maximale stand van € 2.500.000 en kan worden ingezet voor het opvangen van incidentele tekorten op de drie decentralisaties.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 655.000	€ 1.021.000
Vreemd Vermogen	€ 19.056.000	€ 21.369.000
Resultaat 2023	Voordeel van € 721.000	

Bijdrage 2023

% Gemert-Bakel in GR

De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 2.408.000 bijgedragen

De gemeente Gemert-Bakel draagt 19,4% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	1.953	2.216	2.408

↑4. Blink

Vorm

Gemeenschappelijke regeling

Partners

Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Son en Breugel en PreZero*

Openbaar belang

Blink is een publiek-private samenwerking van de deelnemende gemeenten met PreZero* en heeft als doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte

*Het jaar 2023 heeft voor Blink mede in het teken gestaan van de aanstaande ontvlechting van Prezero. Deze is voorzien in de loop van 2024, met als harde einddatum 31-12-2024.

Bestuurlijke betrokkenheid

Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.

Portefeuille

Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Website

⇒ <http://www.blink-grr.nl/>

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Blink beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit zo vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers.

Blink heeft een aantal risico's benoemd in hun Jaarstukken 2023. Deze risico's zijn rechtmatig inkopen, veiligheidssysteem opzetten en onderhouden, digitale veiligheid, ontvlechting private partner PreZero, prijsrisico verwerkingskosten/opbrengsten afvalstromen, regelgeving verduurzaming wagenpark.

De risico's zijn niet gekwantificeerd door Blink. Dit maakt het niet mogelijk het risicobedrag voor Gemert-Bakel te bepalen. De gemeente heeft een voorziening Afval van € 647.000 per 31 december 2023. Gezien de jaaromzet van Blink 23,8 miljoen, het aandeel van 11,6% van Gemert-Bakel daarin en de aarde van de risico's gaan wij ervan uit dat deze voorziening Afval toereikend is om de risico's van Blink af te dekken. Daarom is in onze paragraaf weerstandsvermogen geen aanvullend risicobedrag opgenomen.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 0	€ 0

Vreemd Vermogen € 5.273.000 € 6.203.000

Resultaat 2023 € 215.000 voordelig welke wordt verrekend met deelnemende gemeenten waardoor het saldo van baten en lasten op € 0 uitkomt.

Bijdrage 2023 De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 2.773.000 bijgedragen
% Gemert-Bakel in GR De gemeente Gemert-Bakel draagt 11,6% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	2.756	2.536	2.773

↑5. GGD Brabant Zuidoost

Vorm	Gemeenschappelijk regeling
Partners	Deelnemende gemeenten binnen werkgebied Zuidoost-Brabant
Openbaar belang	Openbare gezondheidszorg inclusief jeugdgezondheidszorg. Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid moet een gemeente een gezondheidsdienst instellen
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur en wijst daarnaast één plaatsvervangend lid voor dit bestuur aan. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Zorg, Welzijn & Onderwijs
Website	⇒ http://www.ggdbzo.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De GGD beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

Voor het onderdeel Publieke Gezondheid heeft GGD een weerstandsvermogen nodig van € 2.600.000.

Het aanwezige weerstandsvermogen bij de GGD bedraagt nu € 1.700.000 exclusief bestemming van het jaarresultaat 2023. Daarmee zijn de risico's niet volledig afgedekt.

Daarmee zijn de risico's voor € 900.000 niet volledig afgedekt. Gemert-Bakel maakt voor 4% onderdeel uit van de GGD Brabant-ZuidOost. In onze paragraaf weerstandsvermogen is daarom een restrisico opgenomen van € 36.000.

De GGD is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daarom ook beperkt daartoe. De GGD heeft in de jaarstukken een aantal risico's aangegeven. Deze zijn stijging van kosten, onvoldoende budget voor ambulancezorg, uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering (zoals rampen en nieuwe wetgeving), extra kosten door verandering taakuitvoering, extra kosten door afname van markttaken, beveiliging en (onder-)verzekering.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 5.466.000	€ 6.957.000
Vreemd Vermogen	€ 29.777.000	€ 35.036.000

Resultaat 2023 € 1.263.000 voordelig

Bijdrage 2023 De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 1.266.000 bijgedragen

% Gemert-Bakel in GR De gemeente Gemert-Bakel draagt 4,0% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	1.018	1.083	1.266

↑6. MRE (Metropoolregio Eindhoven)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
Openbaar belang	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Landelijk gebied, Energietransitie, Mobiliteit (incl. GGA) en Ruimte en wonen. Nazorg van de voormalige stortplaats Gulbergen en ontwikkeling van het Landgoed.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Economie, Duurzaamheid & Recreatie
Website	⇒ https://metropoolregioeindhoven.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De MRE beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

De MRE heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 1.245.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de MRE bedraagt nu € 1.125.000. Daarmee zijn de risico's voor € 120.000 niet volledig afgedekt. Gemert-Bakel maakt voor 2,7% onderdeel uit van de MRE. In onze paragraaf weerstandsvermogen is daarvoor niets opgenomen gezien het verwaarloosbare restrisico van € 3.000 en de voorgenomen aanvulling van het weerstandsvermogen bij MRE uit het jaarresultaat 2023.

De MRE heeft vier risico's aangegeven. Ontoereikend doelvermogen voor overdracht eeuwigdurende nazorg naar provincie van de voormalige stortplaats Gulbergen, bezuinigingen gemeenten waardoor er een lagere bijdrage komt, externe financiering voor uitbreiding taken na het samenwerkingsakkoord 2023-2026 en niet kunnen invullen van vacatures waardoor inhuur noodzakelijk is.

Financiële positie verbonden partij (vermogen inclusief RHCE)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 14.294.000	€ 13.903.000
Vreemd Vermogen	€ 20.546.000	€ 21.416.000

Resultaat 2024	Voordeel van € 393.000 voor het MRE
Bijdrage 2024	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 314.000 bijgedragen
% Gemert-Bakel in GR	De gemeente Gemert-Bakel draagt 2,7% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	B2023
	302	305	314

↑7. ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost Brabant)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant
Openbaar belang	De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan voor het Algemeen Bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door, en uit het Algemeen Bestuur gekozen. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën
Website	⇒ https://www.odzob.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De ODZOB beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

De ODZOB heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 1.105.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de ODZOB bedraagt per 31 december 2023 € 1.200.000.

De ODZOB is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daarom ook beperkt daartoe. De ODZOB elf risico's benoemd. De drie grootste risico's zijn het niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, kostenontwikkeling ICT voorzieningen en cao effecten.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 1.012.000	€ 2.433.000
Vreemd Vermogen	€ 6.664.000	€ 7.755.000

Resultaat 2023 Voordeel van € 484.000

Bijdrage 2023 De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 1.461.000 bijgedragen (exclusief inhuur omgevingsvergunning)

% Gemert-Bakel in GR

De gemeente Gemert-Bakel draagt 5,0% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	1.214	1.376	1.461

↑8. VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre
Openbaar belang	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden
Bestuurlijke betrokkenheid	De burgemeester zit namens de gemeente in het algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Algemene zaken
Website	⇒ http://www.vrzob.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De VRBZO beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat zal in geval van problemen eerst worden aangesproken voordat een beroep gedaan wordt op de deelnemers.

De VRBZO heeft in totaal een weerstandsvermogen nodig van € 5.385.000. Het aanwezige weerstandsvermogen bij de VRBZO bedraagt nu € 2.251.000. Daarmee zijn niet alle risico's volledig afgedekt.

Daarmee zijn de risico's voor € 3.134.000 niet volledig afgedekt. Gemert-Bakel maakt voor 3,6% onderdeel uit van de VRBZO. In onze paragraaf weerstandsvermogen is daarom een restrisico opgenomen van € 113.000.

De VRBZO is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daarom grotendeels ook beperkt daartoe. De VRBZO heeft in de begroting een achtiental risico's benoemd. De drie grootste risico's zijn aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag, huisvesting onderhoud en vakbekwaamheid brandweezorg.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 2.251.000	€ 4.049.000
Vreemd Vermogen	€ 37.894.000	€ 28.272.000

Resultaat 2023
Bijdrage 2023
% Gemert-Bakel in GR

Voordeel van € 1.798.000
De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 1.815.000 bijgedragen
De gemeente Gemert-Bakel draagt 3,6% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	1.618	1.650	1.815

↑9. BSOB (Belastingsamenwerking Oost Brabant)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	In 2023: Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Landerd, Oss, Someren, Uden, Waterschap Aa en Maas
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen & WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan onze inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën
Website	⇒ https://www.bs-ob.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De BSOB beschikt niet over weerstandsvermogen. Dit zo vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. In geval van problemen wordt een beroep gedaan op de deelnemers.

De BSOB is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daarom ook beperkt daartoe. De BSOB ziet in hun begroting twee risico's. Dat is toename van het aantal WOZ bezwaren en de extra inspanningen die dat van de BSOB vraagt. Daarnaast inflatie.

De risico's zijn niet gekwantificeerd door BSOB. Dit maakt het niet mogelijk het risicobedrag voor Gemert-Bakel te bepalen op basis van de Jaarstukken BSOB. Daarom gaan we voor onze paragraaf weerstandsvermogen uit van een risicobedrag van 10% op de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. Dat is een risico van € 70.000.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 956.000	€ 681.000
Vreemd Vermogen	€ 15.379.000	€ 16.728.000

Resultaat 2023	Nadeel van € 79.000
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 700.000 bijgedragen
% Gemert-Bakel in GR	De gemeente Gemert-Bakel draagt 6,5% van de totale kosten

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	557	545	700

↑10. Beheerstichting golfbaan Stippelberg

Vorm	Stichting
Openbaar belang Bestuurlijke betrokkenheid	Het realiseren en exploiteren van een golfbaan in Bakel-Milheeze College wijst een persoon aan die deelneemt in de Raad van Toezicht van de beheerstichting. Deze vertegenwoordiger heeft op basis van de statuten vetorecht bij financiële besluiten over erfpacht of hypotheekrecht. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille Website	Economie, Duurzaamheid & Recreatie ⇒ http://golfbaan-stippelberg.com/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

De beheerstichting beschikt niet over weerstandsvermogen.

De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting voor het clubhuis.

De gemeente heeft voor afgerond € 7,6 miljoen aan bezittingen (grond + inrichting) in de golfbaan. Samen met de uitstaande hypotheek en overige vorderingen bedraagt het geïnvesteerde vermogen van de gemeente in totaal afgerond € 13 miljoen. Het risico bestaat dat de waarde van de gemeentelijke bezittingen in waarde dalen als de golfbaan structureel verliezen maakt bijvoorbeeld door dalende ledenaantallen of minder greenfee verkopen. In dat geval vermindert ook de inbaarheid van de hypotheek en nog openstaande overige vorderingen. De Jaarstukken 2019 tot en met 2023 van de golfbaan waren positief met een positieve cashflow. Er zijn nieuwe vorderingen ontstaan en in 2023 is naast de bestaande afspraken € 223.000 extra afgelost op de schulden door de beheerstichting.

De gemeenteraad heeft in april 2024 een besluit voorgedragen gekregen voor structurele aanpassing van de financiële afspraken. Hiermee heeft de golfbaan zekerheid over te betalen lasten en kunnen schulden verder worden ingelost.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	-/- € 988.000	-/- € 741.000
Vreemd Vermogen	€ 4.150.000	€ 3.767.000

Resultaat 2023	Voordeel van € 247.000
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 0 bijgedragen

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	0	0	0

↑11. Dimpact

Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Partners	Twenterand, Nissewaard, Coevorden, Rotterdam, Gemert-Bakel, Deventer, Roermond, Groningen, Borger-Odoorn, Enschede, Laarbeek, Emmen, Zwolle, Landerd, Kampen, Olst-Wijhe, Hellevoetsluis, Landsmeer, Westvoorne, Brielle, Oost Gelre, Oldenzaal, Waterland, Velsen, Oldambt, Raalte, Assen, Borne, Bodegraven-Reeuwijk, Duiven, Haarlemmermeer, Horst aan de Maas, Leidschendam-Voorburg, Noord-Oostpolder, Westervoort, Zevenaar, Vught, Venray, Leeuwarden, Zaanstad
Openbaar belang	Het leveren van een volledige oplossing voor gemeentelijke digitale dienstverlening aan haar leden
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente is lid en daardoor verantwoordelijk voor beslissingen van Dimpact. Iedere gemeente heeft een gelijke stem in de samenwerking. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Algemene zaken
Website	⇒ http://www.dimpact.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Deelnemende leden zijn niet juridisch aansprakelijk. Dimpact ontvangt bij deelname het alleenrecht voor instandhouding en doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	2.747	2.708
Vreemd Vermogen	3.218	3.218

Resultaat 2023	Een verwacht nadeel van € 39.000
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 6.000 aan lidmaatschapskosten bijgedragen
	Daarnaast is de gemeente aan Dimpact een bijdrage verschuldigd per inwoner van de gemeente per jaar voor het gebruik van het product.

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	6	6	6

↑12. BIZOB (Stichting Bureau Inkoop Zuidoost Brabant)

Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Sint Anthonis, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalre, Brainport development, Dienst Dommelvalei, GR Peelgemeenten, GR Kempengemeenten, GR A2 gemeenten, GGD Brabant Zuidoost, Kempenplus, MijnGemeenteDichtbij, ODZOB, ODBN, VRBZO en Werkorganisatie Cuijk-Grave-Mill-Sint Hubert
Openbaar belang	Het begeleiden en ondersteunen van gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, al dan niet in gezamenlijkheid met andere gemeenten en publieke organisaties
Bestuurlijke betrokkenheid	Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen. In het bestuur van BIZOB zit geen afvaardiging van de gemeente Gemert-Bakel. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën
Website	⇒ http://www.bizob.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

BIZOB is een uitvoeringsorganisatie en daarmee zijn de risico's beperkt. Er is een risico dat als gemeenten minder uren gaan afnemen bij BIZOB (bijvoorbeeld door bezuinigingen) de lasten door minder gemeenten moeten worden gedragen.

Financiële positie verbonden partij

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 363.000	€ 359.000
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0

Resultaat 2023 € 944.000 voordelig

Bijdrage 2023 De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 239.000 aan uren afgenomen

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	175	134	239

↑13. Brabant Water NV

Vorm	Deelname in aandelenkapitaal
Openbaar belang	Winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater van hoge kwaliteit
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Algemene zaken
Website	⇒ https://www.brabantwater.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Brabant Water NV beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat is dermate omvangrijk dat er geen risico bestaat voor aandeelhouders.

Financiële positie verbonden partij

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 690.022.000	€ 690.022.000
Vreemd Vermogen	€ 575.801.000	€ 575.801.000

Resultaat 2023	Onbekend
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel doet geen bijdrage. Mogelijk gaat Brabant Water NV in de toekomst dividend uitbetalen. Daar was in 2023 nog geen sprake van.

Inkomsten (dividend)	W2021	W2022	W2023
	0	0	0

↑14. BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten)

Vorm	Deelname in aandelenkapitaal
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille Website	Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën ⇒ https://www.bngbank.nl/

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

BNG Bank beschikt zelf over weerstandsvermogen. Dat is dermate omvangrijk dat er geen risico bestaat voor aandeelhouders.

Financiële positie verbonden partij

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	€ 4.615.000.000	€ 4.721.000.000
Vreemd Vermogen	€ 107.459.000.000	€ 110.819.000.000
Resultaat 2023	Een voordeel van € 254.000.000	
Bijdrage 2023	De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. In 2023 is € 114.000 ontvangen als dividend over 2022.	

Inkomsten (dividend)	W2021	W2022	B2023
	-82	-104	-114

↑15. VvE garage Ruijschenberg

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als eigenaar van de parkeerplaatsen
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Economie, Duurzaamheid & Recreatie
Website	Niet van toepassing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.

Financiële positie verbonden partij

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	0	0
Vreemd Vermogen	57	57

Resultaat 2023	€ 0
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 30.000 bijgedragen

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	35	30	30

↑16. VvE parkeren Kruiseind

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als eigenaar van de parkeerplaatsen
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Economie, Duurzaamheid & Recreatie
Website	Niet van toepassing

Weerstandsvormogen en risicobeheersing verbonden partij

Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.

Financiële positie verbonden partij

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	0	0
Vreemd Vermogen	27	27

Resultaat 2023 € 0

Bijdrage 2024 De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 1.000 bijgedragen.

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	1	1	1

↑17. VvE MFA De Sprank

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als mede-eigenaar van de MFA
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering. De bestuurlijke betrokkenheid is in 2023 niet gewijzigd.
Portefeuille	Zorg, Welzijn & Onderwijs
Website	Niet van toepassing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.

Financiële positie verbonden partij

	1-1-2023	31-12-2023
Eigen Vermogen	0	0
Vreemd Vermogen	9	9
Resultaat 2023	€ 0	
Bijdrage 2023	De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2023 € 37.000 bijgedragen	

Financiële bijdrage	W2021	W2022	W2023
	0	36	37

7. Grondbeleid

In de paragraaf grondbeleid wordt inzicht gegeven in de lopende grondexploitaties van de gemeente, de risico's daarbij en hoe de exploitaties zijn berekend. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de genomen winsten in deze Jaarstukken 2023 en de standen van de Risicoreserve bouwgrondexploitatie en Voorziening bouwgrondexploitatie.

De financiële belangen in de bouwgrondexploitatie zijn groot voor gemeenten. Daarom schrijft het BBV deze aparte paragraaf voor.

Dynamisch grondbeleid

De gemeenteraad heeft in september 2023 nieuwe kaders voor het grondbeleid vastgesteld. Deze staan hieronder weergegeven.

Grondbeleid is geen doel op zich, maar geeft een koers voor de grondpolitiek. Het helpt de gemeente bij de realisatie van bestuurlijke ambities, de omgevingsvisie en sectoraal beleid zoals volkshuisvesting, economie, gezondheid, natuur en landschap. Het grondbeleid helpt de gemeente om de leefbaarheid in de kernen te vergroten en een evenwichtige keuze te maken tussen de verschillende belangen en ambities.

De gemeente kan verschillende rollen van het grondbeleid inzetten. Met het dynamische karakter bepaalt het college van burgemeester en wethouders per ruimtelijk initiatief welke gemeentelijke rol en inzet van instrumenten het beste past. De gemeente maakt op basis van onder andere ambitie, prioriteit en de mate van gewenste regie de afweging tussen faciliterend, actief faciliterend en actief grondbeleid. Gemert-Bakel heeft hierin geen duidelijke voorkeursrol.

Als een ruimtelijk initiatief geen bijdrage levert aan de ambitie van de gemeente, geen prioriteit heeft en de economische uitvoerbaarheid niet is gegarandeerd, dan kan de gemeente besluiten om niet mee te werken.

De gemeente koopt gronden aan onder marktconforme condities. De prijsstelling wordt gewaarborgd met een taxatie van een onafhankelijke gecertificeerde taxateur. De (strategische) verwerving gebeurt met een voorafgaande risicoafweging en met een onderbouwing van de:

- noodzaak van sterke gemeentelijke sturing in het gebied;
- toegevoegde waarde en het effect voor de gewenste ontwikkeling;
- prioriteit;
- financiële dekking.

Bij een (strategische) verwerving kan de gemeente voorkeursrecht vestigen.

In het nieuwe grondbeleid is de limiet voor aankoop strategische gronden verhoogd van een totale balanswaarde van € 1 miljoen naar een totale balanswaarde van € 5 miljoen. Daarbij is er een limiet van € 2,5 miljoen per transactie voor het college.

Daarnaast is er een nieuwe reserve Strategische grondaankopen en een daaraan verbonden voorziening ingesteld. Met deze reserve en voorziening wordt het verschil tussen aankoopprijs van de gronden en marktwaarde tegen huidige bestemming afgedekt. Dat is naast de limiet in balanswaarde een tweede instrument om de risico's te beheren. Deze "reserve Strategische grondaankopen" is gevuld met € 3,5 miljoen.

Het geïnvesteerde vermogen van de gemeente is gedaald met 3,2 miljoen euro

De gemeente heeft voor € 13,0 miljoen geïnvesteerd in de bouwgrondexploitatie per 31 december 2023. Dit is exclusief te verhalen kosten op derden van € 4,7 miljoen.

In totaal staan voor € 17,7 miljoen aan gronden en plankosten op de balans per 31 december 2023. Ten opzichte van de Jaarstukken 2022 is dat een daling van € 3,27 miljoen. Deze daling heeft de volgende oorzaken.

Verloop geïnvesteerde vermogen 2023	Mutatie (* € 1.000)
Eigen grondexploitaties	
Grondverkopen	-/- 957
Ontvangen bijdragen	-/- 370
Afsluiten grondexploitaties	-/- 4.334
Grondaankopen	+/+ 432
Ontwikkelkosten en kosten bouw-woonrijp maken	+/+ 2.572
Rente	+/+ 428
Winstnemingen	+/+ 262
Grondexploitaties van derden	
Ontvangen exploitatiebijdragen	-/- 1.310
Ontwikkelkosten voor derden	+/+ 428
Afwaardering boekwaarde Dribbelei	-/- 421
Totaal verloop in 2023	/ 3.270

Op twee gebieden is op dit moment Wet Voorkeurs Gemeenten (Wvg) gevestigd

In december 2021 is een voorkeursrecht gevestigd op een plangebied, met een oppervlakte van ruim 27 hectare gelegen tussen de Deel, Deelse Kampen en Groenesteeg in Gemert. In april 2023 is een voorkeursrecht gevestigd op een perceel grond aan de Keizersberg in Elsendorp.

Door het vestigen van een voorkeursrecht wordt voorkomen dat grondspeculanten grondposities innemen in het plangebied. Met het voorkeursrecht krijgt de gemeente een eerste recht van koop indien een eigenaar tot verkoop wil overgaan. De gemeente kan op deze manier haar doelstellingen ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkeling in Gemert-Bakel beter realiseren. Het hebben van een grondpositie wil zeggen dat inhoudelijk er meer sturing gegeven kan worden aan de toekomstige inrichting van een project.

Op het moment gronden zijn aangekocht zal een voorstel tot openen van een grondexploitatie volgen aan de gemeenteraad. Het voorkeursrecht is geldig voor een periode van drie jaar. Wanneer er binnen die periode geen ruimtelijke maatregel (bestemmingsplan of structuurvisie) is vastgesteld vervalt het voorkeursrecht van rechtswege.

De bouwgrondexploitatie kent vier projecten met een hoger risico

De gemeente kent binnen de bouwgrondexploitatie vier projecten met een hoger risicoprofiel:

- Smartpark Gemert, gezien de omvang van het verhaal op derden;
- Keizersberg Elsendorp, gezien het hoge geïnvesteerde vermogen;
- Bedrijventerrein Bolle Akker fase II vanwege de lopende bestemmingsplanprocedure;
- Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze vanwege de toekomstige bestemmingsplanprocedure.

Deze risico's zijn gewaardeerd op € 1.539.000 in de paragraaf weerstandsvermogen.

Voor de risico's op strategische gronden zijn door de gemeenteraad beheersmaatregelen opgenomen in de nota Grondbeleid 2023. Mogelijk verliezen worden direct na aankoop van dergelijke gronden afgedekt via een voorziening Strategische gronden. Hiervoor is maximaal € 3.500.000 ter beschikking gesteld. Daarmee is het risico volledig afgedekt en hoeft deze niet meer in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen te worden.

Bij Smartpark Gemert zijn we afhankelijk van derden of de kavels ontwikkeld worden

Dit plan kent vooral een marktrisico. Dat marktrisico zit hem in het ontvangen van de 'exploitatiebijdrage door derden' van afgerond € 4,7 miljoen. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd op het moment een omgevingsvergunning afgegeven wordt voor de gronden in het exploitatieplan.

Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Als we verwachten dat een omgevingsvergunning niet binnen tien jaar volgt moeten we de vorderingen op derden afboeken. Zo'n afwaardering is waarschijnlijk wel tijdelijk. De kavels hebben namelijk een economische waarde voor de ontwikkelaar. Ooit zal de omgevingsvergunning daarom wel worden aangevraagd. De kans wordt daarom op 10% ingeschat.

Bij Keizersberg Elsendorp is het risico of je alle kavels verkocht krijgt

Het plan bevat zestien woon-werkkavels. Definitieve zekerheid is er echter pas op het moment de kavels daadwerkelijk worden afgenomen. In 2023 is gestart met de verkoop van de kavels, in maart 2024 waren er drie kavels in optie. Het risico bestaat met name uit renteverlies wanneer kavels later verkocht worden.

Voor Bedrijventerrein Bolle Akker fase II heeft de provincie een zienswijze ingediend bij de bestemmingsplanprocedure

Voor de gronden van Bolle Akker fase II is een bestemmingsplanprocedure gestart. Daarbij heeft de provincie een zienswijze ingediend omdat de gronden buiten het zoekgebied vallen. Hierdoor bestaat het risico dat er geen bestemmingsplanwijziging zal komen. In dat geval dienen de gronden afgewaardeerd te worden naar de huidige bestemming, landbouw. De kans hierop wordt 75% geschat.

Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze is een risico vanwege de toekomstige bestemmingsplanprocedure

Voor Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze dient de procedure nog te worden gestart. De provincie heeft een zienswijze ingediend tegen de bestemmingsplanprocedure Bedrijventerrein Bolle Akker fase II omdat deze buiten het zoekgebied valt. Het risico bestaat dat ook voor Bedrijventerrein Peeldijk Milheeze een zienswijze wordt ingediend. In dat geval dienen de gronden afgewaardeerd te worden naar de huidige bestemming, landbouw. De kans hierop wordt 50% geschat.

Strategische gronden

De gemeente voert een dynamisch grondbeleid. Waar nodig zal de gemeente gronden aankopen en ontwikkelen. Voor de risico's op strategische gronden zijn door de gemeenteraad beheersmaatregelen opgenomen in de nota Grondbeleid 2023. Mogelijk verliezen worden direct na aankoop van dergelijke gronden afgedekt via een voorziening Strategische gronden. Hiervoor is maximaal € 3.500.000 ter beschikking gesteld. Daarmee is het risico volledig afgedekt. Op 31-12-2023 staan er geen strategische gronden op de balans van de gemeente.

Overzicht van de lopende gemeentelijke exploitaties

De volgende complexen zijn in exploitatie bij de gemeente. De eindwaarde geeft daarbij het verwachte resultaat aan. Alle bedragen dienen * € 1.000 te worden gelezen.

Stand per 31 12 2023	Tot	Boekwaarde	Eindwaarde
Exploitaties met een verwacht positief resultaat			
Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	2028	-/- 541	616
Gemert Smartpark Gemert	2027	-/- 2.104	846
Bakel Neerakker	2028	-/- 103	568
Bakel Bolle Akker, fase II	2028	745	115
Handel Heerebosch fase II	2024	-683	70
Handel Heerebosch fase III	2030	867	519
Milheeze De Berken	2028	645	1.425
Milheeze Bedrijventerrein Peeldijk	2032	1.230	81
De Mortel Westrand (Leijgraaf)	2024	-/- 100	42
De Rips - uitbreiding Paterslaan	2028	1.760	149
Totaal positieve exploitaties		1.716	4.431
Exploitaties met een verwacht negatief resultaat			
Handel Centrumplan	2026	3.549	3.552
De Mortel Centrumontwikkeling	2026	1.236	856
Keizersberg Elsendorp	2029	6.496	1.219
Totaal negatieve exploitaties		11.281	5.626

Waar bij boekwaarde '-' staat betekent dit dat de gemeente inmiddels meer opbrengsten heeft gerealiseerd dan kosten heeft gemaakt.

Afgesloten complexen in 2023

In 2023 zijn afgesloten de complexen De Mortel Vrije Erven en Elsendorp Noord. Er zijn in 2023 geen nieuwe complexen geopend.

Voorziening bouwgrondexploitatie en stelselwijziging

Er is een voorziening Bouwgrondexploitatie aanwezig per 31 december 2023 van € 5.626.000. In deze Jaarstukken 2023 is de voorziening Bouwgrondexploitatie met € 6.000 verlaagd. De exploitaties met een verwacht negatief resultaat zijn hiermee volledig afgedekt. Dit betreffen de exploitaties Handel Centrumplan, De Mortel Centrumontwikkeling en Elsendorp Keizersberg. Deze voorziening is toereikend.

Per 2023 is de gemeente gestopt met het contant maken van de voorziening Bouwgrondexploitatie. Dit is zo besloten door de gemeenteraad in de nota Grondbeleid uit september 2023. Met ingang van de Jaarstukken 2023 wordt de voorziening bouwgrondexploitatie tegen eindwaarde gewaardeerd. Deze stelselwijziging is toegepast vanuit eenvoud en doorzichtigheid. Deze stelselwijziging heeft tot gevolg gehad dat in 2023 de gemeenteraad incidenteel een bedrag van € 762.000 heeft bijgestort in de voorziening Bouwgrondexploitatie ten laste van risicoreserve Bouwgrondexploitatie.

Onderscheid tussen eigen grondexploitaties en exploitaties door derden

In het BBV worden een onderscheid gemaakt tussen:

- Gemeentelijke grondexploitaties, zie tabel hierboven;
- Grondexploitaties door derden zoals projectontwikkelaars.

Op de gemeentelijke grondexploitaties lopen wij zelf risico als gemeente. Bijvoorbeeld als verkopen tegengevallen of kosten van bouwrijp maken stijgen. Aan de andere kant kunnen we de winsten die gemaakt worden op de gronden toevoegen aan onze eigen reserves.

Daarnaast zijn er de grondexploitaties door derden. Dit is het faciliterend grondbeleid. Daarbij voert een derde de grondexploitatie zoals een projectontwikkelaar of een woningbouwcoöperatie. De kosten die de gemeente maakt worden dan in rekening gebracht bij deze derden. Daarmee is er een vordering op die partij. Dat is vastgelegd in overeenkomsten en/of hebben wij als gemeente het kostenverhaal mogelijk gemaakt via een exploitatieplan.

Op de gemeentelijke balans staan per 31 december 2023 voor € 4.801.000 aan dergelijke vorderingen op derden geraamd. Dit betreffen Smartpark voor € 3.988.000, Neerakker voor € 836.000 en Doonheide-Boekelseweg voor € 103.000. Daarnaast zeven plannen met kleinere vorderingen voor in totaal € 193.000 en dertien plannen waar al € 320.000 op vooruit ontvangen is.

Winstnemingen 2023

Het is verplicht de Percentage of completion methode (Poc) toe te passen bij tussentijdse winstnemingen op de bouwgrondexploitatie. Hoe meer gronden verkocht zijn en hoe meer kosten gemaakt zijn hoe meer zekerheid er is dat winsten gerealiseerd worden.

Voor 2023 zijn de volgende (tussentijdse) winstnemingen of correcties op eerdere winstnemingen gedaan. Deze correcties zijn uitgevoerd omdat door stijgende kosten winsten kleiner worden. Genomen winsten in het verleden moeten dan opnieuw worden berekend volgens deze Poc-methode.

Complex	Winstneming 2023
Elsendorp Noord	€ 16.963
Tussentijdse winstneming	
Uitbreiding Wolfsveld II (Gemert)	€ 124.106
Neerakker (Bakel)	€ 206.774
De Berken (Milheeze)	€ 40
Bedrijventerrein Peeldijk (Milheeze)	€ 34
Heerebosch, fase II (Handel)	€ 13.123
Uitbreiding Paterslaan (De Rips)	€ 37.555
Correctie op vorige winstneming	
Westrand De Mortel (Leijgraaf)	€ -/- 2.150
Smartpark Gemert	€ -/- 134.687
Totaal winstneming	€ 261.758

In de begroting rekenen wij niet met winstnemingen. Deze winstnemingen zijn daarom nu een voordeel en toegevoegd aan de Risicoreserve bouwgrondexploitatie.

Risicoreserve bouwgrondexploitatie

De risicoreserve bouwgrondexploitatie is bedoeld voor het opvangen van risico en behoort tot het weerstandsvermogen van de gemeente. De reserve is in 2023 met name ingezet voor beleidswijzigingen naar aanleiding van de nieuwe nota Grondbeleid. De stand van de reserve per 31-12-2023 bedraagt nu € 1.737.237.

Stand per 31 december 2022	€ 5.747.383
Raadsbesluit nota Grondbeleid reserve strategische gronden	-/- € 3.500.000
Raadsbesluit nota Grondbeleid eindwaarde voorziening bouwgrond	-/- € 762.000
Raadsbesluit advieskosten nota Grondbeleid	-/- 16.000
Vrijval voorziening bouwgrond in Jaarstukken 2023	€ 6.096
Totaal winstnemingen 2023 inclusief correcties	€ 261.758
Stand per 31 december 2023	€ 1.737.237

Berekeningsgrondslagen voorziening bouwgrondexploitatie per 31 december 2023

De volgende uitgangspunten zijn gebruikt voor de verwachte kosten en opbrengsten in de actuele calculaties van de exploitaties. Daarmee vormt het een grondslag voor de berekening van de benodigde Voorziening bouwgrondexploitatie. Het betreft de prijzen en percentages voor 2023 en verder.

Rekeneenheid 2023 en verder	Grondslag
Rente (BBV)	2,812%
Opbrengststijging	variabel
Inflatie kosten bouwrijp en woonrijp maken (jaarlijks)	4,0%

De kosten voor bouw- en woonrijpmaken zijn in februari 2024 geactualiseerd op het prijspeil van dat moment. Daarmee zijn de calculaties van de verwachte winsten en verliezen op grondexploitaties actueel.

De volgende grondprijzen zijn gehanteerd in 2023. Deze prijzen zijn op 15 december 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

Grondprijzen 2023 diversen	
Kavelprijs sociale woningbouw per m ²	€ 230
Grondprijzen bedrijventerreinen Gemert, Bakel per m ²	€ 164
Grondprijzen bedrijventerreinen Milheeze, Elsendorp per m ²	€ 145
Ruimte voor Ruimte bouwtitel	€ 130.000

Grondprijzen 2023 woningen per m ²	Vrije sector kavel < 250 m ²	Vrije sector kavel > 250 m ²
Gemert en Bakel	€ 278	€ 373
Handel, De Mortel en Milheeze	€ 268	€ 360
Elsendorp en De Rips	€ 235	€ 336

Opslagpercentages

De ambtelijke kosten en inhuurkosten die worden gemaakt voor ontwikkeling en realisatie van de plannen wordt doorbekend in de grondexploitaties. De raming gaat via opslagpercentages. De opslagpercentages voor voorbereiding en toezicht zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent een opslag van 19% van de kosten van bouw- en woonrijp maken bij uitbreidingslocaties en 25% bij inbreidingslocaties. Dit is de basis waarmee wordt gerekend voor de start van een exploitatie. Bij in exploitatie nemen wordt een preciezer inschatting gemaakt.

Wij verwachten geen vennootschapsbelasting (Vpb) te hoeven betalen de komende jaren

Overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt' moeten sinds 2016 Vpb betalen. De heffing van Vpb bij onze gemeente blijft tot het overgrote deel beperkt tot de activiteiten binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Op het moment we Vpb moeten betalen komt dat ten laste van de risicoreserve Bouwgrond.

Over 2016 tot en met 2022 is er door de gemeente in totaal een aangifte gedaan van € 4.513.680 negatief. Deze fiscale verliezen kunnen verrekend worden met eventueel toekomstige fiscale winsten. De inschatting is dat wij de komende jaren geen Vpb hoeven te betalen.

8. Grootschalige projecten: voortgangsrapportage lopende kredieten en projecten

In deze paragraaf wordt normaal gesproken een overzicht gegeven van lopende programma's voor de woningbouw en projecten, die zijn aangemerkt in de zin van projectmatig werken. Belangrijk zijn daarbij de looptijd en activiteiten in 2023. In het verleden kon via de staat van overlopende kapitaalkredieten de voortgang ook worden gevolgd. Ook werd daar de afwijking van de ramingen toegelicht. Vanaf 2012 presenteren wij navolgende opzet voor de voortgang van lopende kredieten en projecten.

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar opvoeren krediet	krediet	Uitgaven t/m 2022 Inkomsten t/m 2022	Uitgaven / Inkomsten 2023	Restant
Groot onderh. gem.huis 2020 (kozijn en toiletren.)								
7.000.039	Bedrijfsvoering (BV)	901 + 918	U	2020/2023	144.918	981	0	143.937
Krediet gaat over naar 2024. De werkzaamheden zijn uitgesteld. Werk wordt gecombineerd uitgevoerd met de renovatie van de centrale hal. Verwachte afronding in 2024.								
Groot Onderh. gemeentehuis 2020 (Lift+W-inst.+BMI)								
7.000.044	Bedrijfsvoering (BV)	901	U	2020	171.867	113.473	56.846	1.548
Krediet is afgesloten in 2023. Werkzaamheden en financiële afwikkeling zijn gereed.								
Aanpassingen hal en balie gemeentehuis								
7.000.048	Bedrijfsvoering (BV)	911	U	2022	50.000	20.345	0	29.655
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden starten in 2024. Verwachte afronding in 2024.								
Gemeentehuis - W-installatie								
7.000.049	Bedrijfsvoering (BV)	909	U	2022	134.760	0	0	134.760
Krediet gaat over naar 2024. Uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats in 2024. Er is nog overleg met de installateur (m.b.t. de garantie), eventueel zijn er nog aanpassingen nodig. Verwachte afronding in 2025.								
Gemeentehuis - Kozijnen GGZ								
7.000.050	Bedrijfsvoering (BV)	909	U	2022	15.085	5.366	0	9.719
Krediet is afgesloten in 2023. Werkzaamheden zijn gereed.								
Gemeentewerf Bakel - Dakvervang								
7.000.051	Bedrijfsvoering (BV)	909	U	2022	47.338	0	24.984	22.354
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden goten en HWA vinden in 2024 plaats.								
Gemeentehuis - inrichting kantine 2022								
7.000.052	Bedrijfsvoering (BV)	920 + 902	U	2022/2023	71.774	66.314	5.459	1
Krediet is afgesloten in 2023.								
Gemeentehuis - verbouwing kantine 2022								
7.000.053	Bedrijfsvoering (BV)	920 + 902	U	2022/2023	81.146	67.442	14.079	-376
Krediet is afgesloten in 2023.								
Herpl. zonnep. sp.hal Molenbr. naar gem. huis 2022								
7.000.054	Bedrijfsvoering (BV)	918 + 918	U	2022/2023	41.903	0	45.829	-3.926
Krediet is afgesloten in 2023. Werkzaamheden zijn gereed.								
Verbouwing klein Sint Joris voor VVV								
7.000.055	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	911	U	2023	30.000	0	30.170	-170
Krediet is afgesloten in 2023.								
Gemeentehuis - Renovatie gevel en dak 2023								
7.000.056	Bedrijfsvoering (BV)	918	U	2023	143.434	0	157.313	-13.879
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden zijn in december opgeleverd. Er is voor € 17.608 een opdracht verstrekt voor meerwerk zonder financiële afstemming. Er komt nog een factuur in 2024.								
Gemeentewerf - vervangen W-installatie								
7.000.057	Bedrijfsvoering (BV)	918	U	2023	47.012	0	0	47.012
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden zijn uitgesteld i.v.m. onderzoek naar de locatie van de werf. Verwachte afronding in 2025.								
Verpl. gemeentewerf / brandweerkazerne Gemert								
7.000.058	Cluster projecten (OB)	13/1	U	2023	18.000	0	0	18.000
Krediet gaat over naar 2024.								
Informatiebeleid 2023 (afschr. 3 jr)								
7.000.568	Klantcontacten en informatievoorziening (KCI)	916	U	2023	40.700	0	8.309	32.391
Krediet is afgesloten in 2023.								
Informatiebeleid 2022 (afschr. 4 jr)								
7.000.569	Klantcontacten en informatievoorziening (KCI)	916	U	2023	120.227	0	55.451	64.776
Krediet is afgesloten in 2023.								
Informatiebeleid 2022 (afschr. 5 jr)								
7.000.570	Klantcontacten en informatievoorziening (KCI)	916	U	2023	430.251	0	72.280	357.971
Krediet is afgesloten in 2023.								
Informatiebeleid 2022 (afschr. 7 jr)								
7.000.571	Klantcontacten en informatievoorziening (KCI)	916	U	2023	80.741	0	55.999	24.742
Krediet is afgesloten in 2023.								
Voorbereiding Reconstructie Presidentenbuurt								
7.210.202	Openbaar Beheer (OB)	905+909+ 903+907	U	2018/2019/ 2020/2021	1.662.876	1.755.704	49.877	-142.705
7.210.202	Openbaar Beheer (OB)	905+909 +907	I	2021	163.741	252.972	74.506	163.737
Krediet is afgesloten in 2023. Dit project valt samen met 7722162. Dit is samen een groot budget. Er zijn in 2023 extra werkzaamheden voor derden uitgevoerd, die zijn doorbelast aan deze partijen binnen het project.								
Wegenbeheerplan 2018, voetpaden								
7.210.206	Openbaar Beheer (OB)	908+909	U	2018/2019	543.000	301.136	188.293	53.571
Krediet gaat over naar 2024. Vanwege gebrek aan capaciteit is het budget nog niet volledig gebruikt.								
Reconstr. fietspaden Peeldijk/Stippelberg								
7.210.217	Openbaar Beheer (OB)	908+909	U	2018/2019	1.040.000	430.695	11.273	598.032
Krediet gaat over naar 2024. Afrondende werkzaamheden vinden plaats in 2024.								
Rec. Stippelberg/Kruisberglaan/Weijer 2020								
7.210.222	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	2.342.700	1.815.827	293.915	232.958
Krediet gaat over naar 2024. Afronding werkzaamheden vindt plaats in 2024.								
Wegenbeheerplan, fietspaden 2020								
7.210.223	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	533.055	47.993	0	485.062
Krediet gaat over naar 2024. Vanwege gebrek aan capaciteit is het budget nog niet volledig gebruikt.								
Wegenbeheerplan, voetpaden 2020								
7.210.224	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	469.823	118.302	30.258	321.263
Krediet gaat over naar 2024. Vanwege gebrek aan capaciteit is het budget nog niet volledig gebruikt.								
Reconstructie Vondellaan 2021 (wegen)								
7.210.225	Openbaar Beheer (OB)	907 + 3	U	2021/2023	1.877.515	88.658	1.389.541	399.316
7.210.225	Openbaar Beheer (OB)	907 + 3	I	2021/2023	414.587	0	634.214	219.627
Krediet gaat over naar 2024. Begin 2024 zullen de laatste werkzaamheden uitgevoerd worden. In januari 2025 kan dit krediet worden afgesloten.								
Cortenbachstraat (wegen)								
7.210.226	Openbaar Beheer (OB)	910	U	2022	348.501	2.996	0	345.506
Krediet gaat over naar 2024. Start werkzaamheden in maart 2024, verwachting af te sluiten in 2025 i.v.m nazorg e.d.								
Klimaatbestendig Oranjebuurt Bakel (wegen)								
7.210.227	Openbaar Beheer (OB)	908	U	2023	100.000	5.350	65.379	29.271
Krediet gaat over naar 2024. Q1 2023 is voorbereidingskrediet aangevraagd. Medio 2024 wordt uitvoeringskrediet fase 1 aangevraagd. Project loopt t/m 2030.								
Reconstr. Valeriusstraat 2023 (wegen)								
7.210.228	Openbaar Beheer (OB)	917	U	2023	100.000	0	28.125	71.875
7.210.228	Openbaar Beheer (OB)		I			0	2.888	-2.888
Krediet gaat over naar 2024. Start werkzaamheden in 2024, verwachting af te sluiten 2025 i.v.m nazorg e.d.								
Bruggen 2023 en 2024								
7.210.229	Openbaar Beheer (OB)	915	U	2023	305.943	0	30.815	275.128
Krediet gaat over naar 2024.								
Herinrichting Groeskuijen Gemert 2023								
7.210.230	Openbaar Beheer (OB)	910	U	2023	270.000	0	180.034	89.966
Krediet over naar 2024.								
Verbinding Bakel-De Mortel 2023								
7.210.231	Openbaar Beheer (OB)	927	U	2023	100.000	0	5.227	94.774
Krediet gaat over naar 2024. In 2024 vinden voorbereidende werkzaamheden plaats, dan wordt ook het uitvoeringsjaar bepaald. Verwachte afsluiting in 2027.								

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar opvoeren krediet	krediet	Uitgaven t/m 2022 Inkomsten t/m 2022	Uitgaven / Inkomsten 2023	Restant
Peeldijk Bakel 2023								
7.210.232	Openbaar Beheer (OB)	927	U	2023	100.000	0	4.077	95.923
Krediet gaat over naar 2024. In 2024 vinden voorbereidende werkzaamheden plaats, dan wordt ook het uitvoeringsjaar bepaald. Verwachte afsluiting in 2027.								
Mobiliteit o.a. bushalte Pastoor Poelleplein								
7.210.233	Openbaar Beheer (OB)	925	U	2023	526.000	0	150.315	375.685
7.210.233	Openbaar Beheer (OB)	925	I	2023	0	0	81.480	-81.480
Krediet gaat over naar 2024. De werkzaamheden lopen nog een paar jaar door. Verwachte afsluiting in 2026.								
Tractie pick-up bussen 2023, 2024 en 2025								
7.210.430	Openbaar Beheer (OB)	906	U	2023	351.000	0	235.932	115.068
Krediet gaat over naar 2024. Verwachte afsluiting in 2025.								
Tractie sneeuwplougen 2023 en 2024								
7.210.431	Openbaar Beheer (OB)	906	U	2023	25.000	0	14.760	10.240
Krediet gaat over naar 2024. Budget moet in stand blijven t.b.v. 2 nieuwe sneeuwshaven. Deze zijn aanbesteed en al besteld. Verwachte afronding in 2024.								
Bruggen bij visvijver Dribbelei								
7.210.451	Openbaar Beheer (OB)	915	U	2022	50.000	0	40.000	10.000
Krediet gaat over naar 2024. Verwachte afronding in 2024.								
Vervanging openbare verlichting armaturen 2020								
7.210.502	Openbaar Beheer (OB)	900	U	2020	327.500	80.276	209.119	38.105
Krediet gaat over naar 2024. Project Conventionele verlichting vervangen door Led-verlichting vindt plaats in 2024.								
Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2020								
7.210.503	Openbaar Beheer (OB)	900	U	2020	188.000	74.634	96.083	17.283
Krediet gaat over naar 2024. Project Conventionele verlichting vervangen door Led-verlichting vindt plaats in 2024.								
Vervanging openbare verlichting armaturen 2021								
7.210.504	Openbaar Beheer (OB)	907	U	2021	318.000	7.007	1.340	309.653
Krediet gaat over naar 2024. Project Conventionele verlichting vervangen door Led-verlichting vindt plaats in 2024.								
Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2021								
7.210.505	Openbaar Beheer (OB)	907	U	2021	234.000	0	14.301	219.699
Krediet gaat over naar 2024. Project Conventionele verlichting vervangen door Led-verlichting vindt plaats in 2024.								
Parkeervak.St.Wilbertspl.,achter Polski Smak 2023								
7.214.120	Openbaar Beheer (OB)	904	U	2023	30.000	0	0	30.000
Krediet gaat over naar 2024. In 2024 voorbereiden en bepalen of project uitgevoerd wordt. Verwachte afronding in 2025.								
Eén Wilbertspl. Bakel(K)								
7.310.051	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	226.000	233.241	0	-7.241
7.310.051	Openbaar Beheer (OB)		I	2020	50.000	46.750	0	-3.250
Krediet is afgesloten in 2023.								
Voorbereidingskrediet Milheeze centrum								
7.310.052	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	9+11+ 902	U	2021	214.090	89.016	50.829	74.245
Krediet gaat over naar 2024. De planvorming loopt door in 2024.								
MFA Bakel, bouwk.voorzieningen								
7.310.054	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	U	2021	3.363.226	38.039	14.058	3.311.130
7.310.054	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	I	2021	143.200	0	0	143.200
Krediet gaat over naar 2024. De planvorming loopt door in 2024.								
MFA Bakel, installaties								
7.310.055	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	U	2021	630.581	0	0	630.581
7.310.055	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	I	2021	26.850	0	0	26.850
Krediet gaat over naar 2024. De planvorming loopt door in 2024.								
MFA Bakel, inrichting								
7.310.056	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	U	2021	126.116	0	0	126.116
7.310.056	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	I	2021	5.370	0	0	5.370
Krediet gaat over naar 2024. De planvorming loopt door in 2024.								
MFA Bakel, inventaris								
7.310.057	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	U	2021	84.077	0	54	84.023
7.310.057	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	7	I	2021	3.580	0	0	3.580
Krediet gaat over naar 2024. De planvorming loopt door in 2024.								
Extra lokaal basisschool De Kleine Kapitein Bakel								
7.420.220	Sociaal Domein (SD)	912	U	2023	160.000	0	160.000	0
Krediet gaat over naar 2024. In het IHP is een aanvraag voor een aanvullend krediet opgenomen, dit omdat er in 2022 niet o.b.v. de norm is toegekend. Het IHP wordt in april behandeld, als het IHP akkoord is, kan de aanvraag voor de rest naar de raad. Dan moeten ze nog starten met de bouw.								
Gevelrenovatie BS De Pandelaar 2020								
7.421.248	Bedrijfsvoering (BV)	901	U	2020	55.933	0	0	55.933
Krediet gaat over naar 2024. Renovatie van De Pandelaar is gekoppeld aan de besluitvorming t.a.v het IHP. Dit krediet zal, als deze nog wordt ingezet, pas in 2024-2025 worden ingezet.								
Voorber.kr. Onderwijshuisv. Commanderie College								
7.421.250	Sociaal Domein (SD)	901+914	U	2021/2022	182.000	38.948	141.768	1.284
Krediet gaat over naar 2024. Verdiepende haalbaarheidsstudie Commanderie College.								
De Pandelaar - CO2 gestuurde ventilatie								
7.421.251	Bedrijfsvoering (BV)	909	U	2022	91.970	0	0	91.970
Krediet gaat over naar 2024. Renovatie van De Pandelaar is gekoppeld aan de besluitvorming t.a.v het IHP. Dit krediet zal, als deze nog wordt ingezet, pas in 2024-2025 worden ingezet.								
(Voorber.)krediet IKC Berglaren (RB 15-12-2022)								
7.421.252	Sociaal Domein (SD)	917	U	2022	150.000	0	120.000	30.000
Krediet gaat over naar 2024. In december 2022 heeft de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld aan Stichting GOO voor de nieuwbouw van KC De Berglaren. Stichting GOO heeft in 2023 een aantal werkzaamheden verricht ter voorbereiding van de nieuwbouw, dit moet leiden tot een aanbestedings gereed ontwerp. Deze werkzaamheden lopen nog en worden in 2024 afgerond. Met restant krediet kunnen de werkzaamheden in 2024 worden bekostigd.								
MFA De Sprank - Vervangen (gas)warmtepomp								
7.423.133	Bedrijfsvoering (BV)	918+13	U	2023	671	0	0	671
Krediet is afgesloten in 2023. De gaswarmtepomp is niet vervangen maar gerepareerd.								
Materialen sporthal Molenbroek 2023								
7.530.501	Openbaar Beheer (OB)	922	U	2023	40.000	0	9.285	30.715
7.530.501	Openbaar Beheer (OB)	922	I	2023	5.600	0		5.600
Krediet gaat over naar 2024. Er is nog een krediet aangevraagd en wel is inmiddels een opdracht van circa 40.000 uitgezet.								
Materialen sporthal De Beek 2023								
7.530.502	Openbaar Beheer (OB)	922	U	2023	2.000	0	0	2.000
7.530.502	Openbaar Beheer (OB)	922	I	2023	280	0		280
Krediet gaat over naar 2024.								
LED verlichting sportparken (armaturen) 2020								
7.531.153	Openbaar Beheer (OB)	903 / 12	U	2020 / 2021	204.610	44.777	74.226	85.607
7.531.153	Openbaar Beheer (OB)		I	2020	25.697	716	49.776	24.795
Krediet gaat over naar 2024. Laatste facturen moeten nog volgen, oplevering in Q1 2024.								
LED verlichting sportparken (drivers) 2020								
7.531.154	Openbaar Beheer (OB)	903	U	2020	40.390	30.776	4.636	4.978
Krediet gaat over naar 2024. Laatste facturen moeten nog volgen, oplevering in Q1 2024.								
LED verlichting sportparken (masten) 2020								
7.531.155	Openbaar Beheer (OB)	903	U	2020	115.700	0	110.794	4.906
Krediet gaat over naar 2024. Laatste facturen moeten nog volgen, oplevering in Q1 2024.								
Aanbr. verhard.parkeerpl.Bavos,HC Bakel, VV Handel								
7.531.162	Openbaar Beheer (OB)	12+912	U	2021/2022	950.000	4.918	24.210	920.872
7.531.162	Openbaar Beheer (OB)		I			0	0	0
Krediet gaat over naar 2024. Project bestaat uit 3 parkeervakken waarvan parkeren hockey Bakel in 2024 wordt uitgevoerd. Van de andere 2 locaties is de uitvoering van de werkzaamheden nog niet bekend.								

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar opvoeren krediet	krediet	Uitgaven t/m 2022 Inkomsten t/m 2022	Uitgaven / Inkomsten 2023	Restant
Renovatie dak sporthal Molenbroek								
7.531.163	Bedrijfsvoering (BV)	2	U	2022	310.950	14.733	460	295.757
7.531.163	Bedrijfsvoering (BV)	2	I	2022	40.810	0	0	-40.810
Krediet gaat over naar 2024. De renovatie is afhankelijk van bouw macropedijs								
Renovatie onderconstr. dak sporthal Molenbroek								
7.531.164	Bedrijfsvoering (BV)	2	U	2022	371.650	501	0	371.149
7.531.164	Bedrijfsvoering (BV)	2	I	2022	48.790	0	0	-48.790
Krediet gaat over naar 2024. De renovatie is afhankelijk van bouw macropedijs								
Buitensportacc.- Installaties Legionellaveiligheid								
7.531.166	Bedrijfsvoering (BV)	909	U	2022	257.808	0	0	257.808
7.531.166	Bedrijfsvoering (BV)					0	0	0
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden worden uitgevoerd in 2024.								
Led verl. sportv. Bavos en VV Gemert masten (2022)								
7.531.167	Openbaar Beheer (OB)	921	U	2022	21.230	0	21.109	121
Krediet is afgesloten in 2023.								
Led verl. sportv. Bavos en VV Gemert armat. (2022)								
7.531.168	Openbaar Beheer (OB)	921	U	2022	107.180	0	86.928	20.252
7.531.168	Openbaar Beheer (OB)	921	I	2022	9.770	0	0	-9.770
Krediet is afgesloten in 2023.								
Oevers visvijver Dribbelei								
7.560.135	Openbaar Beheer (OB)	915	U	2022	230.000	0	7.370	222.630
Krediet gaat over naar 2024. Werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd, garantie en eindtermijn valt in 2025.								
Groenoverslag en gronddepoterrein 2023								
7.560.345	Openbaar Beheer (OB)	921	U	2.023	792.000	0	8.513	783.487
Krediet gaat over naar 2024. Project wordt in 2024 uitgevoerd.								
Transitie P.vd Elsenstr.1 tbv tijd.opv.Oekrainers								
7.621.000	Vergunning en Toezicht (V&T)	13/2	U	2023	1.572.000	0	1.510.621	61.379
7.621.000	Vergunning en Toezicht (V&T)	13/2	U	2023	673.000	0	673.019	-19
Krediet is afgesloten in 2023. De werkzaamheden zijn gereed.								
Dakrenovatie D'n Eik De Rips 2020								
7.670.208	Bedrijfsvoering (BV)	901	U	2020	42.649	14.853	0	27.796
Krediet gaat over naar 2024. Renovatie (totaal gebouw) staat gepland voor 2024, dan zal dit restant ook worden ingezet.								
Herstel W-installatie De Eendracht Gemert 2020								
7.670.209	Bedrijfsvoering (BV)	903+907+13	U	2020 / 2021 / 2023	327.549	117.465	212.851	-2.767
Krediet is afgesloten in 2023. De werkzaamheden zijn gereed.								
Dakrenovatie De Schans								
7.670.210	Bedrijfsvoering (BV)	905	U	2021	102.850	0	0	102.850
Krediet gaat over naar 2024. Project staat on hold i.v.m. project centrumplan Milheeze. Verwachte afronding in 2025.								
Herpl. zonnep. sp.hal Molenbr. nr MFA De Bron 2022								
7.670.211	Bedrijfsvoering (BV)	918	U	2022	23.750	0	36.841	-13.091
Krediet is afgesloten in 2023.								
Herpl. zonnep. Sp.hal Molenbr. nr MFA De Domp.2022								
7.670.212	Bedrijfsvoering (BV)	918	U	2022	39.583	0	34.848	4.735
Krediet is afgesloten in 2023.								
Vorbereidingskrediet Cultuurhuis Gemert								
7.670.215	Sociaal Domein (SD)	901+907	U	2021	40.342	40.342	0	-0
Krediet is afgesloten in 2023. Uitgaven t/m 2023 zijn afgewaardeerd.								
De Eendracht renov. theaterz.trekkenw.en gordijnen								
7.670.220	Sociaal Domein (SD)	2	U	2023	410.000	0	205.000	205.000
Krediet gaat over naar 2024. Nog niet alle aanpassingen waarvoor het krediet is toegekend zijn uitgevoerd. Dat krijgt een vervolg in 2024.								
Renovatie en herinrichting Presidentenbuurt								
7.722.162	Openbaar Beheer (OB)	909+905+ 903+907+ 12/2	U	2017/2019/ 2021	2.842.532	2.282.299	433.162	127.071
7.722.162	Openbaar Beheer (OB)	12/2	I	2021	274.010	0	0	274.010
Dit krediet valt samen met 7210202. Dit is samen 1 groot budget. Verwachte afronding in 2024.								
Renovatie drukrioolgemalen 2019								
7.722.168	Openbaar Beheer (OB)	906	U	2019	95.000	0	0	95.000
Krediet gaat over naar 2024. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de tweede helft van 2024.								
Waterberging Fabr.loop Bakel aanp.bouw-elek.m.inst.								
7.722.170	Openbaar Beheer (OB)	906+5	U	2019/2022	265.000	43.115	10.900	210.985
Krediet gaat over naar 2024. We zijn bezig met voorbereiding. Start uitvoering afhankelijk van afstemming Delta Corridor en Waterschap. verwachte afronding project in 2025.								
Hemelw. Gemert Nrd, Sleutelbosch e.o.(Riolering)								
7.722.172	Openbaar Beheer (OB)	909	U	2019	400.000	5.082	0	394.918
Het krediet gaat over naar 2024. Het project is nog niet gestart vanwege ontwikkelingen in de directe omgeving zoals bijvoorbeeld woningbouw Fitland. Hangt inmiddels ook samen met de verplaatsing van het Commanderie College. Verwachte afsluiting in 2026.								
GWT 2019-2023 Vervanging drainages Heijtsveld e.o.								
7.722.175	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	125.000	0	0	125.000
Krediet gaat over naar 2024. Start werkzaamheden niet eerder dan in 2025.								
GWT 2019-2023 Klimaatmaatr. nav stresstesten								
7.722.176	Openbaar Beheer (OB)	901 + 901	U	2020 / 2021	88.000	76.118	0	11.882
Krediet gaat over naar 2024. Dit is het basisbudget voor uitvoering reconstructie drempel de Pandelaar.								
GWT 2019-2023 Vervanging drukriolering 2020								
7.722.178	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	95.000	7.411	18.123	69.466
Krediet gaat over naar 2024. Restant is benodigd voor eventueel nog op te lossen knelpunten. Geplande afronding in 2024.								
GWT 2019-2023 Duurz.waterberg. sp.park Gemert/GN								
7.722.179	Openbaar Beheer (OB)	901	U	2020	276.000	0	0	276.000
Krediet gaat over naar 2024. Verwachte afronding in 2025. Wordt gebruikt voor waterberging Gemert-Noord, een van de verschillende bijdrages.								
Reconstructie Vondellaan 2021 (riolering)								
7.722.180	Openbaar Beheer (OB)	907 + 3	U	2021/2023	1.077.485	27.928	570.030	479.527
7.722.180	Openbaar Beheer (OB)	3	I	2023	53.097	0	53.626	-529
Krediet gaat over naar 2024. begin 2024 zullen de laatste werkzaamheden worden uitgevoerd. In januari 2025 kan dit krediet worden afgesloten.								
Optimalisatie drukriol.Oude Kerkbaan Milheeze 2021								
7.722.181	Openbaar Beheer (OB)	907	U	2021	190.000	161.516	25.255	3.229
Krediet is afgesloten in 2023.								
Cortenbachstraat (riolering)								
7.722.182	Openbaar Beheer (OB)	907+910	U	2021/2022	316.503	33.593	36.819	246.091
Krediet gaat over naar 2024. Project uitvoering vindt plaats in 2024. Verwachte afsluiting in 2025 i.v.m. nazorg e.d.								
Klimaatbestendig Oranjebuurt Bakel (riolering)								
7.722.183	Openbaar Beheer (OB)	908	U	2023	100.000	5.933	75.433	18.634
Krediet gaat over naar 2024. Dit jaar gestart met het voorbereidingskrediet, medio 2024 uitvoeringskrediet fase 1 aanvragen. Verwachte afronding in 2030.								
Klimaatmaatregelen lange termijn (2022)								
7.722.184	Openbaar Beheer (OB)	919	U	2022	70.000	68.762	0	1.238
Krediet is afgesloten in 2023.								
Paterslaan (riolering) 2023								
7.722.185	Openbaar Beheer (OB)	902	U	2023	50.000	0	19.016	30.984
Krediet gaat over naar 2024. Het betreft hier afrondende werkzaamheden uit de onderhoudsperiode. Verwachte afsluiting in 2024.								
Reconstr. Valeriusstraat 2023 (drainage/riolering)								
7.722.186	Openbaar Beheer (OB)	917	U	2023	100.000	0	14.630	85.371
Krediet gaat over naar 2024. Start van de werkzaamheden in 2024. Verwachte afsluiting in 2025 i.v.m. nazorg e.d.								
Vervangen riool verbindingsweg Bakel-Milheeze 2023								
7.722.187	Openbaar Beheer (OB)	914	U	2023	100.000	0	17.967	82.034

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar opvoeren krediet	krediet	Uitgaven t/m 2022 Inkomsten t/m 2022	Uitgaven / Inkomsten 2023	Restant
Krediet gaat over naar 2024. Verwachte afsluiting in 2024.								
Renov./relining riolering Industriebegemert 2023								
7.722.188	Openbaar Beheer (OB)	923	U	2023	150.000	0		150.000
Krediet gaat over naar 2024. Start en afronding werkzaamheden in 2024.								
Geldleningen Zonnepanelenproject u/g								
7.723.400	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	1/2+9	U	2018/2022	1.796.500	1.537.016	73.210	186.274
7.723.400	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	908	I	2018	3.745	77.269	0	73.524
De inschrijftermijn van het project de Groene Zone is in 2022 gesloten. In 2023 worden de laatste panelen geplaatst en dus de laatste leningen verstrekt.								
Uitvoeringskosten Zonnepanelenproject								
7.723.401	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	1/2	U	2018	27.460	22.695	0	4.765
7.723.401	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	908	I	2018	1.400	0	1.022	-378
De inschrijftermijn van het project de Groene Zone is in 2022 gesloten. In 2023 worden de laatste panelen geplaatst en dus de laatste leningen verstrekt.								
Aanpak energiearmoede SPUK								
7.723.403	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	6	U	2022	716.297	180	234.548	481.569
7.723.403	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	6	I	2022	535.338	0	234.548	300.790
Krediet gaat over naar 2024. Deze kosten dienen uiterlijk 2024 gemaakt te zijn op basis van subsidieregeling. 1e pilot afgerond. Vervolg wordt voorbereid.								
Isolatieprogramma NIP (SPUK)								
7.723.404	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	13/2	I	2023	708.100	0	0	708.100
7.723.404	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	13/2	I	2023	708.100	0	0	708.100
Krediet gaat over naar 2024. planvorming loopt.								
Voorber.kr. WVG gebied Deel - Groene Steeg Gemert								
7.810.135	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling (REO)	13/2	I	2023	225.000	0	187.204	37.796
Krediet gaat over naar 2024. planvorming loopt.								

9. Wet Open Overheid

De openbaarheidsparagraaf in het jaarverslag 2023 komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie, de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. Het realiseren van activiteiten op de thema's verbetering van de informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking wordt samen met het IGT Gemert-Bakel en Laarbeek uitgevoerd. De activiteiten op de thema's zijn in de praktijk nauw met elkaar verweven en onderdeel van een grotere veranderopgave om te groeien naar een open en transparante overheid. Om informatie goed te kunnen delen met de maatschappij en politiek is het namelijk nodig om deze informatie aan de voorkant al goed op te slaan, processen en systemen op orde te hebben, maar ook als professionals te denken en werken vanuit transparantie en openbaarheid. De veranderopgave kent diverse dilemma's en complexe vraagstukken die we in samenhang oppakken om toe te werken naar meer transparantie in onze manier van werken.

Actieve openbaarmaking

- **Project Woo (gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek)** Er is een plan van aanpak Woo waarin we samen met de gemeente Laarbeek in een projectteam werken aan de voorbereidingen voor het actief openbaar maken. Bestaande processen worden waar nodig aangepast. Er wordt voor een aantal pilot zaken onderzocht en getoetst. Denk hierbij aan aanpassen processen, toegankelijkheid, toets privacy en communicatie richting medewerkers in de organisatie. Een voorwaarde voor actieve openbaarmaking is dat er een voorziening komt voor het publiceren van de stukken. Deze ontwikkeling wordt in Dimpact-verband opgepakt.
- **Toegankelijkheid** De Woo geeft regels over het actief openbaar en toegankelijkheid maken van overheidsinformatie en moet ervoor zorgen dat deze beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.
- **Anonimiseren** Met behulp van anonimiseringssoftware worden de gevraagde gegevens in het kader van de Woo geanonimiseerd.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals de Woo. De volgende activiteiten zijn gerealiseerd:

- **Aantal Woo-verzoeken** In het kader van de Woo zijn in 2023 een 30-tal Woo - verzoeken ingediend en afgehandeld.
- **Woo contactfunctionaris** Deze functionaris helpt de burger bij zijn informatievraag.
- **Procesverbetering** Op de gemeentelijke website staat informatie over de Woo en een verwijzing naar een contactfunctionaris om de burger zo goed mogelijk hulp te bieden bij een informatie-vraag.

Verbetering informatiehuishouding

Voor de verbetering van de informatiehuishouding zijn in 2023 de volgende activiteiten gerealiseerd:

- **Informatiebeheerplan**
In 2023 is het informatiebeheerplan opgesteld. Samen met de gemeente Laarbeek hebben we alle applicaties geïnventariseerd waar informatie wordt opgeslagen. Doel van het informatiebeheerplan is het aangeven hoe het bewaren van digitale gegevens geborgd wordt. Het beschrijft de combinatie van organisatorische en technische

maatregelen, die voor een duurzame bewaring nodig zijn en zorgdragen voor het voldoen aan de wettelijke eisen. Na de inventarisatie wordt de komende jaren extra ingezet op het op orde brengen van de informatiehuishouding: duurzaam toegankelijk onafhankelijk waar de informatie wordt opgeslagen.

- **Data en kwaliteit data**

Kwaliteitscontroles: er is gestart met het houden van maandelijkse kwaliteitscontroles binnen het organisatie brede zaaksysteem. Vanuit deze operationele kwaliteitscontroles wordt in samenhang met het Informatiebeheerplan in 2024 verder gewerkt aan een kwaliteitshandboek Informatiebeheer.

DEEL 2: Jaarrekening 2023

Overzicht van baten en lasten

Programma	Primitieve begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Realisatie 2023			Realisatie versus raming	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten
1 Algemene zaken	471.098	6.666.077	-6.194.979	465.098	6.876.312	-6.411.214	1.114.065	7.503.332	-6.389.267	648.967	627.020
2 Zorg, Welzijn en Onderwijs	3.345.213	41.372.725	-38.027.512	13.217.217	44.014.791	-30.797.574	14.069.449	43.434.133	-29.364.684	852.232	-580.658
3 Wonen en Levendige Dorpscentra	432.283	6.774.048	-6.341.765	836.306	7.578.536	-6.742.230	922.612	7.039.895	-6.117.283	86.306	-538.641
4 Economie, Duurzaamheid en Recreatie	4.626.632	13.249.146	-8.622.514	5.295.837	12.773.994	-7.478.157	5.915.701	11.910.384	-5.994.683	619.864	-863.610
5 Toekomstbestendig Buitengebied en Financien	14.426.738	14.398.567	28.171	11.938.529	15.870.088	-3.931.559	11.962.237	14.011.736	-2.049.499	23.708	-1.858.352
totaal programma's	23.301.964	82.460.563	-59.158.599	31.752.987	87.113.721	-55.360.734	33.984.064	83.899.480	-49.915.416	2.231.077	-3.214.241
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen											
OZB	9.365.261		9.365.261	9.595.261		9.595.261	9.559.246		9.559.246	-36.015	
Algemene uitkeringen	57.563.203		57.334.934	55.882.921		55.882.921	56.406.693		56.406.693	523.772	
Dividenduitkering BNG Bank	67.820		67.820	113.820		113.820	113.685		113.685	-135	
totaal algemene dekkingsmiddelen	66.996.284		66.768.015	65.592.002		65.592.002	66.079.624		66.079.624	487.622	
Overhead programma 1	3.047	725.319	-722.272	3.047	670.319	-667.272	3.047	676.656	-673.609		6.337
Overhead programma 2	552.103	366.514	185.589	667.303	366.514	300.789	440.559	159.763	280.796	-226.744	-206.751
Overhead programma 3											
Overhead programma 4											
Overhead programma 5	100.774	7.186.580	-7.085.806	100.774	7.273.580	-7.172.806	100.775	7.337.013	-7.236.238	1	63.433
Overhead	655.924	8.278.413	-7.622.489	771.124	8.310.413	-7.539.289	544.381	8.173.432	-7.629.051	-226.743	-136.981
Heffing voor de VPB											
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	90.954.172	90.738.976	-13.073	98.116.113	95.424.134	2.691.979	100.608.070	92.072.911	8.535.158	2.491.957	-3.351.223
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
1 Algemene zaken	94.170		94.170	94.170		94.170	94.170		94.170		
2 Zorg, Welzijn en Onderwijs											
3 Wonen en Levendige Dorpscentra											
4 Economie, Duurzaamheid en Recreatie		110.000	-110.000	241.513	110.000	131.513	241.513	110.000	131.513	0	
5 Toekomstbestendig Buitengebied en Financien	554.429	753.795	-199.366	19.174.192	22.091.854	-2.917.662	17.967.576	20.622.989	-2.655.413	-1.206.616	-1.468.865
totaal mutaties reserves	648.599	863.795	-215.196	19.509.875	22.201.854	-2.691.979	18.303.259	20.732.989	-2.429.730	-1.206.616	-1.468.865
Gerealiseerd resultaat	91.602.771	91.602.771		117.625.988	117.625.988		118.911.328	112.805.900	6.105.428		

Toelichting per programma					
Programma 1 LASTEN					
Aan de lastenkant heeft er een overschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 580.658,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:					
Taakveld	Omschrijving	Bedrag			
		Nadeel	Voordeel		
0.1	Bestuur	Hogere lasten raad Lagere lasten jongerenraad Lagere lasten raadcommissies Lagere lasten raadsgriffie Lagere lasten representatie bestuur Hogere lasten bezwaarschriften commissies Hogere lasten contributies, lidmaatschappen en bijdragen Lagere lasten rekenkamercommissie Hogere lasten samenwerking Laarbeek (uitvoeringskosten ICT) Hogere lasten college van burgemeester en wethouders	8.000	10.000	
0.2	Burgerzaken	Lagere lasten WOO Lagere lasten verkiezingen Lagere lasten afdracht verki. omtrent gedrag Hogere lasten burgerlijke stand (legesverordening T1) Lagere lasten eigen verklaringen Hogere lasten leges huwelijk (legesverordening T1) Hogere afdracht leges reisdocumenten, rijbewijzen en nationaliteit	1.000	8.000	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Lagere lasten brandweerkazernes (veiligheidsregio) Hogere lasten brandverl. en putten (blauwwatervoorziening)	3.000	13.000	
1.2	Openbare orde en veiligheid	Lagere lasten toezicht en handhaving openbare ruimte (blauwe boai) Hogere lasten RIEC (reg. Info expert centrum) Lagere lasten integraal veiligheidsbeleid	1.000	6.000	
3.4	Economische promotie	Hogere lasten tijdelijke subs.regeling ondersteuning controle coronatoegangsbewijzen Hogere lasten kermissen	102.000	11.000	
5.4	Musea	Hogere lasten subsidiering volkfeesten	1.000	35.000	
5.6	Media	Hogere lasten lokale omroep	2.000		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Hogere lasten opvang vluchtelingen uit Oekraïne en COA tijdelijke locatie	282.000		
7.1	Volkegezondheid	Lagere lasten openbare hygiëne (plagdiarbestrijding)	21.000	1.000	
7.4	Misbruik	Hogere lasten toezicht en handhaving milieu (groene SOA's)		12.000	
8.3	Wonen en bouwen	Lagere lasten handhaving, bezwaar en beroep woningbouw		305.000	
Totaal lasten			932.000	12.000	-627.000
Programma 1 BATEN					
Aan de batenkant zijn er meer baten gerealiseerd ter grootte van € 648.769,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:					
Taakveld	Omschrijving	Bedrag			
		Nadeel	Voordeel		
0.1	Bestuur	Hogere lasten samenwerking Laarbeek, doorbelasting uitvoeringskosten ICT		423.000	
0.2	Burgerzaken	Hogere lasten publieksservice Hogere lasten huwelijk Hogere lasten reisdocumenten en nationaliteiten Hogere lasten Burgerlijke Stand, Eigen verklaringen en Verki. omtrent gedrag	6.000	17.000	
1.1	Crisisbeheer en brandweer	Hogere lasten brandweerkazernes	16.000	91.000	
1.2	Openbare orde en veiligheid	Hogere lasten horecabehleid Hogere lasten tijd subz.regeling ondersteuning controle coronatoegangsbewijzen Hogere lasten evenementenvergunningen (legesverordening T3)		7.000	
3.4	Economische promotie	Hogere lasten kermissen	1.000	11.000	
5.4	Musea	Hogere lasten beheer gemeentearchief		9.000	
Totaal baten			23.000	672.000	648.000
					22.000
Programma 2 LASTEN					
Aan de lastenkant heeft er een overschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 580.658,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:					
Taakveld	Omschrijving	Bedrag			
		Nadeel	Voordeel		
0.3	Beheer gebouwen en gronden	Hogere lasten exploitatie glöspaad Bakel Hogere lasten Cerarastoren	1.000	3.000	
0.8	Overige baten en lasten	Hogere lasten verlofsparen	950.000		
4.2	Onderwijs huisvesting	Lagere lasten huisvesting onderwijs		52.000	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lagere lasten onderwijsbegeleiding Hogere lasten leerlingvervoer Hogere lasten onderwijsintermediair Sinti Lagere lasten Spuk voorsch. Educatie aan otheemde peuters Lagere lasten peuterswerk / lokaal educatieve agenda Hogere lasten leerlicht	46.000	25.000	
5.1	Sport beleid en activering	Hogere lasten SPULK lokaal sportakkoord + brede regeling combinatiefuncties	3.000	73.000	
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en - participatie	Lagere lasten kunststreek Den Dorpel Lagere lasten amateursistische kunstbeoefening Lagere lasten cultuurbeleid industrieel cultuurprijs Hogere lasten stimulering beeldende kunst/ dorpsverfraaiing	2.000	3.000	
5.6	Media	Lagere lasten projectstudies Lagere lasten openbare bibliotheek		5.000	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lagere lasten Wet inburgering 2021 Lagere lasten opvang vluchtelingen uit Oekraïne Lagere lasten Peelgem. sociaal medische kinderopvang (SMI) Lagere lasten dagopvang gehandicapten Lagere lasten subsidie Stg.De Eendracht Lagere lasten wijkwerk Lagere lasten gemeenschapshuizen / soc.cult.acc. Lagere lasten MFA's Lagere lasten subsidiering jeugd en jongerenwerk Lagere lasten stichting GGD Lagere lasten maatschappelijke accommodaties overig Lagere lasten mantelzorg Hogere lasten buurtportcoach Lagere lasten adviesgroep sociaal domein Lagere lasten stichting dorpsondersteuning Hogere lasten peelmgeementen uitvoeringskosten Hogere lasten peelmgeementen uitvoeringskosten WMO Lagere lasten lokale cliëntenondersteuning Lagere lasten GZ psycholoog Hogere lasten centrum jeugd en gezin / loc.uiv. kosten jeugd Hogere lasten signaalsysteem zorg voor jeugd Hogere lasten Peelgemeenten veilig thuis Lagere lasten Senzer bijdrage BUIG PW Lagere lasten Senzer bijdrage BUIG BIZ 2004 Lagere lasten Senzer bijdrage algemene middelen Lagere lasten cliëntenraad Lagere lasten Peelgemeenten bijzondere bijstand Hogere lasten Peelgemeenten budgetbeheer financiële compensatie Hogere lasten Peelgemeenten maatschappelijke participatie Lagere lasten minimaalbeleid steunfonds Hogere lasten minimaalbeleid een pas vooruit Lagere lasten aanpak armoede schulden Hogere lasten SPULK BZ gemeente. Hulp gedupeerden toelag probl. Lagere lasten bijdrage sportondersteuning volwassenen Lagere lasten Senzer bijdrage Wsw-oud	4.000	180.000	
6.4	Begeleide participatie	Hogere lasten Senzer participatiewet re-integratie	4.000	50.000	
6.5	Arbeidsparticipatie	Hogere lasten peelmgeementen medische advieskosten	20.000	13.000	
6.6	Maatwerkvoorzieningen WMO	Hogere lasten peelmgeementen rolstoel Hogere lasten peelmgeementen collectief vervoer ex. Btw Hogere lasten peelmgeementen vervoer exci collectief vervoer Hogere lasten peelmgeementen woonkosten Lagere lasten peelmgeementen hulp bij huishouden ZIN Lagere lasten verzameling van harde data Hogere lasten Peelgemeenten hulp bij huishouden PGB Lagere lasten Inkoop Informele Zorg Lagere lasten peelmgeementen begeleiding ZIN	48.000	100.000	
6.71 a	Hulp bij het huishouden (WMO)	Hogere lasten peelmgeementen zorg aan jeugd zonder verblijf PGB Lagere lasten peelmgeementen zorg aan jeugd zonder verblijf ZIN	15.000	56.000	
6.71 b	Begeleiding (WMO)	Hogere lasten peelmgeementen JW segment 4 begeleiding Lagere lasten peelmgeementen JW segment 4 logeren en resp/joung Hogere lasten peelmgeementen JW segment 4 behandeling Lagere lasten autismepunt Hogere lasten peelmgeementen j en O ambulans Hogere lasten peelmgeementen JW segment 3 voork. / verv. onderwijs Hogere lasten peelmgeementen pleegzorg Lagere lasten peelmgeementen jeugd zorg TAJ-aanbieders Hogere lasten peelmgeementen JW segment 2 woonvormen pleegzorg Hogere lasten peelmgeementen JW kindergeneeskunde 2217 Hogere lasten peelmgeementen landelijke jeugdzorg Lagere lasten peelmgeementen JW segment 5 Hogere lasten peelmgeementen spoedjeugd (SEZ) Hogere lasten peelmgeementen JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg)	89.000	61.000	
6.72 a	Jeugdhulpbegeleiding	Hogere lasten peelmgeementen JW segment 4 begeleiding	146.000	53.000	
6.72 b	Jeugdhulpbehandeling	Hogere lasten peelmgeementen JW segment 4 logeren en resp/joung Lagere lasten peelmgeementen JW segment 4 behandeling Lagere lasten autismepunt	689.000	10.000	
6.72 c	Jeugdhulpdagbesteding	Hogere lasten peelmgeementen j en O ambulans	80.000		
6.73 a	Pleegzorg	Hogere lasten peelmgeementen JW segment 3 voork. / verv. onderwijs	158.000		
6.73 c	Jeugdhulp met verblijf overig	Hogere lasten peelmgeementen pleegzorg	313.000	2.868.000	
6.74 a	Jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf	Lagere lasten peelmgeementen jeugdzorg TAJ-aanbieders	1.569.000	287.000	
6.74 b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Hogere lasten peelmgeementen JW segment 2 woonvormen pleegzorg Hogere lasten peelmgeementen JW kindergeneeskunde 2217 Hogere lasten peelmgeementen landelijke jeugdzorg Lagere lasten peelmgeementen JW segment 5 Hogere lasten peelmgeementen spoed4jeugd (SEZ) Hogere lasten peelmgeementen JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg)	4.000	379.000	
6.74 c	Gesloten plaatsing	Hogere lasten peelmgeementen spoed4jeugd (SEZ)	36.000	14.000	
6.81 b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	Hogere lasten maatschappelijke opvang		58.000	
6.82 a	Jeugdterscherming	Lagere lasten peelmgeementen jeugdterscherming/- reclassering		83.000	
7.1	Volkegezondheid	Hogere lasten GGD inwonersbijdrage Lagere lasten GGD bcf Insp Kinderopvang Lagere lasten SPULK brede dialactiering aanpak overgewicht en obesitas Lagere lasten subs.EHBO en AED slachtofferhulp Lagere lasten preventie jeugd Lagere lasten preventie preventie en vroegsignalering Lagere lasten alcohol- en drugspreventie Lagere lasten gebouwenbeheer	22.000	1.000	
8.3	Wonen en bouwen	Hogere lasten exploitatie overige gebouwen	98.000	577.000	
Totaal lasten			5.147.000	5.728.000	581.000

Toelichting per programma				
Programma 2 BATEN				
Aan de balenkant zijn er meer baten gerealiseerd ter grootte van € 852.232,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Lagere baten exploitatie Giespad, Bakel Hogere baten Gerardstoren	6.000	2.000
4.2	Onderwijsinvesting	Lagere baten Jenaplanschool Pandelaar / vastgoed beheer	14.000	
4.3	Onderwijsbeleid en leerinzaken	Lagere baten spuk voor voorsch.educatie ontheemde peuters Hogere baten spuk NPO COVID-19 gereel. onderwijs vertrag Lagere baten SPUK brede doeleikering brede regeling combinatiefuncties	20.000	34.000
5.1	Sportbeleid en activering	Lagere baten kunstlokaal Den Dorpel	29.000	
5.3	Culturele presentatie, -productie en -participatie	Hogere baten stimulering beleidsde kunst/dorpsverfraaiing	37.000	3.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Hogere baten Wet inburgering 2021 Hogere baten opvang vluchtelingen Oekraïne		49.000 672.000
		Lagere baten maatschappelijke accommodaties overige	30.000	
		Hogere baten MFAs		13.000
6.3	Inkomensregelingen	Lagere baten jeugdcentrum Bakel Lagere baten Senzer bijdrage BUIG PW	46.000 37.000	
		Hogere baten minimaalbeleid: een pas vooruit		50.000
		Hogere baten spuk B2 gem.hulp.gedupeerden toeslagen problematiek		15.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Hogere baten gehandicapten parkeerkaarten		5.000
6.81 B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Hogere baten Peeligem collectief vervoer ex btw		85.000
7.1	Volksgezondheid	Lagere baten eigen bijdrage Wmo Lagere baten GGD BCF Insp.kinderopvang	20.000 5.000	
8.3	Wonen en bouwen	Lagere baten SPUK brede doeleikering aanpak overgewicht en obesitas Hogere baten exploitatie overige gebouwen Lagere baten gebouwenbeheer	7.000 436.000	611.000
Totaal baten			687.000	1.539.000
852.000				
Programma 3 LASTEN				
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 538.641,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
2.1	Verkeer en vervoer	Hogere lasten mobiliteit Lagere lasten nutsvoorzieningen en telecommunicatie Hogere lasten werkzaamheden particulieren Hogere lasten openbare verlichting: uitbreiding en onderhoud Lagere lasten schade openbare verlichting Lagere lasten openbare tijdsaanduiding Hogere lasten straatreining Lagere lasten straatmeubilair Hogere lasten busparavloeren en abri's Hogere lasten calamiteitsdienst	16.000 6.000 17.000 26.000 1.000 21.000 1.000 111.000	1.000 368.000
3.1	Economische ontwikkeling	Hogere lasten centrumontwikkeling		
3.4	Economische promotie	Hogere lasten centrum manager (economie)	22.000	
5.4	Musea	Lagere lasten cultuurhistorisch onderzoek/kerkenvisies		3.000
5.5	Cultureel erfgoed	Lagere lasten monumentencommissie Lagere lasten monumentenbeleid / monumentenspaarfonds Lagere lasten molens		9.000 100.000 5.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lagere lasten openbare groenvoorziening Hogere lasten ecologisch maai-beheer Hogere lasten verordening groenfondsbijdragen Lagere lasten onderhoud speelterrinen en speeltoestellen Hogere lasten boomplantdag Lagere lasten bomenbeheer en vervanging Lagere lasten hondenuitlaatplaatsen Hogere lasten DDVO Senzer beheer openbare ruimte Hogere lasten bladruimen Lagere lasten renovatie openbaar groen Hogere lasten maaien gazons Hogere lasten maai-beheer bermen	5.000 3.000 1.000 86.000 2.000 13.000 1.000 1.000 13.000	3.000 140.000 2.000
7.4	Milieu-beheer	Hogere lasten ziekten en plagen		3.000
8.1	Ruimtelijke ordening	Lagere lasten bestemmingsplanbeleid/strategie ruimte Lagere lasten bestemmingsplan: planschade		3.000 13.000
8.3	Wonen en bouwen	Hogere rente woningexploitatie / woningbouw Lagere lasten verdeling gelden wet stads- en dorpsvernieuwing Hogere lasten omgevingsvergunningen		16.000 2.000
Totaal lasten			269.000	798.000
539.000				
Programma 3 BATEN				
Aan de balenkant zijn er meer baten gerealiseerd ter grootte van € 86.306,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
2.1	Verkeer en vervoer	Hogere baten nutsvoorzieningen en telecommunicatie Hogere baten mobiliteit Lagere baten werkzaamheden voor particulieren Lagere baten calamiteitsdienst Hogere baten straatmeubilair		10.000 15.000 24.000 3.000
5.5	Cultureel erfgoed	Hogere baten molens		1.000
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	Hogere baten monumentenbeleid en monumentenspaarfonds Hogere baten verordening groenfondsbijdrage		3.000 3.000
7.4	Milieu-beheer	Hogere baten ziekten en plagen		2.000
8.1	Ruimtelijke ordening	Lagere baten bestemmingsplan: planschade	7.000	
		Hogere baten beoordeling principeverzoeken Hogere baten bestemmingsplan wijzigingen	27.000	60.000
Totaal baten			35.000	121.000
86.000				
Programma 4 LASTEN				
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 863.610,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.1	Bestuur	Hogere lasten MRE inclusief voormalige SRE taken		9.000
2.1	Verkeer en vervoer	Lagere lasten verkeersveiligheid Hogere lasten meningsregulering maatregelen verkeersveiligheid Lagere lasten wegen Lagere lasten civiele kunstwerken, bruggen Lagere lasten fresen egaliseren en walsen wegbermen Hogere lasten gladheidsbestrijding Lagere lasten verkeersborden, wijzigers en plaatsnaamborden	2.000 7.000	197.000 322.000 28.000 14.000
2.2	Parkeren	Lagere lasten parkeervoorzieningen (incl.parkeerfonds)		10.000
2.5	Openbaar vervoer	Lagere lasten buurtbusproject		3.000
3.1	Economische ontwikkeling	Lagere lasten economische ontwikkeling		15.000
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	Lagere lasten bedrijventerrinen (economie) Lagere lasten BIZ		4.000 72.000
3.4	Economische promotie	Hogere lasten straatmarkten Lagere lasten toeristenbelasting Lagere lasten innovatiehuis	1.000	4.000 9.000
5.1	Sportbeleid en activering	Hogere lasten bevordering toerisme / recreatief beleid Lagere lasten subsidies binnen- en buitensportverenigingen Lagere lasten sport algemeen (beleid)	5.000	11.000 114.000
5.2	Sportaccommodaties	Lagere lasten sportparken, sporthallen en overige sportaccommodaties		226.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lagere lasten groencompostering Lagere lasten recreatieve fiets- en wandelpaden Lagere lasten visvijver		59.000 19.000 8.000
7.1	Volksgezondheid	Lagere lasten de rooye plas Lagere lasten legionairepreventie		1.000 98.000
7.3	Afval	Hogere lasten containers/CMS Lagere lasten restafval Lagere lasten gft-afval Hogere lasten papier Lagere lasten zwerfafval Lagere lasten milieustraat Hogere lasten PMD Hogere lasten overige kosten afval Lagere lasten afval algemeen	1.000	48.000 34.000 6.000 83.000 6.000
7.4	Milieu-beheer	Hogere lasten klimaatbeleid Lagere lasten OZZOB Lagere lasten milieubeleid Lagere lasten duurzaamheid	36.000 855.000 4.000	79.000 7.000 301.000
Totaal lasten			929.000	1.793.000
864.000				
Programma 4 BATEN				
Aan de balenkant zijn er meer baten gerealiseerd ter grootte van € 619.864,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.64.4	Belastingen overig	Lagere baten BIZ	37.000	
2.1	Verkeer en vervoer	Lagere baten verpoeding terrassen Hogere baten wegen binnen en buiten de kom Hogere baten parkeervoorziening (inclusief parkeerfonds)	5.000	1.000 4.000
2.2	Parkeren	Hogere baten toeristenbelasting		41.000
3.4	Economische promotie	Lagere baten sport algemeen (beleid)		13.000
5.1	Sportbeleid en activering	Sportaccommodaties		23.000
5.2	Sportaccommodaties	Hogere baten sportparken, sporthallen en overige sportaccommodaties		4.000
7.1	Volksgezondheid	Hogere baten legionairepreventie		8.000
7.3	Afval	Lagere baten milieustraat Hogere baten papier Hogere baten glasafval Hogere baten overige kosten Hogere baten PMD Hogere baten afvalstoffenheffing	8.000	8.000 2.000 590.000 17.000 75.000
7.4	Milieu-beheer	Lagere baten klimaatbeleid Hogere baten OZZOB Hogere baten milieubeleid	113.000	2.000 3.000
Totaal baten			163.000	783.000
620.000				

Toelichting per programma				1.484.000	
Programma 5 LASTEN					
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 1.858.352,-. Na correctie neutralisatie lasten bouwgrond € 3.919.882,- resteert er een te verklaren nadeel van € 2.061.530,- wat grotendeels veroorzaakt wordt door:					
Taakveld	Omschrijving		Bedrag		
			Nadeel	Voordeel	
0.11	Resultaat v. rekening van baten en lasten	Lagere lasten agv de invoer vh begrotingsoverschot begroting 2022		1.375.000	
0.2	Burgerzaken	Lagere lasten geïnformatie		30.000	
0.5	Treasury	Hogere rentelasten treasury	1.000		
0.61	OZB-woningen	Hogere lasten Wet WOZ	1.000		
0.64	Belastingen overig	Hogere lasten hondenbelasting		2.000	
		Hogere lasten invordering leges	1.000		
0.8	Overige baten en lasten	Saldi kostenplaatsen	1.392.000		
		Hogere lasten algemene baten en lasten	473.000		
		Lagere lasten onvoorziene uitgaven		70.000	
2.1	Verkeer en vervoer	Hogere lasten rioolaansl. buiten bouwgr.expl. en gesl.fin.riot.	1.000		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lagere lasten bossen		8.000	
		Lagere lasten bestrijding invasieve soorten		3.000	
		Hogere lasten IGP Bakelse Plassen	3.000		
		Lagere lasten EVZ Ecologische verbindingzones		7.000	
		Lagere lasten subsidiëring natuurbescherming		1.000	
		Lagere lasten Natuur en Landschap / Waardevol groen		1.000	
7.2	Riolering	Lagere lasten beheer riolering		73.000	
		Lagere lasten vrijvervalriolering		128.000	
		Hogere lasten drukriolering	217.000		
		Hogere lasten straatreiniging-molgoten vegen	9.000		
		Lagere lasten hemelwaterzorgplicht		177.000	
		Lagere lasten grondwaterzorgplicht		17.000	
		Lagere lasten baten rioolheffing		2.000	
7.5	Begraafplaatsen	Lagere lasten gemeentelijke begraafplaatsen Gemert en Bakel		22.000	
		Lagere lasten wet op de lijkbezorging	1.000		
8.1	Ruimtelijke Ordening	Hogere lasten exploitatiebijdragen diverse complexen	1.314.000		
		Hogere lasten omgevingsvisie	76.000		
		Lagere lasten plattelandsontwikkeling / zorgvuldige veehouderij		51.000	
8.3	Wonen & bouwen	Hogere lasten exploitatie gemeentelijke gronden	532.000		
		Lagere lasten invoering omgevingswet en Wkb		43.000	
		Lagere lasten ruimte voor ruimte titels		1.000	
		Lagere lasten starterserleningen		5.000	
		Hogere lasten particuliere bouwgrondexploitatie	55.000		
Totaal lasten			4.076.000	2.014.000	-2.062.000
Programma 5 BATEN					
Aan de batenkant zijn er hogere baten gerealiseerd ter grootte van € 23.708,-. Na correctie neutralisatie baten bouwgrond € 3.749.067,- resteert er een te verklaren voordeel van € 3.772.775,- wat grotendeels veroorzaakt wordt door:					
Taakveld	Omschrijving		Bedrag		
			Nadeel	Voordeel	
0.64	Belastingen overig	Hogere baten hondenbelasting		31.000	
		Hogere baten invordering belastingen overig (BSOB)		1.000	
0.8	Overige baten en lasten	Saldi kostenplaatsen		1.486.000	
		Hogere baten algemene baten en lasten		3.000	
2.1	Verkeer en vervoer	Hogere baten rioolaansl. buiten bouwgr.expl. en gesl.fin.riot.		4.000	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lagere baten bossen	4.000		
		Lagere baten IGP Bakelse Plassen	5.000		
7.2	Riolering	Lagere baten beheer riolering	66.000		
		Lagere baten drukriolering	1.000		
		Hogere baten rioolheffing		21.000	
7.5	Begraafplaatsen	Lagere baten gemeentelijke begraafplaatsen Gemert en Bakel	26.000		
8.1	Ruimtelijke Ordening	Hogere baten exploitatiebijdragen diverse complexen		1.314.000	
		Lagere baten exploitatiebijdragen plankosten (verhaal) Wro	36.000		
8.3	Wonen & bouwen	Hogere baten exploitatie gemeentelijke gronden		660.000	
		Hogere baten particuliere bouwgrondexploitatie		27.000	
		Lagere baten starterserleningen		394.000	
		Hogere baten exploitatie omgevingsvergunningen		3.773.000	
Totaal baten			138.000	3.911.000	1.711.000

Taakveldenoverzicht jaarrekening 2023

Taakveld	Omschrijving taakveld	Werkelijk uitgaven	Werkelijk inkomsten	Werkelijk	Begroot uitgaven	Begroot inkomsten	Begroot
0.1	Bestuur	2.661.324,39	426.092,92	2.235.231,47	2.257.212,00	2.820,00	2.254.392,00
0.10	Mutaties reserves	20.732.988,78	18.303.258,80	2.429.729,98	22.201.854,00	19.509.875,00	2.691.979,00
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten				1.374.605,00	393,00	1.374.212,00
0.2	Burgerzaken	1.575.002,81	398.427,79	1.176.575,02	1.662.115,00	312.480,00	1.349.635,00
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	7.491,22	10.952,59	-3.461,37	3.553,00	14.029,00	-10.476,00
0.4	Overhead	8.384.235,98	755.185,33	7.629.050,65	8.473.756,00	934.467,00	7.539.289,00
0.5	Treasury	414.498,17	493.571,13	-79.072,96	208.224,00	288.094,00	-79.870,00
0.61	OZB woningen	5.818,00	6.075.179,97	-6.069.361,97	5.000,00	6.080.128,00	-6.075.128,00
0.62	OZB niet-woningen		3.484.066,07	-3.484.066,07		3.515.133,00	-3.515.133,00
0.64	Belastingen overig	4.854,66	309.502,50	-304.647,84	6.000,00	314.912,00	-308.912,00
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		56.406.693,21	-56.406.693,21		55.882.921,00	-55.882.921,00
0.8	Overige baten en lasten	5.008.143,47	1.666.610,52	3.341.532,95	2.263.059,00	177.809,00	2.085.250,00
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.947.358,81	107.782,32	1.839.576,49	1.957.521,00	100.906,00	1.856.615,00
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.041.174,32	150.555,29	890.619,03	1.010.753,00	25.991,00	984.762,00
2.1	Verkeer en vervoer	4.053.651,82	326.915,19	3.726.736,63	4.477.177,00	276.444,00	4.200.733,00
2.2	Parkeren	144.062,02	50.530,95	93.531,07	146.820,00	46.372,00	100.448,00
2.5	Openbaar vervoer	1.600,00		1.600,00	16.600,00		16.600,00
3.1	Economische ontwikkeling	433.026,81	1.627,00	431.399,81	816.139,00	1.627,00	814.512,00
3.2	Fysiske bedrijfsinfrastructuur	592.974,85	578.075,00	14.899,85	1.818.090,00	2.292.023,00	-473.933,00
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	233.728,12	14.957,31	218.770,81	309.053,00	13.543,00	295.510,00
3.4	Economische promotie	585.276,80	203.882,21	381.394,59	559.400,00	164.467,00	394.933,00
4.1	Openbaar basisonderwijs	518,00	4,00	514,00	518,00	4,00	514,00
4.2	Onderwijshuisvesting	2.342.053,24	64.994,02	2.277.059,22	2.394.185,00	78.754,00	2.315.431,00
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.043.364,46	695.410,77	1.347.953,69	2.092.262,00	681.399,00	1.410.863,00
5.1	Sportbeleid en activering	346.549,53	258.626,69	87.922,84	503.568,00	274.685,00	228.883,00
5.2	Sportaccommodaties	2.324.395,35	604.108,17	1.720.287,18	2.550.513,00	580.743,00	1.969.770,00
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	666.215,18	95.823,42	570.391,76	725.030,00	129.989,00	595.041,00
5.4	Musea	500.071,15	26.878,83	473.192,32	537.859,00	17.326,00	520.533,00
5.5	Cultureel erfgoed	330.219,10	7.990,25	322.228,85	443.759,00	4.040,00	439.719,00
5.6	Media	652.847,00	31.259,20	621.587,80	660.211,00	31.259,00	628.952,00
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.361.986,56	462.662,95	2.899.323,61	3.670.054,00	469.642,00	3.200.412,00
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.472.659,01	4.664.324,13	-191.665,12	4.582.524,00	4.006.706,00	575.818,00
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.144.783,99	8.474,00	4.136.309,99	4.173.778,00	8.474,00	4.165.304,00
6.3	Inkomensregelingen	11.913.372,34	6.263.995,18	5.649.377,16	12.245.363,00	6.236.403,00	6.008.960,00
6.4	WSW en beschut werk	1.392.561,00		1.392.561,00	1.405.125,00		1.405.125,00
6.5	Arbeidsparticipatie	554.466,00	292,00	554.174,00	604.470,00	292,00	604.178,00
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.777.901,23	92.300,25	1.685.600,98	1.506.396,00	2.306,00	1.504.090,00
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	131.500,00	899,00	130.601,00	131.500,00	899,00	130.601,00
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	2.717.859,08		2.717.859,08	2.857.000,00		2.857.000,00
6.71b	Begeleiding (WMO)	1.824.800,84		1.824.800,84	1.913.251,00		1.913.251,00
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	86.652,58		86.652,58	151.000,00		151.000,00
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	1.258.847,85		1.258.847,85	1.182.387,00		1.182.387,00
6.72b	Jeugdhulp behandeling	1.430.892,25		1.430.892,25	672.090,00		672.090,00
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	535.537,75		535.537,75	377.794,00		377.794,00
6.73a	Pleegzorg	313.414,97		313.414,97	0,00		0,00
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	676.860,75		676.860,75	2.270.719,00		2.270.719,00
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	4.308,80		4.308,80	0,00		0,00
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	802.196,59		802.196,59	401.638,00		401.638,00
6.74c	Gesloten plaatsing	292.954,76		292.954,76	153.000,00		153.000,00
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	9.282,00	63,00	9.219,00	9.282,00	63,00	9.219,00
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-7.657,71	1.034.139,58	-1.041.797,29	50.101,00	1.053.900,00	-1.003.799,00
6.82a	Jeugdbescherming	425.392,74		425.392,74	508.475,00		508.475,00
7.1	Volksgesondheid	1.669.225,93	228.377,11	1.440.848,82	1.902.967,00	236.780,00	1.666.187,00
7.2	Riolering	2.215.640,95	3.056.980,02	-841.339,07	2.385.911,00	3.102.316,00	-716.405,00
7.3	Afval	3.827.500,50	4.435.350,07	-607.849,57	3.103.228,00	3.751.794,00	-648.566,00
7.4	Milieubeheer	2.518.663,20	431.040,37	2.087.622,83	2.884.332,00	536.962,00	2.347.370,00
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	38.811,72	16.129,20	22.682,52	59.815,00	42.245,00	17.570,00
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.942.606,32	1.590.348,76	1.352.257,56	1.619.363,00	286.146,00	1.333.217,00
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.498.434,82	1.014.835,07	483.599,75	4.193.361,00	3.049.954,00	1.143.407,00
8.3	Wonen en bouwen	3.531.689,84	4.652.846,64	-1.121.156,80	3.473.845,00	3.426.090,00	47.755,00
		113.396.590,70	119.502.018,78	-6.105.428,08	117.963.605,00	117.963.605,00	0,00

Lokale heffingen

De gemeente Gemert-Bakel kent de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Onroerende-zaak belasting	9.595.261	9.559.246
Hondenbelasting	185.412	216.058
Toeristenbelasting	156.187	196.849
	<u>9.936.860</u>	<u>9.972.153</u>

Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie ter zake, zijnde de decembercirculaire 2023.

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Algemene uitkeringen	53.892.879	52.843.400
Integratie uitkering	1.990.042	3.563.293
	<u>55.882.921</u>	<u>56.406.693</u>

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Bank Nederlandse Gemeenten	113.820	113.685
	<u>113.820</u>	<u>113.685</u>

Onvoorziene uitgaven

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Raming primitieve begroting	<u>70.000</u>	

Overzicht aanwending post Onvoorzien / incidentele baten en lasten

2023
begroot
onvoorzien

Basis begroting 2023 - 2027.

70.000

70.000

Incidentele baten

Algemene zaken

Onttrekking Reserve Automatisering 94.000

Hogere baten opvang vluchtelingen Oekraïne 642.000

Zorg, Welzijn & Onderwijs

Onttrekking Reserve Overheveling Senzer 42.000

Ontvangst overschot Beschermd Wonen centrumgemeente 942.000

Wonen en Levendige Dorpscentra

Verkoop gronden 833.000

Verkoop ruimte voor ruimte titel 47.000

Opbrengsten zandwinning 253.000

Onttrekking risicoreserve Bouwgrond voor nota grondbeleid 16.000

Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Verkoop omzetmachine groencompostering 45.000

Onttrekking risicoreserve Bouwgrond voor bedrijventerreinen 100.000

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

Totaal 3.014.000

Incidentele lasten

Algemene zaken

Beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten 50.000

Vervroegde verkiezingen 2^e kamer 47.000

Zorg, Welzijn & Onderwijs

Opstellen communicatiebeleid 30.000

Energiecompensatie maatschappelijke organisaties 184.000

Pilot Sociaal Loket 80.000

Wonen en Levendige Dorpscentra

Nota grondbeleid 28.000

Economie, Duurzaamheid & Recreatie

Regionaal bedrijventerrein 100.000

Motie VVV inspiratiepunt 70.000

Klimaatbeleid 33.000

Handelingsperspectief burgerparticipatie 40.000

Toekomstbestendig Buitengebied & Financiën

Centrumontwikkeling Gemert 61.000

Aanschaf vier radartellers 15.000

Onderzoek verplaatsing gemeentewerf 18.000

Totaal 738.000

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (BBV- artikel 28 lid d)	Bedragen x 1.000				
	2023	2024	2025	2026	2027
Stortingen					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)					
Saldo rekening					
Risicoreserve corona					
Risicoreserve 3D's					
Risicoreserve bouwgrondexploitatie					
Inrichting gemeentehuis					
Vernieuwing automatisering					
Rollend materieel/gereedsch.onderh.dst.					
Monumenten (ozb)					
Wet inburgering nieuwkomers					
EVZ 2010-2015					
BIO-fonds					
Kapitaallasten wegen	110	110	110	110	110
Beheer speeltoestellen					
Overheveling					
Compensatie energiekosten maatsch,organisaties					
Reserve strategische grondaankopen					
Totaal stortingen	110	110	110	110	110
Onttrekkingen					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)					
Saldo rekening					
Risicoreserve corona					
Risicoreserve 3D's					
Risicoreserve bouwgrondexploitatie					
Inrichting gemeentehuis					
Vernieuwing automatisering					
Rollend materieel/gereedsch.onderh.dst.					
Monumenten (ozb)					
Wet inburgering nieuwkomers					
EVZ 2010-2015					
BIO-fonds					
Kapitaallasten wegen					
Beheer speeltoestellen					
Overheveling					
Compensatie energiekosten maatsch,organisaties					
Reserve strategische grondaankopen					
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Totaal structurele mutaties reserves	110	110	110	110	110

WNT-verantwoording 2023 Gemeente Gemert-Bakel

De WNT is van toepassing op gemeente Gemert-Bakel. Het voor gemeente Gemert-Bakel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,00 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023				
bedragen x € 1		Wouters, GAGH		Dal, MCP van
Functiegegevens		gemeentesecretaris		griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 - 31/12		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0		1,0
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 128.732,77		€ 96.044,10
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 21.624,48		€ 14.582,04
<i>Subtotaal</i>		<i>€ 150.357,25</i>		<i>€ 110.626,14</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 223.000,00		€ 223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging		€ 150.357,25		€ 110.626,14
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t. n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2022				
bedragen x € 1		Wouters, GAGH		Dal, MCP van
Functiegegevens		gemeentesecretaris		griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 - 31/12		01/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0		1,0
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 120.134,09		€ 22.820,03
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 21.328,44		€ 4.093,35
<i>Subtotaal</i>		<i>€ 141.462,53</i>		<i>€ 26.913,38</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 216.000,00		€ 54.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging		€ 141.462,53		€ 26.913,38
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording college van burgemeester en wethouders

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De rechtmatigheidsverantwoording heeft als grondslag de kadernota rechtmatigheid commissie BBV. In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het college van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 4 juli 2024 vastgestelde normenkader van de wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.408.850. De rapportagetolerantiegrens bedraagt 1‰ en is daarmee vastgesteld op € 113.628.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gesteld grens.

Er zijn geen geconstateerde afwijkingen.

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college een modelverantwoording opgenomen met hierin de geconstateerde afwijkingen per criterium met een toelichting erop.

Balans per 31 december 2023

Balans per 31 december Activa (x € 1.000)	2023		2022	
<u>Vaste activa</u>				
<u>Immateriële vaste activa</u>		2.813		2.772
- Overige immateriële activa	2.667		2.620	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	146		152	
<u>Materiële vaste activa</u>		86.192		84.314
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.228		13.372	
- Overige investeringen met een economisch nut	52.804		53.609	
- Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	19.117		17.256	
- In erfpacht uitgegeven	43		78	
<u>Financiële vaste activa</u>		20.467		21.274
- Deelnemingen	106		106	
- Deposito BNG				
- Verstrekte leningen aan Woningbouwcorporaties			0	
- Overige langlopende leningen	20.361		21.168	
Totaal vaste activa		109.472		108.360
<u>Vlottende activa</u>				
<u>Voorraden</u>		7.914		6.795
- Gronden en hulpstoffen:				
- Gronden bijzondere bestemming	541		1.032	
- Onderhanden werk inzake grondexploitatie	7.371		5.760	
- Gereed product en handelsgoederen	2		2	
<u>Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar</u>		18.705		13.852
- Vorderingen op openbare lichamen	1.783		616	
- Overige vorderingen	8.774		10.539	
- Rekening couranten derden	2.917		2.697	
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	5.231		0	
<u>Liquide middelen</u>		523		52
- Kassaldi	2		4	
- Banksaldi	521		48	
<u>Overlopende activa</u>		14.052		15.069
- Nog te ontvangen posten	13.826		14.998	
- Vooruitbetaalde bedragen	226		71	
- Kruisposten				
Totaal vlottende activa		41.195		35.768
Totaal generaal		150.667		144.128

Balans per 31 december Passiva (x € 1.000)	2023		2022	
<u>Vaste passiva</u>				
<u>Eigen vermogen</u>		39.877		31.342
Reserves				
- Algemene reserve	21.023		21.946	
- Bestemmingsreserves	12.749		5.966	
- Nog te bestemmen resultaat	6.105		3.430	
<u>Voorzieningen</u>		19.010		17.838
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.237		5.068	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.175		4.206	
- Voorzieningen beklemde middelen derden	9.598		8.564	
<u>Vaste schulden met een rente typische looptijd van een jaar of langer</u>		77.401		86.519
- Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	77.292		86.391	
- Overige geldleningen				
- Waarborgsommen	109		127	
Totaal vaste passiva		136.288		135.699
<u>Flottende passiva</u>				
<u>Flottende schulden met een looptijd < 1 jaar</u>		4.888		643
- Overige schulden	4.888		643	
<u>Liquide middelen</u>		0		329
- Banksaldi			329	
<u>Overlopende passiva</u>		9.490		7.457
- Nog te betalen posten	6.042		4.972	
- Vooruit ontvangen bedragen	3.448		2.485	
- Kruisposten			0	
Totaal flottende passiva		14.378		8.429
Totaal generaal		150.667		144.128

Borg en garantstellingen (x 1.000)

52.801

Grondslagen voor waardering

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de 'Financiële verordening 2022 Gemert-Bakel' zijn gehanteerd als grondslag van de verslaglegging van de jaarstukken.

Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffkosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen ook worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief wordt gewerkt.

Bouwgronden in exploitatie

Het grondexploitatieplan is de financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van tien jaar (voortschrijdend). Deze richttermijn wordt gehanteerd door de commissie BBV om de risico's op grondexploitaties te beperken. Een voortschrijdende termijn van tien jaar houdt in dat na afloop van het eerste jaar, weer één jaar kan worden toegevoegd aan de termijn.

Van deze richttermijn van tien jaar kan gemotiveerd worden afgeweken. Daarvoor is een raadsbesluit nodig. Daarbij dient te worden aangegeven welke maatregelen de gemeente neemt om de risico's van de lange looptijd te verkleinen. In de Jaarstukken 2023 zijn er geen grondexploitatieplannen die langer lopen dan tien jaar.

De gemeenteraad heeft in september 2023 nieuwe kaders afgesproken voor aankoop van strategische gronden. Op het moment dergelijke gronden worden aangekocht wordt direct een voorziening gevormd voor het nadelig verschil tussen marktwaarde tegen huidige bestemming en aankoopprijs. Om hier invulling aan te geven heeft de gemeenteraad een reserve Strategische gronden gevormd van € 3.500.000. Op het moment een voorziening Strategische gronden moet worden gevormd dan wordt dit onttrokken uit deze reserve. Op het moment strategische gronden in exploitatie worden genomen vloeit dit bedrag weer terug van de betreffende voorziening naar deze reserve.

Immateriële vaste activa

In artikel 34 van het BBV wordt aangegeven welke soorten immateriële vaste activa worden onderscheiden:

1. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
2. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. Bijdrage aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde

materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden geactiveerd indien dit onderzoek wordt gedaan ten behoeve van een bepaald actief, bijvoorbeeld een onderzoek naar een nieuwe school. In dit voorbeeld is de school het actief.

Om kosten van onderzoek en ontwikkeling te kunnen activeren moet worden voldaan aan alle voorwaarden die in artikel 60 van het BBV zijn opgenomen. Deze voorwaarden luiden:

1. Het voornemen bestaat om het actief te gebruiken of te verkopen;
2. De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
3. Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren en;
4. De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Het bovenstaande betekent dat de kosten geen deel meer uitmaken van de uiteindelijke investering. Wordt niet aan deze eisen voldaan dan moeten de kosten in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

De gemeente kan een bijdrage leveren aan eigendom van derden. Denk aan een bijdrage voor de renovatie van een particulier zwembad. De bijdragen mogen slechts worden geactiveerd, indien wordt voldaan aan de alle voorwaarden uit artikel 61 van het BBV. Deze voorwaarden luiden:

1. Er is sprake van een investering door een derde;
2. De investering draagt bij aan de publieke taak;
3. De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
4. De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Indien aan één van deze voorwaarden niet wordt voldaan, dan mogen de kosten niet geactiveerd worden. In dat geval komen de kosten in één keer ten laste van de exploitatie.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven. De afschrijvingstermijn is daarbij maximaal de afschrijvingstermijn die de derde zelf hanteert.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De activa zijn geactiveerd op basis van de door de raad vastgestelde 'Nota activering, waardering en afschrijving 2018' dan wel op basis van afzonderlijke raadsbesluiten. De afschrijvingsmethode is vastgelegd in deze zelfde nota. Indien extra wordt afgeschreven is daarvoor een afzonderlijk raadsbesluit genomen en wordt dit toegelicht.

In artikel 35 van het BBV wordt aangegeven welke soorten materiële vaste activa worden onderscheiden:

1. Investerings met een economisch nut;
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Voorheen kon de gemeente in bepaalde gevallen kiezen of investeringen uit reserves werden betaald of geactiveerd. Het BBV heeft deze keuze uitgesloten. Investerings dienen te worden geactiveerd waarbij de lasten worden verantwoord via afschrijvingen.

Afschrijvingen

Als een investering is geactiveerd, wordt de waardevermindering tot uitdrukking gebracht in een afschrijvingsbedrag.

De enige uitzondering hierop is de component grond. Gronden zijn normaal gesproken niet aan slijtage onderhevig en daarom is er geen sprake van waardevermindering. Daarom wordt grond niet afgeschreven. Uitzondering daarop zijn de toplagen, sporttechnische lagen en onderlagen van sportvoorzieningen. Ook als de verwachting is dat grond zeker geen andere bestemming meer zal krijgen in de toekomst en onlosmakelijk is verbonden wordt daarop afgeschreven. Denk daarbij aan wegen. Dit volgt uit de bepalingen van de 'Notitie materiele vaste activa 2020' van de commissie BBV

Binnen de gemeente vindt in de regel de lineaire afschrijvingsmethode plaats. Het afschrijvingsbedrag is dan jaarlijks gelijk. De afschrijvingen starten voor het eerst in het jaar volgend op het jaar na in gebruik name van de investering.

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur moet volgens de BBV worden afgeschreven. De gebruiksduur wordt bepaald door de technische en economische levensduur. De afschrijvingstermijnen moeten consistent worden toegepast, en mogen alleen bij gegronde redenen worden aangepast. De te hanteren afschrijvingstermijn op vaste activa met een beperkte gebruiksduur is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Bij raadsbesluit van 13 juli 2017 is de nota 'Activering, waardering en afschrijving 2018' vastgesteld. Dat is het op dit moment geldende beleid. Hierin zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen. De gemeente hanteert daarbij de componentenbenadering. Als onderdelen van een investering een andere gebruiksduur hebben dan wordt voor dat component een andere afschrijvingstermijn gehanteerd. Denk bijvoorbeeld aan gebouwen. Het gebouw zelf wordt in veertig jaar afgeschreven maar de technische installatie in het gebouw kent een kortere levensduur en daarmee kortere afschrijvingstermijn.

Financiering vindt plaats op basis van het treasurystatuut welke in 2022 door de gemeenteraad voor het laatst is vastgesteld.

Financiële vaste activa

In artikel 36 van het BBV wordt onderscheid gemaakt tussen financiële vaste activa:

1. Kapitaalverstrekkingen aan:
 - a. Deelnemingen;
 - b. Gemeenschappelijke regelingen;
 - c. Overige verbonden partijen.
2. Leningen aan:

- a. Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - b. Woningbouwcorporaties;
 - c. Deelnemingen;
 - d. Overige verbonden partijen.
4. Overige langlopende leningen;
 5. Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien een verlies wordt voorzien op de grondexploitatie is daar direct een volledige voorziening voor getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Per 2023 is de gemeente gestopt met het contant maken van de voorziening Grondexploitatie. Dit is zo besloten door de gemeenteraad in de nota Grondbeleid uit september 2023. Met ingang van de Jaarstukken 2023 wordt de voorziening Grondexploitatie tegen eindwaarde gewaardeerd. Deze stelselwijziging is toegepast vanuit eenvoud en doorzichtigheid. Deze stelselwijziging heeft tot gevolg gehad dat in 2023 de gemeenteraad incidenteel een bedrag van € 762.000 heeft bijgestort in de voorziening Grondexploitatie ten laste van risicoreserve Bouwgrondexploitatie.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én

2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Inherent aan deze methode is dat in vorige jaren reeds genomen winsten jaarlijks opnieuw worden beoordeeld. Het kan voorkomen dat bij stijgende kosten of dalende inkomsten al genomen deelwinsten uit het verleden teruggenomen moeten worden.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is op basis van de inzichten in maart 2024 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden. Deze inschatting wordt tweemaal per jaar herzien. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen voor oninbaarheid (dubieuze debiteuren) worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

Voor zover niet anders vermeld zijn de vaste passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening. De bespaarde rente over de reserves wordt structureel aangewend ten gunste van de exploitatie.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.

De beleidsuitgangspunten voor de reserves zijn vastgelegd in de 'Nota reserves en voorzieningen 2021' welke de gemeenteraad in 2021 heeft vastgesteld.

Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. De gemeente kent op dit moment drie algemene reserves. Dat is naast de Algemene reserve ook de risicoreserve Bouwgrondexploitatie en de risicoreserve Drie decentralisaties.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde of het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies.

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van de BBV.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b van de BBV;
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
4. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden (overeenkomsten).

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling zijn gebaseerd op het toerekeningbeginsels. Dit wil zeggen dat de baten en lasten in de jaarstukken worden opgenomen onafhankelijk of zij tot ontvangsten of uitgaven in het boekjaar hebben geleid. De baten en lasten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kostenverdeelstaat

De toerekening van baten en lasten vanaf de kostenplaatsen aan de exploitatie en aan investeringen en projecten geschiedt via doorberekening van de kapitaallasten, urenverantwoording en diverse verdeelsleutels. De methodiek van doorbelasten in de Jaarstukken 2023 volgt die van de Begroting 2023. Via registratie van direct productieve uren worden specifieke producten en projecten belast.

Winstneming bouwgrondexploitatie

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Waardering voorziening Bouwgrondexploitatie

De voorziening Bouwgrondexploitatie wordt gewaardeerd tegen de verwachte eindwaarde van de negatieve saldi van de complexen. Met de verwachte winsten wordt niets gedaan in de jaarstukken of begroting.

Risicoreserve Bouwgrondexploitatie

Te nemen voorzieningen, vrijval van voorzieningen, winsten en correcties op al genomen winsten worden direct gemuteerd op de risicoreserve Bouwgrondexploitatie.

Vennootschapsbelasting

Overheden zijn door een wetwijziging vanaf 2016 voortaan Vpb-plichtig voor hun ondernemersactiviteiten. Doel hiervan is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Daartoe moeten overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt' vennootschapsbelasting betalen. Vooralsnog blijft de heffing van vennootschapsbelasting bij onze gemeente beperkt tot de activiteiten binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Met de Belastingdienst zijn wij in januari 2021 een vaststellingsovereenkomst overeengekomen met daarin de te hanteren uitgangspunten voor vaststellen van de Vpb. Omdat de Vpb voorheen niet van toepassing was op gemeenten lopen op specifieke onderwerpen nog landelijke discussies. Indien relevant zijn deze opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Looptijd langer dan 10 jaar

Opbrengsten kunnen maximaal tien jaar worden geïndexeerd in de calculaties. Voor langer durende grondexploitaties is geen indexatie van de opbrengsten meer mogelijk. Dit heeft voor onze gemeente geen gevolgen omdat in de huidige calculaties geen indexering is toegepast op grondprijzen. Daarnaast hebben wij in de Jaarstukken 2023 geen grondexploitaties die nog langer dan tien jaar lopen.

Rentetoerekening

Aangezien wij niet werken met projectfinancieringen binnen de grondexploitatie dient het rentepercentage van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille aangehouden te worden. Bij de calculaties voor deze jaarstukken van de bouwgrondexploitatie is met dit percentage gerekend.

Toelichting op de balans per 31 december 2023
(bedragen X € 1.000,00)

Activa

Vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Immateriële vaste activa							
Kosten sluiten van gelijkingen en diepgo	2		0	1			1
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	245	614	0		91	43	491
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.039		0	235		114	1.925
FVA: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	152					6	146
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.190					119	2.071
Overige immateriële vaste activa	334					83	250
Totaal immateriële vaste activa	2.772	614	0	236	176	163	2.813

Voor de ruimte voor ruimte kavels in Gemert-Bakel zijn in het verleden bouwtekena in de vorm van certificaten afgenomen. De waardering van deze bouwtekena is 83.333,33.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 31-12-2023
- Investerings met economisch nut	53.608	52.804
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.372	14.228
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	17.256	19.117
- In erpacht uitgegeven	78	43
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (geactiveerd vanaf 2017)		
Totaal materiële vaste activa	84.314	86.192

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
MVA: Gronden en terreinen EN	12.562	9				127	12.444
MVA: Woonruimten EN	282	1.511	0	673	838	10	272
MVA: Bedrijfsgebouwen EN	37.923	739				1.583	37.079
MVA: Vervoermiddelen EN	102	251				31	322
MVA: Machines-apparaten-install. EN	982	174				35	1.121
MVA: Overige mat.vaste activa EN	1.757	201				392	1.566
	53.608	2.885	0	673	838	2.178	52.804

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kan als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
MVA: Grond-, weg- en waterkundige werken EN	13.373	1.196	0	54		287	14.228

De investeringen met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
MVA: Gronden en terreinen MN (t/m 2016)	162					14	146
MVA: Gronden en terreinen MN (vanaf 2017)	1.657				14	36	1.607
MVA: Bedrijfsgebouwen MN	895					81	814
MVA: Machines-apparaten-install. MN	126					27	99
MVA: Grond-, weg- en waterkundige werken MN (t/m 2016)	75	298	0	50			323
MVA: Grond-, weg- en waterkundige werken MN (vanaf 2017)	3.871					329	3.542
MVA: Overige mat.vaste activa MN (t/m 2016)	9.693	2.845	0	793	0	133	11.612
MVA: Overige mat.vaste activa MN (vanaf 2017)	854	205				45	1.014
	17.333	3.348	0	843	14	665	19.189

De boekwaarde van de in erpacht uitgegeven gronden

Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 31-12-2023
78	43

Op 2 oktober 2014 heeft de gemeenteraad besloten tot een schattingswijziging bij de activa golfbaan. Op de inrichting en installaties van de baan wordt vanaf 2014 niet meer afgeschreven.

Deze activa behouden namelijk hun waarde. Kenmerk van een golfbaan is dat bij voldoende onderhoud de baan in de loop van de jaren volgroeiender wordt.

Via de erpachtovereenkomst is vastgelegd dat de beheerstichting verantwoordelijk is voor instandhouding van deze activa.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het verslagjaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2023	Inves- teringen	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
FVA: Kap verstr aan deelnemingen	106						106
FVA: Overige langlopende leningen	21.168	74				881	20.361
	21.274	74				881	20.467

Vlottende activa

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 1-1-2023	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
-Diverse gronden		1.032
-Overige grond- en hulpstoffen		2
-Onderhanden werk inzake grondexploitatie		14.964
-Risicovoorziening grondexploitatie		-2.205
		6.794
		7.914

Specificatie Onderhanden werk inzake grondexploitatie:	Boekwaarde per 31-12-2022	Investerings	Opbrengsten	Winstultname	Boekwaarde per 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde per 31-12-2023
GEMERT: BEDRIJVENPARK WOLFSVELD	-815.461,89	157.967,96	6.500,00	-124.106,00	-540.887,93		-540.887,93
GEMERT: SMARTPARK GEMERT	-1.873.746,13	476.758,78	572.570,00	-134.887,00	-2.104.244,35		-2.104.244,35
BAKEL: BEDRIJVENTERREIN BOLLE AKKER FASE II	499.362,67	245.520,79			744.883,46		744.883,46
BAKEL: NEERAKKER (BAKEL - ZUID)	-620.146,97	584.472,27	243.786,17	206.774,00	-102.969,57		-102.969,57
MILHEEZE: DE BERKEN	557.379,63	97.894,89		40,00	645.294,51		645.294,51
MILHEEZE: BEDRIJVENTERREIN PEELDIJK	1.195.590,00	38.151,72	3.300,00	34,00	1.230.475,72		1.230.475,72
HANDEL: HEEREBOSCH (deelplein te fase)	-689.677,64	-6.922,14		13.123,00	-683.476,78		-683.476,78
HANDEL: O.L. VROUWESTRAAT / PELGRIMSWEG	3.435.699,04	112.973,33	64,81		3.548.607,56	3.551.614,00	-3.006,44
HANDEL: HEEREBOSCH fase III	754.912,17	112.104,89			867.016,78		867.016,78
DE MORTEL: ZUIDRAND DE MORTEL	3.978.007,70	370.231,63	4.348.239,33		867.016,78		867.016,78
DE MORTEL: WESTRAND DE MORTEL	-318.460,88	221.036,99		-2.150,00	-99.573,89		-99.573,89
DE MORTEL: CENTRUMONTWIKKELING DE MORTEL	1.189.415,75	46.594,08			1.236.009,83	885.622,00	380.387,83
DE RIPS: UITBREIDING PATERSLAAN	1.972.003,62	202.801,21	452.212,94	37.555,00	1.760.146,89		1.760.146,89
ELSENDORP: KEIZERSBERG	5.847.217,74	683.724,72	4.788,00		6.496.173,86	1.219.252,00	5.276.921,86
ELSENDORP: ELSENDORP NOORD	-146.187,79	129.225,14		16.982,65	-0,00		-0,00
ALGEMEEN: AFGESLOTEN COMPLEXEN		30.149,57					
Totaal	14.964.905,32	3.432.654,92	5.661.570,82	261.757,65	12.997.747,07	5.626.488,00	7.371.259,07

Specificatie Onderhanden werk inzake grondexploitatie:	Boekwaarde per 31-12-2023	Geraamd nog te maken kosten	Geraamd nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
GEMERT: BEDRIJVENPARK WOLFSVELD	-540.887,93	2.808.195,00	2.682.888,00	-815.599,93	-546.627,00
GEMERT: SMARTPARK GEMERT	-2.104.244,35	7.618.837,00	6.380.587,00	-846.174,35	-796.406,00
BAKEL: BEDRIJVENTERREIN BOLLE AKKER FASE II	744.883,46	1.878.745,00	2.739.000,00	-115.371,54	-102.446,00
BAKEL: NEERAKKER (BAKEL - ZUID)	-102.668,57	265.725,00	730.800,00	-667.743,57	-504.140,00
MILHEEZE: DE BERKEN	645.294,51	1.242.722,00	3.313.040,00	-1.425.033,49	-1.265.389,00
MILHEEZE: BEDRIJVENTERREIN PEELDIJK	1.230.475,72	1.890.874,00	3.203.300,00	-81.990,28	-67.229,00
HANDEL: HEEREBOSCH (deelplein te fase)	-683.476,78	613.621,00		-69.855,78	-67.144,00
HANDEL: O.L. VROUWESTRAAT / PELGRIMSWEG	3.548.607,56	488.136,00	485.130,00	3.551.613,56	3.281.142,00
HANDEL: HEEREBOSCH fase III	867.016,78	2.114.432,00	3.500.000,00	-518.551,24	-442.578,00
DE MORTEL: ZUIDRAND DE MORTEL		175.040,00	117.380,00	-41.923,89	-40.297,00
DE MORTEL: WESTRAND DE MORTEL		217.612,00	598.000,00	855.621,83	790.462,00
DE MORTEL: CENTRUMONTWIKKELING DE MORTEL		891.581,00	2.800.860,00	-149.132,11	-132.426,00
DE RIPS: UITBREIDING PATERSLAAN		1.493.191,00	6.770.113,00	1.219.251,86	1.061.432,00
ELSENDORP: KEIZERSBERG					
ELSENDORP: ELSENDORP NOORD					
Totaal	12.997.747,07	21.498.511,00	33.301.098,00	1.195.160,07	1.198.355,00

rood getal = positief complex
zwart getal = negatief complex

1. Projectrisico's bouwgrondexplotatie

Door verkopen zijn de risico's binnen de bouwgrondexplotatie in 2023 verder afgenomen. De gemeente kent binnen de bouwgrondexplotatie 4 projecten met een hoger risicoprofiel. Dit zijn Smartpark Gemert (hoog markt risico doel exploitatieplan), Klizenberg Elsendorp (hoog geïnvesteerd vermogen in combinatie met markt risico), Bedrijventerrein Bolle Akker fase II (bestemmingsplan) en Bedrijventerrein Peeldijk Milheze (bestemmingsplan).

De gemeente heeft in totaal voor € 13,00 miljoen geïnvesteerd in de bouwgrondexplotatie per 31-12-2023. Dit is exclusief te verhalen kosten op derden van 4,7 miljoen die op basis van de BBV als materiële vaste activa zijn gerubriceerd.

Parameters bouwgrond

Kern	Prijs per m ² voor de eerste 250 m ²	Prijs per m ² voor boven 250 m ²
Gemert-Bakel	270	373
Handel, De Mortel, en Milheze	268	360
Elsendorp, De Rips	235	336

De volgende parameters zijn meerjarig gehanteerd bij de exploitatieberekeningen.

Rente	2,812%
Discontingsvoet contante waarde (m.i.v. 2016 op basis nieuwe regelgeving BBV)	2,0%
Opbrengststijging	variabel
Inflatie kosten bouw- en woonrijpmaken	4,00%
Kavelprijs sociale woningbouw per m ²	230
Grondprijzen bedrijventerreinen Gemert, Bakel per m ²	164
Grondprijzen bedrijventerreinen Milheze	145
Ruimte voor Ruimte bouwtaal	130.000

Uitzettingen korter dan een jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Gecorrigeerd saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023	Voorziening onbruikbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	616	1.783		1.783
Belastingdebiteuren	239	463		463
Overige debiteuren	10.300	8.834	523	8.312
Rekening courant SVN	2.697	2.917		2.917
BNG Schatkistbankieren		5.231		5.231
	13.852	19.228	523	18.705

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

Verstajaar 2023	Drempelbedrag	1.764	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)						
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		195	292	113	208
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag		1.569	1.472	1.651	1.556
(3b) = (2) > (1)	Overstrijding van het drempelbedrag					
(1) Berekening drempelbedrag						
(4a)	Begrotingstotaal verstajaar	Verstajaar				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	88.215				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	88.215				
(1) = (4b) * 0,0075 + (4c) * 0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	1.764				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve)		17.553	26.611	10.439	19.188
(5b)	Dagen in het kwartaal		90	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		195	292	113	208

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
Kassaldo leges afdeling publiekszaken	4	2
Banksald	48	521
	52	523

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
Vooruitbetaalde bedragen	71	226
Nog te ontvangen bedragen	14.998	13.826
Kruisposten		
	15.069	14.051

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	21.946	21.023
Bestemmingsreserves	5.966	12.749
Resultaat voor bestemming	3.430	6.105
	31.342	39.877

Het verloop in het verstajaar wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Algemene reserves

	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	12.083	4.779	76	16.786
Saldo rekening	3.430		3.430	
Corona	1.616		1.616	
Risicoreserve 3d's	2.500			2.500
Risicoreserve bouwgrondexplotatie	5.247	6.009	10.019	1.737
	25.376	10.787	15.140	21.023

Toelichting Algemene reserve

De algemene reserves van de gemeente dienen als weerstandscapaciteit voor het opvangen van risico's van de totale organisatie. De algemene reserves op de balans in deze jaarrekening bedragen € 21,0 miljoen positief. Dit is de stand voor resultaatbestemming 2023.

Kwetsbare reservepositie

Er is met ingang van 2019 voldoende weerstandvermogen aanwezig.

Bestemmingsreserves

	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023
Vernieuwing automatisering	181		94	86
EiVZ 2010-2015	134			134
BIO-fonds	75			75
Kapitaallasten wegen	1.504	110		1.614
Speelbestellen	242		242	
Overlevings	3.831	4.510	2.658	5.683
Comp.energiekosten maatsch.organisaties		1.825	169	1.656
Strategische grondaankopen		3.500		3.500
Totaal bestemmingsreserves	5.966	9.945	3.163	12.749

Toelichting bestemmingsreserves

Naam	Doel
Vernieuwing automatisering	Dekking kapitaallasten (conform staat van investeringen) voor hardware en software automatisering.
EiVZ 2010-2015	Verwerving en aanleg van ecologische verbindingzones langs waterlopen conform de Kadernormtijl Water.
BIO-fonds	Bevorderen van ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.
Kapitaallasten wegen	Egalisatie van kapitaallasten wegen
Speelbestellen	Vervanging en vernieuwing speelbestellen
Overlevings	Tussentijds overhevelen middelen van jaar T naar jaar T+1
Comp.energiekosten maatsch.organisaties	Compensatie van gestegen energiekosten maatschappelijke organisaties
Strategische grondaankopen	Afdekken van een mogelijk boekverlies op strategische gronden

	Waardering (contant of nominaal)	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen t.g.v. de rekening van balen en lasten	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Voorzieningen						
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Opbouwen pensioenrechten wethouders	contant	4.026	103		212	3.917
Wachtgeld voormalig bestuurders	contant	153			83	70
Voorziening verliesgevende complexen grondeexploitatie	contant	9.205	756		4.334	5.626
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)	nominaal	300				300
Risico Atero	nominaal	590				590
Verlofsparen	contant		950			950
		14.273	1.809		5.219	10.864
Onderhoudsregulatievoorzieningen						
Onderhoud wegen	nominaal	2.613	835		724	2.724
Onderhoud sport	nominaal	668	110		143	635
Onderhoud gebouwen	nominaal	925	281		390	816
		4.206	1.226		1.257	4.175
Voorzieningen bekleemde middelen derden						
Vervanging rolroling	nominaal	6.753	484			7.237
IGP: Bakelise Plassen	nominaal	626				626
Afvalstoffen	nominaal	216	431			647
Herplant bomen en groen	nominaal	92	88		11	169
Waterberging	nominaal	295				295
Parkeerterreinen / -plaatsen (parkeervonds)	nominaal	152	42			194
Gebedsfonds	nominaal	430				430
		8.564	1.045		11	9.598
Totaal generaal voorzieningen		27.043	4.680		6.486	24.637

Toelichting voorzieningen

Naam	Doel
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
Opbouwen pensioenrechten wethouders	Uit betalen pensioenverplichtingen ex-wethouders. Op basis van berekeningen door een extern bureau vindt jaarlijks een storting plaats
Wachtgeld voormalig bestuurders	Uit betalen wachtgeld en voormalig bestuurders. Op basis van berekeningen door een extern bureau vindt jaarlijks een storting plaats
Voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie	Afdekking nadelige exploitatiesaldi van diverse complexen.
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)	Verbetering buitengebied op basis van verplichting overeenkomst met provincie.
Risico Altaro	Afdekking risico claim Altaro.
Verlofsparen	Uit te betalen gespaard verlof.
Onderhoudspassievevoorzieningen	
Onderhoud wegen	Borging van het kwaliteitsniveau van wegen op de lange termijn. Onderbouwing via beheerplan wegen.
Onderhoud sport	Groot onderhoud sportaccommodaties.
Onderhoud gebouwen	Groot onderhoud gebouwen
Voorzieningen beklemde middelen derden	
Vervanging rolring	Ontvangen gelden die per balansdatum nog niet zijn besteed door later investeren en/of uitvoeren dan voorzien. Tot een nieuw
IGP: Bakelse Plassen	Financiële borging van het integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze. Bij het integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze zijn
Afvalstoffen	Egalisatie van de inzamel en verwerkingskosten/baten afval. Overschotten komen t.g.v. en tekorten t.l.v. de voorziening.
Herplant bomen en groen	Herplanten bomen en groen
Waterberging	Aanleg gezamenlijke waterberging tbv ontwikkelingen Gemert-Bakel
Parkeerterreinen / -plaatsen (parkeertol)	Aanleg en uitbreiding van nieuwe parkeerplaatsen en -terreinen.
Gebiedsfonds	Bevorderen van de kwaliteit en leefbaarheid van de fysieke leefomgeving

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het verslagjaar

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen
Waarborgsommen

	Saldo 1-1-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
	88.391	9.100	9.100	77.292
	127		19	108
	88.518	9.119	9.119	77.399

De bij deze schulden behorende rentelast in 2023 is € 2.872.817,-. In 2023 zijn de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar gedaald.

Viottende passiva

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Crediteuren

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
	643	4.888
	643	4.888

Liquide middelen

Banksalden:
Bank Nederlandse Gemeenten
Rabobank

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
	329	
	329	

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Nog te betalen bedragen
Vooruitontvangen bedragen

	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
	4.972	6.042
	2.485	3.448
	7.457	9.490

Specificatie vooruitontvangen bedragen:

Subsidies Nederlandse overheidslichamen
Overige vooruitontvangen bedragen

	Vrijgevallen / terugbetaald 1-1-2023	Ontvangen 2.213	31-12-2023 3.176
	2.213	3.176	3.176
	272	272	272
	2.485	2.213	3.176

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Borg en garantstellingen

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Onderdeel

Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde geldlening	Percentage garantie	Garantisrisico 1-1-2023	31-12-2023
148.728	50%	45.523	52.695
257	100%	103	90
159	100%	25	16
149.144		45.651	52.801

In 2023 is er niets betaald wegens verstrekte borg- en garantstellingen.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden vastgesteld.

Langlopende contracten

Binnen de gemeente zijn diverse langlopende contracten afgesloten. Hierbij kan gedacht worden aan langlopende onderhoudscontracten, serviceovereenkomsten, leveringsovereenkomsten e.d. Voorzieningen worden vastgesteld op basis van de beschikbare informatie. Het is niet mogelijk om de exacte omvang van een contract, het aantal contracten of de hoogte van de contracten te bepalen. Het is niet mogelijk om de exacte omvang van een contract, het aantal contracten of de hoogte van de contracten te bepalen. Het is niet mogelijk om de exacte omvang van een contract, het aantal contracten of de hoogte van de contracten te bepalen.

Leverancier	Omschrijving contract	Soort contract	Contract aanvangsdatum	Contract einddatum	Contractwaarde (totale verplichting 2022 ev)	Toelichting op contractwaarde
Aannemersbedrijf Van Wijlen B.V.	Raamovereenkomst renovatie natuurgras sportvelden en vervanging sportrichting	Onderhoudscontract	1-1-2022	16-10-2024		Raamovereenkomst obv inschrijfstaat
Aces BV	Datacenter ICT	Leveringsovereenkomst	29-4-2019	29-4-2024	21.250	Verplichting 2024
Aces BV	Onderhoud Switch Aruba	Onderhoudscontract	12-5-2023	12-5-2025	5.705	Verplichting 2024-2025
Aces BV	Onderhoud SAN	Onderhoudscontract	12-5-2023	12-5-2025	20.953	Verplichting 2024-2025
Aces BV	Onderhoud servers en switches	Onderhoudscontract	12-5-2023	12-5-2025	29.344	Verplichting 2024-2025
Aces BV	Onderhoud grafische kaarten Nvidia	Onderhoudscontract	31-5-2023	31-5-2025	1.598	Verplichting 2024-2025
Aces BV	Secure cloud backup	Onderhoudscontract	1-8-2021	31-7-2024	6.860	Verplichting 2024
Acoqua	Website monitoringtool Mondido LB en	Onderhoudscontract	7-11-2022	6-11-2025	12.880	Verplichting 2024-2025
Adriaans Handel en Bestellingen B.V.	Onderhoud aan elementenverharding	Onderhoudscontract	1-1-2021	1-10-2024	83.600	Verplichting 2024 o.b.v. fictieve inschrijfsom (raamovereenkomst)
AON Nederland C.V.	Uitgebreide gevarenverzekering	Serviceovereenkomst	1-1-2021	1-1-2025	149.655	Verplichting 2024
Altaro	Verwerking restafval	Serviceovereenkomst	1-2-2017	31-1-2028		Raamovereenkomst obv tarief per ton afval
Autobedrijf P.J. Peeters	Onderhoudscontract voor het onderhoud van de Fiat Ducato's van de buitendienst	Onderhoudscontract	1-11-2020	1-11-2025	2.955	Verplichting 2024-2025
Axxonon B.V.	Applicatie vastgoedbeheersysteem	Serviceovereenkomst	1-9-2020	31-8-2024	7.333	Verplichting 2024
Bart Rovers	Onderhoud dakruim brandweerkazem e Bakel	Onderhoudscontract	1-3-2020	31-3-2024	250	Verplichting 2024
Bechtie Group NL Public BV / ARP Nederland	Raamovereenkomst met ICT hardware 2021 ev	Leveringsovereenkomst	1-1-2022	31-10-2024		Raamovereenkomst obv levering
BGT Services	Overeenkomst voor de Regionale BGT inzet Silvy Horbach	Serviceovereenkomst	1-5-2021	30-4-2024	925	Verplichting 2024
Bike Mobility BV	Lease a Bike	Leveringsovereenkomst	15-8-2023	1-1-2025		Geen contractwaarde

Bremen Utiliteit Zuid BV	Onderhoud E-installaties gemeentelijke gebouwen	Onderhoudscontract	1-4-2023	1-4-2026		Raamvereenkomst o.b.v. tarieven
Bremen Utiliteit Zuid BV	Onderhoud W-installaties gemeentelijke gebouwen deel 1	Onderhoudscontract	1-4-2023	1-4-2026		Raamvereenkomst o.b.v. tarieven
Bremen Utiliteit Zuid BV	Onderhoud W-installaties gemeentelijke gebouwen deel 2	Onderhoudscontract	1-4-2023	1-4-2026		Raamvereenkomst o.b.v. tarieven
Brink Software B.V.	Besteksoftware BIS	Onderhoudscontract	23-1-2023	31-12-2024	5.371	Verplichting 2024
BV de Pseelhorst	Verplichting herinrichting oeveren	Leveringsovereenkomst	26-10-2016	1-1-2028		Raamvereenkomst verplichting herinrichting oeveren
Canon Nederland	Printerapparatuur	Serviceovereenkomst	1-1-2020	30-9-2025		Overeenkomst obv prijzen printer/maand en printkosten
Canon Nederland BV	Print en kopieerpapier 2021 e.v.	Leveringsovereenkomst	1-4-2021	30-9-2024		Overeenkomst o.b.v. afname papier
Classens Boomverzorging	Inspectie bomen 2024-2027	Serviceovereenkomst	1-1-2024	31-12-2025	95.161	Verplichting 2024-2025
Coöperatie Dimpact U.A.	PodiumD	Onderhoudscontract	22-11-2023	30-6-2027		Raamvereenkomst o.b.v. tarieven
Coöperatie Dimpact U.A.	Beyond 23 Business Change	Onderhoudscontract	1-1-2023	31-12-2025	11.828	Verplichting 2024-2025
Coöperatie Dimpact U.A.	BZM	Onderhoudscontract	31-8-2020	31-12-2025	11.100	Verplichting 2024-2025
Coöperatie Dimpact U.A.	e-suite	Onderhoudscontract	1-7-2023	31-6-2027		Raamvereenkomst o.b.v. bedrijfsplan
Coöperatie Dimpact U.A.	My-tex overheid	Onderhoudscontract	31-8-2020	31-12-2025		Raamvereenkomst o.b.v. bedrijfsplan
Coöperatie Dimpact U.A.	Open Online	Onderhoudscontract	1-7-2023	31-12-2025		Raamvereenkomst o.b.v. bedrijfsplan
Coosto B.V.	Marketingtool	Onderhoudscontract	1-5-2022	1-5-2025	11.168	Verplichting 2024-2025
Coverz Consultancy BV	Arbodienstverlening	Serviceovereenkomst	1-1-2022	31-12-2024	28.500	Verplichting 2024
CRB Fuson	Grondexploitatiepakket GREX in de stad	Onderhoudscontract	1-9-2021	1-9-2025	7.917	Verplichting 2024-2025
Crowe Foederer B.V.	Accountantsdiensten 2019 - 2023	Serviceovereenkomst	1-1-2019	31-12-2023	42.500	Verplichting 2024
Crowe Foederer B.V.	Accountantsdiensten 2024 - 2028	Serviceovereenkomst	1-1-2024	31-12-2028	262.500	Verplichting 2024-2028
Curo Pomptechniek B.V.	Preventief onderhoud drukriolering	Onderhoudscontract	1-9-2021	31-3-2024		Overeenkomst o.b.v. werkzaamheden
Curo Pomptechniek B.V.	Elektromechanisch onderhoud	Onderhoudscontract	1-1-2022	31-12-2025		Overeenkomst o.b.v. werkzaamheden
Driessen HRM	Payroll (inhuur personeel)	Serviceovereenkomst	1-2-2020	1-2-2024		Overeenkomst payroll (inhuur personeel)
Ehad Personenvervoer BV	Leerlingenvoer 2021 - 2022 ev	Serviceovereenkomst	1-8-2021	1-8-2026		Raamvereenkomst obv tarieven
Eloco	Maaien bermen	Serviceovereenkomst	1-5-2023	1-5-2024	49.995	Verplichting 2024 fictieve aanneemsom bestek
Eloco	Maaien sloten	Serviceovereenkomst	1-5-2023	1-5-2024	84.550	Verplichting 2024 fictieve aanneemsom bestek
Embrace Social BV	Intranet omgeving	Onderhoudscontract	1-1-2022	31-12-2024	15.243	Verplichting 2023
Enable U B.V.	Koppeling Key2Data distributies met Omview	Onderhoudscontract	1-2-2023	30-11-2025	5.760	Verplichting 2024-2025
Europac Alarmcentrale	Onderhoud alarminstallatie	Onderhoudscontract	10-11-2014	9-11-2024	405	Verplichting 2024
Europac Alarmcentrale	GSM abonnement alarmcentrale gemeentesarchief	Serviceovereenkomst	17-3-2017	17-3-2025		Raamvereenkomst obv levering
Gemeente Amsterdam	Kennisbank Burgerzaken/KCC Handboek Amsterdam	Leveringsovereenkomst	1-11-2022	23-10-2024	1.162	Verplichting 2024
Gemeente Laarbeek	Samenwerkingsovereenkomst FG	Serviceovereenkomst	1-1-2022	oneindig	40.000	Verplichting op jaarbasis
Gemert Media BV	Gemeentelijke publicaties huis-aan-huisblad Gemerts Nieuwsblad	Leveringsovereenkomst	1-1-2022	7-1-2024	59.488	Verplichting 2024
Genetics BV	VTH applicatie	Leveringsovereenkomst	1-1-2021	30-9-2024	17.551	Verplichting 2024
Ger Aarts Interieurbeplantingen	Onderhoudscontract interieurbeplanting	Onderhoudscontract	19-7-2019	19-4-2025	2.556	Verplichting 2024
Greenchoice Zakelijk NV	Levering elektriciteit 2024 e.v.	Leveringsovereenkomst	1-1-2024	31-12-2025		Overeenkomst o.b.v. levering MWh
Greenchoice Zakelijk NV	Levering gas 2024 e.v.	Leveringsovereenkomst	1-1-2024	31-12-2025		Overeenkomst o.b.v. levering m³
Gros	Toilet Hygiene artikelen	Leveringsovereenkomst	1-9-2017	31-12-2024		Overeenkomst o.b.v. afname toiletartikelen
Heijmans Wegen B.V.	Onderhoud Openbare verlichting 2021 ev	Onderhoudscontract	1-2-2021	1-2-2025		Raamvereenkomst obv bestek
IBN-Facilair B.V.	Schoonmaak gemeentelijke gebouwen	Leveringsovereenkomst	1-4-2019	31-3-2025	121.839	Verplichting 2024-2025
Inforing B.V.	RIS Matching & RIS Vroeg Eropaf + 2023	Leveringsovereenkomst	1-5-2023	1-5-2025	12.880	Verplichting 2024-2025
JCC Software	Klantgeleiding applicatie	Serviceovereenkomst	1-7-2021	30-6-2026	5.340	Verplichting 2024-2026
Jos Kanters Groenvoorziening	Cyclisch onderhoud bomen 2024-2029	Onderhoudscontract	1-1-2024	31-12-2025	600.000	Verplichting 2024-2025 fictieve aanneemsom bestek
Kadaster	Basiregistratie Kadaster (BRK)	Leveringsovereenkomst	23-9-2022	31-12-2099		Budgetfinanciering
KPN B.V.	GCI-veiligheid percelen 2 firewall	Onderhoudscontract	22-9-2022	22-9-2026	72.760	Verplichting 2024-2026
Loef Groenvoorziening BV	Maaien gazons en ruw gras	Onderhoudscontract	1-1-2019	31-12-2024		Raamvereenkomst obv bestek
Loket31	Gebruikersaccounts Way2GO	Licentieovereenkomst	1-7-2019	30-6-2024	366	Verplichting 2024
Loon, Maai- en Grondwerken J. Bouw BV	Bladruimen 2023-2026	Onderhoudscontract	1-10-2023	1-10-2025		Raamvereenkomst obv tarieven
Loonen plaagdierpreventie	Overeenkomst openbare hygiëne / ongedierte bestrijding	Serviceovereenkomst	1-1-2021	31-12-2024		Raamvereenkomst obv tarieven
Lyreco Nederland BV	Levering kantoorbehoeften	Leveringsovereenkomst	1-2-2024	31-1-2026		Raamvereenkomst o.b.v. afname
Mandatis B.V.	Aansprakelijkheidsverzekering gemeente	Serviceovereenkomst	1-1-2021	31-12-2024	52.045	Verplichting 2024
Molenbroek Gemert	Bijdrage zwembad Overeenkomst 20 jaar € 185.000 per jaar	Serviceovereenkomst	1-1-2021	31-12-2040	3.587.000	Verplichting 2024-2040

Nedgraphics BV	Nedgraphics geoviewer	Licentieovereenkomst	18-3-2019	31-10-2024	4.399	Verplichting 2024
Negen BV	Buurtportaal Gemeentebakel 2023-2024	Leveringsovereenkomst	1-8-2023	31-7-2024	230.000	Verplichting 2024
NODR B.V.	Overeenkomst schadeverhaal	Serviceovereenkomst	11-3-2021	31-7-2030		Raamovereenkomst o.b.v. tarieven per categorie schade
Onderhoud Partners	Schilderwerk gemeentelijke panden	Onderhoudscontract	15-2-2017	31-12-2025		Raamovereenkomst o.b.v. tarieven
Onze Auto	Deefmobilitet	Leveringsovereenkomst	1-10-2023	1-10-2026	50.000	Verplichting 2024-2026
ORIBI id-solutions	id-burger oplossing	Onderhoudscontract	8-3-2018	31-12-2026	6.642	Verplichting 2024-2026
Pennings Groenvoorziening BV	Inhuur vrachtwagen en chauffeur 2021 ev	Leveringsovereenkomst	1-1-2021	31-12-2024	96.750	Raamovk obv inhuur vrachtwagen + chauffeur.
Provincie Noord-Brabant	Samenwerkingsovereenkomst DRIS-voorzieningen op HOV haltes	Onderhoudscontract	22-2-2023	22-2-2033		€ 7.500 eenmalige financiële bijdrage reeds in 2023 gedaan
PV De Bakelse blussers	Onderhoud van bluswatervoorzieningen	Serviceovereenkomst	11-9-2023	11-9-2027	8.920	Verplichting 2024-2027
PV brandweer Gemert	Onderhoud van bluswatervoorzieningen	Serviceovereenkomst	11-9-2023	11-9-2027	12.961	Verplichting 2024-2027
PV brandweer De Rips	Onderhoud van bluswatervoorzieningen	Serviceovereenkomst	11-9-2023	11-9-2027	5.798	Verplichting 2024-2027
Quadrat Nederlands BV	Aankoop couverteermachine 2021	Huurovereenkomst	1-12-2022	17-5-2027	14.350	Verplichting 2024-2027
REMONDIS Smart Infra Eindhoven BV	Storingsonderhoud	Onderhoudscontract	12-12-2023	12-12-2025		Raamovereenkomst storingsonderhoud.
Scamander	Dataform licenties	Onderhoudscontract	1-1-2023	31-10-2024		
Schuifemaker Industrial BV	Onderhoud zoutst	Onderhoudscontract	1-7-2023	31-12-2025	113.743	Verplichting 2024-2025
Securton	Service en onderhoudsovereenkomst alarm, camera en toegangssysteem sporthal Molenbroek	Serviceovereenkomst	1-4-2022	1-4-2028	7.025	Verplichting 2024-2028
Senzer	Beheer Openbare ruimte	Onderhoudscontract	1-7-2016	31-12-2026	4.572.381	Verplichting 2024-2026
Sequal Consultancy BV	Meldingsysteem Helpdesk	Licentieovereenkomst	1-1-2023	31-12-2026	71.550	Verplichting 2024-2026
SoftwareONE Nederlands BV	Raamovereenkomst Software 2021-2025	Leveringsovereenkomst	15-12-2021	14-12-2024		Raamovereenkomst obv levering
SoftwareONE Nederlands BV	Licentie Veeam	Licentieovereenkomst	18-7-2023	17-7-2025	7.171	Verplichting 2024-2025
SoftwareONE Nederlands BV	Vmware onderhoud	Onderhoudscontract	1-9-2023	1-9-2025	17.882	Verplichting 2024-2025
SoftwareONE Nederlands BV	Opdracht en contract licenties Microsoft gemeente GB + LB	Licentieovereenkomst	1-10-2023	30-3-2027	307.742	Verplichting 2024-2027
Solar Centrum Noord	Serviceprovider zonnepanelen	Serviceovereenkomst	1-1-2018	31-12-2033		Raamovereenkomst obv tarief per paneel
Solutions Factory BV	TSF Connect	Licentieovereenkomst	1-7-2023	30-6-2026	16.350	Verplichting 2024-2026
Stavov BV	Taalcomponent routing Z-leerroute	Serviceovereenkomst	1-1-2022	31-12-2025		Overeenkomst obv tarief per leerroute
Stichting Dierenambulance/ Dierenasiel Helmond	Opvang van zwerfdieren in gemeente Gemert-Bakel 2020-2024	Onderhoudscontract	1-1-2020	31-12-2024	36.982	Verplichting 2023
Stichting VVV Heerlijk Vrij	Dienstverleningsovereenkomst 2023 - 2026	Serviceovereenkomst	21-8-2023	31-12-2026	120.000	Verplichting 2024-2026
Stichting Locals4Locals Gemert	Inzameling van kleding	Serviceovereenkomst	1-1-2023	31-12-2026	22.020	Verplichting 2024-2026
Stichting ROC	Taalcomponent routing B1-leerroute	Serviceovereenkomst	1-1-2022	31-12-2025		Overeenkomst obv tarief per leerroute
Sweco Nederland BV	BGT applicatie DG Dialing	Onderhoudscontract	1-8-2019	31-7-2024	17.209	Verplichting 2024
Tankservice Gemert	Levering brandstoffen 2023-2029 (persoel 1)	Leveringsovereenkomst	1-8-2023	1-8-2026		Raamovereenkomst o.b.v. diesel
Tomassen ICT Services BV	Kleuren plotter en scanner Epson T 7700D	Serviceovereenkomst	13-2-2023	12-2-2028	4.750	Verplichting 2024-2029
TopGrass B.V.	Specialistisch onderhoud VV Gemert en VV BAVOS	Onderhoudscontract	1-9-2017	1-9-2027		Kosten onderhoud zijn al voldaan
Uniek Sporten De Peel	Samenwerkingsovereenkomst Nieuw Sporten De Peel	Leveringsovereenkomst	1-1-2022	31-12-2024	3.925	Verplichting 2024
Van Boxmeer BV	Ecologisch maaitheer kruidrijk grasland	Onderhoudscontract	1-6-2022	31-10-2024	38.538	Verplichting 2024 fictieve aanheersom bestek
Van der Meijs Vastgoedonderhoud BV	Schilder- en renovatiewerkzaamheden	Serviceovereenkomst	14-3-2017	31-12-2025		Raamovereenkomst obv offerte
Van Helvoort Taxi Groep BV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer	Leveringsovereenkomst	1-3-2023	28-2-2028		Raamovereenkomst obv tarieven
Van Helvoort Taxi Groep BV	Leerlingvervoer 2021 - 2022 ev	Serviceovereenkomst	1-8-2021	1-8-2026	1.896.270	Raamovereenkomst obv tarieven
Van Tienen Drankautomaten B.V.	Drankautomaten	Huurovereenkomst	26-4-2018	26-4-2023		Overeenkomst huur per apparaat en afname drank
Veeg- en Roolbedrijf Adriaans BV	Reinigen gemalen BBB en randvoorzieningen	Onderhoudscontract	1-1-2023	31-12-2025	56.933	Verplichting 2024 fictieve aanheersom bestek
Veeg- en Roolbedrijf Adriaans BV	Kolken reinigen 2022-2024	Serviceovereenkomst	1-1-2022	31-12-2024	51.058	Verplichting 2024 fictieve aanheersom bestek
Veeg- en Roolbedrijf Adriaans BV	Rioloinspectie+reiniging	Serviceovereenkomst	1-1-2022	31-12-2024	77.276	Verplichting 2024 fictieve aanheersom bestek
Verhoeven Loonbedrijf	Afzetten bermen	Onderhoudscontract	1-3-2020	28-2-2024		Overeenkomst o.b.v. werkzaamheden
Visma Raet BV	E-HRM-systeem en salarisverwerking	Serviceovereenkomst	1-1-2024	31-12-2027	128.620	Verplichting 2024-2027
Visma Roxit B.V.	MOORwerk.nl	Licentieovereenkomst	1-1-2023	31-12-2026	35.124	Verplichting 2024-2026
Vodafone Libertel BV	GT-Connect	Onderhoudscontract	18-12-2023	15-10-2027		Raamovereenkomst o.b.v. tarieven
Vollenhoven BV	Levering brandstoffen 2023-2029 (persoel 2)	Leveringsovereenkomst	1-8-2023	1-8-2026		Raamovereenkomst o.b.v. diesel
Weemen Gemert BV	Levering van olievork	Leveringsovereenkomst	1-11-2022	31-10-2024		Raamovereenkomst obv levering
Wolters Kluwer Nederland BV	Raamovereenkomst digitale juridische content	Leveringsovereenkomst	1-10-2021	1-10-2024	18.679	Verplichting 2024
X-com B.V.	Digitaal Nachtregister 2.0 Gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek	Licentieovereenkomst	10-5-2023	9-5-2025	10.000	Verplichting 2024-2025
Yacht Inhouse Services RV	MSP	Serviceovereenkomst	0-8-2011	0-8-2015		Overeenkomst

Sisa-verantwoording

Vanaf het jaar 2006 zijn de gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single information Single Audit; oftewel 1 toetsmoment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van BzK bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert.

Van de lijst van specifieke uitkeringen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2023, dient onze gemeente verantwoording af te leggen voor 26 onderdelen, te weten:

JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne
FIN	B2	Spuk ondersteuning gedupeerden kinderopvangtoeslagenaffaire
BZK	C32	Spuk ventilatie in scholen
BZK	C41B	Spuk regeling flexibele inzet woningbouw
BZK	C55	Aanpak energiearmoede
BZK	C62	Spuk kwijtschelding gemeentelijke belastingen
BZK	C92	SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)
BZK	C94	Spuk Lokale Aanpak Isolatie
BZK	C105	Regeling Startbouwimpuls 2023
BZK	C210B	Meerjarige regeling spuk flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden) PROVINCIE NOORD-BRABANT
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)
OCW	D14	Spuk inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
OCW	D22	Spuk Voorschoolse Educatie voor Ontheemde Peuters
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027
IenW	E84	Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022 - 2023
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
SZW	G2	Gebundelde uitkering o.g.v. art. 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023
SZW	G2A	Gebundelde uitkering o.g.v. art. 69 Participatiewet_totaal 2022
SZW	G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004_totaal 2022
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers_gemeentedeel 2023
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022
SZW	G10	Wet inburgering_gemeentedeel 2023
SZW	G12	kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
SZW	G12A	kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen
SZW	G13	Spuk onderwijsroute
VWS	H4	Spuk stimulering sport
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken
VWS	H30	SPUKBREED0212 (Brede Specifieke Uitkering-gezondheid, sport, cultuur en sociale basis)
VWS	H31	Spuk Noodfonds Energie Amateursportverenigingen
VWS	H32	SPUK MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden)
LNV	L6	Spuk uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024								
Verantwoordelijke	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschi bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggeve bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t/m de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 3.039.045	€ 0	€ 0	€ 1.270.500	€ 44.262	€ 53.338
JenV	A16	Gemeenten	Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			€ 0	€ 30.030	€ 4.437.175	€ 6.289.281		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Normbedragen voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			0	24	2	2	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16
			€ 13.146	€ 13.146	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
FIN	B2	Gemeenten	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22
			€ 0	€ 9.120	€ 6.936	€ 6.936	€ 3.560	€ 5.834
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal	Totaal
			Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 12.000	€ 23.672	€ 23.672
			Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-00792979	€ 0	€ 219.592	Ja		Ja
2 SUVIS21-00793112	€ 0	€ 133.776	Ja		Ja			
3 SUVIS21-00770962	€ 0	€ 420.000	Ja		Ja			
4 SUVIS21-2-02825448	€ 0	€ 300.000	Ja		Ja			
5 SUVIS21-2-02826037	€ 0	€ 300.000	Ja		Ja			
Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waaraan een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)						
Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09						
1 SUVIS21-00792979	Ja							
2 SUVIS21-00793112	Ja							
3 SUVIS21-00770962	Ja							
4 SUVIS21-2-02825448	Ja							
5 SUVIS21-2-02826037	Ja							
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(codes) selecteren en in de toekomst ernst de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 49.948	€ 49.948	€ 19.070	1	1
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			249	€ 155.782	€ 155.962	52	€ 22.392	€ 22.392
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			312	€ 8.534	€ 8.534			

			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagings energieverbruik/energie rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C35/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C35/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C35/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C35/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C35/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C35/15
			301	0	0	0	312	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toelagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 26.205	€ 4.948	1	40	130	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiszunige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van de laatsbedeelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03613086	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiszunige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1	€ 0	Nee			
BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Aard controle D1 Indicator: C105/05	Aard controle R Indicator: C105/06
			1 Project 1	0	Nee	0	Nee	€ 0
			2 Project 2	0	Nee	0	Nee	€ 0
			3 Project 3	0	Nee	0	Nee	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Algesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Aard controle D1 Indicator: C105/12
			1 Project 1	€ 0	Nee	Start bouw in Q3 2024 conform aanvraag	0	Nee
			2 Project 2	€ 0	Nee	Start bouw in Q1 2024 conform aanvraag	0	Nee
			3 Project 3	€ 0	Nee	Start bouw in Q3 2024 conform aanvraag	0	Nee
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14				
			1 Project 1	Nee				
			2 Project 2	Nee				
			3 Project 3	Nee				
BZK	C210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/01	Aard controle R Indicator: C210B/02	Aard controle R Indicator: C210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/05
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 100.000	€ 55.005	4	323	Ja
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 590.003	€ 100.000	€ 607	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering van de gemeente	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 202.514	€ 0	€ 0	€ 0	€ 154.905	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D22/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03			
			1	€ 20.245	Ja			
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekk	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekk	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1					

			1	060794 Gemeente Helmond Kopie CBS(code)	IENW/BSK-2024/46425 Kopie beschikkingnummer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1	060794 Gemeente Helmond Kopie CBS(code)	IENW/BSK-2024/46425 Kopie beschikkingnummer	Nee Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1	060794 Gemeente Helmond	IENW/BSK-2024/46425	Water vasthouden en benutten	Nee		
ienW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
				€ 656.615	€ 656.615	€ 403.062	Ja		
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuk, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1	330 Aanleg van een kruispuntplateau E TW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Ja	10			
			2	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h/aantal in meters	Ja	1.150			
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel Aard controle R Indicator: F28/01	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel Aard controle R Indicator: F28/02	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten Aard controle R Indicator: F28/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle R Indicator: F28/05	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
				€ 313.971	€ 7.350	€ 83.662	€ 404.983	€ 1.820	€ 1.820
				Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
				Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Baten (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/12
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
				€ 4.695.472	€ 4.891	€ 232.799	€ 255	€ 61.812	
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12	
				€ 28	€ 66.712	€ 4.885	€ 0	€ 646.740	
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War.		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekkosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking, totaal 2022)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SZA (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
		1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11	Aard controle R Indicator: G3A/12
		1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 1.390	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maasricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maasricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maasricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maasricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	0	0	0	0		
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 41	€ 0	€ 2.440	€ 26.383		
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.121	€ 5.844		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 326	€ 0	€ 44.803	€ 2.042		
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 498	€ 0		
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 705	€ 0		
		6 Totaal	€ 367	€ 0	€ 26.567	€ 34.229		
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)			
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09		
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 1.705	0	0			
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 537	0	0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 166	0	0			
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0			
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0			
		6 Totaal	€ 2.408	0	0			
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13		
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		

			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 298.411	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen 2022	Hieronder per regel één gemeente/codes uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Aard controle R Indicator: G12A/02	Aard controle R Indicator: G12A/03			
			061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 0	€ 0			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 10.161	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimuleren sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			€ 226.175	€ 145.246				
		Activiteiten	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1 Onderhoud sporthal Molenbroek	€ 334	€ 334	€ 0	€ 0		
		2 Onderhoud sporthal Molenbroek	€ 5.124	€ 5.124	€ 0	€ 0		
		3 Onderhoud sporthal De Beek	€ 142	€ 142	€ 0	€ 0		
		4 Onderhoud sporthal De Beek	€ 624	€ 624	€ 0	€ 0		
		5 Onderhoud sporthal De Beek	€ 271	€ 271	€ 0	€ 0		
		6 Onderhoud buitensportaccommodaties	€ 1.841	€ 1.841	€ 0	€ 0		
		7 Onderhoud sportpark Gemert, terreinen	€ 2.126	€ 2.126	€ 0	€ 0		
		8 Onderhoud sportpark Bakel, terreinen	€ 366	€ 366	€ 0	€ 0		
		9 Onderhoud gymzaal MFA De Sprank Mortel	€ 77	€ 77	€ 0	€ 0		
		10 Onderhoud gymzaal MFA De Bron Handel	€ 285	€ 285	€ 0	€ 0		
		11 Onderhoud gymzaal MFA De Dompelaar Elsendorp	€ 318	€ 318	€ 0	€ 0		
		12 Onderhoud gymzaal MFA Kastanjelaar Schans Milheze	€ 300	€ 300	€ 0	€ 0		
		13 Onderhoud gymzaal MFA De Klimboom / D'n Elk De Rips	€ 88	€ 88	€ 0	€ 0		
		14 Legionellapreventie diverse gebouwen	€ 47	€ 47	€ 0	€ 0		
		15 Legionellapreventie onderhoud div. sportgebouwen	€ 27.273	€ 27.273	€ 0	€ 0		
		16 Investerings div. sportaccommodaties (o.a. LED-verlichting)	€ 56.413	€ 56.413	€ 0	€ 0		
		17 Groot onderhoud gymzaal MFA De Bron Handel	€ 653	€ 653	€ 0	€ 0		
		18 Groot onderhoud gymzaal MFA De Dompelaar Elsendorp	€ 806	€ 806	€ 0	€ 0		
		19 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, contributie	€ 304	€ 0	€ 304	€ 0		
		20 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, telecommunicatie	€ 285	€ 0	€ 285	€ 0		
		21 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, Schoonmaakkosten	€ 934	€ 0	€ 934	€ 0		
		22 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, inhuur beheer	€ 8.830	€ 0	€ 8.830	€ 0		
		23 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, (Hulp)materiaalkosten	€ 488	€ 0	€ 488	€ 0		
		24 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, Koffie-, thee en lunchvoorziening	€ 25	€ 0	€ 25	€ 0		
		25 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, Energie	€ 11.532	€ 0	€ 11.532	€ 0		
		26 Beheer/expl. sporthal Molenbroek, Water	€ 293	€ 0	€ 293	€ 0		
		27 Beheer/expl. sporthal De Beek, Schoonmaakkosten	€ 107	€ 0	€ 107	€ 0		
		28 Beheer/expl. sporthal De Beek, (Hulp)materiaalkosten	€ 215	€ 0	€ 215	€ 0		
		29 Beheer/expl. sporthal De Beek, inhuur beheer	€ 5.897	€ 0	€ 5.897	€ 0		
		30 Beheer/expl. sporthal De Beek, Energie	€ 3.986	€ 0	€ 3.986	€ 0		
		31 Beheer/expl. sporthal De Beek, Water Water	€ 17	€ 0	€ 17	€ 0		
		32 Gymzaal MFA De Bron Handel, Energie	€ 64	€ 0	€ 64	€ 0		
		33 Sporthal Molenbroek, Vervanging sportmaterialen	€ 1.625	€ 0	€ 1.625	€ 0		
		34 Meng-percentage BTW op kostenplaatsen	€ 13.556	€ 0	€ 0	€ 13.556		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulative besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulative besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1042224	€ 37.747	€ 0	€ 35.061	€ 0	€ 38.054
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1042224	Ja				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 39.650	€ 77.521	Ja	Ja		

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee) n.v.t.?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 24.560	€ 24.846	€ 0	€ 24.846	Ja
			2 Brede toelating combinatiefuncties	€ 169.084	€ 140.398	€ 28.686	€ 140.398	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 37.784	€ 37.784	€ 0	€ 37.784	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 28.338	€ 28.338	€ 0	€ 28.338	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 13.224	€ 13.224	€ 0	€ 13.224	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 33.061	€ 26.449	€ 6.612	€ 26.449	Ja
			7 Valpreventie	€ 97.294	€ 97.294	€ 0	€ 97.294	Ja
			8 Leefomgeving	€ 18.892	€ 18.892	€ 0	€ 18.892	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.723	€ 4.633	€ 90	€ 4.633	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 68.956	€ 68.956	€ 0	€ 68.956	Ja
			11 Mantelzorg	€ 18.892	€ 18.892	€ 0	€ 18.892	Ja
			12 Een tegen eenzaamheid	€ 18.892	€ 18.892	€ 0	€ 18.892	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 10.391	€ 10.391	€ 0	€ 10.391	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 4.723	€ 4.723	€ 0	€ 4.723	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 16.814	€ 16.726	€ 88	€ 16.726	Ja
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee) n.v.t.?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
			4 Kansrijke Start	Ja				
			5 Mentale Gezondheid	Ja				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
			7 Valpreventie	Ja				
			8 Leefomgeving	Ja				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
			10 Versterken sociale basis	Ja				
			11 Mantelzorg	Ja				
			12 Een tegen eenzaamheid	Ja				
			13 Welzijn op recept	Ja				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05	
			SFLKNEASZ30050	€ 1.547	€ 1.547	Ja	Definitieve beschikking nog niet ontvangen	
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03	Aard controle D1 Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
			MEOZ23222	€ 155.039	€ 155.039			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			1 Drie Essen Friesland Gemert	€ 155.039	€ 155.039	Nee		
LNV	L6	Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	Besteding (jaar T-1 +T-2)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: L6/01	Aard controle R Indicator: L6/02	Aard controle R Indicator: L6/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L6/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L6/05	
			€ 399.169	€ 15.508	€ 414.675	Ja		
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
			SiSa tussen medsoverheden					Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			1 C2291123/5028958	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 50.585	Nee	

FINANCIELE VERANTWOORDING ROUTEGEBONDEN projecten 2023															
Project: Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant				Begroting (beschikt)		Project realisatie			Project vaststelling			Saldo BBA subsidie		Indicatoren	
Projectnr.	Project omschrijving	subsidie aan gemeente	datum verlening	Subsidie Bereikbaarheidsakkoord (BBA provincie) 25%		Gerealiseerde projectkosten (subsidie) t/m 2022	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) 2023	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) cumulatief	Project gereed (J/N)	Vastgestelde subsidie t/m 2023	Lopende bestede subsidie t/m 2023	verleende subsidie -/vastgestelde subsidie t/m 2023 (nog lopende projecten)	planning jaar afronding	GGA projectcode	mijlpalen - toelichting project
				Totale subsidabele kosten (begroot)											
045	Bushalte Pastoor Poellplein Gemert	Gemert-Bakel	19-12-2023	325.920	81.480	-	150.315	150.315	N		37.579	43.901	2025		
	totaal			325.920	81.480	-	150.315	150.315		-	37.579	43.901			